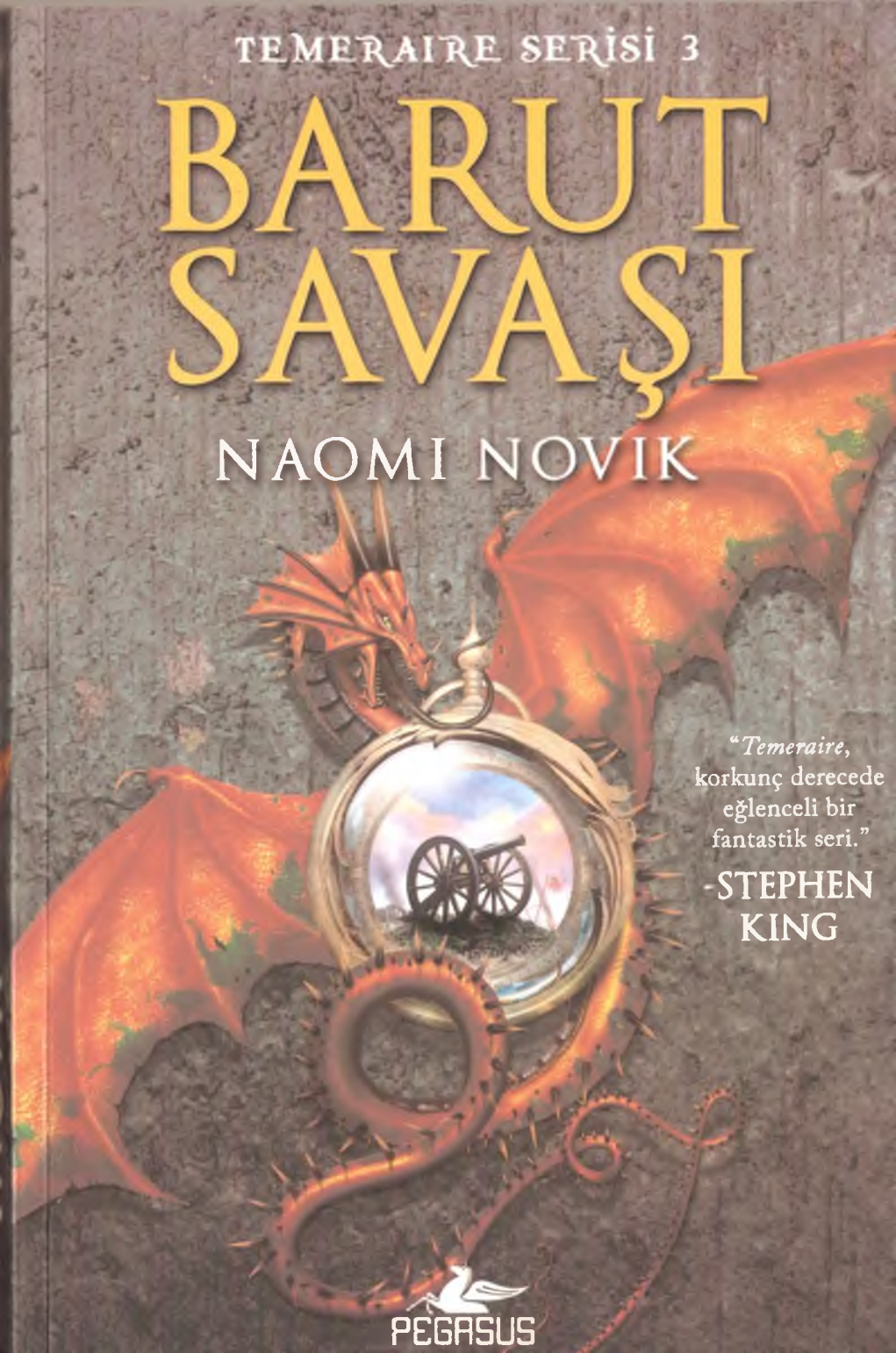
TEMERAIRE SERİSİ 3

BARUT SAVAŞI

NAOMI NOVIK

"*Temeraire*, korkunç derecede eğlenceli bir fantastik seri."

-STEPHEN KING

PEGASUS

NAOMI NOVIK

BARUT SAVAŞI

İngilizceden Çeviren:
GÜRKAN GENÇ

PEGASUS YAYINLARI

Pegasus Yayınları: 454
Bestseller Roman: 190

BARUT SAVAŞI
NAOMI NOVIK
Özgün Adı: BLACK POWDER WAR

Editör: Duygu Bolut
Düzelti: Çiçek Eriş
Bilgisayar Uygulama: Meral Gök
Kapak Uygulama: Y. Bora Ülke
Film-Grafik: Mat Grafik

Baskı-Cilt: Alioğlu Matbaacılık
Orta Mah. Fatin Rüştü Sok. No: 1/3-A
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: 0212 612 95 59

1. Baskı: Şubat 2012
ISBN: 978-605-5360-77-1

Copyright © TEMERAIRE LLC-2006
Türkçe yayın hakları © Pegasus, 2009

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Anatolialit Telif Hakları aracılığıyla Random House Inc. Random House Publishing Group'a ait Del Rey'den alınmıştır.

Yayınevinden yazılı izin alınmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yayıncı Sertifika No: 12177

Pegasus Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti.
Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sk. Alara Han
No: 27/9 Taksim / İSTANBUL
Tel: 0212 244 23 50 (pbx) Faks: 0212 244 23 46
www.pegasusyayinlari.com / info@pegasusyayinlari.com

Pek çok *bajki cudowne*[1]'un ufak bir karşılığı olarak anneme...

1 (Lehçe) Harika Peri. (ed.n.)

GİRİŞ

Gece, bahçelere bakmak bile Laurence'a kendini evinde hissettirmiyordu; pek çok parlak fener, yukarı doğru kıvrık çatı köşeleri altındaki kırmızı ve altın sarısı ağaçların arasından göze çarpıyordu. Laurence'ın arkasından gelen kahkaha sesleri de yabancı bir diyarda olduğuna işaret ediyordu. Müzisyenin çalgısının sadece tek bir teli vardı ve müzikten pek bir farkı olmayan konuşmaların arasına işlenen bir iplik gibi titrek, narin bir şarkı çalıyordu. Laurence bu dili çok az öğrenmişti ve konuşmaya çok fazla ses katılınca sözcükler çok geçmeden anlamını kaybetmişti. Ona hitap eden herkese gülümsüyor ve söylenenleri anlamadığını bir fincan çok açık yeşil çayın arkasına saklıyordu ve ilk fırsatta terasın köşesinden dönüp gizlice sıvıştı. İnsanların görüş alanının dışına çıktığında, yarı sarhoş bir şekilde çay fincanını pencere pervazına koydu; çayın tadı parfümlü su gibi geliyordu ve canı fena halde bol sütlü, sert siyah çay ya da daha iyisi kahve çekiyordu; iki aydır kahve içmemişti.

Ay manzaralı pavyon, dağın kenarından uzanan küçük kayalık bir burna inşa edilmişti ve aşağıda uzanan engin imparatorluk bahçelerinin garip, iki arada bir derede manzarasını izlemeye yetecek kadar yüksekti. Ne sıradan bir balkon kadar yere yakın ne de, ağaçların kibrit çöplerine ve büyük pavyonların çocuk oyuncağına dönüştüğü Temeraire'in sırtından yüksekti. Saçağın

altından çıkarak tırabzana ilerledi. Yağmurdan sonra havada hoş bir serinlik oluşmuştu ve Laurence neme aldırış etmiyordu. Yüzüne vuran sis dalgası hoşuna gidiyordu ve denizde geçirdiği yıllardan dolayı etrafındaki diğer her şeyden daha tanıdıktı. Rüzgâr, son fırtına bulutlarını da yavaşça temizlemişti. Artık buhar, neredeyse şişkin ay evresine geçmiş olan Ay'ın ışığı altında, kaygan, gri ve parlak gözüken patikalarının eski, pürüzsüz, yuvarlak taşları üzerinde yavaş yavaş kıvrılıyordu. Meltem ağaçlardan düşerek taşların üzerinde patlayan olgun kayısıların kokusuyla doluydu.

Eğik kadim ağaçların arasında başka bir ışık titrek titrek parlıyordu. Dalların arasında bir görünüp bir kaybolan ince beyaz ışık, beraberindeki boğuk ayak sesleriyle birlikte yakındaki göstermelik gölün kıyısına doğru düzenli bir şekilde ilerliyordu. Laurence başta çok fazla şey göremedi ama kısa bir süre sonra garip, ufak bir kafile belirdi. Sade, ahşap bir tabutu omuzlarında taşıyan ve ağırlığı altında başlarını eğmiş az sayıda hizmetkâr ile tabutun üzerinde kefene sarılmış bir cenaze vardı. Onların da arkasından, ellerinde küreklerle omuzlarının üstünden geriye endişeli bakışlar atan iki çocuk geliyordu.

Laurence merakla ve dikkatle izlemeye başladı. Tam o anda ağaç tepeleri büyük bir sarsıntıyla bel verdi ve hizmetkârların arkasından geniş açıklığa doğru yolunu açan geniş yeleli Lien ortaya çıktı. Başını yere doğru eğmiş ve kanatları sıkıca yanlarına toplanmıştı. İnce ağaçlar, omuzlarını kaplayan uzun söğüt yapraklarından oluşan çizgiler bırakarak yanlara doğru eğildi ya da kırıldı. Bunlar, onun tek mücevheriydi; bütün o gösterişli yakutları ve altınları çıkarılmıştı, solgun ve renksiz derisinin beyaz yarı saydamlığını kapayacak mücevherler olmadan garip bir şekilde savunmasız görünüyordu. Karanlıkta kırmızı gözleri siyah ve boş görünüyordu.

Hizmetkârlar, yüklerini yere bırakarak yaşlı, görkemli bir söğüt ağacının dibinde bir çukur kazmaya başladı. Yumuşak

toprağı savururken ara sıra uflayıp pufluyor ve harcadıkları çabadan dolayı terlerken beyaz geniş yüzlerinde siyah izler oluşuyordu. Lien, kenarlarda çıkmış küçük filizleri koparmak için eğilerek açıklığın etrafında yavaşça ilerledi ve genç fidanları bir yığın haline getirdi. Onu takip eden lacivert cüppeli bir adam dışında, cenazeye katılan başka kimse yok gibi görünüyordu; adamda ve yürüyüşünde Laurance'a tanıdık gelen bir şeyler vardı ama Laurence yüzünü göremiyordu. Adam, hizmetkârlar toprağı kazarken mezarın yanında bir yere geçerek sessizce onları izledi. Ne çiçekler vardı ne de Laurence'ın Pekin sokaklarında gördüğü uzun cenaze alaylarına benzer bir şey. Üstlerini başlarını parçalayan aileler, buhurdanlık taşıyan ve tütsü bulutları yayan dazlak keşişler de yoktu. Ağaçların arasından yarım yamalak görünen altın çatılı imparatorluk pavyonları ve yapılan işi gözünü ayırmadan izleyerek bembeyaz, kocaman ve korkunç bir hayalet gibi dikilen Lien olmasaydı, bu garip gece işi neredeyse bir fakirin defin işlemi manzarası olabilirdi.

Hizmetkârlar naaşı, kefeni açmadan mezara yerleştirdi ama Yongxing'in ölümünün üzerinden bir haftadan fazla zaman geçmişti zaten. Bu, cinayet komplosu kurmuş ve kardeşinin tahtını ele geçirmeye niyetlenmiş olsa da, bir imparatorluk prensinin gömülmesi için garip bir tören gibi görünüyordu; Laurence, daha önce gömülmesinin yasaklanıp yasaklanmadığını ya da şu an bile bu defin işleminin gizlice yapılıp yapılmadığını merak etti. Kefene sarılmış küçük beden gözden kayboldu ve bunu takiben hafif bir güm sesi duyuldu. Lien neredeyse duyulamayacak şekilde inledi ve ses, Laurence'ın ensesini hoş olmayan bir biçimde ürpertip ağaç yapraklarının hışırtısı arasında yok oldu. Arkasındaki fenerlerin parlaklığı yüzünden onu büyük olasılıkla göremiyor olmalarına rağmen kendini aniden bir davetsiz misafir gibi hissetti. Ancak geri çekilmek daha büyük bir rahatsızlığa yol açardı.

Hizmetkârlar geniş yaylar çizerek kenara yığdıkları toprağı geri atmaya ve mezarı doldurmaya çoktan başlamıştı ve iş çabucak bitti; çıplak toprak parçası ve yere kadar sarkarak toprağı örten uzun dallı söğüt ağacı dışında, mezar olduğunu belli edecek hiçbir şey olmayan zemin, çok geçmeden küreklerle bir kere daha düzeltildi. İki çocuk, ağaçların arasından çürümüş yapraklardan oluşan kucak dolusu bir orman örtüsü getirdi ve bozulmamış zeminden farkı kalmayana kadar mezarın üzerine dağıttı. Bu işlem tamamlanınca, ne yapacaklarını bilemeyerek geri çekildiler. Yapılan işe düzgün bir tören havası verecek bir rahip olmadığı için, onlara rehberlik edecek birisi de yoktu. Lien onlara hiçbir işarette bulunmadı; iyice yere eğilip içine kapandı. Sonunda, adamlar küreklerini omuzlarına attılar ve beyaz ejderhadan ellerinden geldiğince uzak durarak ağaçların arasında uzaklaştılar.

Lacivert cüppeli adam mezara yaklaşıp istavroz çıkardı. Döndüğünde yüzü ay ışığıyla tam olarak aydınlanınca, Laurence onu hemen tanıdı; bu, Fransız büyükelçi De Guignes'di ve neredeyse cenazeye katılması hayal edilebilecek en son kişiydi. Yongxing'in Batı'nın nüfuzuna karşı olan aşırı antipatisi Fransızlar, İngilizler ve Portekizliler arasında fark gözetmemişti ve De Guignes, yaşamı boyunca ne Prens'in güvenini kazanmış ne de arkadaşlığı Lien tarafından hoş görülmüştü. Ama tamamen Fransız olan aristokrat özellikleri vardı; bariz ve bir o kadar esrarlıydı. De Guignes açıklıkta bir süre daha kalıp Lien ile konuştu. Mesafe yüzünden ne dediği duyulamıyordu ama tavırlarından soru sorduğu anlaşılıyordu. Bakışları, bu yeri hafızasına kazıyormuş gibi gizli mezara sabitlenmiş bir şekilde eğilmiş ejderha yanıt vermedi, tek bir ses bile çıkarmadı. Bir süre sonra adam zarifçe başını eğerek selam verip oradan ayrılarak onu yalnız bıraktı.

Hızla ilerleyen bulutlar ve ağaçların uzayan gölgeleriyle üzeri çizgi çizgi görünen Lien, hiç kıpırdamadan mezarın yanında durmaya devam etti. Laurence Prens'in ölümüne üzülmüyor olma-

sına karşın, yine de acıma hissediyordu; artık kimsenin ejderhayı yoldaşı olarak alacağını sanmıyordu. Tırabzana yaslandı ve Ay artık iyice alçalıp ejderhayı görünmez kılana kadar onu izleyerek uzunca bir süre durdu. Terasın köşesinden bir kahkaha ve alkış tufanı koptu: Müzik sona ermişti.

I

1. Bölüm

Macau'ya doğru esen sıcak rüzgâr çok hafifti ve sadece limandaki balık ölülerinin, kırmızı-siyah renkli büyük deniz yosunu yığınlarının ve insan ve ejderha dışkılarının çürüme kokularını kaldıracak kadar esiyordu. Denizciler esen havadan bir nefes alabilmek için *Allegiance*'ın küpeştelerine oturmuş, kendilerine biraz yer açmak için birbirlerine yaslanıyorlardı. Aralarında zaman zaman hafif bir şekilde birbirlerini ileri geri itme biçiminde ufak bir itiş kakış patlak veriyor ama bu çekişmeler yorucu sıcakta neredeyse başladığı gibi bitiyordu.

Temeraire, okyanusun beyaz sisine bakarak üzgün bir şekilde ejderha güvertesinde yatıyor ve görevdeki havacılar, onun büyük gölgesinde yarı uyuklayarak uzanıyordu. Laurence, Temeraire'in ön ayağının boşluğunda oturarak gizlendiği için ceketini çıkaracak kadar saygınlığını çoktan feda etmişti.

"Gemiyi limandan çıkarabileceğime eminim," dedi Temeraire. Geçen haftadan beri ilk kez olmamak kaydıyla bu hoş planı tekrar reddedilince iç geçirdi. Rüzgârsız bir havada gerçekten de muazzam ejderha nakliye gemisini bile çekebilirdi ama bir

pruva rüzgârına karşı deneyecek olursa, kendini bir hiç uğruna yormuş olurdu.

"Dingin havada bile onu çok uzağa çekemezsin," dedi Laurence onu avutmaya çalışarak. "Açık okyanusta olsak, birkaç kilometre uzaklaşmak belki bir işe yarar ama şu an limanda kalırsak biraz daha rahat edebiliriz; gemiyi limanın dışına çıkarsak bile çok hızlı ilerleyemeyiz."

"Diğer her şey ve biz hazırken, sadece rüzgârı bekliyor olmamız bana büyük kayıp gibi geliyor," dedi Temeraire. "*Bir an önce* evde olmak istiyorum, yapılacak çok şey var." Vurgu için kuyruğunu güverteye vurdu.

"Senden fazla umutlanmamanı rica ediyorum," dedi Laurence. Kendisi de pek umutlu değildi. Israrla Temeraire'e sabırlı olması gerektiğini anlatmak şu ana kadar bir işe yaramamıştı ve şu anda da bundan farklı bir şey beklemiyordu. "Bazı gecikmelere katlanmaya hazır olmalısın, burada olduğu kadar evde de."

"Ah! Sabırlı olacağıma söz veriyorum," dedi Temeraire ve Laurence'ın bu söze güvenebileceğine dair en ufak bir eğilimini bile anında yok ederek, "ama Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın davamızın haklılığını çabucak anlayacağından oldukça eminim. Mürettebatımıza ödeme yapılıyorsa, ejderhalara da yapılması adil olur," diye ekledi, sözlerindeki çelişkinin farkında olmadan.

Bir geminin kaptanıyken şans eseri bir ejderhanın kaptanı olmadan önce, on iki yaşından beri denizde olan Laurence; hem Deniz Kuvvetleri, hem de Hava Kuvvetleri'ni denetleyen Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Yönetim Kurulu'ndaki beyefendileri oldukça iyi tanıyordu ve keskin bir adalet anlayışı onların göze çarpan özelliklerinden biri değildi. Çalışanları, sıradan insani terbiye ve niteliklerin tümünden yoksun görülüyordu: insana çok yakın, sürünen, cimri ve politik yaratıklar. Çin'de ejderhalara sağlanan çok geniş imkânlar, Laurence'ın Batı'daki muamelelerin çirkinliğini

fark etmesini sağlamıştı ama Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın bu bakış açısını paylaşması konusunda umutlu değildi.

Ama İngiltere'ye vardıklarında ve Manş'taki görevlerine geri dönüp kendilerini ülkelerini savunma işine verdiklerinde, Temeraire'in hedeflerinden vazgeçmeyecek olsa da, en azından onları yumuşatabileceğini umut ediyordu. Laurence'ın doğal ve haklı amaçlarla ilgili bir sorunu yoktu ama nihayetinde İngiltere bir savaştaydı ve bu şartlar altında hükümetinden ayrıcalıklar isteme küstahlığının isyanla eş değer tutulacağının, Temeraire'in olmadığı kadar farkındaydı. Yine de destek vereceğine söz vermişti ve desteğini çekmeyecekti. Temeraire burada kalıp bir Semavi olarak doğuştan hakkı olan bütün lükslerin ve özgürlüklerin keyfini çıkarabilirdi. İngiltere'ye daha çok Laurence için ve silah arkadaşlarının durumunu iyileştirme umuduyla geliyordu. Laurence bütün endişelerine ve bazen bunu neredeyse onursuzluk olarak görmesine rağmen direkt olarak itiraz edemezdi.

"Bize de ödeme yapılmasını önermen çok zekiceydi," diye devam etti Temeraire, Laurence'ın vicdan ateşini daha da körükleyerek. Bunu daha çok, Temeraire'in, ejderhalara uygun genişlikte yollar yapmak için Londra'daki evlerin tamamen yıkılması ve binaya girmelerinin zorluğu bir yana bütün insan üyelerin kaçmasıyla sonuçlanacak olan Parlamento'ya ejderha temsilcilerin gönderilmesi gibi önerilerinin çoğundan daha az radikal olduğu için önermişti. "Bize ödeme yapılmaya başlanınca, geri kalan her şeyin daha da kolaylaşacağına eminim. Her şey bir yana, o zaman insanlara, çok fazla sevdikleri parayla ödeme yapabiliriz; şu benim için tuttuğun aşçılara mesela. Bu çok hoş bir koku," diye ekledi alakasızca. İyi pişmiş etin kokusu o kadar güçlü bir hale gelmişti ki, limanın pis kokusunu bastırıyordu neredeyse.

Laurence kaşlarını çatıp aşağıya baktı. Mutfak, ejderha güvertesinin tam altındaydı; düz, geniş ve ince duman şeritleri güverte

tahtalarının arasından yükseliyordu. "Dyer," dedi ulaklarından birine işaret ederek, "gidip aşağıda ne yaptıklarına bir bak."

Temeraire, Çin usulü ejderha yemekleri için bir tür damak tadı geliştirmişti ve istekleri, sadece yeni kesilmiş sığır eti tedarik etmesi beklenen İngiliz levazım subayı tarafından pek tatmin edilemiyordu. Bu yüzden Laurence, dolgun bir ücret karşılığında ülkelerini terk etmeye gönüllü olan iki Çinli aşçı bulmuştu. Yeni aşçılar İngilizce bilmiyordu ama kendilerini bir şey sanma konusunda hiçbir eksikleri yoktu; mesleki kıskançlık, geminin aşçılarını ve yamaklarını onlarla mutfak ocakları üstünde büyük bir çekişmeye sokmuş ve tam bir rekabet havası yaratmıştı.

Dyer ejderha güvertesinin merdivenlerinden koşarak inip mutfak kapısını açtı; içeriden büyük bir duman sarmalı çıkınca yukarıdaki gözcülerden anında bir, "Yangın!" bağırışı yükseldi. Nöbetçi subay çılgınca zili çalıyor, Laurence, "İstasyonlara!" diye bağırarak adamlarını geminin itfaiye ekiplerine gönderiyordu.

Denizciler kovalara koşarken, bütün rehavet bir anda yok oldu; gözü pek iki adam mutfağa daldı ve cansız bedenleri sürükleyerek dışarı çıkardı: aşçı yamakları, iki Çinli ve geminin genç işçilerinden biri. Fakat geminin aşçısından bir iz yoktu. Suları taşan kovalar düzenli bir şekilde geliyor, lostromo kükreyip sopasını baş direğine vurarak adamlara ritim veriyor ve kovalar birbiri ardına mutfak kapısından içeri boşaltılıyordu. Ama içeriden, güvertenin her çatlağından ve kirişinden hâlâ duman çıkmaya devam ediyordu ve ejderha güvertesinin babaları dokununca el yakıyordu; demir babalardan ikisine bağlanmış olan halatlardan duman çıkmaya başlamıştı.

Kafası hızlı çalışan genç Digby, diğer bayraktarları organize etti. Çocuklar halatı çözmek için acele ediyor, parmakları sıcak demire değdiğinde sıktıkları dişlerinin arasından acı tıslamaları koyuveriyorlardı. Havacıların geri kalanı küpeşteye dizilmiş, kovalarla su çekerek ejderha güvertesini ıslatıyordu. Beyaz bulutlar

halinde buhar yükseliyor ve eğrilen tahtalar üzerinde gri tuz kabukları bırakıyor; güverte bir yaşlı adam grubu gibi gıcırdayıp inliyordu. Tahtaların arasındaki katran sıvılaşıyor, güvertede uzun siyah çizgiler bırakarak tatlı, keskin bir kokuyla kavrulup tütsüleniyordu. Laurence onu öğle güneşinin altında kavrulan taşların üzerinde keyifle yatarken görmüş olmasına karşın, Temeraire artık dört ayağı üzerinde duruyor, sıcaktan kurtulmak için oradan oraya hareket ediyordu.

Yüzbaşı Riley ter döken, çabalayan adamların arasındaydı ve kovalar gidip gelirken, adamları cesaretlendirmek için bağırıyordu ama sesinde bir umutsuzluk belirtisi vardı. Tahtalar kavurucu sıcağın altında uzun süre durmaktan iyice kuruduğu için alevler çok hararetliydi ve geniş ambarlar eve dönüş yolculuğu için erzakla doldurulmuştu: kuru samana sarılmış ve tahta sandıklarla paketlenmiş narin porselenler, ipek balyaları, tamir için yeni serilmiş yelken bezleri. Alevlerin yalnızca dört güverte aşağıya ilerlemesi yeterdi, böylece erzaklar hızla tutuşup alevler cephaneliğe doğru gidecek ve geminin her tarafını saracaktı.

Aşağıda uyuyan sabah nöbetçileri, peşlerinden gelen duman yüzünden şaşkın ve nefes nefese bir halde artık alt güverteden yukarı çıkmak için çabalıyor ve panikle su taşıyıcılarının hattını bozuyordu. *Allegiance* muazzam bir gemi olmasına rağmen, ejderha güvertesi neredeyse alevler içindeyken, baş kasarası ve kıç güvertesi bütün mürettebatı taşımazdı. Laurence istralyalardan birini tuttu ve toplanan kalabalığın arasında mürettebatını aramak için kendini güvertenin küpeştesine çekti. Çoğu çoktan ejderha güvertesine çıkmıştı ama birkaç tanesi ortalarda yoktu: Pekin'deki çarpışmadan sonra kırık bacağı hâlâ sargıda olan Therrows. Büyük olasılıkla kamarasında kitaplarıyla haşır neşir olan cerrah Keynes ve diğer ulağı Emily Roland'dan hiç iz yoktu. On bir yaşına daha yeni basmıştı ve itişip kakışan adamların arasından kendisine kolayca yol açamazdı.

Metal baca şapkaları, tohum döken çiçekler gibi yavaşça güverteye doğru eğilmeye başlayınca, mutfak bacalarından ince, tiz bir ıslık yükseldi. Temeraire yelesini yatırıp başını iyice yukarı kaldırarak içgüdüsel bir öfkeyle tısladı. Ön ayaklarından biri küpeştenin üstündeydi ve kocaman kalçaları sıçramak için çoktan gerilmişti. "Laurence, orası sizin için güvenli mi?" diye sordu endişeyle.

"Evet, biz gayet iyiyiz, sen hemen havalan," dedi Laurence, tahtalar bel verirken. Temeraire'in güvenliği konusunda endişelendiği için adamlarının geri kalanına eliyle baş kasarasına inmelerini işaret etti. "Güverteye ulaştığında yangınla daha kolay baş edebiliriz," diye ekledi onu duyanları yüreklendirmek için. Ancak aslında ejderha güvertesi çöktüğü zaman, alevleri söndürebileceklerini hiç sanmıyordu.

"Pekâlâ, o halde yardım edeyim," dedi Temeraire ve havalandı.

Gemiyi kurtarmaktan çok kendi hayatlarını kurtarma derdinde olan az sayıda adam, subaylar çaresizce yangınla baş etmekle uğraşırken, fark edilmeden kaçma umuduyla çoktan kıç filikasını suya indirmişti; Temeraire beklenmedik bir şekilde geminin etrafından hızla dolaşıp onlara doğru alçalınca kendilerini panik içinde yere attılar. Adamlara dikkat bile etmemiş olan Temeraire filikayı pençeleriyle kavradı, bir kepçe gibi suya daldırıp kaldırdı. Dikkatlice dengede tutarak getirip ejderha güvertesinin üzerine boşalttı; ani su baskını, tahtaların arasında ısının etkisiyle tıslayıp kabarcıklar saçtı ve küçük bir şelale halinde merdivenlerden aşağı aktı.

"Baltaları getirin!" diye bağırdı Laurence aceleyle. Baltalar, ıslak ve katrana bulanmış tahtalarda kaydığı ve açtıkları her yarıktan dışarı duman çıktığı için tüten tahtaları parçalamak son derece zor bir işti. Temeraire'in her su boşaltışında, ayakta kalmak için mücadele veriyorlardı ama işlerini sürdürmelerini sağlayan tek şey suyun sürekli akışıydı. Aksi takdirde aşırı yoğun duman yü-

zünden hiçbir şey yapamazlardı. Kırma işlemine devam ederken birkaç adam sallanarak güverteye düşüp hareketsiz kaldı; dakikalar feda edilmeyecek kadar değerli olduğu için onları güverte altına taşımak için bile vakit yoktu. Laurence, zırhçısı Pratt ile yan yana çalışıyor, sırayla baltalarını savururlarken siyah ve ince ter çizgileri gömleklerini lekeliyordu. Aniden tahtalar patlayarak kırıldı ve ejderha güvertesinin büyük bir kısmı bir anda bel verip aşağıda kükreyen aç alevlere doğru çöktü.

Laurence bir an için kenarda sallandı; ardından üsteğmeni Granby onu çekti. İkisi birlikte geriye doğru sendeledi ve Laurence yarı kör bir şekilde Granby'nin kollarına neredeyse yığıldı; hızlı ve kesik kesik nefes alıyor ve gözleri yanıyordu. Granby onu merdivenlerin yarısına kadar sürükledi, ardından Temeraire'in boşalttığı suyun akıntısı onları yolun geri kalanı boyunca taşıdı ve baş kasarasındaki on dokuz kiloluk toplardan birine çarparak durdular. Laurence kusmak için tam zamanında küpeşteden eğilmeyi başardı; ağzındaki acı tat saçlarındaki ve kıyafetlerindeki keskin kokudan daha yoğundu.

Adamların geri kalanı ejderha güvertesini boşaltıyor ve artık alevlere muazzam miktarlarda su boca ediliyordu. Temeraire sabit bir ritim tutturmuştu ve duman bulutları şimdiden azalmıştı. Siyah isli su, mutfak kapılarından kıç güvertesine akıyordu. Laurence kendini garip bir şekilde sarsılmış ve kötü hissediyor, ciğerlerini doldurmuyormuş gibi gelen derin nefesler alıyordu. Riley megafonundan, duman tıslamalarının arasından güçlükle duyulabilen emirler yağdırıyordu; lostromonun sesi tamamen kısılmıştı. Adamları el yordamıyla sıraya geçiriyor, onlara ambar kapaklarını gösteriyordu; fenalaşmış ya da ayakaltında çiğnenmiş adamlara ulaşmak için çok geçmeden bir sıra oluşturuldu. Laurence, Therrows'un dışarı çıkarıldığını görünce rahatladı. Temeraire duman tüten korlara bir kere daha su boca etti, ardından Riley'nin serdümeni Basson nefes nefese başını ana ambar

kapağından çıkarıp, "Artık duman çıkmıyor efendim ve revir güvertesinin yukarısındaki tahtalar bayağı ılınmış, sanırım gemiyi kurtardık," diye bağırdı.

Bölük pörçük tezahürat sesleri yükseldi. Laurence her öksürdüğünde siyah tükürükler saçıyor olmasına rağmen tekrar nefes alabildiğini hissetmeye başladı; Granby'nin yardımıyla ayağa kalkabildi. Top ateşinden arta kalmış gibi görünen yoğun bir duman pusu güvertenin üzerinde uzanıyordu ve merdivenlerden çıktığında, ejderha güvertesinin yerinde kömürleşmiş bir ateş çukuru buldu, yangından artakalan tahtaların uçları, yanmış kâğıt gibi kıvrılmıştı. Zavallı gemi aşçısının cesedi enkazın arasında çarpık bir cüruf gibi yatıyordu. Kafatası yanıp simsiyah olmuş ve dizlerinin altındaki tahta bacakları küle dönmüştü.

Hizmet filikasını bırakan Temeraire, kararsızca biraz daha havada kaldı ve ardından kendini geminin yan tarafına, suyun içine bıraktı; gemide ineceği bir yer kalmamıştı. Yüzüp pençeleriyle küpeşteye tutundu ve büyük başını uzatarak endişeyle baktı. "İyi misin Laurence? Bütün mürettebatım iyi mi?"

"Evet, herkesi saydım," dedi Granby, Laurence'a başını sallayarak. Saman sarısı saçlarının tepesi isten benek benek olmuş Emily, damacanadan onlara bir sürahi su getirdi: Taze değildi ve üzerine limanın kokusu sinmişti ama şaraptan daha lezzetliydi.

Riley yukarı çıkarak onlara katıldı. "Ne harabe ama," dedi hasara bakarak. "Eh, en azından gemiyi kurtardığımıza şükür ama artık yola çıkmamız ne kadar sürecek düşünmek bile istemiyorum." Laurence'tan sürahiyi memnuniyetle aldı ve Granby'ye vermeden önce kana kana içti. "Ve gerçekten çok üzgünüm; sanırım bütün eşyaların mahvolmuş olmalı," diye ekledi ağzını silerek: Kıdemli havacıların kamaraları pruvaya doğru, mutfağın bir kat altındaydı.

"Yüce Tanrım," dedi Laurence şaşkın bir şekilde, "ceketime ne olduğuna dair en ufak bir fikrim yok."

"Dört, dört gün," dedi terzi yetersiz İngilizcesiyle, yanlış anlaşılmadığından emin olmak için parmaklarıyla göstererek. Laurence iç geçirip, "Tamam, peki," dedi. Zaman sıkıntısı olmaması ufak bir avuntuydu; geminin onarılması için iki aydan fazla zaman gerekiyordu ve o zamana kadar o ve bütün adamları yapacak hiçbir işleri olmadan bekleyeceklerdi. "Diğerini onarabilir misin?"

Birlikte Laurence'ın örnek olarak getirdiği cekete baktılar; artık koyu yeşilden çok siyahtı, düğmelerin üzerinde garip, beyaz bir tortu vardı ve yoğun bir şekilde duman ve tuzlu su kokuyordu. Terzi *hayır* demedi ama onun yerine yüz ifadesi konuştu. "Bunu al," dedi ve başka bir kıyafet getirmek için dükkânının arkasına gitti. Önü bir tunik gibi aşağı doğru açılan, yukarı doğru kalkık, kısa bir yakası olan Çinli askerlerin giydiği kapitone ceketlerden biriydi.

"Ah, şey..." Laurence huzursuzca cekete baktı. İpekten yapılmıştı, oldukça parlak bir yeşildi ve dikiş yerleri cömertçe kırmızı ve sarıyla süslenmişti. Söyleyebileceği tek şey, daha önceki durumlarda giymek zorunda kaldığı resmî cüppeler kadar şatafatlı olmadığıydı.

Ama o ve Granby, o akşam Doğu Hindistan Şirketi'nin temsilcileriyle yemek yiyeceklerdi; karşılarına yarı giyinik olarak ya da buraya gelmek için giydiği kalın pelerinle çıkamazlardı. Sahildeki yeni dairesine dönüp de Dyer ve Roland şehirde paranın alabileceği doğru düzgün bir ceket olmadığını söyleyince, Çin tarzı ceketi aldığına memnun oldu. Beğenmemeleri çok şaşırtıcı değildi; saygın beyefendiler, havacı gibi görünmeyi tercih etmezdi ve çuhalarının koyu yeşil tonu Batılılar arasında pek rağbet gören bir renk değildi.

"Büyük olasılıkla yeni bir moda başlatacaksın," dedi Granby, dalga geçmeyle teselli etme arasında bir ses tonuyla. Kendisi uzun boylu birisi olarak en alt güvertelerde kalan ve kıyafetleri mahvolmamış talihsiz yardımcı pilotların birinden aldığı bir ceketi

giyiyordu. Ceketinin kolları iki santim kısa ve solgun yanakları her zamanki gibi güneşten kızarmış olduğu için, o an yirmi altı yaşından daha genç gösteriyordu ama en azından kimse ona yan yan bakmayacaktı. Çok daha geniş omuzları olan Laurence, genç subaylarından kimseyi aynı şekilde soyamazdı. Gerçi Riley cömertçe teklif etmiş olmasına rağmen Laurence sanki havacı olmaktan utanıyormuş ve kendini hâlâ bir denizci yüzbaşı olarak göstermeye çalışıyormuş gibi mavi bir ceketle insan içine çıkmak istemiyordu.

O ve mürettebatı artık, liman bölgesinin tam üstüne inşa edilmiş geniş bir evde kalıyordu. Mülk, evi onlara bırakmaktan ve şehrin içerilerine, kapısının önünde bir ejderhanın olmayacağı bir yere taşınmaktan son derece mutlu Hollandalı yerel bir tüccara aitti. Ejderha güvertesi yandığı için Temeraire Batılı sakinleri dehşete düşürerek kumsalda uyumak zorunda kalmıştı. Kumsal, ona bir kaya muamelesi yapıp üzerine yuva yapan ve uyurken onun altında saklanan küçük ve sinir bozucu yengeçlerin yaşam alanı olduğu için kendisi de bundan hoşlanmıyordu.

Laurence ve Granby yemeğe giderken durup ona veda ettiler. Laurence'ın yeni giysilerini en azından Temeraire beğenmişti; rengin harika olduğunu düşünüyordu ve altın düğmelere ve özellikle de kumaşa hayran olmuştu. "Kılıçla da iyi duruyor," diye ekledi, onu daha iyi inceleyebilmek için burnuyla Laurence'ı dürtüp çevirerek. Söz konusu kılıç Temeraire'in hediyesiydi ve bu yüzden onun için kıyafetin en önemli kısmını oluşturuyordu. Aynı zamanda Laurence'ın utanmasına gerek duymadığı tek parçaydı; bütün fırçalamalarına karşın kurtarılamamış gömleği neyse ki ceketin altında kalmıştı. Pantolonu yakından bakılamayacak durumdaydı ve çoraplarına gelince, onları uzun çizmelerinin içine saklamıştı.

Temeraire'i, iki yardımcı pilotun ve Doğu Hindistan Şirketi'nin özel kuvvetlerinin bir parçası olan bir grup askerinin koruyucu

bakışları altında, kendi yemeğiyle baş başa bıraktılar. Sör George Staunton onları, Temeraire'i tehlikeden ziyade aşırı hevesli dilekçilerden korumaları için ödünç vermişti. Çinliler, kıyıya yakın evlerinden kaçmış olan Batılıların aksine, çocukluktan beri aralarında yaşadıkları için ejderhalardan korkmuyordu, Semaviler nadiren imparatorluk bölgesinden ayrıldığı için, onlardan birini görmek ve hatta dokunmak bir onur ve şans güvencesi sayılıyordu.

Staunton bu yemeği, havacıları kılık kıyafet konusunda çok büyük bir sıkıntıya soktuğundan habersizce, atlattıkları felaketin sıkıntılarından kurtulmaları ve biraz eğlenmeleri için yöneticilere de vermişti. Laurence bu kadar önemsiz bir sebepten ötürü cömert bir daveti reddetmek istememiş ve son ana kadar giyecek daha saygın bir şeyler bulabileceğini ummuştu ancak artık yemek masasında, pişmanlık ve sıkıntılarını paylaşmaya ve grubun kendisiyle dalga geçmesine katlanmaya hazırdı.

Girişi, başlangıçta şaşkın bir sessizlikle değil, kibar bir şekilde karşılık bulmuştu. Ancak daha Sör George'a saygılarını henüz sunmuş ve bir kadeh şarap kabul etmişti ki, mırıltılar başladı. İstediği zaman sağır olmayı tercih eden daha yaşlı temsilcilerden biri, oldukça anlaşılır bir biçimde, "Havacılar ve gösteriş merakları; bir dahaki sefere akıllarına neyi koyacaklarını kim bilebilir?" dedi ve bu, Granby'nin gözlerinin bastırılmış bir öfkeyle parlamasına neden oldu. Odanın garip akustiği, düşüncesizce edilen bu lafı iyice duyulur yapmıştı.

"Bununla neyi kastetti?" diye sordu Hindistan'dan yeni gelen bir beyefendi olan Bay Chatham, bir sonraki pencereden Laurence'ı ilgiyle süzerken; ilgisi saatin üstünde olan ve yemeğe ne kadar erken başlayabileceklerini hesaplayan şişman bir adam olan Bay Grothing-Pyle ile konuşuyordu.

"Hımm? Ah, artık isterse kendini bir Doğu prensi olarak takdim etme hakkı var," dedi Grothing-Pyle, silktiği omuzlarının

üstünden ilgisiz bir bakış atarak. "Tabii bizim için de en iyisi. Geyik eti kokusu alıyor musunuz? Bir yıldır geyik eti yemiyorum."

Laurence eşit ölçüde şaşkın ve gücenmiş olarak yüzünü açık pencereye çevirdi. Böyle bir yorum aklına hiç gelmemişti. İmparator tarafından evlat edinilmesi sadece bir formaliteydi. Bir Semavinin, İmparatorluk ailesiyle doğrudan bağlantısı olmayan herhangi birisine yoldaşlık edemeyeceği konusunda ısrar eden Çinlilerin onurunu kurtarmak içindi. İngilizler tarafındansa bu, Temeraire'in yumurtasını ele geçirme konusundaki anlaşmazlığı zahmetsizce çözüme kavuşturacağı için hevesle kabul edilmişti. En azından, evlat edinilmeye hiç de azımsanmayacak bir korkuyla beklediği bir öfkeyle tepki verecek, gururlu ve buyurgan bir babası olan Laurence hariç herkes için zahmetsizdi. Doğru, bu düşünce onu durdurmamıştı: Temeraire'den ayrılmamak için her çeşit ihaneti seve seve kabul ederdi. Ama kesinlikle böylesine göz alıcı ve tuhaf bir onur aramamış ya da istememişti. İnsanların onun Doğu unvanlarını, doğuştan gelen unvanının üstünde tutacak kadar gözü yükseklerde olan birisi olduğunu düşünmesi son derece küçük düşürücüydü.

Utanç ağzını kapalı tuttu. Sıradışı kıyafetlerinin ardındaki olayı bir hikâye olarak seve seve anlatırdı; bir bahane olarak, asla. Kendisine söylenen birkaç söze kısa karşılıklar verdi; öfkeden bembeyaz kesilmiş ve yüzüne, yakınındaki konuşmaların bitmesine neden olan soğuk, sert ve neredeyse tehlikeli bir ifade yerleşmişti. Genelde güler yüzlüydü ve çok fazla yanmamış olmasına karşın, güneşin altında geçirdiği yıllar yüzünden görüntüsünde sıcak bir bronzluk vardı. Çoğunlukla gülümseyen yüzündeki çizgiler artık yüzüyle iyice tezat oluşturuyordu. Bu adamlar, hayatlarını değilse bile en azından servetlerini Pekin'deki diplomatik görevin başarısına borçluydu. Bu görevde başarısızlık açık bir savaş ve Çin'le yapılan ticaretin sonu anlamına gelirdi; başarıysa Laurence'ın kan dökmesine ve adamlarından birinin hayatına mal

olmuştu. Laurence coşkulu teşekkürler beklememiş ve yapılanları da geri çevirmişti ancak alay ve kabalıkla karşılaşmak tamamen farklı bir şeydi.

"İçeri geçelim mi?" dedi Sör George her zamankinden erken davranarak. Masada da grubun üzerine çökmüş olan huzursuz havayı yumuşatmak için elinden geleni yaptı. Baş kâhya pek çok kez kilere gönderilmişti ve her seferinde şarap daha savurgan bir şekilde tüketilmişti. Staunton'ın aşçısının ulaşabildiği kaynaklar sınırlı olmasına rağmen yemekler harikaydı. Yemek çeşitleri arasında, küçük yengeçlerden yapılmış sebzeli bir yahninin üstüne yatırılmış kızarmış sazan ve kuş üzümü jölesiyle dolu bir tabağın eşlik ettiği iki tane kızarmış geyik budu vardı.

Sohbet tekrar başladı; Laurence, Staunton'ın onun ve bütün konukların rahat ettiğini görmek için gerçek ve samimi bir istek duymasına ilgisiz kalamazdı ve baştaki kadar öfkeli değildi; hatta durum harika bir Burgonya şarabının yarısından fazlasıyla desteklendiğinde daha da az öfkeliydi. Kimse, ceketler ya da imparatorluk ilişkileri hakkında başka bir şey söylemedi. Birkaç kadehten sonra Laurence, kendini Napoli bisküvileri ve pandispanyayla yapılmış, bol kanyağa yatırılmış portakal kremalı büyüleyici meyve tatlısına verecek kadar açılmıştı ki, yemek salonunun dışında bir kargaşa çıktı ve sonunda bir kadınınkine benzer kulak tırmalayıcı bir çığlık, gittikçe yükselen ve kötü aksanlı bir konuşmayla kesildi.

Sessizlik oldu, kadehler havada kaldı ve bazı sandalyeler geri itildi. Staunton biraz sallanarak ayağa kalkıp izin istedi. O dışarıya çıkamadan kapı aniden ardına kadar açıldı ve Staunton'ın telaşlı hizmetkârı, akıcı bir şekilde Çince itirazlarına devam ederek geri geri salona girdi. Kapitone bir ceket giyen ve siyah yünden kalın bir sarmalın üstünde, yuvarlak kubbeli bir şapka takan Doğulu başka bir adam tarafından nazikçe ama tamamen sert bir şekilde itiliyordu. Yabancının kıyafetleri tozluydu ve üstünde yer yer

sarı lekeler vardı ama alışılmış yerel kıyafetlere benzemiyordu ve eldivenli eline, kahverengi ve sarı tüyleri kabarmış, sarı gözleriyle etrafa dik dik bakan, kızgın bakışlı bir kartal tünemişti. Kartal, gagasını tıkırdattı ve büyük pençeleri kapitone eldivenin kumaşına girerken tüneğinde huzursuzca kıpırdandı.

Masadakiler ona, o da onlara baktığında yabancı, salonu daha da şaşırtarak saf bir kabul odası aksanıyla, "Yemeğinizi böldüğüm için bağışlayın beyler, görevim bekleyemez," dedi. "Yüzbaşı William Laurence burada mı?"

Laurence'ın aklı, ilk başta tepki veremeyecek kadar şarap ve şaşkınlıkla karışmıştı ama hemen ardından kalkıp adama doğru ilerledi ve kartalın düşmanca bakışları altında mühürlü, muşamba bir paket aldı. "Teşekkür ederim bayım," dedi. İkinci bakışında, ince ve köşeli yüzün kesinlikle bir Çinliye ait olmadığını fark etti: Gözleri siyah ve hafifçe çekik olmasına rağmen, biçim olarak Batılılarınkine daha çok benziyordu ve doğadan çok, güneşe borçlu olduğu derisinin rengi vernikli tik ağacı gibiydi.

Yabancı kibarca başını eğerek selam verdi. "Yardımcı olabildiğime sevindim." Gülümsemiyordu ama gözlerinde salonun tepkisine karşı bir keyif belirtisi vardı; gruba son bir bakış atıp başını hafifçe eğerek Staunton'a selam verdi ve gürültüyü duyup salona gelen iki hizmetkârın yanından doğruca geçerek geldiği hızla gitti.

Staunton hizmetkârlara sessizce, "Lütfen gidip Bay Tharkay'a atıştırmalık bir şeyler hazırlayın," dedi ve onları yabancının peşinden gönderdi. Bu arada Laurence paketi açıyordu. Damganın büyük kısmının silindiği mühür yaz sıcağında yumuşamıştı ve kolayca kırılmayıp parmaklarının üstünde, yumuşamış bir şeker gibi yapışkan izler bıraktı. Pakette sadece tek bir kâğıt vardı. Amiral Lenton'ın el yazısıyla Dover'dan gönderilmişti ve içinde kaba bir üslupla yazılmış resmî emirler vardı; tek bir bakış, yazının özünü anlamasına yetmişti.

> ...ve bu vesileyle hiç vakit kaybetmeden İstanbul'a gidecek, orada Majesteleri III. Selim'in hizmetindeki Avraam Maden Ofisleri'nden Majestelerimizin Hava Kuvvetleri'nin malı olarak anlaşmaya varılmış üç yumurtayı alacak ve kuluçkaları için gerekli bütün tedbirleri aldıktan sonra onları, sizi Dunbar kuşlağında bekleyen yetkili subaylara teslim edeceksiniz...

Her zamanki sıkıcı kapanış sözleriyle devam ediyordu: *Siz ya da içinizden birisi başarısız olduğu takdirde, bunun sorumluluğu size ait olacaktır.* Laurence mektubu Granby'ye verdi, ardından kütüphanenin mahremiyetinde onlara katılmış Riley'ye ve Staunton'a vermesi için başını salladı.

"Laurence," dedi Granby, mektubu verdikten sonra, "sonrasında aylar sürecek bir deniz yolculuğu için burada oturup geminin onarılmasını bekleyemeyiz; bir an önce yola çıkmalıyız."

"Peki, nasıl gitmeyi düşünüyorsunuz?" diye sordu Riley, Staunton'm omzunun üstünden okuduğu mektuptan başını kaldırarak. "Limanda Temeraire'in ağırlığını birkaç saat için bile taşıyabilecek başka gemi yok; dinlenecek bir yer olmadan doğruca okyanusun üstünden uçamazsınız."

"Bunu sadece deniz üzerinden gidilebilen Nova Scotia'ya gidiyormuşuz gibi düşünmemeliyiz," dedi Granby. "Okyanus yerine karadan gitmeliyiz."

"Ah, yapma," dedi Riley sabırsızca.

"Peki ama neden?" diye sordu Granby. "Onarımı bir yana bıraksak bile, denizden gitmek çok mantıksız, Hindistan'ın etrafından dolaşırken çok zaman kaybederiz. Onun yerine Tataristan üzerinden kestirmeden gidebiliriz..."

"Evet, sonra da suya atlayıp İngiltere'ye kadar bütün yolu yüzmeye çalışırsınız," dedi Riley. "Erken olması geç olmasından

iyidir ama geç olması hiç olmamasından da iyidir; *Allegiance* sizi İngiltere'ye bundan çok daha çabuk ulaştırabilir."

Laurence yeni bir ilgiyle mektubu tekrar okuyarak konuşmalarını yarım yamalak dinledi. Bir emir dizisinin genel gidişatından gerçek aciliyetin derecesini ayırmak zordu ve ejderha yumurtalarının çatlaması aslında uzun zaman alabilmesine rağmen tam zamanı kestirilemezdi ve kuluçkada öylece bırakılamazlardı. "Şunu da düşünmeliyiz, Tom," dedi Riley'ye, "hava açısından şanssız olursak, Basra'ya ulaşmamız beş ay sürebilir ve sonuçta oradan İstanbul'a yine kara üzerinden uçmak zorunda kalırız."

"Ve bu işin sonunda üç yumurta yerine, hiçbir işe yaramayan üç ejdercik de bulabiliriz," dedi Granby. Laurence ona sorduğunda, yumurtaların yakın zamanda çatlayabileceği fikrini savundu; yani en azından içlerinin rahat etmeyeceği kadar yakın zamanda. "Yumurtada birkaç yıldan daha uzun kalan pek fazla tür yok," dedi Granby, "ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, kuluçka süresinin yarısını tamamlamamış yumurtaları satın almaz, ondan önceki yumurtaların çatlayacağından emin olamazsın. Zaman kaybedemeyiz; onları almaya Cebelitarık'tan bir mürettebat yerine neden bizi gönderiyorlar hiç anlamıyorum."

Hava Kuvvetleri'nin çeşitli görev yerlerine daha az aşina olan Laurence, bu olasılığı daha önce düşünmemişti ve bu kadar uzakta olmalarına karşın görevin onlara verilmesi artık ona da garip geliyordu. "Oradan İstanbul'a varmaları ne kadar sürer?" diye sordu endişeyle. Sahil şeridinin büyük bir kısmı Fransız kontrolünde olsa da, devriyeler her yerde olamazdı ve tek bir ejderha dinlenecek yerler bulabilirdi.

"İki hafta, bütün yolu son hızla uçarlarsa belki biraz daha az," dedi Granby. "Yine de kara üzerinden gitsek bile, birkaç aydan daha az bir sürede varabileceğimizi sanmıyorum."

Endişeyle konuşmaları dinleyen Staunton araya girdi. "O halde bu emirler, bir aciliyet yoksunluğunu ima ediyor olamaz

mı? Mektubun buraya gelmesinin üç ay sürmüş olması gerektiğini söyleyebilirim. Öyleyse birkaç ay daha pek bir şey fark ettirmez; aksi takdirde Hava Kuvvetleri daha yakındaki birilerini gönderirdi."

"Tabii daha yakındaki birileri gönderilebilecek durumdaysa," dedi Laurence keyifsizce. İngiltere ejderha konusunda o kadar sıkıntıdaydı ki, herhangi bir krizde bir ya da iki tanesi gidip gelmesi bir ay sürecek bu işe ayrılamazdı. Hele de Temeraire'in sınıfındaki bir ağır sıklet hiç ayrılamazdı. Bonaparte bir kez daha Manş'ın üstünden istila girişiminde bulunuyor ya da Akdeniz Filosu'na saldırıyor olabilirdi ve bu durumda geriye sadece Temeraire'i ve Bombay ve Madras'ta konuşlandırılmış az sayıdaki ejderha kalıyordu.

"Hayır," dedi Laurence, bu tatsız olasılıkları düşünerek, "böyle bir varsayımda bulunabileceğimizi sanmıyorum. Sonuçta *hiç vakit kaybetmeden* lafının iki farklı anlamı olamaz, hele Temeraire kesinlikle yola çıkabilecek durumdayken. Akıntı ve rüzgâr lehineyken böyle bir emir alıp da limanda oyalanan bir kaptan hakkında ne düşüneceğimi iyi biliyorum."

Laurence'ın ne yönde karar vereceğini anlayan Staunton hemen, "Yüzbaşı, sizden bu kadar büyük bir riske girmemenizi rica ediyorum," diye söze girerken, Laurence ile dokuz yıllık tanışıklıkları nedeniyle Riley daha pervasız bir şekilde, "Tanrı aşkına Laurence, böyle çılgınca bir şey yapmaya niyetli olamazsın," dedi.

Ardından, "Ayrıca ben *Allegiance*'ın onarılmasını beklemeyi *limanda oyalanmak* olarak addetmezdim," diye ekledi. "Karadan giderek bir fırtınanın içine pervasızca dalmaktansa, bir hafta sabredip açık gökyüzünü beklemeyi yeğlerim."

"Gitmekle kendi gırtlaklarımızı kesecekmişiz gibi konuşuyorsunuz," dedi Granby öfkeyle. "Mal yüklü bir kervanla dünyanın öteki ucuna gitmenin uygunsuz ve tehlikeli olduğunu inkâr etmiyorum ama yanımızda Temeraire varken, kimse bize

sorun çıkarmayacaktır ve sadece geceyi geçirecek bir yere inmeye ihtiyacımız olacak."

"Ve birinci sınıf boyutlarındaki bir ejderha için yeterli yiyeceğe," diye karşılık verdi Riley.

Staunton başını sallayarak aynı mantığı yürüttü. "Sanırım geçeceğiniz bölgelerin son derece ıssız olduğunu ya da genişliğini anlamıyorsunuz." Laurence'a bölgenin birkaç haritasını göstermek için kitaplarının ve kâğıtlarının arasına daldı. Bölge kâğıt üstünde bile yaşanılmaz görünüyordu. Dağların arkasına yerleşmiş büyük çöllerden oluşan, isimsiz, geniş ve çorak topraklar yalnızca birkaç küçük şehirle bölünüyordu; tozlu ve parçalamış bir haritadaki çölün boş, sarı çanağına çok ince, eski tarz bir yazıyla *burada 3 hafta su yok* yazılmıştı. "Bu kadar sert konuştuğum için beni bağışlayın ama bu pervasız bir rota ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın takip etmenizi isteyeceği bir rota olmadığına inanıyorum."

"Ben de Lenton'ın altı ay beklememizi asla anlamayacağına inanıyorum," dedi Granby. "İnsanlar kara üstünden gelip gidiyor; şu Marco Polo'ya ne demeli, hem bu iki yüzyıl önce değil miydi?"

"Evet ve ondan sonraki Fitch ve Newbery keşif seferine ne demeli," dedi Riley. "Beş günlük bir tipide üç ejderha da dağlarda kayboldu, tıpkı böyle kayıtsız bir davranış..."

"Şu Tharkay denen adam, mektubu getiren," dedi Laurence Staunton'a Riley'nin ses tonu gittikçe sertleştiği, Granby'nin de solgun derisi kızardığı için sonunda sert sözcüklere varacak konuşmayı bölerek. "Karadan geldi, değil mi?"

"Onu örnek alma niyetinde olmadığınızı umuyorum," dedi Staunton. "Tek bir adam, bir grubun gidemediği yerlere gidebilir ve çok az yiyecekle idare edebilir, özellikle onun gibi dayanıklı bir maceraperestse. Ayrıca sadece kendini riske atar. Sizin idarenizde, kaybı bu görevden bile daha büyük olabilecek paha biçilmez bir ejderha olduğunu unutmamalısınız."

Paha biçilmez ejderha, yanına döndüğünde hâlâ kararsız olan Laurence fikrini sorduğunda, "Ah, lütfen bir an önce yola çıkalım," dedi. "Bana çok heyecanlı geldi." Temeraire artık akşamüstünün görece serinliğinde tamamen uyanmıştı ve kuyruğu, kumsalın her iki yanında da bir insan boyunu aşmayan yükseklikte kum kaldırarak hevesle sağa sola sallanıyordu. "Hangi tür ejderhaların yumurtalarıymış? Ateş püskürtenler mi?"

"Ah, bir Kazilik verseler," dedi Granby. "Ama sıradan orta sıkletler olacağını tahmin ediyorum, bu tür anlaşmalar soylara biraz taze kan vermek için yapılır."

Temeraire bir gözüyle Laurence'ın kumların üstüne serdiği haritalara bakabilmek için başını yana çevirerek, "Ne kadar çabuk evde oluruz?" diye sordu. "Vay canına, gemi yolculuğundan daha kısa süreceğini görüyorum Laurence ve geminin yaptığı gibi rüzgârı beklemek zorunda değilim. Yaz bitmeden tekrar evde olacağız." Mümkün olamayacak kadar iyimser bir tahmindi, çünkü Temeraire haritanın ölçeğini çok iyi hesaplayamıyordu. Yine de büyük olasılıkla eylül sonlarında tekrar İngiltere'de olacaklardı ve bu, bütün tedbiri elden bıraktıracak kadar güçlü bir dürtüydü.

"Ama yine de şunu göz ardı edemem," dedi Laurence. "*Allegiance*'a atandık ve Lenton eve onunla döneceğimizi varsayıyor olmalı. Eski İpek Yolu'ndan gitmek düşüncesizce bir harekettir ve sakın," diye ekledi, "bana endişelenecek bir şey olmadığını söyleme."

"Ama o kadar da tehlikeli *olamaz*," dedi Temeraire korkusuzca. "Seni tek başına ölüme göndermiyorum ki."

"Bizi korumak için bir orduya kafa tutacağından kuşkum yok," dedi Laurence, "ama dağlardaki bir fırtınayla sen bile başa çıkamazsın." Tatsız bir şekilde Riley'nin bahsettiği Karakurum Geçidi'nde kaybolan talihsiz kâşifleri hatırlamıştı. Laurence, ölümcül bir fırtınanın içine girdiklerinde olabilecekleri kafasında çok iyi canlandırabiliyordu. Temeraire dondurucu rüzgârda

çabalıyor, ıslak kar ve buz, mürettebattan kimsenin kırmak için erişemeyeceği kanatlarının ucunda kabuklar oluşturuyordu. Savrularak onları kör eden kar yüzünden, etraflarındaki kayalıklar büyük bir tehlike oluşturacak ve soğuk onu farkında olmadan daha ağır ve uyuşuk yapacak; daha da kötüsü, sığınacak bir yer bulamadan buza yem olacaktı. Böyle bir durumda Laurence, adamlarının hayatını kurtarma umuduyla onu daha çabuk bir ölüme götürerek ona yere inmesini emretmek ile hep birlikte yok olmaları için yola ağır ağır devam etmeyi emretmek arasında kalacaktı. Bu, Laurence'ın savaşta kusursuz bir soğukkanlılıkla ölümü düşünebilmesine kıyasla son derece dehşet vericiydi.

"Yani dağı kolayca geçebilmemiz için, yola ne kadar çabuk çıkarsak o kadar iyi," dedi Granby. "Ağustos ayı, tipilerden kaçınmak için ekimden daha uygun olacaktır."

"Ve çölde diri diri kızarmak için," dedi Riley.

Granby parladı. Sözlerinin başka tarafa çekilmesine için için yanan gözlerle bakarak, "Bütün bu itirazların tıpkı bir kocakarı gibi dile getirildiğini söylemek istemem ama..."

"Çünkü öyle bir şey," diye araya girdi Laurence sertçe. "Oldukça haklısın Tom. Tehlike özellikle tipi tehlikesi değil, bu yolculuğa özgü zorlukları bilmememiz. Gitmeye ya da beklemeye karar vermeden önce ilk olarak buna bir çare bulmalıyız."

"Adama size rehberlik etmesi için para teklif edersen, elbette yolun güvenli olduğunu söyleyecektir," dedi Riley. "Ve ardından yardım alabileceğiniz hiçbir yer olmadan sizi hiçliğin ortasında, yarı yolda bırakacaktır."

Ertesi sabah Tharkay'ın adresini sormaya geldiğinde, Laurence'ı vazgeçirmeye çalışmaktan Staunton da yorulmuştu. "Ara sıra bize mektup getirir ve bazen de Hindistan'daki Şirket için ufak tefek işler yapar," dedi Staunton. "Babası bir beyefendidir, sanı-

rım kıdemli bir subay ve oldukça eğitimli birisi ama yine de sırf davranışlarındaki incelikten ötürü güvenilir olduğu söylenmez. Annesi yerli bir kadın, Tibetli ya da Nepalli ya da onun gibi bir şey ve hayatının büyük kısmını vahşi doğada geçirmiş."

"Kendi adıma, kendini doğru düzgün ifade edemeyecek birisi yerine yarım İngilizcesi olan bir rehberi tercih ederim," dedi Granby sonrasında. Laurence ile birlikte Macao'nun arka sokaklarında, yürürlerken. Geç yağmurlar hâlâ olukları dolduruyor, durgunlaşan çöplerin üstünü ince, kaygan ve yeşil bir tabaka kaplıyordu. "Ve Tharkay bu kadar bohem olmasaydı, bize bir yararı olmazdı; bundan şikâyet etmenin yararı yok."

Sonunda Tharkay'ın kaldığı yeri buldular. Çoğunlukla komşu binalar tarafından ayakta tutulan, hepsi de sarhoş yaşlı adamlar gibi birbirlerine yaslanmış, akan bir çatısı ve gelenleri içeri götürmeden önce kaşlarını çatıp sessizce söylenen bir ev sahibi olan iki katlı, küçük ve sefil bir evdi.

Tharkay evin orta avlusunda oturmuş ve kartalını bir tabaktaki çiğ et parçalarıyla besliyordu; sol elinin parmakları vahşi gaganın, önceki beslemelerde neden olduğu yaraların beyaz izleriyle doluydu ve şu anda da aldırış edilmeyen birkaç çizikten kan akıyordu. "Evet, karadan geldim," dedi adam, Laurence'ın sorusuna karşılık, "ama size aynı rotayı tavsiye etmem, Yüzbaşı. Deniz yolculuğuyla karşılaştırıldığında rahat bir yolculuk değildir." Besleme işini bırakmamıştı, kartal için bir tane daha et parçası tutuyordu ve eti parmaklarının arasından kapan kartal yutarken gagasının ucundan sallanan kanlı et parçasıyla vahşice onlara bakıyordu.

Ona nasıl hitap edeceğini bilmek zordu. Ne üst sınıf bir hizmetkâr ne bir beyefendi ne de bir yerli olan adamın konuşma tarzının zarifliği garip bir şekilde kıyafetlerinin pejmürdeliği, dağınıklığı ve çevresinin itibarsızlığıyla tezat oluşturuyordu; tuhaf görünüşü ve yanındaki saldırgan kartal yüzünden muhtemelen

kalacak daha iyi bir yer bulamazdı. Bu garip ve belirsiz durumundan da taviz vermiyordu; hafif küstah tavırları, Laurence'ın yeni tanıştığı birisiyle konuşurken kullanacağından daha az resmî bir üslubu vardı ve bir hizmetkâr mesafesinde tutulmaya karşı neredeyse bariz bir meydan okuma içindeydi.

Ama Tharkay pek çok sorusunu büyük bir içtenlikle yanıtladı ve kartalını beslemeyi bitirip kenara bırakarak uyuması için üstünü örttü. Sonra hayati ekipmanı inceleyebilmeleri için yanında taşıdığı bir çantayı açtı: Kürk kaplama ve kenarlara eşit aralıklarla yerleştirilmiş, deriyle güçlendirilmiş delikleri olan özel bir tür çöl çadırı. Kum fırtınası, dolu veya kar fırtınalarında, benzer çadırlarla çabucak birleştirilecek bir deveyi veya daha fazla sayıda kullanıldığında bir ejderhayı koruyabilecek büyük bir çadır haline getirilebileceğini açıklamıştı. Ayrıca suyu içinde tutabilmek için iyice parafinlenmiş, ortasına ve kenarına işaretler oyulup bir iple ufak, kalay bir bardağın bağlandığı bir tane de deri kaplı matara vardı. Tahta bir kutuda küçük bir pusula ve yönlerin ufak, düzgün harflerle yazıldığı küçük, el çizimi haritalarla dolu kalın bir defter de vardı.

Hepsi de iyi kullanılmış ve saklanmıştı; adam açıkça ne yaptığını biliyor ve Riley'in korktuğu gibi aşırı hevesli görünmüyordu. Laurence sonunda rehberleri olup olmayacağını sorunca, "İstanbul'a dönmeyi düşünmüyorum," dedi Tharkay karşılık olarak. "Orada işim yok."

"Başka bir yerde var mı ki?" diye sordu Granby. "Oraya sensiz gitmeye kalkarsak, bir sürü zorluk yaşayacağız ve sen de ülkene hizmet etmiş olacaksın."

"Ve çektiğin sıkıntılar için cömert bir ödeme alacaksın," diye ekledi Laurence.

Tharkay, buruk bir şekilde gülümseyerek, "Eh, madem öyle," dedi.

Riley derin bir karamsarlıkla, "Eh, tek dileğim Uygurların gırtlaklarınızı kesmemesi,"dedi, yemekte onları kalmaları için bir kez daha ikna etmeye çalıştıktan sonra pes ederek. "Yarın benimle gemide yemek yiyecek misin Laurence?" diye sordu, mavnasına çıkarak. "Güzel. Ham deri ve geminin demirci ocağını göndereceğim," diye seslendi. Suya batıp çıkan küreklerin gürültüsü arasında sesi gittikçe azalmıştı.

"Kimsenin gırtlaklarınızı kesmesine izin vermeyeceğim," dedi Temeraire kızgınlıkla. "Gerçi bir Uygur görmek hoşuma giderdi, bir çeşit ejderha mı?"

"Bir çeşit kuş sanırım," dedi Granby; Laurence bundan kuşkuluydu ama bir şeyden emin olmadığı zaman aksini iddia etmekten hoşlanmazdı.

"Bir kabile," dedi Tharkay ertesi sabah.

"Öyle mi?" Temeraire biraz hayal kırıklığına uğramıştı, daha önce insan görmüştü. "Bu çok heyecan verici değil ama belki çok vahşilerdir," dedi umutla.

Tharkay, yolculuğun kum fırtınaları ve donmuş dağ geçitleri gibi diğer olası zevkleri hakkında uzun uzadıya çekildiği sorgudan en sonunda kaçmayı başardıktan sonra Laurence'a, "Otuz deve alacak paranız var mı?" diye sordu.

"Havadan gideceğiz," dedi Laurence şaşırarak. Tharkay'ın yanlış anlamış olabileceğini düşünerek, "Temeraire götürecek bizi," diye ekledi.

Tharkay sakin bir şekilde, "Dunhuang'a kadar," dedi. "Ardından deve satın almamız gerekecek. Bir deve, onun boyutlarındaki bir ejderhaya bir gün yetecek kadar su taşıyabilir ve ardından elbette ejderha deveyi yiyebilir."

Laurence, çok fazla zaman kaybetmekten endişelenerek, "Böyle bir tedbir almak gerçekten gerekli mi?" diye sordu: Çölü Temeraire'in sırtında çabucak geçeceklerini ummuştu. "Temeraire

gerekirse, bir günde yüz altmış kilometreden fazla yol kat edebilir. O kadar geniş bir alanda kesinlikle su bulabiliriz."

"Taklamakan'da değil," dedi Tharkay. "Kervan yolları ölüyor ve onlarla birlikte şehirler de; vahaların çoğu kurumuş durumda. Kendimiz ve develer için yeterli miktarda su bulabiliriz ama o bile zor olacaktır. Susuzluktan ölmesi riskini göze almaya hazır değilsen, kendi suyumuzu taşımalıyız."

Tartışma bu şekilde sonlanınca, İngiltere'den ayrılışı sırasında otuz deve ve karadan yapılacak bir yolculuk için gerekecek erzaklara para ayrılması gibi bir olasılığı göz önünde bulundurmadığı için konuyla ilgili yardım almak için Sör George'a gitmesi gerekmişti Laurence'ın. "Saçmalık! Bu, çok az bir miktar," dedi Staunton, teklif ettiği borç senedini reddederek. "Her şey bittikten sonra göreviniz nedeniyle elli bin sterlinlik borcu sileceğimi söyleyebilirim. Bir de umarım sizi son hızla sonunuza göndermiyorumdur. Laurence, böylesine tatsız bir fikir ileri sürdüğüm için beni bağışla; aklına yanlış fikirler sokmak hoşuma gitmiyor ama gitmeye karar verdiğinizden beri bu olasılık aklımı kurcalayıp duruyor. Mektubun sahte olma ihtimali var mı?"

Laurence şaşkınlıkla adama baktı. Staunton devam etti, "Eğer gerçekse, mektubun, buradaki başarı haberinin İngiltere'ye ulaşmadan önce yazılmış olması gerektiğini düşün; tabii haber gerçekten onlara ulaştıysa. Sen ve Temeraire, yakın geçmişte tamamlanan görüşmelerin ortasında aniden çekip gitmiş olsaydınız, bunun görüşmeler üzerinde yaratacağı etkileri bir düşün: Her şeyden önce ülkeden hırsız gibi gizlice çıkmak zorunda kalacaktınız ve bu kadar büyük bir hareket kesinlikle savaş anlamına gelirdi. Bakanlar Kurulu'nun böyle bir emir göndermiş olabileceğini herhangi bir mantığa oturtmakta zorlanıyorum."

Laurence mektubu da alıp gelmesi için Granby'ye haber gönderdi; birlikte, doğuya bakan pencerelerden giren güneş ışığında mektubu yeniden incelediler. "Bu gibi şeylerden anlıyorsam kah-

rolayım ama bana Lenton'ın el yazısı gibi geliyor," dedi Granby kuşkuyla mektubu geri vererek.

Laurence'a da öyle geliyordu. Harfler italik ve pürüzlüydü. Staunton'a söylemiyordu ama bu alışılmadık bir şey değildi; havacılar yedi yaşında hizmete çağrılırdı ve içlerinden en çok gelecek vadedenler genellikle on yaşında ulak olur ve pratik eğitim adına öğrenimleri üzücü bir şekilde ihmal edilirdi. Kendi adayları güzel yazmayı öğrenmeleri ve trigonometri çalışmaları gerektiği konusundaki ısrarlarından yakınma eğilimindeydi.

"Hem böyle bir şeyle kim uğraşır ki?" dedi Granby. "Pekin'de aylak aylak dolaşan şu Fransız büyükelçi, De Guignes, Pekin'den bizden önce ayrıldı ve sanırım şimdiye kadar Fransa yolunu yarılamıştır. Ayrıca görüşmelerin bittiğini oldukça iyi biliyor."

"Bunun arkasında istihbarat eksiği olan Fransız ajanları olabilir," dedi Staunton, "ya da daha kötüsü, son başarı haberiniz yüzünden sizi bir tuzağa çekmeye çalışıyor olabilirler. Size saldırmaları için çöldeki haydutlara rüşvet verilmesine pek gerek yok ve tam da *Allegiance* hasar görmüşken ve zorunlu gecikmeden dolayı huzursuz olacağınız kesinken, bu mesajın gelmesi fazlasıyla garip."

"Eh, bütün bu itirazlara ve karamsarlığa karşın, gitmeyi tercih ediyor olduğum bir sır değil," dedi Granby kaldıkları yere yürürlerken. Mürettebat çılgınca koşuşturarak hazırlıklara çoktan başlamıştı ve gelişigüzel yapılmış paketler kumsala yığılmaya başlıyordu. "Tehlikeli olabilir, sancılı bir bebeğe bakıcılık yapan dadılar değiliz sonuçta. Ejderhalar uçmak için yaratılmıştır ve gemide ve kıyıda bir dokuz ay daha oturmak savaşma azmini mahvedecektir."

"Ve mürettebatın yarısının da, tabii çoktan mahvolmadıysa," dedi Laurence keyifsizce, bu kadar ani bir şekilde tekrar işe koşulmaya alışamamış ve görev başındaki adamlarında görmekten

hoşlanmadığı kadar fazla gürültücü davranışlar sergileyen genç subayların tuhaf davranışlarını gözlemlemişti.

"Allen," diye seslendi Granby sertçe, "kahrolası koşum kayışlarınla ilgilen, tabii onlarla yola çıkmak istiyorsan." Talihsiz genç bayraktar uçuş koşumunu düzgün bir şekilde takmamıştı ve uzun karabina kayışları, hem onun hem de herhangi birisinin takılıp düşmesine sebep olabilecek şekilde arkasından yerde sürükleniyordu.

Yer ekibinin başı Fellowes ve koşumcuları hâlâ, yangından sonra henüz onarılmamış olan uçuş donanımı üzerinde çalışıyorlardı. Oldukça fazla sayıda kayış tuzdan katılaşmış ve sertleşmiş, çürümüş ya da yanmıştı ve değiştirilmeleri gerekiyordu. Birkaç tane toka sıcaktan eğilip bükülmüştü ve zırhçı Pratt kıyıdaki eğreti demirci ocağının üzerinde onları düzeltirken oflayıp pufluyordu.

"Bir saniye, bakacağım," dedi Temeraire, denemesi için koşumu giydirdiklerinde ve tene batan bir kum bulutu kaldırarak havalandı. Ufak bir daire çizip yere inerek mürettebatı yönlendirdi. "Lütfen sol omuz kayışını biraz sıkıp kuskunu uzatın," dedikten ve bir düzine küçük ayarlamadan sonra tatmin olduğunu söyledi.

Şişte kızartılmış ve isli derileriyle birlikte yeşillik ve kırmızıbiberlerle süslenmiş kocaman boynuzlu bir inek ve Capetown'da edindiği bir alışkanlık olarak büyük oranda mantardan oluşan yemeğini yerken, adamlar koşumu yanına bıraktı. Bu arada Laurence adamları yemeğe gönderdi ve Riley ile sakin ama keyifli son bir yemek yemek için *Allegiance*'a gitti; çok fazla içmediler ve resmî mektuplar çoktan verilmiş olduğu için sonrasında Laurence ona, annesine ve Jane Roland'a yazdığı son birkaç mektubu verdi.

"İyi yolculuklar," dedi uğurlamaya gelen Riley; güneş batmaya yüz tutmuştu ve Laurence kıyıya dönerken neredeyse şehir binalarının arkasına gizleniyordu. Temeraire kemiklerin sonuncusunu da sıyırmıştı. Adamlar evden çıkıyordu. "Her şey yerli yerinde," dedi Temeraire, koşumu bir kez daha taktıklarında. Ardından

mürettebat, Temeraire'in üzerine binerek kişisel koşumlarını karabinalarıyla Temeraire'inkine kilitledi.

Şapkası çenesinin altında bağlanmış olan Tharkay hiç zorlanmadan çıktı ve Laurence'ın yanına, Temeraire'in ensesine yakın bir yere yerleşti. Üzeri örtülmüş olan kartal, göğsüne bağlı ufak bir kafesteydi. Birden *Allegiance*'tan resmî bir selamlama şeklinde ani bir top gürlemesi geldi ve Temeraire karşılık olarak memnuniyetle kükrerken ana direkten işaret flaması göründü: *Rüzgârınız bol olsun.* Kasların ve tendonların çabucak bir araya toplanması, hızlı bir nefes alış ve bütün hava odacıklarının şişerek genişlemesiyle, Temeraire havalandı; liman ve şehir hızla altlarında uzaklaştı.

2. Bölüm

Hızlı, çok hızlı bir biçimde yol aldılar; Temeraire ilk kez, yanında kendisini yavaşlatacak hiçbir ejderha olmadan uçma fırsatını yakaladığı için memnundu. Laurence ilk başta biraz tedirgin olmasına rağmen, Temeraire aşırı bir zorlanma belirtisi göstermedi. Omuzlarındaki kaslarda ısınma olmadı ve ilk birkaç günün ardından Laurence, istediği hızda gitmesine izin verdi. Ne zaman yiyecek için yeterli büyüklükte bir kasabanın yakınına inseler, etrafta onları karşılamak üzere şaşkın ve meraklı memurlar seğirtiyordu. Laurence, onların sorularını ve bürokrasi isteklerini, mümkün olduğu kadar baş selamlamalarıyla sınırlı tutmak için birçok kez İmparator'un hediyesi olan kalın, altın sarısı ejderha cüppesini giymek zorunda kalmıştı. En azından eğreti yeşil ceketini giymenin uygunsuzluğunu hissetmiyordu. Mümkün olduğu zamanlarda yerleşim bölgelerinden kaçınmaya başlayarak Temeraire'in yiyeceğini doğrudan otlaklardaki çobanlardan almaya başladılar. Geceleri, ücra tapınaklarda, yol kenarlarındaki pavyonlarda ve bir kere de çatısı uzun süre önce çökmüş olmasına karşın duvarları kısmen ayakta olan terkedilmiş askerî bir karakolda geçirdiler. Birbirine bağladıkları çadırları,

kalıntıların üzerine gerdiler ve parçalanmış eski kirişler yardımıyla ateş yaktılar.

"Wudang sıradağı boyunca kuzeye, Luoyang'a," dedi Tharkay. Rotalarını çoğunlukla parmağıyla gösterip Temeraire'in koşumundaki pusulaya hafifçe vurarak ve yönü Temeraire'e iletme işini Laurence'a bırakarak sessiz ve az konuşan bir yol arkadaşı olduğunu kanıtlamıştı. Ama o gece ateşin yanında otururken, Laurence'ın isteği üzerine toprakta Temeraire'in ilgiyle izlediği bir güzergâh çizdi. "Ve ardından eski başkent Xi'an'a, batıya doğru döneceğiz." Yabancı isimler Laurence'a hiçbir şey ifade etmiyordu. Her şehir yedi farklı haritada, yedi farklı şekilde telaffuz ediliyordu ve Tharkay, sorduğu sorulara yan gözle ve küçümsemeyle bakıyordu. Laurence ilerlemelerini sadece, Temeraire uçarak kilometreleri yutarken günlük olarak değişen güneş ve yıldızlardan takip edebiliyordu.

Birbiri ardına geçtikleri kasabalarda ve köylerde çocuklar, Temeraire'in hızla geçen gölgesinin altında el sallayarak ve belli belirsiz duyulan tiz seslerle ejderhanın gerisinde kalana kadar bağırarak koşuyordu. Altlarında nehirler kıvrılıyor ve sollarında yosunlarla yeşillenmiş ve zirvelerinden ayrılmaya isteksiz bulutlarla çevrili kasvetli, kadim dağlar yükseliyordu. Yakınlardan geçen ejderhalar Temeraire'e yol vermek için saygılı bir şekilde alçaktan uçmaya başlayarak onlardan kaçınıyordu. Yalnızca bir kere, tazıya benzeyen ve diğer türler için çok soğuk olan yüksekliklerde uçan imparatorluk kuryesi Yeşim Ejderhalardan biri neşeli bir selamlamayla dalıp sinek kuşu gibi Temeraire'in başının etrafında uçtu ve hızla uzaklaştı.

Kuzeye doğru yol almaya devam ettikçe, gecelerin boğucu sıcağı azalmaya ve hava hoş bir şekilde ılınmaya başladı. Devasa göçebe sürülerden birine rastlamadıkları zamanlarda bile av boldu ve avlanması kolaydı. Xi'an'a doğru yola koyulmalarının üzerinden bir gün geçmeden, yolculuklarına erken mola verdiler

ve küçük bir gölün yanında kamp kurdular. Adamlar bisküvi ve yerli bir çiftçinin getirdiği taze meyveleri kemirirken, hem onlar hem de Temeraire için üç besili geyik kızartıldı. Granby ateş ışığında Roland ve Dyer ile birlikte oturup onların el yazısı çalışmalarına yardım ederken, Laurence trigonometri denemelerini çözmeye çalıştı. Rüzgârın bütün gücüne karşı havada ve kayağan taş levhaların üzerinde yapılan bu ödevler oldukça ciddi bir sorun gibi görünüyordu ama en azından hesaplamaların sonuçlarında hipotenüsün, üçgenin diğer iki kenarından daha kısa çıkmadığı için memnundu.

Temeraire, koşumu çıkarılır çıkarılmaz dört bir yandan gelen dağ akarsularıyla beslenen ve dibi düz taşlarla kaplı göle daldı. Su ağustosun ortasında biraz sığdı ama sırtına su atmayı başarabildi ve büyük bir şevkle çakılların üzerinde hoplayıp zıpladı. "Bu oldukça dinçleştiriciydi ama artık kesinlikle yemek yeme zamanı gelmiş olmalı," dedi gölden çıkarken ve kızarmış geyiklere anlamlı anlamlı baktı ama yaptıkları işten henüz tatmin olmamış aşçılar devasa kepçelerini tehditkâr bir biçimde ona doğru salladılar.

Temeraire iç geçirdi ve kanatlarını sallayarak üstlerine, ateşin tıslamasına yol açacak şekilde hafifçe su sıçrattı ve kıyıda Laurence'ın yanına yerleşti. "Bekleyip denizden gitmediğimiz için çok mutluyum; kilometrelerce istediğin hızda uçmak ne kadar hoş," dedi esneyerek.

Laurence başını önüne eğdi; İngiltere'de kesinlikle bu şekilde uçulamazdı. Bir önceki hafta yaptıklarına benzer bir uçuş için, adaların bir ucundan diğerine gidip gelmeleri gerekirdi. "Hoş bir banyo yaptın mı?" diye sordu konuyu değiştirmek için.

"Ah, evet. O kayalar çok güzeldi," dedi Temeraire şevkle, "Mei ile birlikte olmak kadar *hoş* olmasalar da."

Çekici bir İmparatorluk Ejderi olan Lung Qin Mei, Pekin'de Temeraire'in özel arkadaşı olmuştu; Laurence, ayrılmalarından beri Temeraire'in içten içe onu özlemiş olabileceğinden korkmuştu.

Ama aniden ondan bahsetmesi oldukça yersizdi; ses tonunda da aşk acısından eser yoktu. Ardından Granby, "Ah, Tanrım," dedi ve ayağa kalkıp kampın öteki tarafına doğru bağırdı. "Bay Ferris! Bay Ferris, şu çocuklara o suyu boşaltıp akarsudan tekrar doldurmalarını söyleyin lütfen."

"Temeraire!" dedi Laurence, anlayınca kızararak.

"Ne oldu?" Temeraire şaşkın şaşkın ona baktı. "Eh, Jane'le olmaktan daha çok hoşlanmıyor musun?"

Laurence hemen ayağa fırlayarak, *"Bay Granby, lütfen adamları yemek için toplayın,"* dedi. Granby, "Emredersiniz efendim," deyip hızla uzaklaşırken, onun sesindeki belirsiz neşeyi duymamış gibi davrandı.

Şehre giden geniş ve otlarla kaplanmış yollarda tek tük ilerleyen arabalar ve yolcularıyla ulusun zafer anılarıyla dolu olan eski başkenti Xi'an, tarihî bir şehirdi. Yalnızca üniformaları içinde birkaç muhafız ve esneyen iki kızıl ejderhanın olduğu karanlık ve boş pagoda[2] kuleleriyle gri tuğladan yapılmış hendekli yüksek duvarların üzerinden uçtular. Yukarıdan bakıldığında sokaklar, şehri, sivri uçlu pagoda çatılarıyla yan yana duran garip minarelerle birlikte bir düzine tapınağın göze çarptığı bir satranç tahtası gibi karelere bölüyordu. İnce kavaklar ve narin yeşil iğne yaprak tutamlarıyla eski çamlar bulvarların kenarını süslüyordu. Cüppeleri içinde başlarını eğerek selam veren şehrin sulh yargıcı ve toplanmış memurlar tarafından ana pagodanın önündeki mermer meydanda kabul edildiler. Gelişlerinin haberi büyük olasılıkla, rastladıkları Yeşim Ejderha kuryeyle onlardan önce gelmişti. Wei Nehri'nin kıyısında, hışırdayan buğday tarlalarına tepeden bakan eski bir pavyonda, sıcak süt gibi beyaz bir çorba ve koyun şişleri ikram edilerek –Temeraire için aynı şişte üç koyun kızartılmıştı– ağırlandılar ve ayrılırlarken sulh yargıcı

2 Budistlerin dinî yapılarına verilen addır. Yalnızca dinî amaçlar için değil, askerî gözetleme kulesi olarak da kullanılırlar. (ed.n.)

veda amacıyla ve sağ salim dönmeleri dileğiyle geleneksel olarak söğüt dalları kırdı.

İki gün sonra dışarıda yağmur yağarken Tianshui yakınlarında kırmızı kayalardan oyulmuş, sonsuz taş kıvrımları içindeki elbiseleriyle elleri ve yüzleri duvarlardan çıkan sessiz ve somurtkan Budalarla dolu bir mağarada uyudular. Sıradağların kalbine giden nehri ya da artık Temeraire'in kanat açıklığından çok da geniş olmayan, dar ve dolambaçlı geçitleri takip ederek, süregelen sisin içinde yolculuklarına devam ederken, anıtsal şekiller arkalarından baktı. Kanat uçları neredeyse yamaçlardan dışarı çıkan köklere değen Temeraire sınırlarını zorlayarak bunların arasında büyük bir hızla uçmaktan keyif alıyordu, ta ki bir sabah garip bir rüzgâr aniden ıslık çalarak dar geçitte esene ve Temeraire'in kanatlarını yukarı doğru kaldırıp onu neredeyse kayalık yüzeye fırlatana kadar.

Temeraire kaba bir şekilde cıyakladı ve yılansı bir kıvrılmayla havada dönüp neredeyse dikey olan yamaca ayaklarını koymayı başardı. Ufak çalı ve otlar, ağırlığı altında zemini tutmak için yeterli olmadığından gevşek killi şist ve kayalar anında kaymaya başladı. "Kanatlarını topla!" diye bağırdı Granby megafonuyla. Temeraire içgüdüsel olarak tekrar havalanmaya çalışıyor fakat heyelanı hızlandırıyordu. Kanatlarını sıkıca toplayan Temeraire pençeleyip tırmalayarak gevşek yamaçtan aşağı inmeyi başardı ve göğsü hızla inip kalkarken garip bir şekilde nehir yatağına enlemesine indi.

Laurence karabinalarını açarken Granby'ye, "Adamlara kamp kurmalarını emret," dedi çabucak. Bir altı metre daha düşmeden önce parmaklarıyla koşumu güç bela tutarak bir dizi yarı kontrollü düşüşle aşağı inip Temeraire'in başına seğirtti. Başı öne düşüyor, çok hızlı nefes alıp verdiği için bıyıkları ve yelesi sallanıyor ve bacakları titriyordu ama çılgınca iniş yüzünden yarı boğulmuş ve

toza toprağa bulanmış zavallı altçılar ve yer ekibi sendeleyerek aşağı inene kadar ayakta kalmayı başardı.

Bir saat bile yol almamış olmalarına karşın, herkes durup dinlendikleri için mutluydu ve adamlar Temeraire'in yaptığı gibi kendilerini tozlu, sarı otların bürüdüğü kıyılara bırakmıştı. Laurence, Keynes kanat eklemlerini incelemek için söylenerek Temeraire'in omzuna çıkarken, "Bir yerinin acımadığına emin misin?" diye sordu telaşla.

Temeraire, yaralanmaktan daha çok utanmış gözükerek, "Hayır, ben iyiyim," dedi ama ayaklarını nehirde yıkamaktan ve tırnaklarının içine giren toz toprağın temizlenmesi için pençelerini uzatmaktan memnun görünüyordu. Sonrasında gözlerini kapadı ve kestirmek için başını yere koydu ve yola koyulmak için hiçbir eğilim göstermedi. "Dün iyi yedim; çok aç değilim," diye yanıt verdi, Laurence avlanmaya gidebileceklerini söylediği zaman, uyumayı tercih ettiğini söyleyerek. Birkaç saat sonra Tharkay tekrar ortaya çıktı –tabii ilk baştaki yokluğu dikkatlerden kaçmış olduğu için buna tekrar ortaya çıktı denilebilirse– ve ona kartalıyla avladığı bir düzine besili tavşanı gösterdi. Normalde bunlar dişinin kovuğuna bile gitmezdi ama Çinli aşçılar onları tuzlu domuz yağı, şalgam ve taze yeşillikle pişirerek lezzetlendirdi ve Temeraire aç olmamasının bir yalan olduğunu gözler önüne sererek kemikleri ve her şeyiyle oldukça zevkle tavşanları yedi.

Ertesi sabah hâlâ biraz çekingendi ve arka ayakları üzerinde kalkıp başını olabildiğince yukarı kaldırarak diliyle havayı tadıp rüzgârı hissetmeye çalıştı. Sonra koşumunda her nedense tarif etmesi zor olduğu için uzun süren birkaç ayarlama yapılmasını gerektiren ufak bir hata çıktı; ardından susadı ve su gece boyunca içilemeyecek kadar bulanmış olduğundan daha derin bir havuz oluşturmak için geçici bir set oluşturmak üzere kayaları üst üste yığmak zorunda kaldılar. Laurence kazadan sonra doğrudan yola koyulmaları konusunda ısrar etmekle kötü edip etmediğini

düşünmeye başlamıştı ki Temeraire aniden, "Pekâlâ, gidelim," dedi ve herkes üstüne bindiği anda havalandı.

Laurence'ın omuzlarındaki oturduğu yerden rahatça hissedilebilen gerginlik, havada bir süre geçirdikten sonra yok oldu. Temeraire daha dikkatli ilerlemeye devam ederek, dağların arasında kaldıkları sürece yavaş uçtu. Sarı Nehir'e varıp geçmelerinden önce üç gün geçti. Nehir o kadar çok alüvyona boğulmuştu ki yemyeşil kıyılardan suyun yüzeyine doğru yoğun bitki kümeleriyle uzanan, bir nehirden çok, koyu sarı ve kahverengi hareket eden bir toprak kanalı gibi gözüküyordu. Suyu süzerek içilebilecek hale getirmek için, geçen bir mavnadan bir miktar ham ipek satın almış olmalarına karşın çayları hâlâ acı ve kil tadındaydı.

"Çöl gördüğüm için kumu öpebilecek kadar mutlu olacağım hiç aklıma gelmemişti," dedi Granby, birkaç gün sonra. Nehir oldukça arkalarında kalmış ve o öğleden sonra dağlar aniden tepelere ve çalılık ovalara dönüşmüştü. Kahverengi çöl, Wuwei civarındaki kamplarından görülebiliyordu. "Sanırım burada bütün Avrupa'yı kaybedip bir daha asla bulamayabilirsin."

"Bu haritalar tamamen yanlış," dedi Laurence, seyir defterine bir kez daha tarihi ve haritalara göre Moskova yakınlarında olmaları gereken mesafe tahminini kaydederek. "Bay Tharkay," dedi rehber ateşin başında onlara katıldığında, "umarım yarın develeri alırken bana eşlik edersiniz."

"Henüz Taklamakan'a gelmedik," dedi Tharkay. Onları yıldırdığının farkına varmadan, "Bu gördüğünüz Gobi; henüz deve almamıza gerek yok. Sadece kenarından geçeceğiz, yeterli su bulabilecek durumdayız. Buna karşın, sanırım önümüzdeki birkaç gün için biraz et satın almamız iyi olur," diye ekledi.

"Bir yolculuk için tek bir çöl yeterli olmalı," dedi Granby. "Bu gidişle İstanbul'a Noel'de varacağız."

Tharkay bir kaşını kaldırdı. "İki haftada bin altı yüz kilometreden fazla yol yaptık; hızdan tatmin olmamış olamazsınız." Ellerinde ne olduğuna bakmak için erzak çadırına daldı.

"Yeterince hızlı olduğu kesin ama memlekette bizi bekleyenlere pek bir yararı yok," dedi Granby buruk bir şekilde; Laurence'ın şaşkın bakışları nedeniyle hafifçe kızardı. "Böyle kabalık yaptığım için özür dilerim; annem ve biraderlerim Newcastle-upon-Tyne'da oturuyor da."

Şehir neredeyse Edinburgh'daki kuşlak ve daha küçük olan Middlesbrough kuşlağının tam ortasındaydı ve İngiltere'nin kömür ihtiyacının büyük kısmını karşılıyordu. Bonaparte sahili bombalamaya kadar vermişse doğal bir hedefti ve bölük pörçük yayılmış Hava Kuvvetleri ile savunulması zor bir yerdi. Laurence sessizce başını salladı.

"Çok biraderin var mı?" diye sordu Temeraire, Laurence'ın kendi merakını gidermek için soru sormasını engelleyen görgü kurallarından yoksun olduğu için. Granby daha önce ailesinden hiç bahsetmemişti. "Hangi ejderhalarla görev yapıyorlar?"

"Havacı değiller," dedi Granby. "Babam kömür tüccarıydı," diye ekledi biraz küstahça, "iki ağabeyim artık amcamın yanında çalışıyor."

Temeraire, Laurence gibi hemen anlamayarak, "Eh, eminim o da ilginç bir iştir," dedi içten bir ilgiyle. Granby dul bir anne ve kesinlikle bakması gereken kendi çocukları olan bir amca yüzünden, ailesi büyük olasılıkla ona bakamadığı için Hava Kuvvetleri'ne gönderilmişti. Aile, yedi yaşındaki bir çocuğun masrafından kurtarılırken küçük bir meblağ ile desteklenebilir ve böylece tamamen saygıdeğer olmasa da bir meslek edinmesi sağlanabilirdi. Deniz Kuvvetleri'nin aksine böyle bir iş için herhangi bir nüfuz ya da aile bağı gerekmiyordu; Hava Kuvvetleri'ne başvuranların sayısı bir hayli azdı.

Laurence, incelikle konuyu değiştirmek için, "Eminim orada konuşlanmış gambotları vardır," dedi. "Ayrıca hava bombardımanına karşı savunma için Congreve roketlerini deneyeceklerinden bahsediliyordu."

Granby, alışılmış mizah anlayışının bir girişimi olarak, "Sanırım bu, Fransızları püskürtme konusunda işe yarayabilir. Şehri kendimiz ateşe verirsek, saldırı zahmetine girmelerine gerek kalmaz," dedi ama çok geçmeden izin istedi ve uyumak için küçük şiltesini pavyonlarının köşesine attı.

Beş gün daha uçtuktan sonra etrafını çevreleyen kumlardan yapılmış olabilecek sert, sarı tuğlalardan inşa edilmiş, ıssız bir bölgedeki ıssız bir kale olan ve dış duvarları Temeraire'in üç katı büyüklüğünde ve neredeyse iki ayak kalınlığındaki Jiayu Kapısı'na vardılar. Çin'in kalbiyle son fetihleri olan batı bölgeleri arasındaki son karakoldu burası. Nöbet tutan muhafızlar sinirli ve somurtkandı. Fena halde bakımsız kalmış tüfeklerinden ve uzun süreli kullanımdan dolayı keskin bir şekilde parlayan deri kabzalı kılıçlarından başka bir şeyleri olmamasına rağmen Laurence'ın gözüne, ülkenin diğer bölgelerinde rastladıkları karakolların çoğunda tembel tembel otururken gördüğü mutlu askerlere göre daha gerçek askerlermiş gibi gözüküyorlardı. Temeraire'nin yelesini sanki bir düzenbazlıktan kuşkulanıyormuş gibi öyle yakından incelemişlerdi ki, aralarından biri kemiklerini çekiştirince Temeraire yelesini kabartmış ve tıslamıştı. Bunun ardından biraz daha dikkatli davrandılar ama yine de bütün grubun üzerini arama konusunda ısrar ettiler. Sonra Laurence'ın *Allegiance*'ta bırakmak yerine yanına almaya karar verdiği, Pekin'den aldığı olağanüstü güzellikteki kırmızı porselen vazo konusunda bayağı bir yaygara kopardılar.

Ülkeden yapılan ihraçları denetleyen yasanın bir parçası olan kocaman bir kitap getirip bölüm başlıklarını incelediler,

kendi aralarında ve Tharkay ile konuştular ve Laurence'ın hiç almadığı faturayı istediler. Laurence kızgınlıkla, "Tanrı aşkına, bu babam için bir hediye, ticari bir eşya değil," diye bağırdı ve bunun tercüme edilmesi, sonunda onları yatıştırmış gibi gözüktü. Laurence güç bela tekrar paketlemelerini izledi. Vandallıklar ile yangının üstesinden gelip dört bin sekiz yüz kilometre sapasağlam geldikten sonra vazoyu şu anda kaybetmeye niyeti yoktu. Dikkate değer bir koleksiyoncu olan Lord Allendale'in, Laurence'ın havacı olmasıyla zaten çok memnun olmayan gururlu öfkesini alevlendireceği kesin olan evlat edinme için gönlünü almak üzere en iyi şansının bu olduğunu düşünmüştü.

İnceleme kuşluk vaktine kadar sürdü ama hiçbiri bu mutsuz yerde kalmak istemiyordu. Bir zamanlar neşeli kavuşmalara sahne olan, bazı kervanların güvenli hedeflerine vardığı, bazılarının da geri dönüş yolculuklarına çıktığı bu yer, artık sadece ülkeden sürülenlerin son durağıydı; havada kekremsi bir tat vardı.

"Günün en berbat sıcağından önce Yumen'e ulaşabiliriz," dedi Tharkay ve Temeraire kalenin sarnıcından kana kana su içti. İç avludan dışarı açılan ve mazgallı siperlerin hepsinden geçen kocaman bir tünel olan tek çıkıştan geçerek yola koyuldular. Loş fenerler düzensiz aralıklarla, yer yer ejderha pençeleriyle ve mürekkeple yazılmış merhamet ve bir gün memleketlerine geri dönebilme dileklerinin oluşturduğu duaların olduğu duvarların üzerine titrek ışıklar düşürüyordu. Hepsi eski değildi; tünelin çıkışında yeni kesikler, diğer solmuş harflerin üstünden geçiyordu ve Temeraire durup onları sessizce Laurence'a okudu:

On bin *li*[3] benimle senin mezarın arasında,

On bin *li* daha, henüz kat etmediğim.

Kanatlarımı çırpıyorum ve acımasız güneşe uçuyorum.

---

3 (Çince) Mesafe hesaplamalarında kullanılan geleneksel bir Çin ölçü birimidir. 1 Li tam olarak 500 metreye karşılık gelmektedir. (ed.n.)

Derin tünelin karanlığından çıktıklarında güneş gerçekten acımasızdı; zemin kuru ve çatlaktı, üzerinde kum taneleri ve küçük taşlar sürükleniyordu. Dışarıda tekrar yüklendikten sonra, yolculuk süresince şu ana kadar sıla hasretine dair hiçbir belirti göstermemelerine karşın geçen gece gittikçe sessizleşmiş ve suratları asılmış iki Çinli aşçı biraz uzaklaştı ve ikisi de, Laurence'a garip bir düşmanlık gibi gözüken bir tarzda duvara birer çakıl taşı fırlattı. Jing Chao'nun taşı geri sekti ama Gong Su'nun attığı hafifçe kayarak eğimli duvardan yere yuvarlandı. Gong Su hafifçe nefesini tuttu ve bir özür sağanağıyla anında Laurence'ın yanına geldi. Laurence bile çok kıt olan Çincesiyle ne demek istediğini anlayabiliyordu. Adam daha fazla ilerlemek istemiyordu.

"Çakıl taşının geri gelmediğini ve bunun, bir daha asla Çin'e dönemeyeceği anlamına geldiğini söylüyor," diye çevirdi Temeraire. Bu arada Jing Chao açıkça kendinden emin bir şekilde, yüklenmesi için Gong Su'nun baharat sandığını ve geri kalan kap kacağıyla birlikte aşçılık aletlerini vermeye başlamıştı bile.

"Amma yaptın, bu saçma bir batıl inanç," dedi Laurence Gong Su'ya. "Çin'den ayrılmaya aldırmayacağın konusunda bana güvence vermiştin ve sana altı aylık ücretini peşin ödedim. Bir aydan daha az bir süre çalıştığın halde benden şu anda yolculuk için sana daha fazla ödeme yapmamı bekleyemezsin ve şimdiden anlaşmamıza aykırı hareket ediyorsun."

Gong Su hâlâ özür diliyordu. Paranın tamamını yoksul ve kimsesi olmayan annesine bıraktığını söylüyordu ama Laurence diğer on bir oğluyla birlikte Gong Su'yu Macao'dan uğurlamaya gelen söz konusu şişman ve heybetli hanımla tanışmıştı. "Pekâlâ," dedi Laurence sonunda, "sana yola koyulabilmen için biraz daha ödeme yapacağım ama bizimle gelsen çok daha iyi olurdu. Kara yoluyla eve dönmen, masrafı bırak bir hayli zaman alacak ve eminim böyle bir kuruntuya teslim olduğun için çok geçmeden kendini aptal gibi hissedeceksin." Laurence ikisinden, genelde

huysuz olan ve erzaklarına beklediği özenle davranmazlarsa yer ekibini oldukça sık Çince azarlayan Jing Chao'dan vazgeçmeyi yeğlerdi. Laurence, adamlardan bazılarının Temeraire'e, kendilerine söylenenlerin ne anlama geldiğini sessizce sormaya başladığını biliyordu; Laurence kendi adına Jing Chao'nun söylediği pek çok şeyin kaba olduğundan kuşkulanıyordu ve eğer öyleyse, durum gerçekten zor olacaktı.

Gong Su bocalayınca Laurence ekledi. "Belki de İngiltere'yi o kadar çok beğeneceksin ki, oraya yerleşmeyi seçeceksin ama sonuçta böyle bir kehanetten korkmanın ve kaderinden kaçmaya çalışmanın bir yararı olmadığına eminim." Bu etkili olmuştu ve biraz daha düşündükten sonra Gong Su Temeraire'in sırtına çıktı. Laurence bu aptallık karşısında kafasını iki yana salladı ve dönerek Temeraire'e, "Çok büyük saçmalık," dedi.

Temeraire, suçluluk duygusunun yarattığı bir irkilmeyle, "Ah, evet," dedi, duvara fırlatılırsa büyük olasılıkla kuşatma silahlarıyla bombardıman altında olduklarını sanan muhafızları alarma geçirecek ve kabaca bir insanın boyunun yarısı kadar olan bir kaya parçasını incelemiyormuş gibi yapıyordu. "Bir gün geri geliriz Laurence, değil mi?" diye sordu, hafif hevesli bir şekilde. Geride yalnızca dünyadaki tek akrabaları olan bir avuç Semavi'yi ve imparatorluk sarayının lüksünü değil; onlara insanlardan çok az farklı davranan Çin sisteminin bütün ejderhalara doğal olarak gösterdiği sıradan ve bilinçsiz özgürlüklerini de bırakıyordu.

Laurence'ın dönmek için böyle güçlü sebepleri yoktu. Onun için Çin, yalnızca derin bir endişe ve tehlike kaynağı, dış politika bataklığı ve dürüst olması gerekirse bir dereceye kadar da kıskançlık olmuştu. Geri gelmek için en ufak bir istek bile duymuyordu. "Savaş bittiğinde ne zaman istersen," dedi yine de sessizce ve mürettebat uçuş için donanımını giydirme işini bitirirken, onu rahatlatmak için elini Temeraire'in bacağına koydu.

3. Bölüm

Şafak vakti develer düz, tüylü ayaklarıyla güneş ışığını kısmen kesen tepelerin keskin hatlarını bozarak isteksizce kum tepelerinden ağır ağır yürürken, huysuz bir ahenksizlik içinde çınlayan deve zilleriyle birlikte Dunhuang'ın yeşil vahasından ayrıldılar. En üstlerinde dik dik bakan deve kafataslarının olduğu kemik yığınlarıyla kervan yollarının kavşakları teker teker kuzeye ve güneye ayrılıyordu. Tharkay baştaki deveyi güneye doğru yönlendirdi, uzun konvoy da onu takip etti; beceriksiz binicileri bilmese de develer işlerini biliyordu. Temeraire onları huzursuz etmeyecek bir mesafeden irice bir çoban köpeği gibi takip ediyor, içlerinden herhangi birinin geldikleri yoldan geri kaçmasını engelleyecek kadar yakın bir biçimde arkadan geliyordu.

Laurence korkunç bir güneş beklemişti ama bu kadar kuzeyde çöl, sıcaklığını korumamıştı; gün ortasında insan terden sırılsıklam oluyor; hava karardıktan bir saat sonraysa iliklerine kadar donuyordu ve gece boyunca su fıçılarına yavaşça beyaz bir don süzülüyordu. Kartal, sadece kayaların altından huzursuzca fırlayan gölgeler olarak görülebilen kahverengi benekli kertenke-

leler ve ufak farelerle besleniyordu; Temeraire günlük olarak deve katarını birer birer azaltıyordu; geri kalanlar saatlerce çiğnedikleri ince, sert, kurutulmuş et dilimlerini yiyor, yulaf unu ve kızarmış buğday taneleriyle iğrenç ama besleyici bulamaca karıştırılmış çayı içiyordu. Fıçılar Temeraire'e ayrılmıştı; kendi su erzakları, aşağı yukarı gün aşırı, kurumakta olan küçük kuyulardan ya da kökleri çamurun içinde çürüyen ılgın ağaçlarıyla kaplı sığ gölcüklerden doldurulan, çoğunlukla tuz tadı olan ve her adamın kendisinin taşıdığı su mataralarından oluşuyordu: Su sarı, acı ve yoğundu ve kaynatıldığında bile zar zor içilebiliyordu.

Titrek bir pusun sürekli ufku bozmasına ve görüş alanlarını sınırlandırmasına rağmen, Temeraire ve Laurence her sabah, deve katarına uygun olan en iyi yolu bulmak üzere biraz ileriyi keşfetmesi için her sabah Tharkay'la birlikte havalanıyordu. Tanrı Dağları, sanki mavi dağlar dünyadan ayrılmış, tamamen başka bir düzlemde duruyormuş gibi güneydeki bulanık serabın yukarısında yüzüyor gibi görünüyordu.

"Ne kadar da ıssız," dedi Temeraire, uçmaktan hoşlanmasına rağmen. Güneşin sıcaklığı, muhtemelen ejderhaların uçmasına olanak sağlayan hava keselerine garip bir biçimde etki ederek uçmasını özellikle kolaylaştırıyor gibi görünüyor ve havada kalmak için çok az çaba sarf etmesini sağlıyordu.

O ve Laurence gün boyunca sık sık duraklıyordu: Ya Laurence ona kitap okuyor ya da Temeraire Laurence'a, Semaviler için savaşmaktan daha uygun bir uğraş olarak düşünülen ve Pekin'de edindiği bir alışkanlık olarak şiir denemelerini okuyordu. Güneş iyice alçalınca katarı yakalamak için havalanarak alacakaranlıkta develerin çıngıraklarının hüzünlü seslerini takip ediyorlardı.

Granby, inerlerken Laurence'ı karşılamak için koşturarak, "Efendim," dedi, "aşçılardan biri kayıp."

Hemen bir kez daha havalandılar ama zavallı adamdan hiçbir iz yoktu; rüzgâr, develerin bıraktıkları izleri çabucak kapayarak

bütün delilleri silen işgüzar bir temizlikçi gibi davranıyordu ve on dakikalığına kaybolmak, sonsuza kadar kaybolmak demekti. Temeraire boş yere deve çıngıraklarının tıngırtısını dinleyerek alçaktan uçtu; hava çabuk kararıyordu ve kum tepelerinin uzayan gölgeleri birbirine benzer birer karanlık şeklinde bulanıklaşıyordu. "Artık hiçbir şey göremiyorum Laurence," dedi Temeraire üzgün bir şekilde. Yıldızlar görünmeye başlamıştı ve sadece ince bir ay vardı.

Laurence, pek umudu olmamasına rağmen onu avutmak için, "Yarın yeniden bakarız," dedi. Tekrar çadırların yanına indiler ve kampa doğru ilerleyen Laurence sessizce kafasını iki yana salladı. Demli çaydan memnuniyetle bir fincan aldı ve hafifçe yanan kamp ateşinde donmuş ellerini ve ayaklarını ısıttı.

Tharkay acımasızca ama doğruyu söyleyerek, "Bir deve daha kötü bir kayıp," dedi. Omuz silkip önüne döndü. Jing Chao kendini kimseye sevdirmemişti. Yurttaşı ve onu en uzun tanıyan Gong Su bile sadece bir kere iç geçirdi ve ardından Temeraire'e, lezzetini değiştirme girişimi olarak bugün ateş çukurunda çay yapraklarıyla birlikte pişirilmiş bekleyen kızarmış deveyi servis etti.

İçinden geçtikleri vaha kasabalarındaki insanlar, yabancılara dost canlısından ziyade şaşkınlıkla yaklaşıyorlardı ve yerleşim yerleri bir hayli ruhsuzdu: Siyah takkeler takan adamların gölgede tütün ve baharatlı çay içtiği ve merakla onları izlediği pazar yerleri uyuşuk ve durgundu; Tharkay ara sıra Çince ve başka dillerde bir iki kelime ediyordu. Çoğunlukla üstleri kum kaplı ve çivili araba tekerleklerinin çok eski izleriyle derin kanallar oyulmuş sokaklar iyi durumda değildi. Çuvallarla badem, kurutulmuş meyve, kayısı ve üzüm pestili aldılar, temiz kuyulardan mataralarını doldurdular ve yolculuklarına devam ettiler.

Develer gecenin erken saatlerinde ilk uyarı işareti olarak inlemeye başladı; nöbetçi Laurence'ı almaya geldiğinde, takımyıldızlar alçaktan gelen bulutlar tarafından çoktan yutulmaya başlamıştı.

"Temeraire'in bir şeyler yemesini ve içmesini sağlayın, bir süre fırsat bulamayabilir," dedi Tharkay. Yer ekibinden iki kişi düz tahta fıçılardan ikisinin kapaklarını açtı ve içlerinde bulunan, şişmiş deri çantaları serin tutmak için kullanılan nemli talaşı attılar. Ardından Temeraire su ve buz karışımını ağzına dökebilmeleri için iyice eğildi. Neredeyse bir haftalık bir pratikten sonra, yutmak için başını kaldırmadan önce ağzını sıkıca kapayarak bir damla bile ziyan etmedi. Yükünden kurtulmuş deve gözlerini devirdi ve arkadaşlarından ayrılmamak için boşuna direndi; ikisi de iri yarı adamlar olan Pratt ve yardımcısı deveyi çadırların arkasına sürükledi, Gong Su devenin boğazını kesti ve akan kanı ustaca bir kâseye doldurdu ve Temeraire isteksiz bir şekilde deveye yumuldu: Gittikçe deve etinden bıkmaya başlamıştı.

Korumaları gereken on beş deve daha vardı ve yer ekibi, çadırları daha güvenli bir şekilde yere sabitlerken Granby yardımcı pilotları ve bayraktarları organize etti; gevşek kum tabakası kum tepelerinin yüzeyinde savrulmaya başlamıştı ve yakalarını kaldırmış, fularlarıyla ağızlarını ve burunlarını kapamış olmalarına rağmen adamların ellerine ve yüzlerine batıyordu. Kalın kürk astarlı çadırlar –soğuk gecelerde bunlara sahip oldukları için son derece memnundular– develeri içeri tıkmak için itip çabalarken gittikçe boğucu derecede sıcaklaşıyordu ve Temeraire ile kendilerini korumak için kurdukları en ince deri çadır bile boğucuydu.

Derken kum fırtınası bulundukları yere ulaştı. Yağmurun sesine hiç benzemeyen, deri çadır duvarına aralıksız vuran ve tıslayan öfke dolu bir saldırı. Görmezden gelinemiyordu; gürültü arttı ve çığlıklardan fısıltıya ve tekrar çığlıklara, öngörülemeyen patlamalara dönüştü. Öyle ki, sadece rahatsız, kısa uykular uyuyabiliyorlar ve yüzlerinde gittikçe artan bir yorgunluk ifadesi

beliriyordu. Çadırın içinde çok fazla fener yakma riskine girmek istemiyorlardı; güneş battığı zaman, Laurence neredeyse saf karanlıkta rüzgârın uğultusunu dinleyerek Temeraire'in başının yanında oturuyordu.

"Bazıları rüzgârına karaburan[4] kötü ruhların işi der," dedi Tharkay karanlığın içinden; kafesinde başı görünmez şekilde omuzlarının arasına sokmuş olan kartalına yeni köstek yapmak için deri kesiyordu. "Dinlerseniz seslerini duyabilirsiniz." Gerçekten de insan rüzgârda, yabancı bir dilde mırıltılar gibi gelen hafif ve hüzünlü çığlıkları seçebiliyordu.

"Ne dediklerini anlamıyorum," dedi Temeraire, korkudan çok ilgiyle dinleyerek; kötü ruhlar onu korkutmuyordu. "Hangi dil bu?"

"İnsanların ya da ejderhaların dili değil," dedi Tharkay ciddi bir şekilde. Daha yaşlı olanlar sadece dinlemiyormuş gibi yaparken, bayraktarlar kulak kesilmişti; Roland ve Dyer gözleri ardına kadar açılmış bir halde birbirlerine sokulmuştu. "Çok fazla dinleyenlerin aklı karışır ve yollarını kaybederler. Uzaklaşmaları için diğer yolcuları uyaran tertemiz olmuş kemikler haricinde bir daha asla bulunamazlar."

"Hımm," dedi Temeraire kuşkuyla. "O iblisin *beni* yediğini görmek isterdim," dedi. Gerçekten de kocaman bir iblis türü olması gerekiyordu.

Tharkay'ın dudağı seğirdi. "O yüzden bizi rahatsız etmeye cesaret edemiyorlar; senin boyutlarındaki ejderhalar çölde çok sık görülmez." Adamlar Temeraire'e iyice sokuldu ve kimse dışarı çıkmaktan bahsetmedi.

Temeraire bir süre sonra Tharkay'a sessizce, "Kendi dillerini konuşan ejderhalar duydun mu?" diye sordu; adamların çoğu

4 İlkbahar ve yaz mevsimlerinde Orta Asya'da esen şiddetli kuzey rüzgârıdır. (ed.n.)

yarı uyur vaziyette yatıyordu. "Dilleri sadece insanlardan öğrendiğimizi sanıyordum."

"Durzagh dili ejderhaların dilidir," dedi Tharkay. "İçinde insanların anlayamayacağı sesler vardır, sizin sesleriniz taklit edilmesi bizimkilerin aksine çok daha zordur."

"Öyle mi? Bana öğretir misin?" diye sordu Temeraire hevesle; çoğu ejderhanın aksine Semaviler, yeni dilleri öğrenme becerisini bebekliklerinden sonra da sürdürebiliyorlardı.

"Pek yararı olmaz," dedi Tharkay. "Sadece dağlarda konuşulur; Pamirler'de ve Karakurum'da."

"Olsun," dedi Temeraire. "İngiltere'ye döndüğümüzde çok yararlı olur. Laurence, kendi dilimizi oluşturursak Hükümet sadece hayvan olduğumuzu iddia edemez," diye ekledi, onaylaması için ona bakarak.

"Aklı başında olan birisi bunu iddia edemez zaten," diye başladı Laurence ama Tharkay'ın hafif homurtulu kahkahası karşısında durdu.

"Tam aksine," dedi Tharkay. "İngilizceden başka bir dil konuştuğu için bir hayvandan farksız olduğunu düşünme olasılıkları artacaktır ya da en azından dikkate alınmaya değmeyecek yaratıklar olduğunuzu düşüneceklerdir. Asil bir tonda konuşman daha iyi olur," derken sesi son sözcüklerinde tamamen değişti ve çok moda bir tarzda, sözcükleri uzatarak konuştu.

Sözcükleri birkaç kere tekrar ederek denedikten sonra, "Bu çok garip bir konuşma şekli," dedi Temeraire kuşkuyla. "Kişinin sözcükleri farklı bir şekilde söylemesinin bir fark yaratması bana tuhaf geliyor ve hepsini bu şekilde söylemeyi öğrenmek epey zor olmalı. Bunları doğru düzgün söyleyebilecek bir çevirmen tutulabilir mi?"

"Evet, onlara avukat deniyor," dedi Tharkay, kendi kendine hafifçe gülerek.

"Bu tarzı taklit etmeni kesinlikle tavsiye etmiyorum," dedi Laurence düz bir sesle, Tharkay kendini toparlarken. "Bununla en fazla Bond Caddesi'ndekileri etkileyebilirsin, hemen kaçmazlarsa tabii."

"Çok doğru. Yüzbaşı Laurence'ı örnek alman çok daha iyi olur," dedi Tharkay, başıyla selam vererek. "Tam da bir beyefendinin konuşması gerektiği gibi konuşuyor; bu konuda herhangi bir memurun bana katılacağına eminim."

Yüz ifadesi karanlıktan dolayı görülemiyordu ve Laurence muhtemelen kötü niyet olmaksızın üstü kapalı bir şekilde dalga geçtiğini hissetti ama bu yine de onu rahatsız etmişti. "Konu üzerinde inceleme yapmış olduğunuzu görüyorum, Bay Tharkay," dedi biraz soğuk bir sesle. Tharkay omuzlarını silkti.

"Zorunluluk, sert olmasa da titiz bir öğretmendir," dedi. "Beni kovmaları için uygun bir bahane vermememe karşın, insanların beni haklarımdan mahrum etmeye hevesli olduğunu öğrendim. Bunun yavaş işlediğini düşünebilirsin," diye ekledi Temeraire'e, "tabii kendininkini açıklamaya niyetliysen; gücü ve ayrıcalıkları olan insanlar bunları nadiren paylaşmak ister."

Bu, pek çok durumda Laurence'ın söylediğinden farklı değildi ama Tharkay'ın sözcüklerinde muhtemelen onları daha inandırıcı yapan derin bir hor görme iması vardı. "Adil olmak istememe nedenlerini anlamadığıma eminim," dedi Temeraire tereddütle ve Laurence Temeraire'in kendi tavsiyesinden etkilenmediğini görmekten hiç de hoşlanmadığını fark etti.

"Adalet pahalıdır," dedi Tharkay. "O yüzden çok az bulunuyor ve var olan da yeterli parayı ve nüfuzu sağlayabilen küçük bir kesim için ayrılmış."

"Dünyanın bazı yerlerinde belki," dedi Laurence, bunu hoş göremeyerek, "ama Tanrı'ya şükür, İngiltere'de sıkı sıkıya bağlı olduğumuz yasalarımız var ve o yasalar, birisinin gaddarca davranmasını önlemek için insanların gücünü kontrol altında tutuyor."

"Ya da zorbalığı azar azar daha fazla kişiye yayıyor," dedi Tharkay. "Çin sisteminin daha kötü olduğunu sanmıyorum; bir despotun tek başına yapabileceği kötülüklerin bir sınırı var ve gerçekten gaddarlaşırsa alaşağı edilebilir; Parlamento'nun bozulmuş yüz üyesi birlikte çok daha fazla adaletsizlik yapabilir ve o kadar kolaylıkla kökleri kazınamaz."

"Peki, Bonaparte'ı nereye koyuyorsun?" diye sordu Laurence, kibar olamayacak kadar sinirli bir şekilde. Bozulmadan şikâyet etmek ya da mantıklı reformlar önermek başka, koşulsuz despotizmle İngiliz sistemini kusurlu bulmak başkaydı.

"Bir insan olarak mı, bir hükümdar olarak mı, yoksa bir hükümet sistemi olarak mı?" diye sordu Tharkay. "Fransa'da her yerde olduğundan daha fazla adaletsizlik varsa bile, bunu hiç duymadım. Kamunun yararına soylulara ve zenginlere adaletsiz davranmayı seçenler idealist ve hayalcidir ama bu, bana doğal olarak daha kötü ya da büyük olasılıkla uzun süre devam edecekmiş gibi gelmiyor. Geri kalanına gelince, *sizin* kararınıza saygı göstereceğim bayım; savaş alanında kimi tercih ederdiniz: İyi Kral George'u mu yoksa Korsikalı topçu teğmeni mi?"

"Lord Nelson'ı tercih ederdim," dedi Laurence. "Hiç kimsenin, zaferi Bonaparte'tan daha az sevdiğini iddia edeceğine inanmıyorum. Zekâsını ülkesinin ve Kralı'nın hizmetine sundu ve kendini bir zorba olarak başa getirmek yerine yalnızca ona vermeyi uygun gördükleri ödülleri nazik bir şekilde kabul etti."

"Böylesine parlak bir örneğin bütün savları alt etmesi gerekir ve herhangi bir hayal kırıklığına sebep olduğum için gerçekten utanmalıyım." Tharkay'ın yarım yamalak gülümsemesi artık görülebiliyordu: Dışarısı gittikçe aydınlanıyordu. "Sanırım fırtına küçük bir ara verdi; gidip develere bakayım." Yüzüne birkaç kat pamuk bez sardı, şapkasını sıkıca onun üzerine geçirdi ve dışarı çıkmadan önce eldivenlerini takıp pelerinini giydi.

Temeraire, Tharkay dışarı çıktığında, soru sorar bir ifadeyle onu asıl ilgilendiren konuya dönerek, "Ama Laurence, Hükümet davamızı dinlemek zorunda çünkü çok fazla ejderha var," dedi.

Hâlâ için için öfkeli bir şekilde, "*Dinleyecekler*," dedi Laurence düşünmeden ve bir an sonra buna pişman oldu. Kuşkularından arınmaya çok istekli olan Temeraire anında neşelendi ve "Öyle olması gerektiğinden emindim," dedi, böylece konuşmanın Temeraire'in beklentilerini azaltma yönünde yaptığı ne kadar iyi etki varsa uçup gitti.

Fırtına ertesi gün, zaman geçtikçe çadırlarının derisinde delikler açacak kadar sert bir şekilde devam etti; içeriden ellerinden geldiği kadar deriyi yamadılar ama bütün açıklıklardan içeriye, kıyafetlerine ve yiyeceklerine toz dolmuştu. Kurutulmuş soğuk etlerini çiğnedikleri zaman ağızlarında kumlu ve nahoş bir tat kalıyordu. Temeraire ara sıra iç geçirip omuzlarından aşağı akan küçük kum şelalelerinden kurtulmak için derisini ve kanatlarını titretiyordu. Çadırın içinde çoktan küçük bir çöl tabakası oluşmuştu.

Laurence fırtınanın ne zaman dindiğini tam olarak anlamadı. Huzurlu bir sessizlik çökmeye başladığında, günlerden sonra ilk kez gerçekten uyudular ve Laurence kartalın dışarıdan gelen tatmin olmuş çığlığının sesiyle uyandı. Tökezleyerek çadırdan çıkınca, kartalın kamp ateşi çukurunun kalıntılarının üzerinde yatan boynu kırılmış ve beyaz göğüs kafesi kumlar tarafından çoktan temizlenerek sıyrılmış bir deve cesedinden çiğ et parçaları kopardığını gördü.

"Çadırlardan biri dayanmamış," dedi Tharkay arkasından. Laurence bunun ne anlama geldiğini hemen anlayamadı. Döndü ve uzun süredir hareketsiz kalmaktan dolayı tutulan bacakları hafifçe sallanan develerden sekizinin, bir yiyecek yığınının yanında gevşekçe bağlı olduğunu gördü; onlara sığınak olan çadır, bir tarafa doğru yığılmış kumlar yüzünden oldukça eğilmiş

olmasına rağmen hâlâ ayaktaydı. Kuma iyice gömülmüş ikinci çadırdan, iki demir kazık ve meltemle uçuşan birkaç kahverengi deri parçası dışında hiçbir iz yoktu.

"Develerin geri kalanı nerede?" diye sordu Laurence, gittikçe artan bir korkuyla. Adamlar boş bir çabayla seslenerek dört bir yöne dağılırken, Temeraire ile hemen havalandılar. Aşındırıcı rüzgâr hiç iz bırakmamıştı; kanlı bir post parçası bile.

Gün ortasında aramaktan vazgeçmiş ve perişan bir halde kampı toplamaya başlamışlardı; yedi deve ve ağırlık yapmaları için onlarla birlikte bırakılan su fıçıları kayıptı. "Çerçen'den ihtiyaçlarımızı alabilecek miyiz?" diye sordu Laurence Tharkay'a yorgun bir şekilde, eliyle alnını sildi; neredeyse üç gün önce geride bıraktıkları kasabanın sokaklarında çok fazla hayvan gördüğünü hatırlamıyordu.

"Pek kolay olmayacak," dedi Tharkay. "Develer burada çok değerlidir ve insanlar onlara yüksek fiyatlar biçer; bazıları sağlıklı hayvanları yenmesi için satmayı reddedebilir. Bana kalırsa geri dönmemeliyiz." Laurence'ın kuşkulu bakışları altında ekledi: "Aksiliklere karşı bilinçli olarak otuz gibi yüksek bir sayı söylemiştim fakat şu anki durum tahmin ettiğimden daha kötü, yine de Keriya Nehri'ne varana kadar idare edebiliriz. Develeri idareli kullanmak ve kendi su fıçılarımızdan olabildiğince feragat ederek Temeraire'inkileri elimizden geldiği kadar vahalardan doldurmak zorunda kalacağız; bu pek hoş olmayacaktır ama başarılabileceğine dair sana söz veriyorum."

Cazibe çok büyüktü ve Laurence'ın daha fazla zaman kaybına tahammülü yoktu. Çerçen'e üç günlük bir geri dönüş yolculuğu, büyük olasılıkla yeni hayvanlar satın alacakları için yaşanacak uzun bir gecikme ve bütün bu süre boyunca, onun boyutlarında bir tane şöyle dursun, ejderha beslemeye alışık olmayan bir kasabada Temeraire'e yemek ve su ayarlamak zorunda kalmak vardı;

kesinlikle bir haftadan fazla zaman kaybedeceklerdi. Tharkay kendine güveniyor gibi görünüyordu ama yine de... ama yine de...

Laurence özel olarak konuşmak için Granby'yi çadırların yanına çekti. Görevlerini olabildiğince gizli tutmak ve Avrupa'daki gidişat hakkında herhangi bir gereksiz endişeyi yaymamak için, Laurence amaçlarını şimdiye kadar mürettebata söylememiş ve onların, limanda uzun bir gecikmeden kaçınmak için kara üzerinden döndüklerine inanmalarına izin vermişti.

"Bir hafta, yumurtaları *herhangi* bir yerdeki kuşlağa götürmek için yeterli bir zaman," dedi Granby. "Cebelitarık –Malta'daki ileri karakol– başarı ve başarısızlık arasındaki fark olabilir. Böyle bir risk alarak iki kat uzun süre aç ve susuz yol almayacak adam olmadığına sana yemin ederim ve Tharkay gerçekten susuz kalma riski olduğunu söylemiyor."

Laurence aniden, "Ve onun bu konudaki fikrine güvenecek kadar için rahat, öyle mi?" dedi.

"İçimizden herhangi birisininkinden daha fazla güvendiğim muhakkak," dedi Granby. "Ne demek istiyorsun?"

Laurence rahatsızlığını sözcüklere nasıl dökeceğini bilemiyordu; aslında neden korktuğuna dair çok az fikri vardı. "Sanırım sadece hayatlarımızı onun ellerine teslim etmekten hoşlanmıyorum," dedi. "Birkaç günlük bir yolculuk, eldeki erzakımızla bizi Çerçen'in erişimi dışına çıkarır ve yanılıyorsa..."

"Şey, tavsiyeleri şu ana kadar iyiydi," dedi Granby, biraz kuşkulu bir şekilde, "ama ilerleme tarzının bazen bir garip olduğunu inkâr etmeyeceğim."

"Fırtına sırasında çadırdan bir kere uzun bir süreliğine ayrıldı," dedi Laurence sessizce. "Bu ilk günden sonraydı, ertesi günün ortasında... Develere bakmaya gittiğini söyledi."

İkisi de sessizce öylece durdu. "Sadece bakarak o devenin ne kadardır ölü olduğunu anlayabileceğimizi sanmıyorum," dedi

Granby. İncelemek için gitmişler ama çok geç kalmışlardı: Gong Su hayvandan kalanları bir araya toplamış ve tam kararında kahverengileştirip alabilecekleri yanıtları yok ederek bir ateşin üzerinde kızartmıştı.

Ona sorduklarında Temeraire, "Geriye dönmek bana da büyük bir kayıp gibi geliyor. Gün aşırı yemeye aldırmam," dedi ve kısık sesle, "özellikle deve olacaksa," diye ekledi.

"Pekâlâ, devam ediyoruz," dedi Laurence şüphelerine rağmen. Temeraire yemeğini yedikten sonra, çalılıkların ve bitkilerin yerlerinden söküldüğü, renkli taşların etrafa dağıldığı, fırtına yüzünden daha da kasvetli olan ve göze hiç de hoş görünmeyen bir arazide bata çıka ilerlemeye başladılar. Korkunç yol taşlarından birini bile seve seve karşılarlardı ama pusula ve Tharkay'ın içgüdüleri dışında adımlarına rehberlik edecek bir şey yoktu.

Uzun, tatsız günün geri kalanı, kilometrelerce çöl kumu ayaklarının altında yavaşça öğütülürken fırtına kadar korkunç ve tekdüze geçti; ne eski bir yıkık kuyu vardı ne de başka bir yaşam belirtisi vardı. Mürettebatın çoğu, geride hüzünlü küçük bir deve grubu bırakarak Temeraire'in sırtına çıkmıştı; gün ilerlerken, Temeraire'in bile başı öne düşmeye başladı: O da her zamanki su istihkakının yalnızca yarısını içmişti.

Digby ileriyi göstererek, "Efendim," dedi çatlak dudaklarının arasından, "çok büyük değil ama şurada bir karaltı görüyorum."

Laurence hiçbir şey görmüyordu; akşamüzeriydi. Güneş, küçük çarpık kayalardan ve çöl arazisinin tümseklerinden garip gölgeler düşürmeye başlamıştı ama Digby'nin keskin ve genç gözleri vardı, kesinlikle gözcülerinin en güvenilir olanıydı. Bu yüzden karaltıya doğru ilerlemeye devam ettiler: Çok geçmeden hepsi, bir kuyunun ağzı olamayacak kadar küçük olan, yuvarlak ve siyah şeyi görebilmişti. Tharkay develeri yuvarlak cismin yanında durdurarak aşağı baktı ve Laurence Temeraire'in ensesinden kayarak aşağı inip yanına geldi: Kayıp su fıçılarından birinin ka-

pağıydı bu ve ıssız çölde, sabah kampından kırk sekiz kilometre uzakta, alakasız bir şekilde kumun üstünde öylece duruyordu.

"İstihkakınızı yiyin," dedi Laurence sertçe, Roland ve Dyer'ın et dilimlerini yarısı yenmiş olarak bıraktığını görünce. Hepsi açtı ama eti, kuru bir ağızla uzun süre çiğnemek acı vericiydi ve her yudum su artık Temeraire'in fıçılarından çalınmak zorundaydı. Uzun bir gün daha bitmişti ve hâlâ hiç kuyuya rastlamamışlardı. Temeraire, pişerken suyunu kaybetmemesi için devesini çiğ yedi: Artık geriye sadece yedi deve kalmıştı.

İki gün sonra kuru, çatlamış bir sulama kanalına rastladılar ve Tharkay'ın tavsiyesiyle kaynağında biraz su bulabilme umuduyla kanalı takip etmek için kuzeye döndüler. Ölü meyve ağaçlarının pörsümüş ve bozulmuş kalıntıları hâlâ kenarlardan sarkıyordu, küçük budaklı dalları kâğıt gibi kupkuruydu ve kayıplara karışmış olan suya uzanıyordu. İlerledikçe çöl pusunun ilerisinde bir kasaba şekillendi: Kumdan, yıllarca esen rüzgârlarla sivri kazıklara dönüşmüş ve parçalanmış keresteler çıkıyordu; kerpiç tuğla parçaları ve çöl tarafından yutulmuş binaların son kalıntıları. Bir zamanlar kasabaya hayat veren nehir yatağı kumla dolmuştu; görünürde, develerin açlıktan yediği, kum tepelerinin üstüne tutunmuş kahverengi çöl çiminden başka yaşayan bir şey yoktu.

Ertesi günün yolculuğu onları geri dönme umutlarının ötesine taşıyacaktı. Tharkay, kamp ateşi için kucak dolusu eski parçalanmış kereste getirirken, "Korkarım burası çölün kötü bir kısmı ama çok yakında su buluruz," dedi. "Tıpkı kasabayı bulduğumuz gibi; artık eski bir kervan yolunda olmalıyız."

Ateşleri, kıvılcımlar saçıp parıldayarak çatırdadı ve yıllanmış kuru odunlar çabucak tutuştu; kasabanın küllerinin ve parçalanmış kalıntılarının ortasında sıcaklık ve ışık rahatlatıcıydı ama Laurence kara kara düşünerek uzaklaştı. Haritaları işe yaramıyordu: İşaretli yollar yoktu, kilometreler boyunca görünürde hiçbir şey yoktu ve

Temeraire'in aç ve susuz devam ettiğini görmekten dolayı sabrı fena halde tükeniyordu. Temeraire ona, "Lütfen endişelenme Laurence, ben gayet iyiyim," diye güvence vermişti ama gözlerini kalan develerden alamıyordu ve kuyruğu artık sık sık kumda sürükleniyordu. Her geçen gün ne kadar daha çabuk yorulduğunu görmek Laurence'ı yaralıyordu: Uçmak yerine sadece develerin arkasından yürümek istiyor ve sık sık dinlenmek için uzanıyordu.

Sabah dönselerdi, Temeraire doyana kadar yiyip su içebilirdi; hatta üzerine su fıçılarından iki tanesini yükleyebilir, taşıyabilmesi için fazladan bir deve kesebilir ve Çerçen'e hava yoluyla ulaşmayı deneyebilirlerdi. Laurence, Temeraire hafifçe yüklenir ve yeteri kadar suyu ve yiyeceği olursa, iki günlük uçuşun onları oraya ulaştıracağını düşünüyordu. Mürettebatın en genç olanlarını yanına alırdı. Mürettebatın en gençleri olan ve daha az yiyeceğe ve suya ihtiyaç duyan Roland, Dyer ve bayraktarlar, adamların geri kalanını arkada bırakmaktan hoşlanmayacak olsa da, bu yapılmalıydı. Hesaplarına göre, son dört devede taşınan su, karadan Çerçen'e ulaşmalarına ancak yeterdi. Tabii bir günde otuz iki kilometre yol kat edebilirlerse...

O zaman da para sorunu baş gösterecekti. Hayvan bulunabilse bile bir tane daha deve katarı alacak kadar gümüşü yoktu ama belki fahiş bir fiyat karşılığında sözüne güvenerek senet alacak birisi bulunabilir ya da biraz işgücü karşılığında takas yapabilirlerdi. Çöl kasabalarında ejderhalar yaşıyormuş gibi görünmüyordu ve Temeraire'in gücü pek çok işi çabucak tamamlayabilirdi. En kötü durumda, daha sonra yerlerine koymak şartıyla kılıcının kabzasındaki altını ve mücevherleri çıkartabilir ve bir alıcı bulabilirse porselen vazoyu satabilirdi. Bütün bunların ne kadar gecikme yaratacağını Tanrı bilirdi: Bir ay değilse bile birkaç hafta geçmiş ve pek çok yeni risk alınmış olacaktı; Laurence nöbetini devretti ve hâlâ kararsız ve mutsuz bir şekilde uyumaya gitti ve şafaktan

önce Granby'nin onu sallamasıyla uyandı. "Temeraire bir şeyler duyuyor. Etrafta atlar olduğunu düşünüyor."

Işık şehrin hemen dışındaki alçak kum tepelerinin üstünde yavaş yavaş ilerliyordu. Uzakta tüylü, kısa bacaklı midilliler üzerinde bir grup adam duruyordu. Laurence ve Granby izlerken, kısa kıvrımlı süvari kılıçları ve bazıları yaylar taşıyan beş ya da altı tanesi onlara katılmak için kum tepesine çıktı. "Çadırları indirin ve develerin ayaklarını birbirine bağlayın," dedi Laurence sertçe. "Digby; Roland, Dyer ve diğer bayraktarları bir araya toplayıp yanlarında kal. Ayrılmalarına izin verme. Adamlar erzakların etrafında konuşlansın; şu duvarın gerisine, şuraya, yıkık olana," diye ekledi Granby'ye.

Temeraire kalçalarının üzerinde oturuyordu. "Savaşacak mıyız?" diye sordu, korkudan çok hevesli bir beklentiyle. "Atlar lezzetli görünüyor."

"Hazır olmak ve onların da bizim hazır olduğumuzu görmelerini istiyorum ama ilk saldıran biz olmayacağız," dedi Laurence. "Henüz bize karşı bir tehdit oluşturmuyorlar ama ne olursa olsun onlarla çarpışmak yerine yardımlarını almamız daha iyi olur. Mütareke bayrağıyla yanlarına gideceğiz. Tharkay nerede?"

Tharkay gitmişti, kartal ve develerden biri de. Kimse onun gittiğini görmemişti. Laurence böyle bir şeyden kuşkulandığı için, ilk başta sadece hissetmesi gerekenden daha derin bir şaşkınlık yaşadı. Bu his, soğuk ve vahşi bir öfke ve dehşet doğurdu: Develerin çalınmasının Çerçen'e dönememeleri anlamına geleceği bu noktaya kadar getirilmişlerdi ve dün geceki parlak ateş muhtemelen bu düşmanca dikkati üstlerine çekmişti.

Kendini zorlayarak, "Pekâlâ," dedi, "Bay Granby, adamlar arasında az da olsa Çince bilen varsa, bayrak altında benimle gelmelerini sağlayın; derdimizi anlatmayı başarıp başaramayacağımıza bir bakalım."

"Sen gidemezsin," dedi Granby anında, korumacı bir tavırla; ama içinde bulundukları durum bu konu üzerinde herhangi bir tartışmaya olanak vermiyordu. Aniden atlılar tek vücut halinde geriye döndü ve midilliler rahatlamayla kişneyerek tepelerin ardında gözden kaybolarak uzaklaştı.

"Ah," dedi Temeraire hayal kırıklığıyla ve dört ayağının üzerine indi; geri kalanlar hâlâ tetikte, bir süre kararsızca durdu ama atlılar bir daha gözükmedi.

"Laurence," dedi Granby sessizce, "bu araziyi iyi bildiklerini tahmin ediyorum ama biz bilmiyoruz; bize saldırma niyetleri ve biraz akılları varsa, uzaklaşıp geceyi bekleyeceklerdir. Kamp kurduğumuzda, daha biz orada olduklarını anlayamadan üzerimize çullanacaklardır ve belki Temeraire'e zarar bile verebilirler. Öylece çekip gitmelerine izin veremeyiz."

"Dahası," dedi Laurence, "o atlar büyük miktarda su taşımıyordu."

Nal izleri onları batıya ve bir dizi tepeyi tırmanarak güneye giden ihtiyatlı bir patikaya çıkardı. Yürürken yüzlerine hafif bir sıcak rüzgâr vurdu ve develer hafif, istekli inleme sesleri çıkarıp adımlarını hızlandırdı. Bir sonraki tepede kavak ağaçlarının sallanan ince ve yeşil zirveleri, tepenin üzerinden onları çağırarak beklenmedik bir şekilde görüş alanlarına girdi.

Korunaklı bir yarığın içine saklanmış vaha, büyük kısmı çamurlu ve hafif tuzlu başka bir gölcüğe bakıyordu ama her şeye rağmen bunları büyük bir memnuniyetle karşıladılar. Atlılar vahanın uzak ucunda toplanmıştı, midillileri gergin bir şekilde etrafta dönüyor ve Temeraire yaklaşırken gözlerini deviriyordu. Aralarında kayıp deveyle birlikte Tharkay da vardı. Tharkay sanki suçunun farkında değilmiş gibi yanlarına geldi ve Laurence'a, "Bana sizi gördüklerini söylediler; takip etmeye karar verdiğine sevindim," dedi.

"Öyle mi?" dedi Laurence.

Bu onu bir anlığına durdurdu; Laurence'a baktı ve dudağının köşesi hafifçe yukarı doğru kıvrıldı. Ardından, "Beni takip edin," dedi ve hâlâ ellerinde olan tabanca ve kılıçlarıyla onları dolambaçlı gölcüğün kenarından yürüttü. Ot bürümüş bir kum tepesinin yanına yapılmış, içeri açılan tek bir kemerli kapısı ve karşı duvarda, iç kısmı dolduran siyah ve parlak gölcüğün üzerinde oynaşan bir güneş ışığı hüzmesinin içeri girmesine izin veren küçük bir penceresi olan, sarı otlarla aynı renkteki ince uzun kerpiç tuğlalardan yapılma, uzun ve büyük kubbeli bir yapı vardı. "Sardoba açıklığını ejderhanın su içebilmesi için genişletebilirsiniz ama çatıyı çökertmemeye dikkat edin," dedi Tharkay.

Laurence arkalarında Temeraire ile vahanın karşısındaki atlılara karşı tetikteydi ve zırhçı Pratt'ı yardım etmesi için iki uzun boylu yardımcı pilotla işe koştu. Ağır tokmağı ve birkaç levyeyle, parçalanmış açıklığın kenarlarından tuğlaları kısa sürede çıkardılar. Temeraire büyük yudumlar boğazından aşağı inerek içmek için minnetle ağzını sokmadan önce, deliği ancak gireceği kadar genişletmişlerdi; sular damlayan ağzını delikten çıkardı ve uzun, ince çatallı diliyle düşen damlaları bile yaladı. "Ah, ne kadar güzel ve soğuk," dedi son derece rahatlamış bir şekilde.

"Kış boyunca karla doluyorlar," dedi Tharkay. "Çoğu kullanılmıyor ve boş ama burada bir tane bulabileceğimizi umuyordum. Bu adamlar Yutien'den; Hotan yolundayız ve dört gün sonra şehre ulaşacağız: Temeraire istediği kadar yiyebilir, istihkaka gerek yok artık."

"Teşekkür ederim, yine de biraz tedbirli olmayı tercih ederim," dedi Laurence. "Lütfen o adamlara bize hayvan satıp satamayacaklarını sor. Eminim değişiklik Temeraire'in hoşuna gidecektir."

Midillilerden biri topallıyordu ve sahibi onu beş Çin tael'i karşılığında satmaya gönüllü olduğunu söyledi. "Bu fahiş bir miktar," dedi Tharkay, "hayvanı eve kolayca götüremez." Ama Temeraire vahşi bir keyifle hayvana yumulunca Laurence ödemeyi

seve seve yaptı. Onun kadar vahşi bir sevinç göstermemiş olsa da, satıcı da pazarlıktan eşit derecede memnun görünüyordu ve diğer binicilerden birinin arkasına çıktı; diğerlerinden dört, beş tanesiyle birlikte hemen vahadan ayrılarak bir toz bulutu içinde güneye ilerlediler. Atlıların geri kalanı gitmedi ve küçük ot ateşlerinde, gölcüğün üzerinden, ara sıra uykusunda homurdanması dışında hareketsiz bir şekilde kavakların gölgesinde uyuklayan Temeraire'e yan yan ve gizli bakışlar atarak çay için su ısıttılar. Sadece binekleri için endişeleniyor olabilirlerdi ama Laurence, rahat para harcamasının atlılara zengin olduklarını düşündürteceğinden korkmaya başlamıştı ve adamlarını sardobaya sadece ikişer ikişer göndererek atlıları yakın gözlem altında tuttu.

Atlılar azalan ışıkta kampı bozup ayrılınca Laurence rahatladı. Gidişleri, koyulaşan alacakaranlığa karşı kaldırdıkları ve bir sis gibi havada asılı kalan tozdan takip edilebiliyordu. Sonunda Laurence da sardobaya gitti ve eliyle soğuk sudan içmek için kenarına diz çöktü. Çölde içtiği sulardan daha taze ve saftı, yalnızca kil tuğlaların içinde olduğu için hafif bir toprak tadı vardı. Islak ellerini yüzüne ve ensesine sürdü ve elleri derisinde birikmiş sarı ve kahverengi tozla lekelendi; kamplarının kurulmasını kontrol etmek için tekrar kalkmadan önce her damladan memnun bir şekilde birkaç avuç dolusu daha su içti.

Su fıçıları tekrar ağzına kadar doldurulmuştu ve öylesine ağırlardı ki, bunu sadece develer hoş karşılamazdı ama onlar bile mutsuz değildi; yükleri boşaltılırken genelde yaptıkları gibi tükürüp tekme atmadılar ve götürülüp bağlanmalarına ses çıkarmadılar. Su kuyusunun etrafındaki körpe çalıları yemek için şevkle başlarını eğdiler. Adamların morali yerine gelmişti ve daha genç olanlar kuru bir dalı beyzbol sopası ve bir çift çorabı da top olarak kullanarak akşamüstü serinliğinde biraz oyun bile oynadılar. Laurence, çöle girmeden önce bütün içkilerin boşaltılıp yerine su konulmasını emretmiş olmasına karşın, elden ele ge-

çirilen mataraların içinde sudan çok daha güçlü içkiler olan cep şişelerinin elden ele geçirildiğinden emindi. Neşeli bir yemek yediler; kurutulmuş et, tahıl ve Gong Su'nun insanların yiyebileceğini söylediği suyun kenarında yetişen bir miktar yabani soğanla pişirilince çok daha lezzetli olmuştu.

Tharkay tabağını alıp biraz öteye kurduğu çadırına giderek kısık sesle, besili ve dikkatsiz iki fareyi yedikten sonra üstü örtülmüş ve sessizce duran kartalıyla konuştu. Yalnızlığı tamamen kendisi seçmemişti: Laurence kuşkularından adamlarına bahsetmemişti ama o sabah Tharkay'ın ortadan kaybolmasına olan öfkesi kendini, sözcüklere gerek kalmadan anlatmıştı ve sonuçta kimse onun bu şekilde ortadan kaybolmasından hoşlanmamıştı. En kötü olasılıkla onları kasıtlı olarak zor duruma sokmak istemiş olabilirdi. Atlılar tarafından kazara bırakılan iz olmasa, içlerinden herhangi biri vahayı kesinlikle tek başına bulamazdı; ya da sadece biraz daha kötü bir olasılıkla, onları belirsiz bir kadere terk etmeyi seçmiş olabilir, bir deveyi ve tek başına uzunca bir süre idare edebileceği kadar suyu alarak kendi güvenliğini sağlayabilirdi. Vahayı keşfettikten sonra dönebilirdi de ama ileride neler olduğunu keşfetmek için onları terk etmişti. Bu tamamen kanıtlanabilir olmasa da, yine de tatmin edici değildi ve Laurence ona güvenemezdi.

Onunla ne yapılacağı da aynı derecede muammaydı: Laurence güvenilmez bir rehberle yola devam etmenin mantıklı olmadığını düşünüyor olmasına karşın, bir rehber olmadan devam edemeyeceklerini de biliyordu ama bir başkasını nasıl bulabileceklerini bilemiyordu. En azından gereklilikten dolayı Yutien'e kadar herhangi bir karar ertelenecekti: Tharkay onlara bunu yapmaya niyetli olsa bile adamı çölde tek başına bırakmayacaktı; en azından bu kadar az kanıtla. Böylece Tharkay o an için sıkıntı yaşamadan tek başına oturmaya bırakıldı ama adamlar yatmaya hazırlanırken Laurence, Granby ile sessizce develere bir çift nöbetçi ayarladı.

Adamların, bunun yalnızca atlıların dönmesinden korkulduğu için olduğunu düşünmeleri sağlandı.

Güneş battıktan sonra sivrisinekler her taraflarında gürültülü bir biçimde vızıldamaya başlamıştı; kulaklara kapanan eller bile ince, zırıltılı seslerini bastıramıyordu. Açıkça bir insan sesi olan ilk ani uluma neredeyse rahatlatıcıydı; ardından develer böğürüp ileri fırlarken atlar, binicileri Laurence'ın bağırarak verebileceği herhangi bir emri kolayca duyulmaz hale getirecek kadar yüksek sesle bağırıp yerde sürükledikleri uzun dallarla kamp ateşinin korlarını etrafa saçarak kampın ortasında çılgınca koşturmaya başladı.

Temeraire çadırların arkasında doğrulup kükredi; develer bağlı olmalarına karşın daha da çılgınca mücadele etmeye başladı ve midillilerden çoğu korkuyla kişneyerek kaçtı. Laurence her yönden silahların ateşlendiğini duyabiliyor, namlu patlamaları karanlıkta acı verici derecede parlıyordu. "Kahretsin, kurşunlarınızı boşuna harcamayın," diye kükredi ve elinde sallanan bir tabancayla bir çadırdan geri geri sendeleyen, solgun ve korkmuş genç Allen'ı yakaladı. "Aşağı indir şunu, atış yapma..." dedi Laurence ve düşerken tabancayı yakaladı; çocuk, omzunda beliren kurşun deliğinden kan fışkırırken yere yığıldı.

"Keynes!" diye bağırdı Laurence ve bayılan çocuğu ejderha doktorunun kollarına attı. Kılıcını çekip develere doğru koştu. Nöbetçiler, sarhoş sersemliklerinden uyanan insanların şaşkın görüntüsüyle, işe yaramaz bir şekilde sallanıyor ve yanlarında iki tane boş matara duruyordu. Digby hayvanların iplerine yapışmış, gerilemelerini önlemek için iplerin ucunda neredeyse asılı duruyordu; sırık gibi bir genç olmasına rağmen, hayvanların başlarını aşağıda tutacak kadar ağırlığı zar zor sağlıyordu, işe yarayan tek kişi oydu ve uzamış, taranmamış ve vahşice savrulan sarı saçlarıyla dizginlerin ucunda neredeyse sıçrıyordu.

Korkudan çılgına dönmüş atının üzerinden fırlatılan akıncılardan biri ayağa kalktı. İplere ulaşıp onları keserse, serbest kalacak olan develer şu andaki şaşkınlıkları ve korkuları içinde doğruca kampın dışına doğru fırlayarak onlar için işin yarısını hallederdi; o zaman at üstündeki akıncılar hep birlikte hayvanları uzağa sürebilir ve kum tepelerini çevreleyen tepelerle vadilerin arasında gözden kaybolabilirlerdi.

Nöbetteki asteğmenlerden biri olan Salyer tek eliyle horozu çekmeye çalışıp tabancayı doğrultmaya çalışıyor, diğeriyle de çapaklı gözlerini ovalıyordu ama süvari kılıcını kaldırmış ona doğru geliyordu; aniden Tharkay orada beliriverdi ve tabancayı gevşek bir şekilde tutan Salyer'ın elinden kaptı. Akıncının göğsüne ateş etti, adamı yere düşürdü ve diğer eliyle uzun bir bıçak çekti; bir atın üzerindeki başka bir akıncı, başına doğru bir kılıç hamlesi yaptı ancak Tharkay soğukkanlı bir şekilde eğildi ve hayvanın karnını yardı. Hayvan çığlık atıp çırpınarak düştü, adam altında kaldı ve gürültüyle uludu. Laurence'ın kılıcı bir iki kere aşağı indi ve ikisini de susturdu.

"Laurence, Laurence, buraya!" diye seslendi Temeraire ve karanlıkta erzak çadırlarından birine daldı. Ateşin etrafa saçılmış kırmızı kalıntıları, etrafında hareket eden gölgeleri ve şaha kalkan, homurdanan atların silüetlerini görmeye yetecek kadar ışık saçıyordu. Temeraire pençeleriyle vurdu, çadır bir adamın üstüne çökerken kumaş yırtıldı ve diğer bütün atlılar, sert kamp alanından yumuşak kumlara kaçarken atların toynakları sessiz ve boğuk sesler çıkarıp arkalarında tekrar sivrisineklerin yükselen vızıltılarını bırakarak aniden uzaklaşmaya başladı.

Kayıpları beş adam ve iki at olmuştu; onların kaybıysa, karnına bir kılıç darbesi almış ve şu anda eğreti bir yatakta sessizce nefes alarak yatan yardımcı pilotlardan biri Macdonaugh ve genç bayraktar Allen idi. Atlar dörtnala gelirken, panik içinde silahını ateşlemiş olan çadır arkadaşı Harley, bir köşede sessizce

ağlıyordu, ta ki Keynes çocuğa ters tarzıyla, "Süzgeçli kova gibi davranmayı kes istersen; atış talimi yapmalıydın. Böyle bir atış kimseyi öldürmez," deyip onu arkadaşı için sargı kesme işine koşana kadar.

"Macdonaugh güçlü birisi," dedi Keynes Laurence'a sessizce, "ama sana boş yere umut vermeyeceğim." Ve sabaha birkaç saat kala, Macdonaugh hırıltılı bir nefes alıp öldü. Temeraire onun için, gölcükten biraz ileride, kavakların gölgesindeki kuru toprakta, kum fırtınaları cesedini ortaya çıkaramasın diye çok derin bir mezar kazdı. Diğer adamların cesetleri, toplu bir mezara daha sığ bir şekilde gömüldü. Akıncılar kanlarının karşılığında çok az şey götürmüştü; birkaç tane tencere, bir torba tahıl, birkaç battaniye ve ayrıca Temeraire'in saldırısından dolayı çadırlardan biri mahvolmuştu.

"Bir kere daha deneyeceklerini sanmıyorum ama elimizden geldiği kadar çabuk yola koyulsak iyi olur," dedi Tharkay. "Hotan'a bizim hakkımızda yanlış haberler götürürlerse, orada pek hoş karşılanmayabiliriz."

Laurence, Tharkay ile ne yapacağını bilemiyordu: Ya yaşayan en yüzsüz haindi, ya en çelişkilisiydi ya da kuşkuları tamamen yersizdi. Her tarafta paniklemiş hayvanlar ve niyeti sadece kazanmak olan saldırganlar varken sessizce sıvışması ya da haydutların ilerlemesine izin verip karışıklıkta develerden birini alması yeterince kolay olan çarpışma sırasında yanında dikilen kişi hiç de korkak değildi. Laurence bunu düşündüğü için kendini garip ve nankör hissediyor olsa da, elinde bir kılıçla cesur davranmak bir insanın karakteri hakkında hiçbir ipucu vermezdi.

Buna karşın kendini daha fazla riske –en azından gereksiz bir riske– atmayacaktı: Tharkay'ın söz verdiği gibi dört günlük bir süre onları Yutien'e güvenle götürecekse kabuldü ama sözü asılsız çıkarsa da Laurence onları açlıkla burun buruna bırakmasına izin vermeyecekti. Neyse ki iki ölü atla beslenen Temeraire

bir iki gün develeri rahat bırakırdı artık. Üçüncü günün akşamı Laurence ile havalandılar ve uzaktaki gün batımında gümüşi bir beyazlıkla parlayan, çölü kesip yeşil otlarla etrafını şeritler halinde süsleyen Keriya Nehri'nin ince kıvrımını gördüler.

Temeraire o gece keyifle devesini yedi ve hepsi kana kana su içti. Ertesi sabah çok geçmeden, her tarafta bir insan boyundan daha uzun, kum tepelerini tutmak için kusursuz kare sıralar şeklinde ekilmiş kenevirlerin sınırlandırdığı çiftlik arazilerine ve büyük çöl şehrine yaklaşırlarken, fısıldayan meltemde yaprakların birbirine sürttüğü engin dut ağacı korularına vardılar.

Pazar yeri bölümlere ayrılmıştı. Bir tanesi hem nakliye hem de dükkân olarak kullanılan, çoğu renkli tüylerle süslenmiş, eşekler ya da kabarık tüylü midilliler tarafından çekilen ve canlı renklere boyanmış arabalarla doluydu. Diğerindeyse, pamuk tenteler bir çeşit vitrin sağlaması amacıyla kavak dallarından iskeletlere gerilmişti ve parlak pul şeklindeki mücevherlerle süslenmiş daha küçük ejderhalar, tüccarlara eşlik etmek için etraflarına kıvrılmış, başlarını kaldırarak Temeraire'in geçişini aynı derecede meraklı ve açgözlü bakışlarla izliyorlardı. Laurence, Temeraire'in aynı şekilde giyinme arzusunu engelleme umuduyla, "Yalnızca kalay ve cam," dedi çabucak. "Beş para etmezler."

Temeraire, enseye kadar inen uzun, sallanan cam boncuk sırasıyla mor, kırmızı ve sarı bir tacı andıran etkileyici bir grubun önünde oyalanırken üzüntüyle, "Çok güzeller ama," dedi.

Karşılaştıkları atlılar gibi, sadece elleri ve ayakları gözüken kalın peçeli Müslüman kadınlar dışında, çöl güneşinden ceviz kahverengisine dönmüş yüzler Doğuludan çok Türk'lere benziyordu. Yüzlerini örtmemiş diğer kadınlar, erkekler gibi, boyalı ipeklerle cömertçe süslenmiş aynı dört köşe kasketleri takıyor ve onları meraklı kara gözlerle izliyordu. İlgi erkeklerin neredeyse hepsi tarafından eşit ölçüde karşılık buldu. Laurence sert bir bakışla oldukça taşkın avcı erleri olan Dunne ile Hackley'ye döndü;

suçlu suçlu baktılar ve yoldan geçen iki genç kadına öpücük atmak için kaldırdıkları ellerini indirdiler.

Ticari mallar pazarın her köşesine dağılmıştı: tahıl, nadir bulunan baharatlar ve kurutulmuş meyve dolu çadır bezinden sağlam torbalar; ne çiçeğe ne de başka bir şeye benzeyen çok renkli garip desenlerde ipek topları; yaldızlı dövme pirinç şeritleri olan istif edilmiş parlak sandıklar; asılı parlak bakır sürahiler ile suyu serin tutmak için yere yarı gömülü beyaz konik kavanozlar; bazıları kakmalı ve mücevherli olan kabzaları çarpıcı şekilde işlenmiş, uzun, kıvrık ve habis bıçaklardan oluşan etkileyici bir bıçak sırasını gözler önüne seren pek çok ahşap tezgâh...

İlk başta gözlerini gölgelerden ayırmayarak pazarın sokaklarında sakınga sakınga yürüdüler ama pusuya düşürülme korkuları yersiz çıktı. Halk sadece gülümsüyor ve tezgâhlardan işaret ederek onları çağırıyor, ejderhalar bile –bazıları Temeraire'in denemek için ara sıra duraklayıp Tharkay'ın ona öğretmeye başladığı ejderha dilinden parçalarla yanıt verdiği bariz bir flüt sesiyle– gelip alışveriş yapmaları için onlara sesleniyordu. Ara sıra tezgâhından Çinli bir tüccar çıkıyor, Temeraire geçerken saygıyla yerlere kadar eğilerek selam veriyor ve diğerlerine şaşkın şaşkın bakıyordu.

Tharkay kendinden emin bir şekilde onları ejderha mahallesinden ve önündeki meydandaki, yumuşak seccadelere yayılmış insanlarla ve hatta az sayıda ejderhayla dolu olan güzelce boyanmış ufak bir caminin yanından geçirdi. Pazarın hemen dışında, etrafını kavak ağaçlarının gölgelediği, çadır bezinden bir çatıyı tutan ince uzun sütunların olduğu, Temeraire'i bile alacak kadar geniş ve rahat bir pavyona geldiler. Laurence'ın azalan gümüşlerinin az bir kısmıyla Temeraire'e yemek olarak bir koyun ve koyun eti, soğan ve kuru üzümden yapılmış bol miktarda pilav, kızarmış ekmek ve kabuklarıyla dilimlenmiş sulu karpuzlar aldılar.

Az sayıdaki artık temizlendikten ve adamlar rahat kilimler ve minderler üzerinde uyuklamak için pavyonun etrafına dağıl-

dıktan sonra Tharkay, "Yarın develerin geri kalanını satabiliriz," dedi. Gong Su'nun Temeraire'in yemeğinin hazırlıklarından artan koyunun karaciğer parçalarıyla kartalını besliyordu. "Buradan Kaşgar'a kadar vahalar birbirinden o kadar uzak değildir ve yalnızca bir günlük su taşımamız yeterli olur."

Hiçbir haber bu kadar hoş karşılanamazdı. Yapacakları güvenli yolculuktan dolayı fiziksel ve ruhsal olarak büyük ölçüde rahatlayan Laurence, rehbere anlayış gösterme eğilimindeydi. Başka bir rehber bulmak zaman alacaktı ve açıklığın etrafındaki kavak ağaçları hep bir ağızdan zamanın dar olduğunu mırıldanıyordu: Yaprakları, güzün erken habercisi olarak altın sarısına dönmeye başlamıştı. Rehber, kartalı kafesine yerleştirip gece için üstünü örttüğünde, "Biraz yürüyelim," dedi Tharkay'a. Birlikte, tüccarların kumaşlarını kapamak için torbaların ağızlarını büzerek mallarını toplamaya başladığı biraz gerideki pazarın dar yollarına doğru yürüdüler.

Yol hareketli ve kalabalıktı ama İngilizce konuşmak yeterli mahremiyeti sağlardı. Laurence en yakın gölgede durdu ve yüzünde soru soran sakin bir ifade olan Tharkay'a döndü. "Sana ne söyleyeceğime dair bir fikrin olduğunu umuyorum," dedi Laurence.

"Olmadığı ve seni açıklama zahmetine sokmak zorunda kalacağım için üzgünüm, Yüzbaşı," dedi Tharkay. "Fakat belki de en iyisi budur. Böylece yanlış anlaşılmalardan kaçınmış oluruz. Benimle açık açık konuşmak konusunda neden tereddüt ettiğin konusunda bir sebep de göremiyorum."

Laurence duraksadı; Tharkay, aptal olmadığı ve dört günü herkesin ondan uzak durmaya çalıştığını anlamazlıktan gelerek geçirmiş olduğu için, bu ona bir kez daha yarı alaycı gelmişti. "Öyleyse sana bir iyilik yapayım," dedi Laurence, sert bir şekilde. "Bizi buraya kadar getirmeyi başardın ve çabalarının hakkını vermiyor değilim ama bizi çölün ortasında haber vermeden terk etmen gerçekten hiç hoşuma gitmedi."

Tharkay'ın kaşının kalktığını görünce, "Bahane duymak istemiyorum," diye ekledi. "İnanıp inanmayacağımı bilemediğim zaman boş olduklarını düşünüyorum. Bir daha izin almadan kampımızı terk etmeyeceğine dair bana söz vereceksin. Bir daha haber vermeden ayrılmanı istemiyorum."

Tharkay bir süre sonra düşünceli bir şekilde, "Eh, sizi hoşnut edemediğim için üzgünüm," dedi. "Ve artık sana kötü gelen bir anlaşmayı mecburiyet yüzünden devam ettirmeni asla istemem. İstersen burada yollarımızı seve seve ayırabiliriz. Bir ya da iki, belki de üç hafta içinde yerel bir rehber bulabilirsiz ama zaten bunun çok fark etmeyeceğinden eminim. Kuşkusuz İngiltere'ye hâlâ *Allegiance*'ın sizi götüreceğinden daha çabuk varırsınız."

Tharkay bu yanıtla, vermesi istenen sözü vermekten temiz bir şekilde kaçınıp Laurence'ın gözünün açılmasını sağlamış oldu: Üç ya da bir –tabii ne Çinceden daha çok Türkçeye yakın gibi görünen yerel dili, ne de âdetleri bildikleri için bunun iyimser bir yaklaşım olup olmadığını bile bilmiyordu– haftadan kolayca vazgeçemezlerdi. Laurence hâlâ Çin topraklarında mı yoksa daha küçük bir prenslikte mi olduklarını bile bilmiyordu.

Üçü de nahoş bir şekilde boğazına takılmış olmasına karşın öfkesini, kuşkusunu ve cevabı yapıştırma isteğini bastırdı. "Hayır," dedi sertçe. "Kaybedecek zamanımız yok, senin de çok iyi bildiğin gibi," diye ekledi. Tharkay'ın tonu biraz fazla ağırbaşlı ve anlaşılması güçtü ve bakışlarında, sanki acele etmeleri gerektiğini çok iyi bildiğine dair bir işaret vardı. Laurence eşyalarının arasında hâlâ Amiral Lenton'dan gelen mektubu taşıyordu ve mektup ona verildiğinde kırmızı balmumu mührünün yumuşamış olduğunu hatırlıyordu. Mektubu bütün bu kilometreler boyunca getirirken açıp içine bakmak ve ardından tekrar kapamak oldukça kolaydı.

Ama suçlama karşısında Tharkay'ın yüz ifadesi değişmedi; sadece başını eğerek selam verdi ve kibarca, "Nasıl istersen," dedi ve pavyona gitmek üzere döndü.

4. Bölüm

Kızıl, kurak dağlar, zemininde eğilimli dağ etekleri olmayan, geniş beyaz ve koyu sarı, şeritlerle boyanmış uçurumlarıyla âdeta çölden fırlamış gibi görünüyordu. İnatla uzakta kaldılar. Temeraire bütün gün sabit bir hızla uçmuş olmasına karşın yakınlaşmamış gibi görünüyorlardı. Her iki tarafta aniden kanyon duvarları ortaya çıkana kadar daha da yükselip erişilmez bir uzaklıkta gibi görünmüşlerdi. On dakikalık uçuştan sonra, gökyüzü ve çöl, arkalarında gözden kayboldu ve Laurence aniden kızıl dağların, ilerideki beyaz örtülü zirvelerin etekleri olduğunu anladı.

Dağlardaki zirvelerin kale gibi çevrelediği ve tozlu zeminden flamalar gibi küçük sarı çiçeklerin çıktığı, seyrek de olsa deniz yeşili otlarla kaplı, geniş ve yüksek otlaklarda kamp kurdular. Alınlarında parlak kırmızı püsküller olan boynuzlu siyah sığırlar sakınarak onları izlerken, Tharkay konik tepeli şapkalar takan çobanlarla fiyatları konusunda pazarlık yapıyordu. Gece birkaç kar tanesi karanlıkta parıldayıp sessizce süzülerek aşağı indi; Temeraire'in içmesi için karı büyük, deri bir kapta erittiler.

Ara sıra, Temeraire'in yelesini kaldırmasına yol açan hafif, çok uzaktan gelen ejderha bağırışlarını duydular; hatta bir keresinde uzakta, bir dağın diğer tarafında gözden kaybolmadan önce neşeli çığlıklar atarak birbirinin kuyruğunu kovalayan iki tane yabani ejderha da gördüler. Tharkay parlaklıktan korunmak için kumaşla gözlerini örtmelerini söyledi; Temeraire bile bu muameleye boyun eğmek zorunda kaldı. Başının etrafına bağladıkları ince beyaz ipekle çok garip görünüyordu. Önlem almalarına karşın birkaç gün sonra yüzleri bronzlaşmıştı.

"İrkeştam'ı geçmek için yanımıza yiyecek almamız gerekecek," dedi Tharkay. Yıkık dökük bir kalenin dışında kamp kurduklarında yanlarından ayrıldı ve neredeyse bir saat sonra besili, kısa bacaklı küçük bir domuz sürüsü güden üç kişiyle birlikte döndü.

"Onları canlı olarak taşıyacağımızı mı kastediyordun?" diye bağırdı Granby, dik dik bakarak. "Sesleri kısılana kadar cıyaklayacak ve ardından korkudan ölecekler."

Ama domuzların garip bir şekilde uykulu ve Temeraire'in varlığının farkında değil gibi görünmesi onu şaşırtmıştı. Temeraire eğilip burnuyla bir tanesini dürttüğünde bile domuz sadece esnedi ve karın içine oturdu. Diğerlerinden biri durmadan kalenin tuğla duvarının içinden geçmeye çalışıyordu ve defalarca yerine koyulmak zorunda kaldı. Laurence'ın şaşkın bakışları karşısında, "Yemlerine afyon koydum," dedi Tharkay. "Kamp yaptığımızda etkisinin geçmesini bekleyeceğiz ve Temeraire biz dinlendikten sonra yemek yiyecek; ardından geri kalanlara tekrar afyon vereceğiz."

Laurence bu fikre pek sıcak bakmıyordu ve Tharkay'a güvenmek niyetinde değildi. Temeraire ilk domuzu yedikten sonra dikkatle izledi. Hayvan ölümüne son derece ayık gitmiş ve yol boyunca tekmelenmişti, Temeraire yemeğini yedikten sonra her zamankinden daha derin bir uykuya dalmış olmasına ve oldukça

gürültülü bir şekilde horlamasına karşın, çılgın daireler çizerek uçma eğilimi göstermemişti.

* * *

Geçit o kadar yükseğe çıkıyordu ki, bulutları ve bütün dünyayı altlarında bırakmışlardı; sadece yakındaki dağların zirveleri onlara eşlik ediyordu. Temeraire ara sıra nefes nefese kalıp arazinin izin verdiği yerlerde alçalıyor ve karlarda izini bırakarak tekrar yükseliyordu. Gün boyunca garip bir sakınganlık içinde yol aldılar; Temeraire uçarken etrafına bakıp duruyor ve havada duraksayarak huzursuz, hafif bir gürleme koyuveriyordu.

Geçidi arkalarında bıraktıklarında, akşam için iki büyük zirvenin arasında, rüzgârdan korunaklı ve zemini kardan arınmış küçük bir vadiye yerleştiler. Çadırlarını uçurumun dibine kurdular; domuzlar çıra ve ipten bir çitin içine kapatıldı ve özgürce dolaşmalarına izin verildi. Temeraire birkaç kere vadinin kenarına yürüdü ve ardından kuyruğu seğirmeye devam ederken uzandı; Laurence çayıyla gelip yanına oturdu. "Herhangi bir şey duyduğumdan değil," dedi Temeraire kararsızca, "ama sanki bir şey duymam *gerekiyormuş* gibi hissediyorum."

"Buradaki konumumuz iyi; en azından sürpriz bir saldırıya uğramayız," dedi Laurence. "Bunun seni uyumaktan alıkoymasına izin verme, bir nöbetçi yerleştirdik."

"Dağların çok yukarısındayız," dedi Tharkay beklenmedik bir şekilde. Laurence'ı yerinden sıçratmıştı: Rehberin onlara doğru geldiğini duymamıştı. "Sadece nefes alma değişimini ve zorluğunu hissediyor olabilirsin; hava buralarda daha hafiftir."

"Nefes almak bu yüzden mi zor?" diye sordu Temeraire ve aniden kalçalarının üzerine oturdu. Çeşitli renklerde ve boyutlarda neredeyse bir düzine ejderha döne döne onlara doğru gelince

domuzlar cıyaklayıp kaçışmaya başladı. Çoğu, parlak, zeki yüzler ve aç bakışlarla çadırlara doğru bakarak becerikli bir şekilde uçurum yüzeyine indi; en iri olanların üç tanesi Temeraire ile eğreti ağılın arasına inip meydan okurcasına oturdu.

Hiçbiri Temeraire'den iri değildi. Açık gri derisi üstüne kahverengi benekleri, yüzünün yarısından ensesine kadar inen kırmızı bir parça ve başının etrafında çok fazla miktarda dikenli boynuz olan lider bir Sarı Orakçı'dan daha küçüktü; dişlerini gösterip boynuzlarını dikerek tısladı. Biri mavinin canlı tonlarıyla kaplı, diğeriyse gri olan yanındaki iki ejderha ondan biraz daha iriydi ve üçü de pek çok dövüşün kalıntısı olan diş ve pençe darbelerinden kalan çokça yara izi taşıyordu.

Temeraire neredeyse üçünden de ağırdı. Dimdik oturdu, yelesini başının etrafında bir fırfır gibi iyice açtı ve yanıt olarak hafifçe hırladı. Bu bir uyarıydı. Dünyanın geri kalanından böylesine ayrı yaşayan yabaniler, büyük olasılıkla diğer büyük ejderhaların olduğu kadar Semavilerin de boyutu ve gücünden korkmayı bilmiyordu ama Semavilerin en tehlikeli silahı İlahi Rüzgârdı ve gözle görülebilir bir şekilde olmamasına karşın taşı, tahtayı ve kemikleri parçalayabilirdi. Temeraire onlara karşı İlahi Rüzgârı kullanmamıştı ama Laurence'ın kemiklerini titretmeye yeten kükremesinde bunun sınırında olduğuna dair bir iz vardı; yabaniler İlahi Rüzgâr çıkmadan önce sindi, kırmızı yamalı liderin boynuzları boynuna yapıştı ve korkak bir kuş sürüsü gibi anında havalanıp vadiden ayrıldılar.

Temeraire, şaşkın ve biraz düş kırıklığına uğramış bir şekilde, "Ah, henüz hiçbir şey yapmamıştım," dedi. Üstlerindeki dağlar hâlâ kükremenin özgün halinden daha da güçlü bir biçimde, sürekli bir gökgürültüsü şeklinde birbirleri üzerine yığılan yankılarıyla homurdanıyordu. Zirvelerin beyaz yüzü gürültüyle titredi, iç geçirdi ve taşların üzerinde tuttuğu yükünü bıraktı. Tek parça halindeki kalın bir kar tabakası ve buz yavaşça kaymaya başladı;

bir süre ağır ağır ve görkemli bir zarafetle ilerleyerek şeklini korudu ama ardından yüzeyine örümcek ağları gibi çatlaklar yayıldı ve büyük, kükreyen bir bulut şeklinde dağılıp büyük bir hızla kampa doğru gelmeye başladı.

Laurence kendini, üzerine kapanacak dalganın geldiğini gören alabora olmak üzere olan bir geminin kaptanı gibi hissediyordu: Felaketin bütünüyle farkındaydı ve ondan kaçınmak için yapılabilecek hiçbir şey yoktu, izlemekten başka bir şey yapacak zaman yoktu. Çığ o kadar çabuk geldi ki, hepsi anında kaçmaya çalışmış olmasına rağmen şanssız yabanilerden iki tanesini önüne kattı. Tharkay, doğrudan çığın yolu üzerinde duran çadırların etrafındaki adamlara, "Kaçın! Uçurumun dibinden çekilin!" diye bağırıyordu ama bağırırken, devasa kütle yamacın sonuna varıp kampın üzerinden geçti ve ardından o akışkan kütle homurdanıp kükreyerek yeşil vadinin tabanını doldurdu.

İlk önce, neredeyse fiziksel bir güç şeklinde bir soğuk hava şoku geldi; Laurence, o geriye doğru sendelerken uzanıp Tharkay'ın kolunu yakalayarak gerisin geriye Temeraire'in büyük vücuduna fırlatıldı ve ardından bulutun kendisi gelip dünyayla bağlantısını kesti. Aniden karların içine yüzükoyun fırlatılmıştı ve kulaklarında bir hışırtı sesiyle etrafındaki soğuk, boğucu ve ürkütücü bir mavilik tarafından aşağı bastırılıyordu. Kar taneleri ve buz parçaları yüzünü bıçak gibi çizerken, Laurence orada olmayan havayı teneffüs etmek için ağzını açtı. Akciğerleri göğsündeki, kollarındaki ve bacaklarındaki baskıyı kaldırmaya çalışıyordu; kolları iki yana doğru açılmıştı ve geriye doğru öyle büyük bir kuvvetle itiliyordu ki omuzları acıyordu.

Ve korkunç ağırlık geldiği kadar çabuk gitti. Dizlerinin üstünde dik bir şekilde kara gömülmüştü ve kalın buzlu kabuk yüzünün ve omuzlarının üstünde inceliyordu. Büyük bir çabayla kollarını kurtardı ve hantal, uyuşmuş ellerle ağzını, burun deliklerini temizledi ve yanan akciğerlerine temiz, acı veren havayı doldurdu.

Yanındaki Temeraire ayazda kalmış bir cam pano gibiydi; siyahtan çok beyaz görünüyordu ve tükürükler saçarak silkindi.

Sırtını bulut kütlesine dönmeyi başaran Tharkay biraz daha iyi durumdaydı ve ayaklarını sürüyerek kar kütlesinin içinden çıkıyordu. "Çabuk, çabuk, kaybedecek bir an bile yok," dedi boğuk bir sesle ve vadide bata çıka çadırlara doğru ilerlemeye başladı; başka bir deyişle, artık yaklaşık üç metre yüksekliğinde, eğimli bir kar yığınının bulunduğu, eskiden çadırların olduğu yere.

Laurence ayaklarını sürüyerek kendini kurtardı ve peşinden gitti. Yardımcı pilot Martin'in saman sarısı saçlarının karların içinden çıktığını gördüğünde onu çekip çıkarmak için duraksadı: Sadece biraz uzaktaydı ve dümdüz yere yapışmış olarak karın altına derin bir şekilde gömülmüştü. Büyük kar birikintilerinin içinde güçlükle ilerlediler. Neyse ki hepsi buz ya da kaya değil, yumuşak kardı ama buna rağmen korkunç derecede ağırdı.

Temeraire endişeyle peşlerinden gitti, ilerlerken büyük miktarda kar kaldırdı ama pençeleri yüzünden dikkatli davranmak zorunda kalmıştı. Çok geçmeden, kendini kurtarmak için deli gibi çırpman yabanilerden birinin üstünü açtılar. Bir Gricik'ten daha büyük olmayan, küçük ve mavi-beyaz bir ejderhaydı bu; Temeraire onu ensesinden tuttu ve sallayıp çekerek çıkardı. Altında, çadırlardan birinin yarı ezilmiş ve az sayıda adamın yaralanmış ve nefes nefese olduğunu gördüler.

Temeraire onu yere bırakır bırakmaz yabani uçarak uzaklaşmaya çalıştı ama Temeraire onu yakaladı ve öfkesine ejderha dilinde birkaç yarım yamalak sözcük karışarak tıslardı. Hayvan irkildi, flüt sesine benzer sesler çıkardı ve Temeraire tekrar tıslardıktan sonra utanarak dönüp karları kazmalarına yardım etti; Temeraire'inkilerden daha küçük olan pençeleri adamları çıkarmak için daha incelikli bir iş çıkarabilirdi. Biraz daha büyük, turuncu, sarı ve pembe renklerin karışımı olan diğer yabaniyi, yamacın en dibinde, çok daha kötü durumda buldular: Bir kanadı yırtılmış ve

eğik bir şekilde sallanıyor, kısık ve korkunç inleme sesleri çıkarıyordu, onu kurtardıklarında titreyip çömelerek iki büklüm oldu.

"Eh, epey uzun sürdü," dedi Keynes onu kurtardıklarında. Hasta çadırında dehşete düşüp yüzünü yatağına gömmüş olan Allen ile birlikte beklerken sakin sakin oturuyordu. "Benimle gel, bir kereliğine de olsa bir işe yarayabilirsin," dedi Keynes ve anında çocuğa sargı ve bıçakları yükledi ve onu zavallı yaratığın yanına sürükledi. Ejderha, Temeraire kafasını çevirip ona çıkışana kadar tıslayıp onları uzakta tutmuştu fakat bu tepkiden korkup başını eğdi ve doktor kırık kemikleri yerlerine yerleştirirken sadece birazcık inleyerek Keynes'in istediğini yapmasına izin verdi.

Neredeyse baş aşağı kara gömülmüş Granby'yi baygın ve dudakları morarmış bir şekilde buldular ve Laurence, Martin'le birlikte onu dikkatle temiz zemine taşıdı. Yamacın çok yakınında bir arada durmakta olan fakat artık solgun ve hareketsiz duran avcı erleri Dunne, Hackley ve Teğmen Riggs'in yanına yatırarak karın altından çıkarmayı başardıkları bir çadırla üzerini örttüler. Temeraire üst tabakanın çoğunu küredikten sonra, Emily Roland karın içinde neredeyse yukarı doğru yüzerek başını çıkarmayı başarmıştı ve el ele tutuştukları Dyer ile birlikte kurtarılana kadar bağırdı.

"Bay Ferris, herkesi çıkardık mı?" diye sordu Laurence, neredeyse yarım saat sonra. Kardan derisi sıyrılmış eliyle göz-kapaklarını ovuşturmuştu.

"Evet, efendim," dedi Ferris hafifçe. Boynu kırılarak ölmüş olan son kayıp adam Teğmen Baylesworth yeni çıkarılmıştı.

Laurence sert bir şekilde başını salladı. "Yaralıları kapalı bir yere taşımalıyız ve barınacak bir yer bulmalıyız," dedi ve Tharkay'ı arayarak etrafa göz gezdirdi. Rehber biraz ötede dikilmiş, başı önde, ellerinde hareketsiz yatan kartala bakıyordu.

Temeraire'in kısık bakışları altında yabaniler onları dağ duvarındaki soğuk bir mağaraya yönlendirdi; daha derinlere girdiklerinde

geçit birden, buhar çıkan bir kükürtlü su havuzunun ve içine taze erimiş kar akması için kabaca kazılmış bir kanalın olduğu büyük bir mağaraya açılana kadar gittikçe ısındı. Mağaranın içine birkaç tane yabani dağılmış, uyukluyor, yüksekteki düz bir çıkıntının tepesine kıvrılmış kırmızı yamalı lider, düşünceli bir şekilde bir koyunun bacak kemiğini kemiriyordu.

Temeraire, arkasında grubun geri kalanı ve sırtına tutunmuş yaralı yabaniyle mağaraya girerken hepsi irkildi ve ufak tıslama sesleri çıkardı ama küçük mavi-beyaz ejderha birtakım şeyler şakıdı ve birkaç ejderha hemen yaralıya yardım etmek için yanlarına geldi.

Tharkay öne çıktı ve mağara girişini gösterip bazı sesleri çıkarabilmek için ıslık çalarak ve elini ağzının etrafına kapayarak onlarla kendi dillerinde konuştu. "Ama onlar *benim* domuzlarım," dedi Temeraire öfkeyle.

"Çığ yüzünden şimdiye kadar hepsi ölmüştür ve almazsak öylece çürüyecekler," dedi Tharkay, şaşkınlıkla ona bakarak, "ve tek başına yemen için çok fazlalar."

"Bunun konuyla ne ilgisi var anlamadım," dedi Temeraire; yelesi hâlâ kalkıktı ve savaşçı bir gözle diğer ejderhalara, özellikle de kırmızı yamalı olana bakıyordu. Karşılığında yabaniler, kanatları sırtlarında hafifçe kalkıp inerek yan yan Temeraire'i izleyip kıpırdandı.

Laurence, elini Temeraire'in bacağına koyarak, "Kıymetlim," dedi sessizce, "şu hallerine bak. Çok aç olmasalardı senin hakkına tecavüze kalkışmayacaklarını söyleyebilirim. Onları, bize barınak olan evlerinden kovman son derece kaba olur ve konuksever davranmalarını istiyorsak elimizdekileri onlarla paylaşmamız daha doğru olur."

"Öyle mi?" dedi Temeraire bunu duyunca ve yelesi hafifçe boynuna doğru yatmaya başladı. İnce kasları, gergin derimsi postları, ince yüzleri, parlak gözleri ve pek çok eski hastalık ve

yara iziyle yabaniler gerçekten aç gözüküyordu. "Peki, kavgayı önce onlar başlatmış olsa da, kaba davranmak istemem," dedi sonunda ve yabanilerle konuştu; ilk şaşkınlık ifadeleri yerini sakıngan bir yarı bastırılmış heyecana bıraktı. Ardından kırmızı yamalı olan kısa bir işaret verdi ve yabanilerin bir kısmını coşku içinde dışarı yönlendirdi.

Kısa bir süre sonra ölü domuzları taşıyarak döndüler ve Gong Su onları keserken net ve dikkatli bir ilgiyle izlediler. Tharkay odun isteğini anlatmayı başardı ve daha küçüklerden ikisi dışarı uçup aşınmış birkaç küçük ölü çam ağacı sürükleyerek getirdiler. Ağaçları soru sorar gibi sundular. Kısa bir süre sonra Gong Su'nun, dumanı mağaranın yukarısındaki bir yarıktan süzülen ve çatırdayarak yanan bir ateşi oldu ve domuzlar lezzetli bir şekilde üzerinde kızarıyordu. Granby kıpırdandı ve Laurence'ı fazlasıyla rahatlatarak güçsüz bir şekilde, "Domuz pirzolası da olacak mı?" diye sordu; çok geçmeden kalktı ve onu mümkün olduğu kadar ateşin yakınına oturtmuş olmalarına rağmen elleri fincanı tutabilmek için yardıma ihtiyacı olacak kadar titreyerek çay içti.

Tüm mürettebat, özellikle de gençler öksürme ve hapşırma eğilimindeydi. Keynes, "Hepsini suya sokmak zorundayız," dedi. "Göğüsleri sıcak tutmak öncelikli meselemiz olmalı."

Laurence düşünmeden kabul etti ve kısa bir süre sonra Emily'nin, kıyafetlerinden ve alçakgönüllülükten yoksun bir şekilde diğer genç subaylarla birlikte yıkandığını görünce dehşete düştü. Bir battaniyeye sarıp onu dışarı çıkararak, "Diğerleriyle birlikte yıkanmamalısın," dedi telaşla.

Kız, ıslak ve şaşkın bir şekilde ona bakarak, "Öyle mi?" dedi.

"Ah, Tanrım," dedi Laurence fısıldayarak. "Öyle," dedi sert bir biçimde, "uygun bir davranış şekli değil; genç bir hanım olmaya başlıyorsun."

"Öyle mi?" dedi kız, "annem bana her şeyi anlattı ama henüz âdet görmeye başlamadım ve sonuçta hiçbiriyle yatmak

istemem." Tamamen bozguna uğrayan Laurence hafifçe geriledi ve Temeraire'in yanma kaçtı.

Domuzlar tam kararında pişmişti ve Gong Su akıllılık edip yabanilerin ona vermeye başladığı çeşitli baharatları ekleyerek sakatatları da pişirmişti. Bu malzemler kendi koleksiyonlarından meyveler, bazı yeşillikler, yerel kökler ve ejderhaların çaldıktan sonra yiyemeyeceklerini anladıkları belli olan yırtılmış bir torbada bir kile şalgam ve bir çuval tahıldı.

Temeraire kırmızı yamalı liderle hızla artan bir akıcılıkla devam eden bir sohbete dalmıştı. "Adı Arkady," dedi Temeraire Laurence'a ve Laurence başını eğerek ejderhaya selam verdi. "Bizi zor duruma soktukları için çok üzgün olduğunu söylüyor," diye ekledi Temeraire.

Arkady zarif bir şekilde başını eğdi ve pek de pişman görünmeyerek güzel bir hoş geldin konuşması yaptı; Laurence ise iyi niyet gösterip bir sonraki yolculara saldırmayacaklarından kuşkuluydu. "Temeraire, ona bu tür davranışlarının tehlikesini anlatır mısın," dedi. "İnsanların yolunu kesmeye devam ederlerse, çok büyük olasılıkla vurularak öldürülecekler; halk gittikçe öfkelenecek ve başlarına ödül konulacak."

"Bunun sadece bir geçiş ücreti olduğunu söylüyor," dedi Temeraire, bir süre daha konuştuktan sonra kuşkuyla, "Gerçi kimsenin bunu ödemeye aldırmadığını söylüyor ama beni bu uygulamanın dışında tutmaları gerekiyordu." Arkady biraz incinmiş bir ses tonuyla bir şeyler ekledi ve Temeraire şaşırarak alnını kaşıdı. "Ama bana benzeyen bir önceki itiraz etmemiş ve geçitlerde ona ve hizmetkârlarına yol gösterdikleri için onlara iki tane çok güzel inek vermiş."

"Sana benzeyen mi?" dedi Laurence boş boş bakarak; dünyada Temeraire'e benzeyen sadece sekiz ejderha vardı ve hepsi de sekiz bin kilometre uzaklıktaki Pekin'deydi ve yabaniler gibi çoğu ejderhanın pek çok renk ve deseni olmasına karşın, kanat-

larının kenarlarında yanardöner benekler haricinde parlak siyah olan Temeraire renk olarak neredeyse eşsizdi.

Temeraire biraz daha sorguladı. "Her tarafının beyaz ve gözlerinin kırmızı olması dışında tıpkı bana benzediğini söylüyor," dedi yelesi dikilip burun delikleri açılıp kapanarak. Korkmuş görünen Arkady geriledi.

"Yanında kaç kişi varmış?" diye sordu Laurence. "Kimlermiş? Dağlardan sonra hangi yöne gittiklerini görmüş mü?" Sorular ve endişeler birbiri ardına geldi. Tarif, ejderhanın kimliği konusunda şüpheye yer bırakmıyordu. Bu yalnızca, garip bir doğum şanssızlığı olarak renksiz dünyaya gelen ve kesinlikle en kötü düşmanları olan Semavi Lien olabilirdi. Laurence, onun Çin'den ayrılma konusundaki şaşırtıcı seçiminde kötü niyetten başka bir şey göremiyordu.

"Yanında yolculuk eden insanları taşıyan başka ejderhalar da varmış," dedi Temeraire ve Arkady, adı Gherni olan küçük mavi-beyaz ejderhayı çağırdı; ejderha diline olduğu kadar bir ölçüye kadar bu bölgelerin Türkçe lehçesine de aşina olduğu için ejderhalara çevirmen olarak hizmet etmişti ve onlara biraz daha fazlasını söyleyebilirdi.

Bu haber tahmin edilebilecek kadar kötüydü: Lien, tariften kesinlikle Büyükelçi De Guignes olduğu anlaşılan bir Fransız ile yolculuk ediyordu ve Gherni'nin söylediğine göre De Guignes ile konuşmalarından dilde çoktan ustalaştığı anlaşılıyordu. Kesinlikle Fransa'ya gidiyordu ve böyle bir yolculuk yapması için yalnızca bir sebebi olabilirdi.

Granby, çabucak yaptıkları görüşmelerinde, "Kendisinden gerçek anlamda yararlanmalarına izin vermeyecektir," dedi teselli olarak. "Bir mürettebat ya da kaptan olmadan onu öylece ön saflara koyamazlar ve Temeraire'e taktığımızda konu hakkında o kadar yaygara koparmışlarken, ona koşum takmalarına asla izin vermeyecektir."

"Hiç olmadı onu çiftleştirebilirler," dedi Laurence keyifsizce, "ama bir an için bile Bonaparte'ın ondan yararlanmanın bir yolunu bulamayacağını düşünmem. Temeraire'in Madeira yolunda ne yaptığını gördün; kırk sekiz toplu bir fırkateyni tek bir geçişte batırdı ve aynı şeyin bir birinci sınıfta işe yarayıp yaramayacağını bilmiyorum." Donanma'nın ahşap duvarları İngiltere'nin en sağlam savunmasıydı ve hâlâ, daha korumasız ticaret gemileri onun can damarı olan ticareti devam ettiriyordu; Lien'in tek başına oluşturduğu tehdit Manş üzerindeki güç dengesini değiştirebilirdi.

Hâlâ öfkeli olan Temeraire, "Lien'den korkmuyorum," dedi. "Ve Yongxing'in ölümünden en ufak bir üzüntü duymuyorum: Seni öldürmeye çalışmamalıydı ve sonuçlarından hoşlanmayacaksa, ona bunu denemesi için izin vermemesi gerekiyordu."

Laurence kafasını iki yana salladı; bu gibi düşünceler Lien için kesinlikle geçerli değildi. Garip hayaletimsi rengi Çinliler arasında toplumdan dışlanmasına yol açmış ve Yongxing'e çoğu ejderhanın yoldaşına olduğundan çok daha fazla bağlanmıştı; onları kesinlikle affetmeyecekti. Batı'yı onun kadar kibirli ve hor gören birisinin, böyle bir sürgüne gidebileceğini hayal etmemişti. İntikam ve nefret onu bu kadar ileri götürmüşse, daha fazlasını da feda edebilirdi.

5. Bölüm

"Şu anda yaşanacak her gecikme felakettir," dedi Laurence. Tharkay açık renkli taşları tebeşir olarak kullanarak yolculuklarının son ayağını mağaranın düz zeminine çizdi. Büyük şehirlerden kaçınarak altın Semerkant'ın ve kadim Bağdat'ın yanından, İsfahan ile Tahran'ın arasında geçen ve ıssız bölgelerin, büyük çöllerin kenarından dolanan bir yol tutmalarını sağlayacak bir rotaydı bu.

"Avlanarak daha fazla zaman harcamak zorunda kalacağız," diye uyardı Tharkay ama kıyaslama yapılınca bu küçük bir bedeldi: Laurence ne düşmanlığı ne de Pers satraplarının konukseverliğini riske etmek istiyordu ki, her iki durumda da çok fazla zaman alacaktı. Yabancı bir ülkenin kırsallarından gizlice geçmek biraz tatsız ve sinsice bir işti, yakalanırlarsa durum utanç verici olurdu ama dikkatlerine ve Temeraire'in hızına güvenmeye razıydı.

Laurence, adamların çığ yüzünden aldıkları en kötü yaralarının iyileşmesine olanak sağlamak amacıyla bir gün daha kalma niyetindeydi ama artık Manş'ta ya da Akdeniz Filosu üzerinde bir hayli zarara yol açabilecek Lien Fransa yolundayken bu, söz konusu bile olamazdı. Deniz Kuvvetleri ve ticaret filosu tamamen

habersiz ve savunmasız olabilirdi; ejderhanın görüntüsü bir uyarı niteliği taşımayacaktı çünkü beyaz rengi sayesinde, kaptanları ateş püskürtenlere ve benzerlerine karşı uyarmak için gemilerde taşınan hiçbir ejderha kitabında türü bulunamayacaktı. Yaş olarak Temeraire'den çok daha büyüktü ve savaş için eğitilmemiş olmasına rağmen, çeviklik ve zarafet konusunda hiçbir eksiği yoktu. Büyük olasılıkla İlahi Rüzgâr konusunda fazlaca pratiği vardı; böylesine ölümcül bir silahın Bonaparte'ın ellerine teslim edildiğini ve neredeyse İngiltere'nin kalbine hedeflendiğini düşünmek onu titretiyordu.

"Sabah yola çıkacağız," dedi ve kalktığında ejderhalardan oluşan huysuz bir seyirci grubu buldu; Tharkay diyagramlarını çizerken yabaniler merakla etraflarına toplanmıştı ve Temeraire'den biraz açıklama istedikten sonra, kendi dağ sıralarının, Pers ve Osmanlı İmparatorluğu'ndan Çin'in engin bölgelerini ayıran küçük birer çizgiden ibaret olduğunu öğrenince üzülmüşlerdi.

Temeraire Laurence'ı, "Onlara Çin'den İngiltere'ye olan bütün yolu kat ettiğimizi anlatıyordum," diye bilgilendirdi ve kendini beğenmiş bir tavırla, "tabii bir de Afrika'nın etrafından dolaştığımızı; hiçbiri dağların dışına çıkmamış," diye ekledi.

Temeraire en ufak bir alçakgönüllülük içermeyen bir ses tonuyla onlara birkaç şey daha söyledi. Katıldığı birkaç önemli harekât bir yana, dünyanın öteki ucuna yolculuk ettikten sonra Çin'in imparatorluk sarayında cömertçe ağırlanılarak gerçekten de övünülecek bazı deneyimler yaşamıştı. Bu maceraların yanı sıra, mücevherli göğüs zırhı ve tırnak kınları çıplak yabanilerin imrenmesine yol açmıştı ve Laurence ne anlattığını bilmediği Temeraire sustuktan sonra, kendisinin de takdir dolu ejderha bakışlarının odağı olduğunu keşfetmişti.

Önünde, insanların herhangi bir etkisi olmaksızın doğal ortamlarında yaşayan ejderhaların bir örneği durduğu için Temeraire adına mutsuz değildi. Yabanilerin varlığı, Çinli ejderhaların çok iyi

yaşam koşullarıyla tezat oluşturuyordu ve onlarla karşılaştırılan İngiliz ejderhaları o kadar da kötü görünmüyordu. Temeraire'in, durumunun onlardan daha iyi olduğunu bu kadar açık bir şekilde hissetmesine memnundu. Ancak yabanilerin daha çok kıskançlığa ve belki de kavgaya varacak şekilde kışkırtılmasının akıllıca olduğundan şüpheliydi.

Temeraire konuştukça, yabaniler daha çok mırıldanmaya ve düşmanca bir havayla liderleri Arkady'ye yan yan bakmaya başlamıştı; gözlerinde saygınlığının bir kısmını kaybettiğinin farkında olan Arkady, boynundaki dikenleri kaldırıp dikiliyordu.

Laurence, ne diyeceğini bilemeden araya girerek, "Temeraire," dedi ve Temeraire merakla ona baktığında, Arkady anında fırsatı değerlendirdi: Göğsünü şişirerek, diğer yabaniler arasında hızlı bir mırıldanmaya yol açan görkemli tonlarda bir duyuru yaptı.

"Ah," dedi Temeraire, kuyruğu kuşkuyla seğirirken kırmızı yamalı ejderhaya bakarak.

"Ne oldu?" diye sordu Laurence korkuyla.

"Bizimle İstanbul'a geleceğini ve Sultan ile tanışacağını söylüyor," diye açıkladı Temeraire.

Laurence'ın korktuğu meydan okumadan daha az şiddet içeren bu hoş proje en az diğeri kadar sıkıntı vericiydi ama tartışmanın yararı yoktu. Arkady fikrinden caydırılamıyordu ve artık diğer ejderhaların çoğu kendisinin de geleceği konusunda ısrar etmeye başlamıştı. Tharkay bir süre sonra çabalamaktan vazgeçti ve omuzlarını silkerek döndü. "Oluruna bırakmamız daha iyi olur; onlara saldırmak niyetinde değilsen, takip etmelerini engellemek için yapabileceğimiz pek bir şey yok."

Ertesi sabah, birkaç tane tembel ya da zahmete girmek istemeyen ejderha ile mağaranın ağzına gelip arkalarından bakan ve giderlerken, ufak mutsuz sesler çıkaran, çığdan kurtardıkları küçük kırık kanatlı hariç, neredeyse bütün yabaniler onlarla bir-

likte yola çıktı. Gürültülü, kolay heyecanlanan ve havada çabucak didişmeye başlayan zor yol arkadaşları olmuşlardı. İkisi ya da üçü, Arkady ya da onun iri sağkollarından biri dalıp onları yüksek sesle azarlayarak ayırana kadar, vahşi bir tıslama yağmuru şeklinde birbirlerine giriyorlardı.

Bunun gibi bir üçüncü olayın ardından yabanilerin çığlıkları hâlâ zirvelerde yankılanırken, "Peşimizdeki bu sirkle kırsal kesimlerden fark edilmeden geçemeyeceğiz," dedi Laurence kızgınlıkla.

"Muhtemelen birkaç gün içinde sıkılıp geri dönerler," dedi Granby. "Yabanilerin yiyecek çalmak dışında insanların yakınında herhangi bir yere gitmek istediklerini hiç duymadım. Bana kalırsa bölgelerinden ayrıldıklarında ürkmeye başlarlar."

Yabaniler gerçekten de, öğleden sonra dağlar aniden tepelere dönüşmeye başlayıp gökyüzünün büyük kubbesi altında yeşil, tozlu ve engin ufkun düzgün yuvarlaklığı tamamen farklı bir manzara oluşturarak belirginleşince gerilmeye başladı. Kampın kenarında kanatlarını birbirine sürterek fısıldaştılar ve avlanma konusunda pek bir işe yaramadılar. Hava kararırken, birkaç kilometre uzakta yarım düzine çiftlik evinden oluşan bir köyün ışıkları hafifçe, turuncu bir renkte parlamaya başladı. Sabaha kadar yabanilerden birkaçı aralarında burasının İstanbul olması gerektiği kararına varmıştı, bekledikleri gibi güzel değildi ve eve dönmeye oldukça hazırlardı.

"Ama orası İstanbul değil ki," dedi Temeraire kızgınlıkla ve Laurence'ın hızlı bir işaretiyle bir anda sustu.

Böylece büyük bir rahatlamayla yol arkadaşlarının büyük bir kısmından kurtulmuş oldular. Geride en genç ve en macera meraklıları kalmıştı. Bunların başlarında, alçak bölgelerde doğmuş ve bu yüzden bu manzaraya biraz daha aşina olan ve grup üyeleri arasında yeni ortaya çıkan bu ayrımdan oldukça mutlu olan Gherni vardı. Yüksek sesle hiç de korkmadığını açıklıyor ve geri dönenlerle dalga geçiyordu; alayları karşısında diğerlerinden

bazıları da devam etme kararı almıştı ama ne yazık ki bunlar grubun en kavgacılarıydı.

Sürüsünden herhangi birisi kalırken Arkady geri dönmeye isteksizdi: Temeraire onlara hazineler, ziyafetler ve etkileyici savaşlar hakkında pek çok canlı hikaye anlatmıştı; artık yabanilerin lideri açıkça eski tebaasından birinin bir gün gerçek ya da uydurma bir zaferle geri dönmesinden ve statüsüne meydan okumasından korkuyordu. Bu statü, kaba kuvvetten çok –bu konuda iki sağ kolu da onu geride bırakırdı– durumunu korumasını zorlaştıracak karizma ve düşünce çabukluğunun bir karışımıyla elde edilebilirdi.

Ama huzursuzluğunu saklamak için sattığı cakalara rağmen gelmeye pek hevesli değildi ve Laurence kısa zamanda diğerlerini dönmeye ikna edeceğini umuyordu. Laurence'ın anlayabildiği kadarıyla adları Molnar ve Wringe olan sağkolları, o gelmese bile geri dönmekten daha mutlu olacaktı ve koyu gri Wringe bunu reisine söyleme riskine girip Arkady'nin tercüme gerektirmeyen uzun bir nutuk eşliğinde öfkelenmesine ve hararetle başına vurmasına yol açmıştı.

Ancak dağlar uzaktaki mavi görkemin içinde küçülünce, o gece rahatlamak için sağkolları ve yabanilerin geri kalanıyla birbirlerine sokulmuşlardı ve Temeraire'in sohbet girişimlerine sadece gönülsüzce katılıyorlardı. Temeraire hayal kırıklığı içinde, gelip Laurence'ın yanına yerleşerek, "Çok cesur değiller," dedi. "Dünyadaki bütün özgürlüğe sahip olmalarına ve istedikleri her yere gidebilecek olmalarına karşın bana sürekli yiyecek, Sultan tarafından ne zaman ziyafet verileceği, onlara ne vereceği ve ne zaman eve gidebilecekleri hakkında sorular soruyorlar."

"Çok acıktığın zaman, tutkularını midenden yukarı çıkarman zordur kıymetlim," dedi Laurence. "Özgürlükten keyif aldıkları söylenemez. Özgürlük için aç kalmak ya da katledilmek çoğu kişinin pek arzu edeceği bir şey değildir ve," diye ekledi, fırsatı

değerlendirmek için, "insanlar ve ejderhalar herkesin iyiliği için birtakım kişisel özgürlüklerinden feragat etmeyi tercih edebilir."

Temeraire iç geçirdi ve tartışmadı ama yemeğini hoşnutsuzlukla kemirdi, en azından Molnar fark edip yarı terk edilmiş olan yemekten bir parça almak için dikkatli bir hareket yapana kadar. Temeraire hırlayarak onu uzaklaştırdı ve üç büyük lokmada yemeğin geri kalanını yuttu.

Ertesi gün güzel bir hava vardı, gökyüzü açıktı ve yol arkadaşları üzerinde cesaret kırıcı mükemmel bir etki yaratacak kadar engindi; Laurence o akşam son kalanların da evlerine doğru yola çıkacağına emindi. Ama bir kere daha zayıf bir avlanma sergilediler ve Laurence yakında bir çiftlik bulmaya çalışmaları ve açığı kapamaları için biraz sığır almaları için Tharkay ile birlikte birkaç adamını göndermek zorunda kaldı.

Yabaniler, kocaman gözler ve acınacak bir korkuyla böğürerek kampa sürüklenen büyük, boynuzlu, kahverengi hayvanlara baktılar ve aralarında paylaşmaları için dört tane verildiğinde, onları neredeyse kendilerinden geçerek yediler. Daha küçük olanlar yemekten sonra kanatlarını garip bir biçimde yaymış, kolları ve bacakları şiş karınlarının üzerine kıvrılmış ve yüzlerinde mutlu bir ifadeyle sırtüstü uzandılar. Neredeyse bir ineği tek başına yemek için elinden geleni yapan Arkady bile kollarını ve bacaklarını pelte gibi yanlarına uzatmıştı. Laurence üzücü bir şekilde daha önce hiç sığır eti yemediklerini anladı, hele bu çiftlikte yetişmiş olanlar gibi besili ve lezzetlilerini hiç yememişlerdi. Hayvanlar, İngiltere'deki en şaşaalı masa için bile iyi sayılırdı ve zayıf keçiler, dağ koyunları ve ara sıra çaldıkları domuzlarla beslenmeye alışık yabaniler için enfes olmalıydılar.

Temeraire neşeyle, "Hayır, eminim Sultan bize çok daha iyi bir şeyler verecektir," diyerek meseleye noktayı koydu ve İstanbul gül dolu bir Cennet halini aldı. Artık onlardan kurtulma umudu kalmamıştı.

"Eh, elimizden geldiğince geceleri yol alsak iyi olur," dedi Laurence, isteksiz bir teslimiyetle. "En azından bizi gören sıradan bir köylü, yerel hava kuvvetlerinin bir parçası olduğumuzu düşünür."

Yabaniler korkularını atlattıktan sonra en azından biraz işe yaramıştı. Toprak kahverengisi üstüne yeşilimsi sarı şeritli, daha küçüklerden Hertaz adında olanı, yazdan sararmış otların içinde çok iyi bir avcı olduğunu kanıtlamıştı. Diğer ejderhalar kükreyerek ormandan ve tepelerden hayvanları korkutup kaçırırken, uzun otların arasında kendini gizleyebiliyor ve rüzgârın tersi yöne saklanıyordu; talihsiz hayvanlar neredeyse doğruca üstüne koşuyordu ve tek bir hamlede genelde yarım düzinesini yakalıyordu.

Yabaniler, Temeraire'in aksine insan kokusuna duyarlıydı; onları bir Pers süvari birliğinden kurtaran Arkady'nin uyarısı olmuştu. Birlik, yolun tepesine gelip görüş alanlarına girerken bütün ejderhalar tepelerin arkasına saklanmayı güçlükle başarabilmişti. Laurence, birlik yavaş yavaş uzaklaşırken flama dalgalanmalarını ve koşum takımlarının şıngırtısını dinleyerek, sesler tamamen yok oluncaya ve hava tekrar havalanma riskini alabilecekleri kadar kararana dek uzun bir süre saklandıkları yerden çıkmalarını istemedi.

Yabanilerin lideri kasıla kasıla yürüyordu ve Temeraire o öğleden sonra hâlâ yemeğini yerken, Arkady yüksek mevkisini geri almak için fırsatı değerlendirdi. Yarı hikâye anlattığı, yarı dans ettiği uzun ve karmaşık bir gösteriyle askerlerini eğlendirdi ki, Laurence bunu ilk başta bir avcı olarak başarılarının yeniden canlandırılması ya da ona benzer yabanıl bir etkinlik olarak algılamıştı; diğer ejderhalar ara sıra şakıyarak katkıda bulunuyordu.

Ama derken Temeraire ikinci geyiğini yere bırakarak büyük bir ilgiyle dinlemeye ve kısa bir süre sonra kendi fikirlerini söylemeye başladı. "Ne anlatıyor?" diye sordu Laurence, Temeraire'in hikâyeye herhangi bir şey eklemesine şaşırarak.

"Çok heyecan verici," dedi Temeraire, hevesle ona dönerek, "bütün hikâye, bir mağarada ölmüş yaşlı bir ejderhaya ait gizli bir hazine bulan bir grup ejderha hakkında. Hazineyi nasıl bölüşeceklerine dair tartışıyorlar. En güçlü iki ejderha arasında bir sürü düello oluyor, çünkü eşit derecede güçlüler ve aslında dövüşmek değil çiftleşmek istiyorlar ama ikisi de diğerinin çiftleşmek istediğini bilmiyor ve bu yüzden her biri, diğerinin çiftleşmeye razı olması için diğerine verebilmek üzere hazineyi kazanması gerektiğini düşünüyor. Ve diğer ejderhalardan biri çok küçük ama zeki ve diğerleri üzerinde oyunlar oynayıp hazineyi parça parça alıyor. Bir de kendi payları üzerinde tartışan bir çift var. Çünkü dişi, yumurta üzerinde kuluçkaya yatmakla öyle meşgul ki erkeğin diğerleriyle dövüşüp daha büyük bir pay almasına yardım edemiyor ve bu yüzden erkek dişiyle eşit miktarda paylaşmak istemiyor. Dişi buna sinirleniyor ve yumurtayı götürüp saklıyor ve erkek üzülüyor ama dişiyi bulamıyor. Ancak dişiyle çiftleşmek isteyen başka bir erkek var ve o dişiyi bulup ona kendi payının bir kısmını teklif ediyor..."

Laurence bu şekilde özetlense bile, olaylar denizinin içinde çoktan boğulmuştu; Temeraire'in hepsini nasıl takip ettiğini ya da hikâyede neyin ilgi çekici olduğunu anlamıyordu ama Temeraire ile yabanilerin bütün bu karmaşadan kesinlikle tutkulu bir keyif aldığı açıktı. Bir noktada Gherni ve Hertaz, açıkça bir an sonra ne olacağıyla ilgili anlaşmazlığa düşüp birbirlerinin başına vurarak kavgaya tutuştu, ta ki hikâyenin bölünmesine sinirlenen Molnar onlara çıkışana ve tıslayarak onları uysallaştırana kadar.

Arkady sonunda kendini nefes nefese ve çok mutlu bir şekilde geriye attı, diğer ejderhalar bir beğeni belirtisi şeklinde ıslık çalıp kuyruklarını yere vurdu; Temeraire tırnaklarını Çin usulü bir takdir belirtisi olarak geniş bir kayaya vurdu.

"Eve döndüğümüzde ve Çin'de edindiğim gibi başka bir yazma kutusu edindiğimde yazabilmek için bu hikâyeyi hatırlamalıyım,"

dedi Temeraire, son derece tatmin olmuş bir iç çekişle. "Lily ile Maximus'a bir keresinde ezberden *Principia Mathematica*'dan[5] parçalar aktarmıştım ama çok ilgi çekici bulmamışlardı; bundan daha çok hoşlanacaklarına eminim. Belki de yayımlatmalıyız Laurence, ne dersin?"

"Ondan önce daha fazla ejderhaya okuma öğretmelisin," dedi Laurence.

Mürettebattan az sayıda kişi Durzagh dilini biraz olsun öğrenmişti; yabaniler, ne anlama geldiklerini anlayacak kadar zeki olduğu için genelde pandomim oldukça işe yarıyordu ama çadırların kurulabilmesi için rahat bir yerden kalkmaları ya da akşam uçmak üzere uyanmaları gibi hoşlanmadıkları şeyleri anlamamış gibi yapmaktan da epey mutluydular. Temeraire ve Tharkay her zaman çeviri yapmak için el altında olmadığından, onlarla konuşmayı öğrenmek kampın kurulmasından sorumlu daha genç subaylar için bir çeşit kendini savunma biçimi haline gelmişti. Ejderhalara ıslık çalıp mırıldanmalarını seyretmek oldukça komikti.

"Digby, yeter artık. Seni bir daha onları, gözüne girmek için cesaretlendirirken yakalamayayım," dedi Granby sert bir şekilde.

"Evet efendim, yani hayır efendim, evet," dedi Digby, kıpkırmızı olup dili dolanarak ve kampın diğer tarafındaki uydurma bir işle kendini oyalamak için kaçarcasına uzaklaştı.

Çocuk normalde on üçüne yeni basmış olmasına rağmen bayraktarların en ağırbaşlısı olduğu için, bunu duyan Laurence şaşırarak Tharkay ile yaptığı fikir alışverişinden başını kaldırarak baktı; Laurence'ın hatırladığı kadarıyla daha önce hiç azarlanmak zorunda kalmamıştı.

"Ah, çok kötü bir şey olmadı. Şu iri Molnar'ın sevdiği parçaları bir kenara ayırıyordu ve diğer çocuklardan bazıları da kendi

5 (Lat.) *Principia Mathematica* Matematik ilkeleri. Isaac Newton tarafından 1687'de yayımlanmış olan, latince dilinde yazılmış üç ciltlik, bilimsel bir çalışmadır. (ed.n.)

gözdeleri için aynısını yapıyorlardı," dedi Granby, yanlarına gelerek. "Onların kaptanlarıymış gibi davranmaları çok doğal ama yaratıkları evcilleştirmeye çalışmanın bir yararı yok: Bir yabaniyi besleyerek evcilleştiremezsin."

"Yine de biraz görgü kuralı öğreniyorlar gibi görünüyor; Yabanilerin tamamen kontrol edilemez olduğunu sanırdım," dedi Laurence.

"Temeraire yanımızda olmasaydı, öyle olurlardı," dedi Granby. "Sadece onu dinliyorlar."

Tharkay, biraz düz bir sesle, "Öyle davranmaları için yeterli sebep olduğunda kendilerini oldukça iyi biçimde kontrol edebiliyorlar gibi görünüyor," dedi, "ki bu gayet mantıklı bir felsefeye benziyor. Bence bu, başka koşullar altında ejderhaların yaptıklarından çok daha olağanüstü."

Şehrin, kıyılarına cömertçe yayıldığı Boğaz bir hayli uzakta parıldıyordu ve her tepe, kızıl çatıların ve servi ağaçlarının ince, yeşil ve uzun yaprakları arasındaki minarelerle ve mavi, gri ve pembe camilerin parlayan pürüzsüz mermer kubbeleriyle taçlandırılmıştı. Orak şekilli nehir, Laurence'ın dürbününe vuran sersemletici güneş ışığında her iki tarafa kıvrılarak gözden kaybolan görkemli Boğaz'a boşalıyordu ama Avrupa'nın ilk görüntüsü olan karşı kıyı dışında pek az şey ilgisini çekiyordu.

Tüm mürettebat yorgun ve açtı; büyük şehre yaklaştıkça, yerleşim yerlerinden kaçınmak için bir hayli çaba harcamaları gerekmişti ve on gündür soğuk bir yemekten ve rahatsız bir şekilde bölünen gün ortası uykusundan başka bir şey için durmamışlardı. Ejderhalar avlanıp yakaladıkları çok az şeyi de çiğ çiğ yemişti. Bir sonraki tepe sırasına gelip boğazın Asya tarafındaki geniş kıyılarında büyük, gri sığır sürüsünü gördüklerinde, Arkady kana susamış hevesli bir kükreme koyuverdi ve anında sürüye doğru dalışa geçti.

"Hayır, hayır, onları yiyemezsiniz!" dedi Temeraire ama çok geç kalmıştı. Diğer yabaniler çoktan neşe çığlıkları atarak, korkmuş, böğüren sürünün ardından dalışa geçmişti ve ovanın güney kenarındaki taş ve çimento siper duvarlarının arkasından, birkaç ejderhanın, Türk birliklerinin canlı kuş tüyleriyle süslenmiş başı kalkarak manzaraya dâhil oldu.

"Ah, Tanrı aşkına," dedi Laurence. Türk ejderhaları havalandı ve şiddetli bir hızla, yabanilere doğru gelmeye başladı. Yabaniler ilk önce bir ineği, ardından da bir diğerini kapıyor ve ani zenginlikleri yüzünden yere konup yemeye başlamayacak kadar kendilerinden geçmiş bir biçimde birbiriyle karşılaştırıyor ve tehlikenin farkına varmıyorlardı. Onları yalnızca yere konmamaları kurtarmıştı: Türk ejderhaları onlara doğru alçalırken, yabaniler yaklaşık bir düzine sığırı sakat ya da ölü bir halde bırakıp etrafa dağılarak uzanan pençeler ve dişlerden tam zamanında kaçtılar.

Arkady ve diğerleri korunmak için telaşla Temeraire'in arkasına doğru fırladı ve dalışlarından yay çizerek yükselen ve öfkeyle kükreyerek yaklaşan Türk ejderhalarına tiz ve alaycı çığlıklar atmaya başladı.

"Bayrağı çekin ve rüzgâr altından bir el ateş edin," diye seslendi Laurence işaret bayraktarı Turner'a. Uzun yolculuklarından sonra kat yerlerinde soluk çizgiler oluşmuş olmasına karşın hâlâ parlak renklerdeki İngiliz bayrağı gevrek bir şaklama sesiyle açıldı.

Türk muhafız ejderhaları dişlerini ve pençelerini göstererek yakına geldikçe, savaşmaya hazır ama kararsız şekilde yavaşladı. Yabanilerden çok da büyük olmayan muhafız ejderhaların hiçbiri orta sıkletin üzerinde değildi ve yaklaştıkça Temeraire'in büyük kanat açıklığı üzerlerine büyük bir gölge düşürdü. Toplamda, kalçalarının etrafında toplanmış garip, gamzeli yağ çıkıntıları olan ve açıkça büyük bir çaba harcamaya alışık olmayan beş ejderhaydılar. "Çaptan düşmüşler," dedi Granby onaylamayarak; gerçekten de ilk öfkeli hızlarının ardından, yanları gözle görülebilir

şekilde inip kalkarak oflayıp puflamaya başlamışlardı. Laurence başkentte konuşlandırılmaları ve sığırlara göz kulak olmak gibi havadan sudan bir iş yüzünden genelde çok az şey yaptıklarını tahmin etti.

"Ateş!" diye bağırdı Riggs. O ve diğer avcı erleri henüz tamamen iyileşmemiş ve hepsi de zamansız bir şekilde hapşırma eğiliminde olduğu için atış biraz bölük pörçüktü. İşaret yine de, gelen ejderhaların yavaşlamasında işe yarar bir etki göstermişti ve öndeki kaptan, Laurence'ın büyük ölçüde rahatlamasına yol açarak megafonunu kaldırdı ve biraz uzaktan onlara böğürdü.

İnanılmayacak kadar kısaca, "Yere inmemizi söylüyor," diye çevirdi Tharkay, ve Laurence'ın kaş çatması üzerine ekledi: "Ve bize bir sürü kaba isimle hitap ediyor; hepsini çevirmemi ister misin?"

"Neden ilk önce benim yere inmem ve onların altında gitmem gerektiğini anlamıyorum," dedi Temeraire. Bir gözünü sürekli üstünde olan ejderhalarda tutmak için başını garip bir açıda geriye çevirerek huzursuz bir homurtuyla alçalmaya başladı. Saldırıya açık konumdan Laurence da hoşnut değildi ama suç onlardaydı. İneklerden birkaçı çabalayarak ayağa kalkmış, titreyip yalpalayarak ayakta duruyordu ama çoğu hareketsizdi ve öldükleri kesindi. Bu, Laurence'ın İngiliz büyükelçiyi kullanmadan düzeltebileceğinden emin olmadığı büyük bir hataydı ve bir miktar iyi niyet gösterisinde bulunmaları konusunda ısrar ettiği için Türk kaptanı pek suçlayamıyordu.

Temeraire yanına inmeleri için yabanilerle sertçe konuşmak ve hatta kalan sığırları korkutup kaçırarak alçak bir uyarı kükremesi koyuvermek zorunda kalmıştı. Arkady ve diğerleri sinirli, isteksiz bir havayla yere indi ve kanatları yarı kapalı ve huzursuzca kıpırdanarak tedirgin bir biçimde beklemeye başladı.

Laurence keyifsizce, onları izleyerek, "Türkleri uyarmadan bizimle buraya kadar gelmelerine izin vermemeliydim," dedi. "İnsanlar ya da sığırlar arasında uygarca davranmaları beklenemez."

"Bunun Arkady'nin ya da diğerlerinin hatası olduğunu sanmıyorum," dedi Temeraire. "Mülkiyeti anlamıyor olsaydım, *ben* de o inekleri almakta herhangi bir sakınca görmezdim." Duraksadı ve daha kısık bir sesle ekledi: "Hem sonuçta bundan hoşlanmıyorlarsa, ejderhaların bu şekilde görüş alanının dışında durmasının ve inekleri başıboş bırakmalarının bir anlamı yok."

Türk ejderhaları, yabaniler sonunda yere indiğinde bile havada kalmıştı ve üstlerinde yavaş ama gösterişli daireler çizerek dolanıyorlardı. Bu gösteriyi izleyen Temeraire homurdandı ve yelesi kalkarak hafifçe kapandı. "Çok kabalar," dedi öfkeyle, "onlardan hiç hoşlanmadım ve onları yenebileceğimize eminim; şu kanat çırpışlarıyla kuşa benziyorlar."

"Bunları püskürttükten kısa bir süre sonra yüz tanesi daha gelecektir ve onlar daha kibar olmayacaktır. Buradaki az sayıdaki ejderha savaşacak durumda olmasa bile Türk hava kuvvetleri şakaya gelmez," dedi Laurence. "Lütfen sabırlı ol. Çok geçmeden bundan sıkılacaklardır." Ama aslında kendi siniri de bundan aşağı kalır durumda değildi; sıcak, tozlu arazide güneşin bütün gücüne maruz kalıyorlardı, kızmış yer affedici değildi ve yanlarında çok fazla su yoktu.

Yabaniler uzun süre uysal duramadılar ve kısa bir süre sonra katledilmiş ineklere bakmaya ve aralarında mırıldanarak konuşmaya başladılar; sözcükleri anlaşılmasa da, ses tonları tamamıyla anlaşılabilirdi ve Temeraire Laurence'ı oldukça korkutarak hoşnutsuzlukla, "Ve yakında yenmezlerse sadece birer leş olacaklar," dedi.

"Türklerin, bunu umursamadığını düşünmelerini sağlamaya çalışabilirsin," diye öneride bulundu Laurence, zamanında gelen bir ilhamla. Temeraire neşelendi ve yüksek bir fısıltıyla yabanilerle

konuştu; kısa bir süre sonra hepsi de bastıra bastıra esneyerek rahat bir biçimde çimenlerin üzerine yayıldı; küçüklerden iki tanesi burun deliklerinden ıslık çalmaya bile başladı ve bu oyun hepsini oyaladı. Türk ejderhaları çok geçmeden pek bir amacı olmayan uçuştan sıkıldı ve sonunda dairler çizerek alçaldı, karşı taraflarına kondu ve lider ejderha kaptanını yere indirdi; Laurence, haksız olduklarından açıklama yapmak ya da özür dilemek istemediği için canını sıkacak yeni bir gelişmeydi bu.

Ertegun adında bir beyefendi olan Türk kaptan aşırı derecede kuşkuluydu ve tavırları onur kırıcıydı: Laurence'ın baş selamına, eli kılıcının kabzasında, başını çok az eğerek karşılık verdi ve soğuk bir biçimde Türkçe konuştu.

Tharkay ile kısa bir konuşmanın ardından, Ertegun ağır aksanlı, vasat bir Fransızca ile kendini tekrar etti: "Pekâlâ. Ne istediğinizi ve bu haince saldırıyı açıklayın." Laurence'ın bu dildeki hâkimiyeti üzücü derecede duraksamalıydı ama en azından iletişim kuruyor gibi yapabilirdi. Kekeleyerek, Ertegun'un ne saldırgan tavrı ne de şüphesi üzerinde yumuşatıcı bir etki yapan bir açıklama yapmaya çalıştı ve kendini, gittikçe sabırsızlanana kadar görevi, rütbesi, yolculuklarının amacı ve hatta paraları konusunda neredeyse sorguya çekilirken buldu.

"Yeter, yedi ejderha eşliğinde İstanbul duvarlarına saldırmaya karar vermiş otuz kaçık olduğumuzu mu düşünüyorsun?" dedi Laurence. "Bizi burada sıcakta bekletmekle hiçbir şey elde edemezsiniz; adamlarınızdan biri İngiliz büyükelçisine haber verirse, onun sizi tatmin edeceğine inanıyorum."

"Bu bayağı zor olur, çünkü öldü," dedi Ertegun.

Laurence boş boş bakarak ve artan bir kuşkuyla, "Öldü mü?" dedi. Ertegun'un büyükelçi Bay Arbuthnot'un yalnızca bir hafta önce, ayrıntıları belirsiz bir av kazasında öldüğünü anlatmasını dinledi ve dahası şu an şehirde Kraliyet'i temsilen başka kimse yoktu.

Laurence fazlasıyla afallamış bir şekilde, "O halde bayım, böyle bir temsilcinin yokluğu yüzünden sanırım içtenliklerimi doğrudan sunmam gerekiyor," dedi içten içe Temeraire için nasıl kalacak yer bulacağını düşünerek. "Burada ülkelerimiz arasında anlaşmaya varılmış, gecikmesine izin verilemeyecek bir görev için bulunuyorum."

"Göreviniz o kadar önemli idiyse, hükümetiniz daha iyi bir ulak seçebilirdi," dedi Ertegun çirkin bir şekilde. "Sultan'ın işi başından aşkın ve Dersaadet'in kapısını her çalmaya gelen tarafından rahatsız edilemez; vezirleri de öyle. İngiltere'den geldiğinize bile inanmıyorum."

Ertegun'un yüzünde gözle görülebilir bir tatmin ifadesi ve kasıtlı bir düşmanlık vardı ve Laurence soğuk bir şekilde, "Bu saygısızlık bayım, bana olduğu kadar Sultan'ın hükümetine de yapılmış sayılır; ciddi ciddi böyle bir hikâye uydurduğumuzu düşünüyor olamazsınız."

"Ve benden, İran'dan gelen bu tehlikeli hayvanlardan oluşan ayaktakımının, İngiliz temsilcileri olduğuna inanmamı bekliyorsunuz," dedi Ertegun.

Laurence'ın bu kabalığa hak ettiği yanıtı verecek fırsatı olmadı. Yumurtadayken birkaç ayını bir Fransız fırkateyninde geçirmiş olduğu için kusursuz akıcılıkta Fransızcası olan Temeraire kocaman başını konuşmanın içine soktu. "Biz hayvan değiliz ve arkadaşlarım sadece ineklerin sizin olduğunuzu anlamadı," dedi öfkeyle. "Kimseyi incitmezler ve ayrıca Sultan'ı görmek için çok uzak yoldan geldiler."

Temeraire'in yelesi genişleyip diken diken oldu ve omuzları, derisinin altından göze çarpan gergin tendonlarıyla ileri çıkarak otuz santimlik tırtıklı dişleriyle başını Türk kaptana doğru uzatırken, sırtından yarı kalkan kanatları uzun bir gölge düşürdü. Ertegun'un ejderhası hafif bir çığlık atıp ileri fırladı ama diğer Türk ejderhaları içgüdüyle bu vahşi görüntüden geri çekildi ve

ona destek vermedi. Ertegun istemeden bir adım atarak, endişeli ejderhasının uzanan ön ayaklarının siperine geriledi.

Laurence, Ertegun anlık bir sessizliğe gömülünce çabuk davranıp fırsatı değerlendirerek, "Bu tartışmaya bir son verelim," dedi. "Bay Tharkay ile üsteğmenim adamınızla şehre giderken, geri kalanlarımız burada bekleyecek. Şu anda resmî bir temsilci olmadığı konusunda oldukça haklı olmanıza karşın, büyükelçinin çalışanlarının ziyaretimizi, Sultan'ı ve vezirlerini tatmin edecek şekilde ayarlayabileceğine oldukça eminim ve kraliyet sürüsünün Temeraire'in dediği gibi kötü niyetten değil, kaza sonucu meydana gelen kaybını telafi etmeme yardımcı olacaklarına inanıyorum."

Ertegun bu tekliften açıkça memnun kalmamıştı ama Temeraire hâlâ havada asılı dururken teklifi nasıl reddedeceğini bilemedi; ağzını birkaç kere açıp kapadı ve ardından zayıf bir şekilde, "Bu pek mümkün değil," dedi ve Temeraire'in yeni bir kızgınlıkla hırlamasına yol açtı. Türk ejderhaları biraz daha gerilemişti ki, havayı aniden azgın kediler gibi bağıran ejderha ulumaları doldurdu. Arkady ve yabaniler, kuyrukları savrularak, pençeleri havayı tırmalayarak, kanatları şakırdayarak ve güçlerinin yettiği kadar yüksek sesle uluyarak aynı anda havalandı. Türk ejderhaları da böğürmeye başlayarak havalanmak için kanatlarını açtı. Gürültü, herhangi bir emir verme umudunu boğacak kadar korkunçtu ve derken Temeraire kakofoniye katkıda bulunmak için dikildi ve başlarının üzerinden, gökgürültüsü gibi uzun ve tehditkâr bir gürleme koyverdi.

Türk ejderhalar çığlıklar atıp tıslayarak, birbirlerinin kanatlarına çarparak ve içgüdüsel bir korkuyla havayı ve birbirlerini dişleyerek kalçalarının üzerine düştü. Yabaniler karışıklıkta fırsatı değerlendirip ölü ineklere doğru fırladılar. Onları Türklerin burnunun dibinden kaptılar ve tek vücut halinde kaçtılar. Çoktan havalanmış ve diğerleri önünde uzaklaşan Arkady ön pençelerinde birer inekle geri döndü ve Temeraire'e teşekkür anlamında başını

salladı; ardından düz bir çizgi halinde büyük bir hızla uçarak dağların güvenli bölgelerine doğru.

Sarsıcı sessizlik neredeyse yarım dakika sürdü ve derken hâlâ yerde olan Ertegun kızgın, kekeleyen bir Türkçe ile patladı ki, son derece mahcup olan Laurence ne dediğini anlamamasının daha iyi olduğunu düşündü. Haydut güruhunu kendi bile seve seve vurabilirdi. Onu kendi adamlarının ve onları geri çevirmek için herhangi bir bahaneye tutunmaya dünden hevesli Türk kaptanın önünde yalancı durumuna düşürmüşlerdi.

Ertegun'un önceki sertliği artık yerini daha haklı, şiddetli ve gerçek bir kızgınlığa bırakmıştı; öfkeden kızarmıştı ve alnından uzun çizgiler halinde süzülen büyük ter damlaları sakalında kayboluyor, birbiri ardına Türkçe ve Fransızca karışımı kızgın tehditler savuruyordu.

Hararetli hareketlerle Türk ejderhalarını göstererek, "Size burada istilacılara nasıl davrandığımızı öğreteceğiz; sizi Sultan'ın sığırlarını katleden hırsızlar gibi katledeceğiz ve cesetlerinizi çürümeye bırakacağız," diye bitirdi.

"Laurence'a ya da mürettebatıma zarar vermenize izin vermeyeceğim," dedi Temeraire öfkeyle ve göğsü şişmeye başladı; Türk ejderhaları son derece endişeli görünüyordu. Laurence, gerçek İlahi Rüzgârı henüz hissetmemiş olsalar da, diğer ejderhaların içgüdüsel olarak tehlikeyi hissederek Temeraire'in kükreyişinden korktuklarına daha önce de dikkat etmişti. Ama binicileri bu anlayışı paylaşmıyor ve Laurence, ejderhaların saldırı emrini reddedeceklerini sanmıyordu; Temeraire tek başına yarım düzine ejderhadan oluşan bir gücü yenebileceğini kanıtlasa bile, yalnızca fazla pahalıya mal olan bir zafer kazanabilirlerdi.

"Yeter Temeraire, sakin ol," dedi Laurence. Ertegun'a sert bir şekilde, "Bayım, size halihazırda açıkladığım gibi yabani ejderhalar benim komutam altında değildi ve kaybınızı telafi edeceğime söz

verdim," dedi. "Hükümetinizin onayı olmadan İngiltere ile ciddi ciddi bir savaşa girme niyetiniz olduğunu sanmıyorum; bizim kesinlikle böyle bir düşmanlık niyetimiz yok."

Laurence sözlerini Fransızca söylemeyi başarmış olmasına karşın, Tharkay bunu beklenmedik bir şekilde diğer Türk havacıların duyabileceği kadar yüksek sesle Türkçeye çevirdi; huzursuzca birbirlerine baktılar ve Ertegun ona vahşi bir hayal kırıklığıyla dolu çirkin bir bakış attı. Tükürükler saçarak, "Bir yere kıpırdamayın, yoksa sorumluğun kime ait olduğunu öğrenirsiniz," dedi. Emirler yağdırarak ejderhasına doğru geriye adım attı; tüm grup onunla birlikte biraz geriye gidip tam karşılarındaki şehre giden yolun kenarındaki, küçük meyve ağaçlarından oluşan bir koruya yerleşti. Sonra içlerinden en küçük olanı havalandı ve enerjik bir hızda şehre doğru uçarak uzaklaştı; kısa bir süre sonra görülemeyecek kadar küçüldü ve puslu havada gözden kayboldu.

"Bizimle ilgili hiç de iyi haberler götürmüyor," dedi Granby, Laurence'ın dürbününden ejderhanın gidişini izleyerek.

"Boş yere değil," dedi Laurence keyifsizce.

Temeraire suçlu bir tavırla yeri tırmaladı. "Çok arkadaş canlısı değillerdi," dedi savunmacı bir şekilde.

Muhafız ejderhaların görüş alanının bir hayli dışına çıkmadıkları takdirde –ki Laurence'ın bunu yapmaya niyeti yoktu– sığınacak çok az yer vardı ama iki tepecik arasında bir yer buldular ve hasta adamlara bir parça gölge sağlayabilmek için toprağa sapladıkları kazıkların üstüne ufak bir branda gerdiler. "*Bütün* inekleri götürmeleri yazık oldu," dedi Temeraire dalgın dalgın, gözden kaybolan yabanilerin arkasından bakarak.

"Biraz sabır, hırsızlar yerine konuklar olarak beslenmenizi sağlayacaktı," dedi Laurence, kendisininki ağır bir şekilde sınanmış olarak. Temeraire azarlanmaya itiraz etmeyerek başını eğdi ve Laurence kalkıp şehre tekrar bakma bahanesiyle dürbünüyle biraz yürüdü: Birkaç çobanın yiyebilmeleri için karargâhtaki

Türk ejderhalarına sığırları götürmesi ve adamların da bir şeyler atıştırması dışında bir değişiklik yoktu. Dürbününü indirip arkasını döndü. Ağzı kuruydu ve dudakları çatlamıştı; kendi su istihkakını öksürüğünü zar zor tutabilen Dunne'a vermişti. Yiyecek aramak için çok geç olmuştu ama meydan okumalara karşılık veremeyecekleri yabancı bir ülkede kendilerini büyük bir riske atarak sabah adamlardan bir kısmını avlanmaya ve biraz su bulmaya gönderecekti. Türkler inat etmeye devam ederse bir sonraki adımda ne yapacaklarına dair hiçbir fikri yoktu.

"Etrafından dolaşıp şehre Avrupa yakasından girmeyi deneyelim mi?" diye öneride bulundu Granby, Laurence eğreti kamplarına geri döndüğünde.

"Rusya'dan gelecek bir istilaya karşı kuzeydeki tepelere yerleştirilmiş gözcüler var," dedi Tharkay. "Bir saatlik bir yolculuğu göze almadığınız takdirde tüm şehri ayağa kaldırırsınız."

"Efendim, birisi geliyor," dedi Digby göstererek ve konuşma sona erdi. Şehirden, iki ağır sıklet ejderha eşliğinde hızla bir kurye ejderha geliyordu ve alçalan güneş renklerinin görülmesini olanaksız hale getirmesine karşın, Laurence gökyüzünde, almlarından çıkan iki büyük boynuz ve vücutlarının yılansı kıvrımları boyunca dikilmiş daha ince diken silüetleri gördü. Cephanelerini ateşe verip bin kişilik büyük gemiyi su çizgisine kadar yaktığı Nil'deki *Orient*'ten dalgalar halinde yükselen duman ve alev sütununun etrafında daha önce de bu şekilde bir Kazilik görmüştü.

"Bütün hastaları Temeraire'e yükleyip bütün barutu ve bombaları boşaltın," dedi keyifsizce. Temeraire kaçamasa bile bir yakıcı karşısında hayatta kalabilirdi ama küçük bir alev dalgası bile karın donanımındaki barut erzakını ve yanıcı maddeleri tutuşturabilir, o talihsiz Fransız sancak gemisi gibi ölümcül bir sonuçla karşılaşabilirdi.

Keynes en hasta adamları karın donanımına bağlarken yuvarlak bombaları çabucak küçük bir piramit şeklinde yığdı-

lar; çadır bezleri, kumaşlar ve fazla deriler dalgalanarak yere çarpıyordu. "Hafif bir patırtı çıkarabilirim Laurence; niyetlerini anlayana kadar sen de bin," dedi Granby ama Laurence hemen reddetti. Laurence adamların geri kalanını bindirdi ve Granby ile Temeraire'e çabucak erişebilecekleri bir yerde beklemeye başladı.

Leopar benekleri gibi kenarları siyah, yeşil benekleri olan kırmızı parlak derili Kazilik çifti, uzun siyah dilleriyle havayı tadarak biraz öteye indi. O kadar yakındılar ki, Laurence vücutlarından yayılan bir kedinin mırlaması ve bir çaydanlığın kaynamasının karışımına benzeyen alçak, belirsiz gürlemeyi duyabiliyor ve sırtlarındaki dar diken sırası boyunca hâlâ aydınlık gökyüzüne doğru süzülen ince buhar çizgilerini görebiliyordu.

Yüzbaşı Ertegun, kısık gözler ve uğursuz bir tatminle bir kez daha yanlarına geldi. Kuryeden iki siyahi köle indi ve büyük bir dikkatle, ejderhanın omuzlarından düzgün bir şekilde inen başka bir adama yardım etti; adam kölelerin ellerini tutarak yere koyulan küçük katlanır bir merdivenin basamaklarından indi. Pek çok renkte ipekle muhteşem bir şekilde işlenmiş bir kaftan giyiyor ve bir sürü tüyü olan beyaz bir sarık saçlarını gizliyordu. Ertegun adamın önünde yerlere kadar eğildi ve Laurence'a onu Hasan Mustafa Paşa olarak takdim etti; sonuncusu, Laurence'ın belli belirsiz hatırladığı kadarıyla bir soyadından çok bir unvan ve vezirler arasında kıdemli bir rütbeydi.

Bu en azından ani bir saldırıdan daha iyiydi ve tanıştırmalar Ertegun tarafından soğuk bir biçimde bitirildiğinde, Laurence duraksayarak konuşmaya başladı. "Efendim, umarım özürlerimi sunmama izin verirsiniz..."

"Hayır, hayır! Yeter, haydi, artık bunları konuşmayalım," dedi Mustafa, Fransızcası Laurence'ınkinden çok daha akıcıydı ve onun duraksayarak konuşmasını kolaylıkla ezip geçiyordu. Vezir uzanarak şevkle Laurence'ın elini sıktı. Ertegun öfkeyle dik dik bakıp yanakları kızarırken, Mustafa bütün özürleri ve açık-

lamaları elini sallayarak geçiştirdi ve, "Talihsiz olan, o günahkâr yaratıklar tarafından kandırılmış olmanız; ama zaten imamların bir deyişi vardır: Yabanda doğan ejderha Peygamberi bilmez ve Şeytanın hizmetkârıdır."

Temeraire bu söylem karşısında homurdanarak hafifçe başını kaldırdı ama tamamen rahatlamış olan Laurence tartışacak havada değildi. "Çok cömertsiniz efendim ve bunun için size minnettar olduğumuzu bilmenizi isterim," dedi. "Şimdiden bu kadar çok suistimal edilmişken, konukseverliğinizi istemek haddime..."

"Ah, hayır!" dedi Mustafa, hiç vakit kaybetmeden bunu da geçiştirerek. "Elbette hoş geldiniz Yüzbaşı; uzun bir yoldan geldiniz. Bizi şehre kadar takip edin. Barış üzerine olsun, Sultan sarayda kalmanız konusunda çoktan cömertliğini bahşetti. Odalarınızı ve ejderhanız için serin bir bahçe hazırladık bile; yolculuğunuzdan sonra dinlenip kendinize gelirsiniz ve bir daha bu tatsız talihsizlikten bahsetmeyelim."

"Teklifinizin görevimin gereksinimlerinden çok daha çekici olduğunu itiraf etmeliyim," dedi Laurence. "Sağlayabileceğiniz herhangi bir dinlenmeye gerçekten de minnettar oluruz ama en kısa zamanda tekrar yola çıkmamız gerektiği için fazla kalamayız. Anlaşmaya varıldığı gibi ejderha yumurtalarını almaya geldik; onları doğruca İngiltere'ye götürmeliyiz."

Mustafa'nın gülümsemesi bir an için hafifçe kayboldu ama elleri hâlâ Laurence'ınkileri sıkıca aralarında tutuyordu. "Yüzbaşı, şüphesiz bu kadar yolu boşuna gelmiş olamazsınız?" diye bağırdı. "Size yumurtaları veremeyeceğimizi biliyor olmalısınız."

II

6. Bölüm

Pek çok fıskiyesi bulunan küçük fildişi çeşme, havuzun üzerine iyice eğilmiş, olgun, güzel kokulu ve sallanan portakal ağacının meyvelerinin ve yapraklarının üzerinde toplanan serinletici, hoş bir sis yayıyordu. Temeraire doyurucu yemeğinden sonra teras tırabzanlarının altındaki görkemli ve engin bahçelerde uykulu bir şekilde uzanıyor ve onun temizliğini yapmış olan küçük ulaklar da yanına kıvrılmış uyuyordu. Kaldıkları oda masallardaki kadar güzeldi; lacivert ve beyaz karolar, tabandan yaldızlı tavana kadar her tarafı kaplıyordu ve panjurlar sedef kakmalıydı; kadife minderli cumbalar, yerlerde kırmızının binlerce tonunu barındıran kalın halılar ve odanın ortasındaki alçak masanın üzerinde bir insanın yarı boyunda, bol miktarda çiçek ve asma dolu bir vazo vardı. Laurence bunu seve seve odanın diğer tarafına fırlatabilirdi.

"Bu kadarı da fazla," dedi Granby, hararetle volta atarken. "Bir sürü bahaneyle bizi başından savmak, ardından iğrenç imalarda bulunmak ve zavallı Yarmouth'a hırsız muamelesi yapmak..."

Mustafa özür ve üzüntülerini birçok kez dile getirmişti: Meseleyi ertelemelerine neden olan sorunlar çıktığı ve büyükelçi

kaza geçirince ödeme ellerine ulaşmadığı için anlaşmanın imzalanmadığını söylemişti. Laurence bütün kuşkularına rağmen bu özürleri kabul edip çalışanlarıyla konuşmak için hemen büyükelçinin konutuna götürülmesini istediğinde, Mustafa hafif bir rahatsızlıkla büyükelçinin ölümü üzerine hizmetkârlarının aceleyle Viyana'ya doğru yola çıktığını ve sekreteri James Yarmouth'un tam anlamıyla sırra kadem bastığını söylemişti.

"Herhangi bir kötülüğünü duyduğumu söylemeyeceğim ama altın son derece baştan çıkarıcıdır," demişti Mustafa, bariz bir imada bulunup ellerini yanlara açarak. "Üzgünüm Yüzbaşı ama sorumluluğu kabul edemeyeceğimizi anlamalısınız."

"Bunun tek kelimesine bile inanmıyorum, bir tek kelimesine bile," diye devam etti Granby öfkeyle, "sadece sözü geçmiş, imzalanmamış bir anlaşmayla Çin'den buraya gelmemiz için bize emir gönderdikleri düşüncesi..."

"Evet, çok saçma," dedi Laurence. "Öyle olsaydı Lenton emirlerini oldukça farklı ifade eder, en azından anlaşmanın belirsiz olduğunu belirtirdi; kendilerini olabildiğince az utandırarak sadece anlaşmadan vazgeçmek istiyor olabilirler."

Mustafa, Laurence'ın itirazları karşısında acımasızca gülümsemiş, özürlerini tekrar etmiş ve bir kez daha konukseverlik göstermeyi teklif etmişti; bütün mürettebat yorgun ve pis olduğu ve elde başka seçenek olmadığı için Laurence teklifi kabul etmişti. Şehre yerleştiklerinde, işin iç yüzünü ortaya çıkarmayı kolaylaştıracaklarını ve bir miktar nüfuz kullanarak işlerin yoluna koyulmasını sağlayacağını sanmıştı.

O ve mürettebatı, Temeraire'in uyuması için yeterince geniş olan çimenliklerin ortasına kurulmuş iç bahçelerdeki iki gösterişli köşke yerleştirilmişti. Saray, Boğaz ile Altın Boynuz'un denizle birleştiği yerdeki dar kara parçasını süslüyordu ve her tarafta sonsuz manzaralar görülüyordu. Ufuk denizle doluydu ve suda büyük bir gemi kalabalığı vardı. Laurence yaldızlı bir kafese

girdiklerini çok geç fark etmişti: Sarayın kurulduğu tepenin her tarafı, dış dünyayla bütün iletişimi engelleyen penceresiz, yüksek duvarlarla çevriliydi ve odaları demir parmaklıklı pencerelerden denize bakıyordu.

Köşkler havadan, geniş saray kompleksiyle birleşiyormuş gibi görünüyordu ama bağlantının yalnızca revaklı bir avlu olduğu ortaya çıkmıştı. Saray mülküne açılma ihtimali olan bütün kapılar ve pencereler kilitli ve yasaktı ve görmelerini bile engellemek için kepenklerle kapatılmıştı. Siyahi köleler teras merdivenlerinin dibinde nöbet tutuyor ve bahçelerde Kazilik ejderhalar, parlak, sarı gözleriyle dikkatle Temeraire'i izleyerek yılanımsı yığınlar şeklinde yatıyordu.

Bütün cana yakın karşılamalara rağmen, Mustafa düzgün bir şekilde kilit altına alındıklarını görür görmez, çok yakında döneceğine dair belirsiz sözler vererek ortadan kaybolmuştu. Ama o zamandan beri ezan üçüncü kez okunmuştu; güzel hapishanelerinin sınırlarını iki kere keşfetmişlerdi ve hâlâ dönüşüne dair bir haber yoktu. Muhafızlar, içlerinden birinin köşklerin hemen altındaki bahçelerde yatan Temeraire ile konuşmaya inmesine itiraz etmiyordu ama Laurence omuzlarının üstünden geri kalan kısımlara giden taş döşeli yaya yolunu gösterdiğinde güler yüzle kafalarını iki yana sallıyorlardı.

Bu sınırlar içinde, teraslardan ve pencerelerden saray yaşamını istedikleri kadar izleyebiliyorlardı. Bahçelerde yürüyen adamlar meşgul ve dalgındı; uzun sarıklar giymiş memurlar, tepsiler taşıyan hizmetkârlar, sepetler ve mektuplarla ileri geri koşturan genç içoğlanları; hatta bir keresinde bir sağlıkçı gibi gözüken, uzun sakallı ve sadece siyah bir kıyafet giyen bir beyefendi biraz uzaktaki kendi köşkünde gözden kayboldu. Pek çoğu merakla Laurence ile mürettebatına bakıyor, çocuklar bahçedeki ejderhalara bakmak için yavaşlıyordu ama seslenildikleri takdirde yanıt vermiyor, sadece tedbirli bir şekilde hızla uzaklaşıyorlardı.

"Baksana, sence şuradaki kadın mı?" Dunne, Hackley ve Portis altı metre aşağıda taş döşemelerin olduğu teras tırabzanlarından neredeyse bellerine kadar sarkıp umursamazca bahçenin ilerisine bakmaya çalışarak dürbünü kapmak için birbirlerini itip kakıyordu. Bir görevli bir kadınla ya da dış görünüşünden anlaşılabildiği kadarıyla bir adamla ya da bir orangutanla konuşuyordu. Kadın başının ve omuzlarının etrafına sarılmış ve sadece gözlerini açıkta bırakan ince, siyah bir peçe takıyordu ve havanın sıcaklığına karşın, mücevherli terliklerin olduğu ayaklarına kadar inen elbisesi uzun bir pardösüyle gizlenmişti ve önündeki derince bir cep de ellerini saklıyordu.

"Bay Portis," dedi Laurence sertçe. Yaşı daha büyük olan yardımcı pilot ıslık çalmak için parmaklarını dudaklarına götürüyordu. "Yapacak daha iyi bir işiniz yoksa eğer, aşağı inip Temeraire'e yeni bir çukur açabilir ve işini bitirdiğinde tekrar doldurabilirsiniz; hemen lütfen." Portis mahcup bir şekilde sessizce uzaklaşırken, Dunne ve Hackley pek beceremedikleri bir masumiyet havasıyla dürbünü çabucak indirdiler; Laurence, "Ve siz beyler..." derken Tharkay sessizce dürbünü ellerinden aldı.

Tharkay'ın peçeli kadına dürbünle baktığını gören Laurence, öfke ve dehşet karışımıyla duraksadı. "Bayım," dedi dişlerinin arasından, "saray kadınlarına bakmadığınız için *size* teşekkür ederim."

"Haremdeki kadınlardan biri değil," dedi Tharkay. "Harem güneyde, şu yüksek duvarların arkasında ve oradaki kadınların dışarı çıkma izni yoktur; seni temin ederim Yüzbaşı, odalık olsaydı onu bu kadar bile göremezdik." Doğrularak dürbünden uzaklaştı. Kadın, sadece siyah gözlerini açıkta bırakacak kadar geniş bir yarıktan dönüp onlara bakmıştı.

Neyse ki çığlık atmadı ve bir an sonra o ve görevli tekrar görüş alanının dışına çıktı. Tharkay dürbünü kapayıp Laurence'a vererek kaygısızca uzaklaştı; Laurence elindeki dürbünü sıktı.

"Gidip Bay Bell'den ona yapması gereken en yeni deride yardım etmenizin bir yolunu bulmasını isteyeceksiniz," dedi Dunne ile Hackley'ye, onlara daha sert bir ceza vermekten kendini alıkoyarak; Tharkay yüzünden onları günah keçisi yapmayacaktı.

Minnettarlıkla kaçtılar ve Laurence terası tekrar adımlayarak şehre ve Boğaz'a tepeden bakmak için uzak uçta durdu. Hava kararıyordu, Mustafa bugün kesinlikle gelmeyecekti.

"Ve bir gün boşa gitti," dedi Granby, son ezanda yanına gelerek. Müezzinin duygulu sesi, bir tanesi avlularını haremden ayıran yüksek duvarın hemen öteki tarafında olabilecek kadar yakın, etraftaki minarelerle karışıyordu.

Şafakta Laurence'ı yine ezan uyandırdı: Hava gelmesi için panjurların hepsini açık bıraktırmıştı, böylece gece boyunca başını kaldırıp saray duvarlarına asılı zayıf fener ışıklarında Temeraire'in güven içinde uyuduğunu görebilirdi. Ve ezanı beş kere daha duymalarına karşın hâlâ gelen giden yoktu: Ne bir ziyaret ne bir haber ne de herhangi bir soru soramadan gelip anında giden hızlı ve sessiz bir avuç hizmetkârın getirdiği yemeklerin haricinde varlıklarının bilindiğine dair bir işaret.

Laurence'ın isteği üzerine, Tharkay muhafızlarla Türkçe konuşmaya çalıştı ama anlaşılmaz sesler çıkararak omuzlarını silktiler ve dillerinin kesilmiş olduğunu göstermek için ağızlarını açtılar. Bir not götürmeleri istendiğinde, ya böyle bir amaç için görev yerlerini terk etmeye isteksiz olduklarından ya da muhtemelen kimseyle görüşmemeleri yönünde emir almış olduklarından sertçe kafalarını iki yana salladılar.

"Sence onlara rüşvet verebilir miyiz?" diye sordu Granby, hava kararmaya başladığında; hâlâ bir haber gelmemişti. "Keşke birkaçımız dışarı çıkabilseydi. Bu lanet şehirde büyükelçinin çalışanlarına ne olduğunu bilen birileri olmalı; hepsi birden ortadan kaybolmuş olamaz."

"Çıkabilirdik, tabii onlara rüşvet verecek herhangi bir şeyimiz olsaydı," dedi Laurence. "Fena halde para sıkıntımız var John; verebileceğim miktara burun kıvıracaklarını söyleyebilirim. Kelleleri ya da en azından mevkileri söz konusu olduğunda, o miktarın bizi sarayın dışına çıkaracağından emin değilim."

"Öyleyse dışarı çıkabilmek için Temeraire'e bir duvarı yıktıralım; en azından bu biraz dikkat çeker," dedi Granby tamamen şaka yapmayarak ve kendini en yakındaki kanepeye bıraktı.

"Bay Tharkay, benim için bir kez daha çevirmenlik yapabilir misiniz?" dedi Laurence ve bir kere daha muhafızlarla konuşmaya gitti; ilk başta konuk mahkûmlarına hoş bir mizaçla katlanmış olmalarına karşın, bu, bugün Laurence'ın onlarla altıncı kez konuşmaya çalışması olduğu için artık gözle görülebilir şekilde sinirliydiler. "Lütfen onlara kandiller için biraz daha yağa ve muma ihtiyacımız olduğunu söyleyin," dedi Laurence Tharkay'a, "ayrıca biraz sabun ve diğer tuvalet malzemelerine de ihtiyacımız var," dedi doğaçlama bir şekilde ufak isteklerde bulunarak.

Umduğu gibi daha önce uzaktan gördükleri genç içoğlanı geldi; çocuk bir gümüş sikke karşısında Mustafa'ya mesaj götürmeyi kabul edecek kadar etkilenmişti. Muhafızların herhangi bir şeyden kuşkulanmaması için mumları ve malzemeleri getirmek üzere çocuğu gönderdiler ve Laurence, güler yüzlü bu beyefendiye bu çardakta sessizce oturma niyetinde olmadığını anlatacağını umduğu ve başarabildiği kadar resmî ve sert bir mektup yazmak için bir kalem ve kağıtla oturdu.

"Üçüncü paragrafın başında ne demek istediğini anladığımdan emin değilim," dedi Temeraire kuşkuyla, Laurence Fransızca yazılmış mektubu ona yüksek sesle okuduğunda.

"'Planınız ne olursa olsun, bütün soruları yanıtsız bırakmakla...'" diye başladı Laurence.

"Hımm," dedi Temeraire, "sanırım *plan* yerine *düşünce* demek istiyorsun. Ayrıca Laurence, itaatkar *evcil hayvanınız* demek istediğini sanmıyorum."

"Teşekkür ederim kıymetlim," dedi Laurence, mektubu katlayıp artık bir sepet mum ve ağır kokulu ufak sabun kalıplarıyla geri dönen çocuğa vermeden önce sözcükleri düzelterek ve *heuroo*'nun yazılışını tahmin ederek.

"Tek umudum mektubu ateşe atmaması," dedi Granby, çocuk çok akıllıca olmayan bir şekilde sikkeyi avucunda sımsıkı tutup koşarak uzaklaştıktan sonra. "Tabii Mustafa onu yiyebilir de."

"Ne olursa olsun, bu akşam bir haber alamayacağız," dedi Laurence. "Yapabiliyorken uyusak iyi olur. Yanıt almazsak, yarın Malta'ya doğru hızlı bir kaçış yapmayı düşünmek zorunda kalacağız. Burada çok fazla kıyı bataryası yok ve arkamızda bir birinci sınıf ve iki tane fırkateynle geri dönersek çok farklı bir şekilde karşılanacağımızı söyleyebilirim."

"Laurence," diye seslendi Temeraire dışarıdan, onu derin, çok gerçekçi bir gemi yolculuğundan uyandırarak; Laurence doğrulup ıslak yüzünü ovuşturdu: Rüzgârın değişmesi çeşmenin serpintilerini gece boyunca üstüne atmıştı.

"Evet," diye karşılık verdi ve hâlâ yarı uyuyarak yüzünü yıkamak için çeşmeye yöneldi; bahçelere indi, esneyen muhafızlara başıyla kibarca selam verdi ve Temeraire ilgiyle onu dürttü.

"Ne hoş bir koku," dedi dikkati dağılarak ve Laurence parfümlü sabunla yıkanmış olduğunu hatırladı.

"Daha sonra bu kokudan kurtulmak zorunda kalacağım," dedi ümitsizce. "Aç mısın?"

"Bir şeyler yiyebilirim," dedi Temeraire, "ama sana bir şey söylemeliyim: Bezaid ve Sherazde ile konuşuyordum ve yumurtalarının çok yakında çatlayacağını söylediler."

"Kim?" dedi Laurence şaşkın bir şekilde, ardından parlak gözlerini kırpıştırarak hafif bir ilgiyle ona bakan Kazilik ejderha çiftine baktı. "Temeraire," dedi yavaşça, "*onların* yumurtalarını almaya geldiğimizi mi söylemeye çalışıyorsun?"

"Evet ve diğer ikisinin ama onlar daha sertleşmemiş," dedi Temeraire. "Sanırım," diye ekledi. "Sadece biraz Fransızca ve çok az ejderha dili bildikleri için bunu Türkçe söylediler."

Laurence habere o kadar şaşırmıştı ki, son söylenene dikkat etmedi; düzenli ejderha üreticiliği başladığından beri, İngiltere bir ateş püskürten soyu elde etmeye çalışıyordu. Agincourt'tan sonra birkaç tane Flamme-de-Gloire satın alınmıştı ama sonuncusu bir yüzyıl sonra ölmüştü ve o zamandan beri sadece başarısızlık üstüne başarısızlık yaşanıyordu. Böylesine büyük bir avantaj elde etmelerini istemeyecek kadar yakın komşular oldukları için Fransa ve İspanya doğal olarak onları reddetmişti ve Türkler uzun süredir kâfirlerle olduğu kadar imansız İngiltere ile de anlaşma yapmaya pek hevesli değildi.

"Yaklaşık on iki yıl önce İnkalarla görüşme halindeydik," dedi Granby, yüzü heyecandan kıpkırmızı olmuş bir şekilde, "ama hiçbir yararı olmadı; onlara çok büyük bir miktar teklif ettik ve memnun göründüler, ardından ertesi gün onlara getirdiğimiz bütün ipeği, çayı ve silahları geri verdiler ve bizi kovdular."

"Onlara ne kadar teklif ettiğimizi hatırlıyor musun?" diye sordu Laurence ve Granby aniden oturmasına sebep olacak bir rakam söyledi. Sherazde bir kendini beğenmişlik havası ve yarım yamalak Fransızcasıyla onlara *kendi* yumurtasının inanması neredeyse imkansız olan çok daha yüksek bir fiyata satılmış olduğunu söyledi.

"Aman Tanrım, böyle bir miktar nasıl verilir, aklım almıyor doğrusu," dedi Laurence. "Aynı fiyata yarım düzine birinci sınıf, yanında da iki tane ejderha nakliye gemisi yaptırılabilir."

Temeraire kuyruğu sıkıca vücudunun etrafına dolanmış ve yelesi kalkık bir biçimde doğruldu. "Yumurtaları *satın* mı alıyoruz?" diye sordu.

"Neden..." Laurence şaşırmıştı, Temeraire'in daha önce yumurtaların parayla elde edildiğini anlamadığını fark etmemişti. "Satın alıyoruz, evet ama arkadaşlarının yumurtalarını vermeye bir itirazı olmadığını görüyorsun," dedi endişeyle, gerçekten de yavrularından ayrılma konusunda ilgisiz görünen Kazilik çiftine bakarak.

Ama Temeraire sabırsızca kuyruğunu sallayarak bunu geçiştirdi. "Elbette aldırmazlar, yumurtaya özen göstereceğimizi biliyorlar," dedi. "Ama bana söylediğin gibiyse, bir şey satın aldığın takdirde onun sahibi olur ve onunla istediğini yapabilirsin. Bir inek alırsam onu yiyebilirim, bir arazi alırsan üzerinde yaşayabiliriz ve bana bir mücevher alırsan onu takabilirim. Yumurtalar malsa, o zaman onlardan çıkan ejderhalar da öyle demektir. İnsanların bize köleymişiz gibi davranmasına şaşmamak lazım."

Buna karşılık vermenin çok az yolu vardı; kölelik karşıtı bir evde büyümüş olan Laurence insanların alınıp satılmaması gerektiğini sorgusuz sualsiz anlıyordu ve prensipte pek de zıt fikirde değildi; bununla birlikte, ejderhalarla hayatlarını kölelikle geçiren talihsiz biçarelerin durumu arasında açıkça çok büyük bir fark vardı.

"Bunu, yumurtadan çıktıklarında ejderciklere istediğimizi yaptırıyormuşuz gibi algılamamalısın," dedi Granby, güzel bir fikirle konuya girerek. "Sadece koşum takmaya ikna edilme şansını satın alıyoruz diyebilirsin."

Ama Temeraire sinirli bir bakışla, "Peki yumurtadan çıktıklarında uçmak ve buraya geri gelmek isterlerse?" diye sordu.

"Eee, şey," dedi Granby kekeleyerek ve çaresizce baktı; yabani ejdercik böyle bir durumda doğal olarak üreme alanlarına götürülürdü.

"En azından bu durumda onları durumlarını düzeltebilme şansının olduğu İngiltere'ye götürdüğümüzü düşünebiliriz," dedi Laurence onu yatıştırmaya çalışarak ama Temeraire o kadar kolay yatışmadı ve sorunu düşünmek için bahçenin bir köşesine kıvrıldı.

"Eh, işin peşini bırakmaz artık," dedi Granby Laurence'a içeri girerlerken, sesinde endişeli bir soru tonuyla.

"Evet," dedi Laurence sıkıntılı bir şekilde. Temeraire'in eve döndüklerinde ejderhaların rahatı konusunda gerçek bir gelişme elde etme beklentisi vardı; Amiral Lenton ile diğer kıdemli amirallerin Hava Kuvvetleri'ndeki yetkileri el verdiğince bu gibi şeyleri benimsemeye oldukça istekli olacağından emindi. Laurence'ın, Temeraire'in hoşuna gittiği gibi altında ısıtma taşları ve borularla beslenen çeşmeleri olan Çin tarzı bir pavyon için planı vardı; Gong Su ejderha aşçılığı konusunda diğerlerini kolayca eğitebilirdi ve ayrıca *Allegiance* eve, kesinlikle Batı kullanımına uyarlanabilecek okuma çerçeveleri ve kum yazı tahtaları taşıyordu. Laurence buna çoğu ejderhanın ilgi göstereceğini düşünmüyordu; Temeraire sadece dil yeteneğiyle değil, kitaplara olan ilgisiyle de benzersizdi. Ama bu tip ilgi alanları kolayca tatmin edilebilir ve çok fazla maliyet getirmezdi ve pek bir itiraza yol açmazdı.

Ama Hava Kuvvetleri'nin hoşgörüsü ve para kaynaklarıyla yüklenebileceği bu gibi şeylerin yanında, hükümet konuya büyük olasılıkla pek iyi niyetle yaklaşmayacaktı ve daha büyük isteklerin gerçekleştirilmesi için yapılması gerekecek baskıyı Laurence destekleyemezdi. Ejderhaların ayaklanması bütün ülkeyi dehşete düşürürdü ve amaca kesinlikle zarar verirdi ve Bakanlar Kurulu'nun ejderhaların güvenilmez olduğu önyargısını kemikleştirebilirdi. Böyle bir uyuşmazlığın savaşın devamı üzerindeki etkileri pek abartılamazdı ve dikkat dağılması bile ölümcül olabilirdi: İngiltere'de, görevlerinden çok ödemeleri ve yasal hakları konusunda kaygılanmasına mahal verebilecek yeteri kadar ejderha yoktu.

Gerçek bir havacı ve daha iyi eğitimli başka bir kaptanın, Temeraire'in kafasının bu kadar meşgul ve hoşnutsuz olmamasını sağlayıp sağlayamayabileceğini ve onun enerjisini daha iyi yönlendirip yönlendiremeyebileceğini düşünmeden edemiyordu. Granby'ye bu gibi zorlukların yaygın ve konu hakkında olabileceği herhangi bir tavsiye olup olmadığını sormak isterdi ama astından Temeraire'i idare etmesine yardımcı olmasını isteyemezdi. Zaten tavsiyenin artık işe yarayacağından da emin değildi. Bir ejderha yumurtası yarım milyon sterline satın alındığında ve aradaki tek farkın yumurtanın Babıali'de değil de İngiltere'de çatlaması olduğunda, buna kölelik demek pratikte mantıksızdı ve dünyadaki hiçbir yaklaşım bunu değiştiremezdi.

"Yumurta sertleşmeye başlamışsa, ne kadar zamanımız kalmıştır?" diye sordu Granby'ye, denize bakan kemerden gelen rüzgârı hissetmek için elini kaldırıp Malta'dan bir gemiyi ne kadar sürede getireceğini hesaplayarak; Temeraire öncesinde iyice dinlenmiş ve iyice beslenmiş olursa, adaya üç günlük bir uçuşla ulaşabileceklerinden emindi.

"Şey, kesinlikle haftalar alır ama yumurtayı görmeden üç mü, on mu söyleyemem ve o zaman bile yanılıyor olabilirim. Keynes'e sormalısın," dedi Granby. "Ama yumurtayı son anda almamızın yeterli olmadığını biliyorsun. Bu ejdercik Temeraire gibi olmayacak ve benzerini daha önce hiç duymadığım şekilde aynı anda üç dil bilerek yumurtadan çıkmayacak; yumurtayı ele geçirmeli ve doğruca İngiltere'ye doğru yola çıkmalıyız."

"Ah, lanet olsun," dedi Laurence keyifsizce ve elini indirdi; dil konusunu düşünmemişti bile. Temeraire'in yumurtasını hemen hemen yumurtadan çıkmadan bir hafta önce ele geçirmiş ve İngilizce konuşmasına değil, daha çok yumurtadan yeni çıkmış bir yaratığın konuşmasına şaşırmıştı. Eğitiminde bir boşluk daha ve başka bir aciliyet kaynağı çıkmıştı.

"Hazinesine girecek yarım milyon sterlinin ortadan kaybolmasını ve topraklarında bir büyükelçinin ölümü hakkında soruşturma yapılmamasını hoş görmek," dedi Laurence, soğukkanlı görünmenin bir yolunu bulmaya çalışarak, "Sultan'ın diğer hükümdarlar arasında tuhaf görünmesine yol açardı; bana açıkladığınız bu koşullarda, basit nezaket kuralları bile bir müttefike daha büyük bir ilgi göstermeyi gerektirir bayım."

"Ama Yüzbaşı, sizi temin ederim bütün soruşturmalar yapıldı," dedi Mustafa büyük bir ciddiyetle ve ballı hamur işi tabağını zorla kabul ettirmeye çalıştı.

Mustafa, yokluğu için beklenmedik bir devlet işinin dikkatini başka tarafa çekmiş olduğu bahanesini ileri sürerek sonunda öğle vaktinden kısa bir süre sonra ortaya çıkmıştı; özür dileme amacıyla beraberinde yemeklerini ve savurgan bir eğlenceyi de getirtmişti. Neredeyse iki düzineden fazla hizmetkâr, onlar için terasa ve mermer havuzun etrafına halılar ve minderler sererek ve mutfaktan, güzel kokulu pilav ve patlıcan ezmesi yığınları, et ve pirinçle doldurulmuş lahana yaprakları ve yeşil biberler, mis gibi kokan şiş ve ince ince dilimlenerek kızartılmış etlerle dolu büyük servis tabakları getirerek büyük bir gürültüyle etrafta koşuşturuyordu.

Olayı izlemek için başını tırabzanın üstünden uzatmış ve yemekleri özel bir takdirle koklayan Temeraire, yalnızca bir saat önce iki körpe koyunu mideye indirmiş olmasına karşın, uzanabileceği bir yere kısa süreliğine konan bir servis tabağını birkaç lokmada temizlemişti ve hizmetkârların, altın kaplaması dişleriyle çizilmiş ve çukurlar oluşmuş boş tabağa alık alık bakmasına yol açmıştı.

Bu dikkat dağıtmak için yetersiz olabilir diye, Mustafa yanında hemen büyük bir gürültü çıkarmaya başlayan müzisyenler ve bol ve yarı saydam pantolonlar giyen dansçı kızlardan oluşan bir grup getirmişti. Dönerek oynamaları fazlasıyla edepsizdi ve sallanan peçeleri çok az gizlilik sağlıyordu ve gösterileri daha

genç subayları tarafından çokça alkışlanmasına karşın, Laurence sadece kızardı. En utanmaz olanlar avcı erleriydi. En azından Portis dersini almıştı ama daha genç ve daha taşkın olan Dunne ve Hackley, sürüklenen tülleri yakalamaya çalışarak ve ıslıkla beğenilerini belirterek terbiyesizlik yapıyordu; Dunne daha da ileri giderek, Teğmen Riggs kulağını tutup onu aşağı çekmeden önce bir dizinin üzerine kalkmış, elini uzatıyordu.

Laurence bu denli baştan çıkarılma tehlikesinde değildi; beyaz tenli ve siyah gözlü Çerkez kadınlar güzeldi ama onları görevlerinden alıkoymak için sarf edilen bu basit gayrete duyduğu öfke, diğer bütün temel duygulardan daha güçlü bir etkendi ve hissedebileceği herhangi bir cazibeyi bastırıyordu. Mustafa ile konuşmaya çalıştığında, bir tanesi ona doğrudan yaklaşacak kadar ileri gitti. Yeteri kadar örtülmemiş ve kalçalarının tam tersi yönde hareket eden güzel göğüslerinin iyi bir etki yaratması için kollarını genişçe yanlara açmıştı. Zarifçe Laurence'ın kanepesine oturdu ve açık bir davet şeklinde ince kollarını ona doğru uzattı; bir kadını zorla uzaklaştırmak doğasında olmadığından, herhangi bir konuşmayı engellemek için etkili bir yöntemdi.

Neyse ki iffetinin etkili bir koruyucusu vardı: Temeraire kıskanç bir şüpheyle kadını incelemek için başını aşağı indirdi ve gözleri kısılarak kadının baş döndürücü altın zincirlerine bakıp homurdandı; böyle bir karşılamaya hazırlıksız olan kız, çabucak ayağa fırladı ve arkadaşlarının yanına gitti.

Sonunda Laurence Mustafa'yı onlara yardım etmesi için sıkıştırabilecekti ama Paşa onu soruşturmaların "hükümetin işlerinin çok fazla olmasına karşın çok yakında meyvesini vereceği" gibi belirsiz güvencelerle başından savmaya çalıştı.

"Bayım," dedi Laurence lafı dolandırmadan, "meseleyi size uyacak şekilde uzatabileceğinizi oldukça iyi anlıyorum ama çok fazla oyalandığınız ve bütün görüşmeleri tartışmalı bir hale getirdiğiniz zaman, şu ana kadar size gösterdiğimiz sabrımız taşacak

ve böyle bir davranışın hoşlanmayacağınız bir yanıt almanıza yol açacağını öğrenmek zorunda kalacaksınız."

Bu anlamlı laf bir tehditmiş gibi söyleyebileceği en uygun şeydi. Malta'daki Donanma kolayca saldırabilecek uzaklıktayken, Sultan'ın hiçbir bakanı şehrin ablukaya ya da denizden saldırıya karşı ne kadar savunmasız olduğunu bilmiyor olamazdı. Gerçekten de, Mustafa ilk kez verecek hazır bir yanıtı olmadan kalakaldı ve dudaklarını sıkıca birbirine bastırdı.

"Ben diplomat değilim, bayım," diye ekledi Laurence, "ve anlatmak istediklerimi güzel sözcüklerin arkasına gizleyemem. Zamanın son derece önemli olduğunu en az benim kadar iyi bildiğiniz halde, bir hiç uğruna bekletiliyorsam, buna kasıtlıdan başka ne diyebilirim bilmiyorum. Ayrıca bu kadar büyük bir meblağ açıklanamaz olmasına karşın, büyükelçimin öldüğüne, sekreterinin kayıp olduğuna ve bütün çalışanlarının bizim geleceğimizi bilmelerine rağmen gayriresmî olarak ayrıldığına kolayca inanamıyorum."

Bunun üzerine Mustafa doğruldu ve ellerini yana açtı. "Sizi nasıl ikna edebilirim, Yüzbaşı? Konutunu ziyaret edip incelemeniz sizi tatmin eder mi?"

Laurence şaşırarak durakladı; niyeti Mustafa'yı tam da bunun için zorlamaktı ve ondan böyle bir şey talep etmeden bunu teklif edeceğini ummamıştı. "Aslında bundan memnuniyet duyarım," diye karşılık verdi, "ve civarda kalan hizmetkârlarla konuşmaktan."

"Bundan hiç mi hiç hoşlanmadım," dedi Granby, yemekten kısa bir süre sonra Laurence'a eşlik etmek için dilsiz iki muhafız geldiğinde. "Burada kalman gerekiyor; bırak Martin ve Digby ile ben gideyim ve bulabildiğim herhangi birini buraya getireyim."

"Saraya birilerini serbestçe sokmanıza izin vermezler ayrıca burada bundan haberdar olacak Temeraire ve iki düzine adam varken, bizi sokakta öldürecek kadar akıllarını kaçırmış da olmazlar," dedi Laurence. "Endişelenecek bir şey yok."

"Ben de gitmenden hoşlanmıyorum," dedi Temeraire hoşnutsuz bir şekilde. "Neden gelemediğimi anlamıyorum." Pekin'de özgürce yürümeye alışmış ve yabanda oldukları sürece hareketleri kısıtlanmamıştı.

"Korkarım buradaki koşullar Çin'deki ile aynı değil," dedi Laurence. "İstanbul sokakları geçmene imkan vermez ve verse bile halk arasında paniğe neden oluruz. Şimdi... Bay Tharkay nerede?"

Başlar etrafı kolaçan ederken, bir an genel bir sessizlik ve şaşkınlık oldu: Tharkay görünürlerde yoktu. Hızlı bir sorgulama, dün akşamdan beri kimsenin onu görmediğini kesinleştirdi ve ardından Digby küçük şiltesinin düzgünce katlanıp bağlanmış ve hâlâ eşyalarının arasında olduğunu söyledi. Laurence bu haberi dudaklarını birbirine bastırarak karşıladı. "Pekala, geri geleceği umuduyla zaman kaybedemeyiz. Bay Granby, dönerse ben onunla konuşma fırsatı bulana kadar başına nöbetçi dikin."

"Emredersiniz efendim," dedi Granby.

Büyükelçinin zarif konutunun dışında şaşkınlıkla dikilirken, o konuşmanın bir kısmını oluşturabilecek bazı cümleler geldi Laurence'ın aklına. Pencere kepenkleri sıkıca kapatılmış, kapı sürgülenmiş ve ön verandada toz ve fare pisliği birikmeye başlamıştı. Hizmetkârları anlatacak hareketler yapmaya çalıştığında muhafızlar ona sadece anlamadan baktı ve yan evlere başvurmaya kadar ileri gitmesine karşın, tek kelime İngilizce ya da Fransızca ya da berbat Latince cümleciklerini anlayan kimseyi bulamadı.

"Efendim," dedi Digby kısık sesle, Laurence üçüncü evden de başarısızlıkla döndüğünde, "sanırım şu taraftaki pencere kilitli değil ve Bay Martin bana yardım ederse tırmanarak içeri girebilirim."

"Harika, sadece boynunu kırmamaya özen göster," dedi Laurence. O ve Martin birlikte Digby'yi balkona ulaşacak kadar yukarı kaldırdı. Demir bir tırabzandan tırmanmak, bir uçuş sıra-

sında bir ejderhanın sırtında ilerlemeye alışmış bir çocuk için çok zor olmamıştı ve pencere yarı yolda sıkıştıysa da, genç bayraktar arasından geçebilecek kadar zayıftı.

Digby ön kapıyı içeriden açınca muhafızlar tedirgin, sözsüz bir itirazda bulundu ama Laurence onları görmezden gelip peşinde Martin ile içeri girdi. Holün zemininde aceleyle toparlanıp ayrılmanın izleri olan saman ve ayak izlerinin olduğu tozla karşılaştılar. Odalar, panjurlar açıldıktan sonra bile karanlıktı, terk edilmiş bir evin hayaletsi niteliğini taşıyan evde bırakılmış mobilyaların üzerine kumaş örtülmüştü ve derin sessizlikte merdivenlerin yanındaki büyük saatin hafif homurtulu *tik takları* kulağa tuhaf biçimde gürültülü geliyordu.

Laurence üst kata çıkıp odaları gezdi. Etrafa dağılmış ve orada burada bırakılmış bir miktar kâğıt olmasına karşın, bunlar toparlanmadan kalan parçalardan başka bir şey değildi: yırtık ve yanmış kâğıt parçaları. Büyük bir yatak odasındaki yazı masasının altında bulduğu bir sayfa, bir hanımın el yazısıyla eve yazılan, küçük çocuklarından haberler ve yabancı şehrin garip hikayeleriyle dolu, sayfanın ortasında bırakılmış ve hiç bitirilmemiş neşeli ve sıradan bir mektubun parçasıydı; kâğıdı, izinsiz okuduğu için üzgün bir şekilde tekrar yerine bıraktı.

Laurence'ın Yarmouth'un odası olduğunu tahmin ettiği koridorun sonundaki daha küçük oda, burada kalan kişi sanki yalnızca bir saat önce gitmiş gibi duruyordu: Bir gece kıyafetine ait temiz bir gömlekle iki ceket asılıydı ve yanında bir çift tokalı ayakkabı vardı; masanın üzerinde bir mürekkep şişesi ve bir kalem düzgün bir şekilde duruyordu, kitaplar raflarındaki yerlerindeydi ve masanın içinde kabartmalı bir minyatür bırakılmıştı: genç bir kadının yüzü. Ama evraklar götürülmüştü ya da en azından yararlı bilgi içerenler bırakılmamıştı.

Hiçbir şey öğrenemeden merdivenlerden indi ve alt katta şansları ondan daha yaver gitmeyen Digby ve Martin ile buluştu.

Her yer karışıklık içinde ve bütün mobilyalar geride bırakılmış olmasına karşın, en azından cinayet ya da yağmalama izi yoktu; büyük bir acele içinde gitmiş oldukları belliydi ama güç kullanılmışa benzemiyordu. Kocası çok ani ölmüş ve sekreteri ortadan kaybolmuştu ve işin içinde çok miktarda altın vardı. Bu kadar yabancı ve dostlarından bu kadar uzakta bir şehirde tek başına ve arkadaşsız kalmaktansa, sadece tedbir büyükelçinin karısını, çocuklarını ve ev halkından kalanları alıp mantıklı bir şekilde kaçmasına yol açmış olabilirdi.

Ama bir mektubun Viyana'ya gitmesi ve bir yanıt gelmesi haftalar alırdı; yumurtayı yerini dolduramayacak şekilde kaybetmeden gerçeği öğrenecek zamanları yoktu ve burada Mustafa'nın hikayesini çürütecek bir şey kesinlikle yoktu. Ümidi kırılan Laurence evden çıktı ve Digby kapıyı tekrar içeriden sürgüleyip onlara katılmak için balkondan aşağı indi.

"Teşekkür ederim beyler, sanırım öğrenebileceğimiz her şeyi öğrendik," dedi Laurence; hissettiği hayal kırıklığını Martin ve Digby'nin de hissetmesinin bir anlamı yoktu ve nehre doğru muhafız takımını takip ederken yapabileceği en iyi şey endişesini gizlemekti. Buna karşın kara kara düşünüyor ve inanılmaz kalabalıkta muhafızları kaybetmemek için çevresine çok az dikkat ediyordu. Büyükelçinin konutu, yabancılar ve tüccarlarla dolu Boğaz'ın karşısındaki Beyoğlu semtindeydi; Pekin'in geniş bulvarlarından sonra garip bir şekilde dar gelen sokaklarda büyük bir insan kalabalığı ve bağıranların gürültüsü vardı: Dükkânlarının önündeki tüccarlar geçen birisini gördükleri anda işaret ederek çağırıp onları içeri çekmeye çalışıyordu.

Ama kıyıya yaklaştıklarında kalabalık ve onunla birlikte gürültü de aniden kesildi: Laurence ara sıra bir anlığına, bir perdenin arkasından gökyüzüne bakıp ardından hızla gözden kaybolan bir yüz görmesine karşın, evlerin ve dükkânların hepsi kepenklerle kapatılmıştı. Bir an için güneşi kapayarak üstlerinden kocaman

gölgeler geçti: Ejderhalar o kadar alçaktan uçuyordu ki, altçılarının kafaları sayılabiliyordu. Laurence bu kadar kalabalık bir alanda oyalanıp ticareti bu derece baltalayarak neyin peşinde olduklarını anlayabilmek için durmak istemesine karşın, muhafızlar endişeli bir şekilde yukarı bakıp onları hızlandırdı. Ejderhaların gölgeleri altındaki sokaklarda sadece az sayıda insan görülebiliyordu ve onlar da telaşla bir yerlere doğru seğirtiyordu; bir köpek mantıktan çok cesaretle durmuş, delici sesi limana kadar ulaşacak şekilde havlıyordu; yukarıda birbirleriyle konuşan ejderhalar ona bir insanın vızıldayan bir sineğe dikkat ettiğinden daha fazla dikkat etmiyordu.

Baş kayıkçıları, muhtemelen onları almadan gitmenin sınırında, çapa halatını ellerinde tutarak huzursuzca bekliyordu; tepeden aşağı inerlerken aceleyle onlara işaret etti. Boğaz'ın karşısına geçerlerken Laurence dönüp arkasına baktı: İlk başta yarım düzine ejderhanın sadece eğlence amaçlı havada olduğunu düşündü. Ama ardından limana kalın halatların indiğini ve ejderhaların bunlarla uzun silah namluları taşıyan arabaları taşıdığını gördü.

Boğaz'ın karşı kıyısına ulaştıklarında, Laurence kayıktan muhafızlardan önce indi ve daha yakından bakmak için rıhtımın yanına gitti. Bunun sıradan bir iş olmadığını anlayabiliyordu. Limanda, bir sonraki araba yükünü ayarlamak için yüzlerce adamın doluşmuş olduğu bir sürü mavna ve çok yakındaki ejderhalara karşın bir şekilde uysal kalmaları sağlanmış atlardan ve eşeklerden oluşan bir sürü vardı; belki de ejderhaların yukarıda ve doğrudan görüş alanlarının dışında olması yüzündendi. Sadece toplar değil, gülleler, barut fıçıları, tuğla yığınları... öylesine bir malzeme yığını vardı ki, Laurence'ın onları dik tepeden çıkartması için haftalar gerekirdi. Ve yamacın yukarısındaki ejderhalar tahta kızaklara, iki adamın bir kalası hareket ettirebileceği kadar kolaylıkla, kocaman top namlularını indiriyordu.

Tek meraklı izleyici Laurence değildi; şehir halkından büyük bir kalabalık rıhtımlarda toplanmış, aralarında endişeyle fısıldaşarak yapılan işi izliyordu; sorguçlu miğferleri içinde bir Yeniçeri birliği, on metreden uzak olmayan bir mesafede kaşlarını çatmış dikiliyor, elleri kıpır kıpır, karabina tüfekleriyle oynuyordu. Girişimci genç bir adam, küçük bir ücret karşılığında izleyicilere dürbün kiralamaya çalışıyordu; lensleri çok güçlü değildi ama biraz daha yakından görebilmek için yeterince iyiydi.

"Yanılmıyorsam belki yirmiden fazla doksan altı librelik top vardı ve sanırım daha fazlası Asya kıyısına çoktan yerleştirilmiş durumda. Bu, liman erimine girecek bütün gemiler için bir ölüm tuzağı olacaktır," dedi Laurence keyifsizce Granby'ye, elindeki ve yüzündeki tozu duvara yerleştirilmiş bir teknede yıkarken. Ardından başını suyun altına sokup suyunu sıkmak için sert bir şekilde saçlarını burdu: Bir berber bulamazsa çok geçmeden kılıcıyla uçlarını kesmek zorunda kalacaktı; saçlarını düzgün bir kuyruk bırakabileceği kadar uzatamamıştı hiç, sadece ıslandıklarında rahatsızlık yaratacak kadar uzuyorlardı "Ve izlememden hiç de üzüntü duymuş gibi görünmüyorlardı; o muhafızlar bizi bütün gün oradan oraya iteledi ama istediğim kadar durup izlememden oldukça memnunlardı."

"Mustafa bize nanik bile yapıyor olabilirdi," dedi Granby. "Ve Laurence, korkarım tek mesele bu değil, kendin bak," dedi ve birlikte bahçeye çıktılar: Kazilik ejderhalar gitmiş, onların yerine Temeraire'in etrafına bir düzine ejderha yerleştirilmişti, öyle ki bahçe kalabalıklaşmış ve içlerinden iki tanesi diğerlerinin sırtına tünemek zorunda kalmıştı.

"Ah, hayır, hepsi de oldukça arkadaş canlısı ve sadece konuşmaya gelmişler," dedi Temeraire hevesle. Her nasılsa kendisini bölük pörçük bir Türkçe ve ejderha dilinin karışımıyla konuştuğu Fransızca ile çoktan anlaşılır kılmıştı ve biraz gayret ve tekrarla

Türk ejderhalarına Laurence'ı takdim etti ve hepsi de ona kibar bir şekilde başlarıyla selam verdi.

"Aceleyle ayrılmak zorunda kalırsak bize zorluk çıkaracaklar yine de," dedi Laurence yan yan onlara bakarak. Temeraire kendi boyutlarındaki bir ejderha için çok hızlıydı ama en azından kuryeler ondan kesinlikle hızlıydı ve Laurence onun boyutlarında bir savaş ejderhasının yetişebilmesi için orta sıklette iki ejderhanın onu yavaşlatabileceğini düşünüyordu.

Ama en azından sıkıntı yaratacak bekçi köpekleri değillerdi ve bilgi sahibi oldukları ortaya çıkmıştı. "Evet, içlerinden bazıları bana limandaki işi anlattı, şehre yardım etmek için gelmişler," dedi Temeraire, Laurence'ın gördüğü operasyonu ona anlattılar ve konuk ejderhalar içtenlikle Laurence'ın tahminlerini büyük ölçüde onayladı: Pek çok büyük topla limanı güçlendiriyorlardı. "Kulağa çok ilginç geliyor, yapabilseydik gidip görmek isterdim."

"Ben de yakından bakmak isterdim," dedi Granby. "İşin içine atları dâhil ederek bunu nasıl başardıklarına dair hiçbir fikrim yok. Ejderhaların yakınında sığır beslemek çok zor bir iş; onlardan işgücü olarak yararlanmak şöyle dursun, onları korkutup kaçırmadığımız için kendimizi şanslı saymalıyız. Onları görüş alanının dışında tutmak yetmiyor, bir at bir ejderhanın kokusunu bir buçuk kilometre öteden alabilir."

"Mustafa'nın, işlerini çok yakından incelememize izin vereceğinden kuşkuluyum," dedi Laurence. "Onlara saldırmanın işe yaramayacağı konusunda bizi etkilemek için limana şöyle bir göz atmamıza izin vermesi başka, elindekilerin hepsini göstermesi başka. Ondan bir haber var mı, daha fazla bir açıklama?"

"Tek kelime bile yok ve ayrıldığından beri Tharkay'ın ne izi ne tozu var," dedi Granby.

Laurence başını salladı ve kendini bırakarak merdivenlere oturdu. "Bu işi bakanlar ve memurlar aracılığıyla sürdüremeyiz,"

dedi sonunda. "Zaman çok kısıtlı. Sultan ile bir görüşme talep etmeliyiz; işbirliklerini kazanmanın en kesin yolu onun aracılık yapması."

"Ama şu ana kadar bizi oyalamalarına o izin verdiyse..."

"Bütün ilişkileri mahvederek böyle bir işe kalkışacağına itibar edemem," dedi Laurence, "Bonaparte Austerlitz'den beri hiç olmadığı kadar kapılarına bu kadar yakınken yapmaz ve yumurtaları elinde tutmaktan memnun olacaksa bu, bunu, böyle açık bir ihlâlle yapmayı tercih edeceği anlamına gelmiyor. Bakanları aracı gibi davrandığı sürece, kendisi ve ülkesi adına bir karara vardığı söylenemez: suçu her zaman onlara atabilir; tabii bu oyalamaların arkasında en başından beri özel bir politik düğüm yoksa."

7. Bölüm

Laurence akşamını, bu seferki daha coşkulu olan ve doğrudan Sadrazam'ın kendisine yeni bir mektup yazarak geçirmişti. Bunu bir yerine iki gümüşe gönderebilmişti: İçoğlan elindeki gücün farkına varmış ve Laurence ilk sikkeyi avucuna koyduğunda, ikincisini koyana kadar sessizce ama beklentiyle bakarak elini kapamadan beklemişti. Bu, Laurence'ın başka türlü karşılık veremeyeceği kadar güçsüz olduğu bir yüzsüzlüktü.

O akşam mektuba yanıt gelmedi ama sabahın ilk ışıklarından kısa bir süre sonra uzun boylu ve etkileyici bir adam, peşinde birkaç tane siyahi harem ağasıyla hızlı hızlı yürüyerek avlularına geldiğinde, sonunda bazı yanıtlar alacağını düşünmüştü. Adam büyük bir gürültü kopardı ve ardından, Laurence'ın Temeraire ile birlikte başka bir mektup üzerinde çalışırken oturdukları bahçeye geldi.

Rütbeli bir subay olduğu ortadaydı; kenarları çok hoş bir biçimde işlenmiş uzun deri ceketine ve Türk havacıları sarıklı yurttaşlarından ayıran kısa kesimli saçlarına bakılırsa bir havacıydı. Üstelik yetenekli bir havacıydı çünkü göğsünde, Türklere nadiren verilen özel bir onur işareti olan mücevherlerle süslü

parıldayan bir *çelenk* vardı ki Laurence bunu Nil zaferinden sonra Lord Nelson'a da verilmiş olduğu için biliyordu.

Subay, Bezaid'in adından bahsedince, Laurence onun Kazilik'in kaptanı olduğunu tahmin etti ama Fransızcası iyi değildi ve Laurence ilk başta, anlaşılabilmek için yüksek sesle konuştuğunu düşündü. Sözcükleri birbirine karışarak bir süre konuşmaya devam etti ve yine yüksek sesle kendisini izleyen ejderhalarla konuşmak için döndü.

"Ama ben doğru olmayan bir şey söylemedim ki," dedi Temeraire kızgınlıkla. Hâlâ cümlelerin arasından seçmeyi başarabildiği sözcükleri çözmeye çalışan Laurence, Subay'ın son derece öfkeli olduğunu ve tükürürcesine söylediği sözcüklerin anlaşılmaz bir konuşmadan çok, aşırı sinirden kaynaklandığını fark etti.

Subay yumruğunu Temeraire'e doğru salladı ve Laurence'a Fransızca sert bir şekilde, "Daha fazla yalan söylerse..." diyerek elinin yanını, çeviriye gerek olmayan bir şekilde gırtlağına sürttü. Bu anlaşılmaz konuşmayı bitirerek döndü ve hızla bahçeden çıktı. Az sayıda ejderha utanarak havalanıp kaçtı: Anlaşılan Temeraire'e göz kulak olmak gibi bir emir almamışlardı.

"Temeraire," dedi Laurence, takip eden sessizlikte, "onlara ne söyledin?"

"Sadece mülkiyetten bahsettim," dedi Temeraire, "ve ne kadar ödeme almaları gerektiğinden, istemedikleri takdirde savaşa gitmelerine gerek olmadığından, buradaki limanda –ya da daha ilgi çekici başka limanlarda– yaptıkları gibi daha fazla iş yapabileceklerinden ve ardından mücevher ve yiyecek için para kazanabileceklerinden ve şehirde istedikleri gibi dolaşabileceklerinden..."

"Ah, Tanrım," dedi Laurence, inleyerek. Bu konuşmaların, ejderhası savaşa gitmek istemediğini söyleyip Temeraire'in şiir yazmak ya da dadılık yapmak gibi Çin'deki deneyimlerinden yola çıkarak önerdiği başka bir meslek edinmek istediğini belir-

tince Türk subayının bunu nasıl değerlendirildiğini çok iyi hayal edebiliyordu. "Lütfen bir an önce diğerlerini de gönder yoksa bu civardaki bütün Türk hava kuvvetleri subaylarının gelip bize sövüp sayacağını söyleyebilirim."

"Umurumda olmaz," dedi Temeraire inatla. "Kalsaydı ona söyleyeceğim pek çok şey olacaktı. Ejderhasını umursuyor olsaydı, ona iyi davranırdı ve özgürlüğü olmasını isterdi."

"Başkalarını kendi tarafına çekmeye çalışamazsın," dedi Laurence. "Temeraire, burada konuğuz ve neredeyse ricacıyız; bize yumurtaları vermekten vazgeçebilirler ve buraya gelmek için katlandığımız onca şey bir hiç uğruna olur. Bunu zorlaştırmak için onlara sebep vermesek bile kesinlikle yolumuza bir sürü engel çıkarttıklarını görüyorsundur. Ev sahiplerimizi gücendirmek yerine iyi niyetle gönüllerini almalıyız."

"Ejderhaları hiçe sayarak neden insanların gönlünü alacakmışız?" dedi Temeraire. "Yumurtalar onların sonuçta ve aslında, neden *onlarla* pazarlık etmediğimizi anlamıyorum."

"Kendi yumurtalarıyla ya da yavrularıyla ilgileniyorlar; yumurtalarını kaptanlarına bıraktıklarını biliyorsun," dedi Laurence. "Yoksa onlarla pazarlık yapmaktan mutluluk duyardım; ev sahiplerimizden daha mantıksız olamazlar," diye ekledi hafif bir hayal kırıklığıyla. "Ama şu durumda Türklerin merhametine kalmış durumdayız, ejderhalarının değil."

Temeraire, kuyruğu öfkesini ele verecek şekilde seğiriyor olmasına karşın sessiz kaldı. "Ama ellerine ne kendi durumlarını ne de durumlarının daha iyi olabileceğini anlayacak bir fırsat geçmiş. Benim Çin'i görmeden önce olduğum kadar bilgisizler ve o kadarını bile öğrenemezlerse, durumları nasıl değişebilir?"

"Onları mutsuz edip kaptanlarını gücendirerek hiçbir şey elde edemezsin," dedi Laurence. "Ne olursa olsun, ilk önce ülkemize olan görevimizi ve savaşı düşünmeliyiz. Manş'ta bizim tarafımızda olan bir Kazilik, istila ile güvenlik arasındaki fark an-

lamına gelebilir ve savaşın dengesini değiştirebilir; böylesine olası bir avantaj varken karşısına bireysel endişelerimizi koyamayız."

"Ama..." Durdu ve pençesinin yanıyla alnını kaşıdı. "Peki, eve döndüğümüzde durum nasıl değişecek? İnsanlar ejderhalara özgürlük verme konusunda sinirlenecekse bu, sadece buradaki yumurtaları almamızı değil, İngiltere'deki savaşı da etkilemez mi? İngiliz ejderhalarından bazıları artık savaşmak istemezse bu durum, savaşı da zora sokacaktır."

Bir yanıt bekleyerek açık bir merakla Laurence'a baktı; Laurence'ın veremeyeceği bir yanıttı bu, çünkü gerçekten böyle olacağını hissediyordu ve doğrudan bir soru karşısında yalan söyleyemezdi. Aklına Temeraire'i tatmin edecek hiçbir şey gelmiyordu. Sessizliği uzadıkça, Temeraire'in yelesi yavaşça inerek boynuna yapıştı ve bıyıkları gevşekçe sallandı.

"Eve gittiğimizde de bunlardan bahsetmemi istemiyorsun," dedi Temeraire sessizce. "Yalnızca suyuma mı gidiyordun? Bütün bunların aptallık olduğunu ve hiçbir istekte bulunmamamız gerektiğini düşünüyorsun."

"Hayır, Temeraire," dedi Laurence, çok sessizce. "Hiç de aptallık değil, özgürlük hakkınız ama bencilce... Evet, böyle söyleyebilirim."

Temeraire irkildi ve başını şaşkınlıkla hafifçe geri çekti; Laurence sıktığı yumruklarına baktı; artık bunu yumuşatmanın yolu yoktu ve kaçınılmazı uzun süredir ertelemesinin cezasını aşırı faizle ödeyecekti.

"Savaştayız," dedi, "ve çaresiz durumdayız. Karşımızda, küçük İngiliz adalarımızın iki katı büyüklüğe ve kaynağa sahip bir ülkenin başındaki hiç yenilmemiş bir general var. Bonaparte'ın daha önce bir istila gücü yığdığını hatırlıyorsundur. Avrupa'yı dize getirebilirse bunu tekrar yapabilir ve ikinci seferde daha başarılı olabilir. Bu koşullar altında kişisel bir kazanç için savaşı olumsuz etkileyecek risklere sahip bir kampanya başlatmak, bana

göre başka bir isimle adlandırılamaz; görev, ülkenin sorunlarını kendilerimizinkilerin üstünde tutmayı gerektirir."

Temeraire, hacimli göğsünden çıkabilecek en hafif sesle, "Ama," diye itiraz etti, "ama değişimde ısrar etmem sadece benim yararıma değil ki, bütün ejderhaların yararına."

"Savaş kaybedilirse, başka bir şeyin önemi kalır mı ya da elde ettiğiniz bütün gelişmeler böyle bir kayba değer mi sence?" dedi Laurence. "Bonaparte bütün Avrupa'ya zulmediyor ve insan ya da ejderha, kimsenin özgürlüğü kalmayacak."

Temeraire karşılık vermedi; başını ön ayaklarına doğru eğdi ve büzüştü.

Laurence uzun ve acı dolu bir sessizliğin ardından, "Senden ricam kıymetlim, sadece sabırlı olman," dedi onun bu kadar üzgün olmasına dayanamayarak ve söylediklerinde samimi olduğunu anlamasını dileyerek. "Sana söz veriyorum, bazı girişimler yapacağız; İngiltere'ye gittiğimizde, bizi dinleyecek arkadaşlar bulacağız. Ayrıca yararlanabileceğimiz ufak bir nüfuzum olduğunu umuyorum. Pek çok gelişme olacak," diye ekledi, biraz umutsuzlukla, "savaşın gidişatı üzerinde hiçbir tatsız etki yapmaksızın yapılabilecek gözle görülür gelişmeler. Bu örneklerle yolu açtıktan sonra, eminim çok geçmeden daha uç olan fikirlerinin daha iyi karşılandığını görecek ve sadece zamana mal olacak daha iyi bir başarı elde edeceksin."

"Ama savaş ilk öncelik olmalı," dedi Temeraire, kısık sesle.

"Evet," dedi Laurence, "bağışla beni, dünyayı verseler sana acı çektirmezdim."

Temeraire kafasını hafifçe iki yana salladı ve onu hafifçe dürtmek için eğildi. "Biliyorum Laurence," dedi ve kalkıp hâlâ bahçenin arka tarafından onları izleyen diğer ejderhalarla konuşmaya gitti. Ancak hepsinin tekrar kaçtığını görünce, başı önde yürüyerek düşünmek için servi ağaçlarının gölgesine kıvrıldı.

Laurence içeri girdi ve perişan bir halde, Temeraire'in Çin'de kalsaydı daha mutlu olup olmayacağını düşünerek pencere kafesinden onu izlemek için oturdu.

"Ona diyebilirim ki..." dedi Granby ama durdu ve kafasını iki yana salladı. "Hayır, işe yaramazdı," dedi. "Çok üzgünüm Laurence ama bunu nasıl yumuşatacağını bilemiyorum. Ne zaman yalnızca bir ya da iki kuşlağın bakımı ya da daha iyi gereçler almak için ödenek istemek konusunda Parlamento'da yapılan aptal gösteriye bel bağlayamazsın. Onlar için pavyon inşa ettirmeye başlasak bile, bu ikinci bir savaşa sebep olur ve bu Temeraire'in fikirlerinin en basiti."

Laurence ona baktı. "Bu senin şansını olumsuz etkiler mi?" diye sordu sessizce. Sonuçta bu çok iyi olmayabilirdi; bir yıldan fazladır evden bu kadar uzakta, her yumurta için on ya da daha fazla hevesli adam olmasa bile bir ejderciğe hangi teğmenin koşum takacağına karar veren kıdemli subayların gözetiminin dışındaydılar.

"Umarım böyle bir sebep için bahane arayan bencil bir köpek değilimdir," dedi Granby neşeyle. "Bir yumurta için sonsuza kadar endişelenen hiç kimseyi tanımıyorum; lütfen bunu düşünme. Hava Kuvvetleri'ne benim gibi gençken katılmış lanetli birkaç adam hiç terfi alamaz; veraset yoluyla geçen çok fazla ejderha var ve amiraller, Hava Kuvvetleri ailesinden olan insanları almaktan hoşlanıyor. Ama bir oğlum olursa, artık ona yardım edebilecek kadar ilerledim ya da yeğenlerimden birine. Bu benim için oldukça iyi ve tabii Temeraire gibi esaslı bir ejderhayla hizmet etmek de."

Ama sesindeki hüzünlü tonu pek saklayamamıştı; elbette kendi ejderhasını istiyordu ve Laurence, Temeraire gibi bir ağır sıklette üsteğmen olarak görev yapmanın genel olarak çok iyi bir fırsat anlamına geldiğinden emindi. Granby'nin iyiliğini düşünmek, Temeraire'e yapılabilecek tamamen haksız bir baskının bahanesi

olamazdı elbette. Yine de bu Laurence'a ağır geliyordu; deniz kuvvetlerindeki görevinde sahip olduğu nüfuzdan yararlanmıştı ve bunun çoğunu kendi çabalarıyla kazanmıştı; kendi subaylarının da aynısını yapmasını bir şeref meselesi olarak görüyordu.

Dışarı çıktı. Temeraire bahçede biraz daha içerilere çekilmişti. Laurence sonunda yanına gittiğinde, hâlâ iki büklüm olmuş, sessizce oturuyor ve üzüntüsü sadece önündeki zemine açtığı derin oluklardan belli oluyordu. Başı ön ayaklarının üzerindeydi, gözleri dalgın ve kısıktı; yelesi üzücü bir biçimde neredeyse boynuna yapışık duruyordu.

Laurence'ın ne demesi gerektiğine dair pek bir fikri yoktu. Yalnızca onun daha az mutsuz olduğunu görmek ve onu daha fazla incitmeyecek olsa neredeyse tekrar yalan söylemek istiyordu. Yaklaşırken Temeraire başını kaldırıp ona baktı; ikisi de hiçbir şey söylemedi. Laurence Temeraire'in yanına gidip elini üzerine koydu ve Temeraire Laurence'ın oturabilmesi için ön ayağının kıvrımında yer açtı.

Yakındaki bir kuşhanede bir düzine bülbül şakıyordu; uzun bir süre başka hiçbir ses onları rahatsız etmedi. Derken Emily koşarak geldi ve onlara ulaşana kadar nefes nefese kalmış bir şekilde, "Efendim, efendim," diye bağırdı, "Efendim lütfen gelin, Dunne ile Hackley'yi asmak istiyorlar," dedi.

Laurence boş boş baktı, Temeraire'in kolundan sıçrayarak aşağı indi ve koşarak avluya giden merdivenleri çıktı. Temeraire doğrulup başını endişeyle teras tırabzanlarının üzerinden uzattı. Neredeyse bütün mürettebat, kendi kapı muhafızları ve birkaç saray harem ağasıyla gürültülü bir mücadele içinde kemerli avluya çıkmıştı. Altın kabzalı palalarından ve zengin kıyafetlerinden anlaşıldığı kadarıyla çok daha yüksek bir mevkiye sahip, kalın enseli ve yerde daha hafif olan havacılarla boğuşurlarken ettikleri sert küfürlerden dilsiz olmadıkları anlaşılan, çok daha güçlü bir görünüşe sahip adamlardı bunlar.

Dunne ve Hackley mücadelenin tam ortasındaydı; iki genç avcı eri nefes nefeseydi ve onları yakalamış iri yapılı adamların elinden kurtulmak için mücadele ediyorlardı. "Bu da ne demek oluyor?" diye kükredi Laurence başlarının üstünden; Temeraire gürleyen hırıltısıyla etkiyi arttırdı ve mücadele durdu. Havacılar geri çekildi ve muhafızlar kafalarını kaldırıp eğer mümkün olsaydı benizlerinin atacağını belirten ifadelerle Temeraire'e baktı. Mahkûmlarını bırakmamışlardı ama en azından onları hemen götürmeye de çalışmadılar.

"Söyleyin bakalım," dedi Laurence sertçe, "burada neler oluyor, Bay Dunne?" O ve Hackley başlarını eğdi ve başlı başına bir yanıt olacak şekilde sessiz kaldılar; açıkça bir çeşit muzipliğe karışmış ve muhafızları rahatsız etmişlerdi.

"Gidip Hasan Mustafa Paşa'yı çağırın," dedi Laurence kendi muhafızlarından tanıdığı birine. Adam gönülsüzce diğerlerine bakarken, ismi birkaç kere tekrar etti; aniden yabancı harem ağalarından, esmer tenine karşı kar beyaz görünen ve üzerinde oldukça büyük bir yakut yerleştirilip altınla süslenmiş uzun bir sarık takan uzun boylu ve heybetli bir adam, muhafıza emredercesine bir şeyler söyledi. Dilsiz sonunda başını salladı ve merdivenlerden inip sarayın diğer kısımlarına doğru seğirterek uzaklaştı.

Laurence arkasına döndü. "Bana hemen yanıt vereceksiniz, Bay Dunne."

"Efendim, kötü bir niyetimiz yoktu," dedi Dunne, "biz yalnızca, biz..." Hackley'ye baktı ama çilli derisinin altında rengi solmuş diğer avcı eri uyuşmuş bir halde ve çaresizce boş boş bakıyordu. "Sadece çatıya çıktık efendim ve sarayın diğer kısımlarına bakabileceğimizi düşündük ve... ve ardından bu herifler bizi takip etmeye başladı. Biz de duvarın üzerinden atladık, buraya koştuk ve içeri girmeye çalıştık."

"Anlıyorum," dedi Laurence, soğuk bir şekilde, "ve bunu benden ya da Bay Granby'den izin almadan yapabileceğinizi düşündünüz."

Dunne yutkundu ve başını tekrar eğdi. Tedirgin, rahatsız edici bir sessizlik ve uzun bir bekleyiş oldu; muhafızın yol gösterdiği Mustafa, yüzü telaş ve öfkeden al al olmuş bir şekilde hızla köşeyi döndü. "Bayım," dedi Laurence, ondan önce davranarak, "adamlarım izin almadan görev yerlerini terk etmiş; bir rahatsızlığa sebep oldukları için üzgünüm..."

"Onları teslim etmeniz gerekiyor," dedi Mustafa. "Hemen ölüm cezasına çarptırılacaklar: Harem dairesine girmeye çalıştılar."

Dunne ve Hackley iyice büzülüp ona endişeli bakışlar atarken, Laurence bir an için hiçbir şey söylemedi. "Kadınların mahremiyetini mi çiğnemişler?"

"Efendim, biz asla..." diye başladı Dunne.

"Sessiz ol," dedi Laurence vahşice.

Mustafa muhafızlarla konuştu; baş harem ağası başıyla adamlarından birine işaret etti ve öne çıkan adam uzun uzun yanıt verdi. "İçeri bakıyor ve pencereden işaretler yaparak onları çağırıyorlarmış," dedi Mustafa dönerek. "Yeterli hakaretten fazlası: Sultan dışında bütün erkeklerin haremdeki kadınlara bakması ve onlarla ilişki içinde bulunması yasaktır; bunun dışında onlarla sadece harem ağaları konuşabilir."

Bunu dinleyen Temeraire, fıskiyelerin suyunu yüzlerine fışkırtacak kadar kuvvetlice homurdandı. "Bu çok aptalca," dedi öfkeyle. "Mürettebatımdan kimseyi idam ettirmem ve hem birisiyle konuştu diye birisinin neden ölüm cezasına çarptırılması gerektiğini anlamıyorum; bunun kimseye bir zararı var gibi görünmüyor."

Mustafa ona yanıt vermeye çalışmadı, onun yerine gözlerini kısarak Laurence'a baktı. "Sultan'ın yasasına karşı gelmek ve hakaret etmek istemediğinize inanıyorum Yüzbaşı. Sanırım

daha önce ülkelerimiz arasındaki nezaket konusunda bir şeyler söylemiştiniz."

Laurence, bu yüzsüz girişime öfkelenerek, "*O* konu üzerinde bayım..." dedi ama ardından sözlerini yuttu. Önceki ricaları bir an bile boş bırakmayacak kadar kafasını meşgul etmiş olmasına karşın, Mustafa böyle anlamlı bir sözle bu fırsatı değerlendirmekte oldukça çabuk davranmıştı.

Kendini tuttu ve bir süre sonra, "Bayım, sanırım muhafızınız hevesten dolayı olayı olduğundan farklı düşünüyor olabilir," dedi. "Subaylarımın kadınları hiç görmediğini, sadece onları şöyle bir görme umudu içinde olduklarını söyleyebilirim. Bu, büyük bir budalalık ve şundan emin olabilirsiniz," diye ekledi ağır bir vurguyla, "bunun için cezalandırılacaklar ancak onları, yaptıklarından çok daha *fazlasıyla* suçlamak için her türlü sebebi ve doğal olarak kendi konumunu koruma isteği olan bir tanığın sözleri üzerine idam edilmeleri için teslim etmeyeceğim."

Kaşlarını çatan Mustafa tartışmayı uzatmaya hazır görünüyordu. Laurence, "Kadınlardan herhangi birinin namusuna leke sürmüş olsalardı," diye ekledi, "onları sizin adalet anlayışınıza göre tereddüt etmeden cezalandırırdım ama onların aleyhinde konuşan tek bir tanığın olduğu böylesine belirsiz bir durum bir miktar merhamet gerektirir."

Elini kılıcının kabzasına götürmedi, götürmeleri için adamlarına işaret de vermedi. Yapabildiği kadarıyla başını çevirmeden, konumlarını ve çoğu köşkün içinde duran eşyaların feda edileceğini düşündü; Türkler Dunne ile Hackley'yi güç kullanarak yakalamak isterse, adamlarına doğruca Temeraire'e binmelerini emretmek ve her şeyi geride bırakmak zorunda kalacaktı. Ancak Temeraire havalanmadan yarım düzine ejderha havalanırsa mahvolurlardı.

"Merhamet büyük bir erdemdir," dedi Mustafa sonunda "ve ülkelerimiz arasındaki ilişkileri tatsız ve yanlış suçlamalarla bozmak gerçekten üzücü olacaktır. Eminim," diye ekledi, anlamlı

şekilde Laurence'a bakarak, "tam tersi bir durumda aynı derecede duyarlılık gösterirdiniz."

Laurence dudaklarını birbirine bastırdı. "Emin olabilirsiniz," dedi dişlerinin arasından. Tersini kanıtlayamadığı sürece yetersiz Türkçe açıklamalara boyun eğmek zorunda kalacağını biliyordu, ama çok az seçenek vardı, her ne kadar boyunlarını kırmak istese de bir pencereden bir avuç kıza öpücük attıkları için, sorumluluğu altındaki iki genç subayın ölüme götürülmesine izin veremezdi.

Mustafa'nın ağzının köşesi yukarı doğru kıvrıldı ve başını eğerek selam verdi. "Birbirimizi anladığımıza inanıyorum, Yüzbaşı. O yüzden cezalandırmayı size bırakıyoruz ve benzer bir olayın olmamasını sağlayacağınıza güveniyorum. Bir kere gösterilen merhamet nezakettir, iki kere gösterilense aptallık."

Birkaçı kısık seslerle ve öfkeli bir şekilde itiraz eden muhafızları toplayıp götürdü; sonunda isteksizce görüş alanının dışına çıktıklarında birkaç rahatlama iç çekişi oldu ve diğer avcı erlerinden ikisi Dunne ve Hackley'nin sırtına vuracak kadar ileri gitti. Bir an önce durdurulması gereken bir davranıştı bu. "Bu kadarı yeter," dedi Laurence tehlikeli bir şekilde. "Bay Granby, seyir defterine Bay Dunne ile Bay Hackley'nin uçuş mürettebatından çıkarıldığını not alın ve isimlerini yer ekibi listesine ekleyin."

Laurence bir havacının bu şekilde gemi tayfalığı mevkisine döndürülüp döndürülmeyeceğini çok iyi bilmiyordu ama yüz ifadesi tartışmaya yer bırakmadı ve herhangi bir itiraz da almadı. Sadece Granby sessizce, "Emredersiniz efendim," dedi. Bu sert bir cezaydı ve görevlerine geri alındıktan sonra bile sicillerinde çirkin gözükecekti ki, onlar derslerini aldıktan sonra Laurence'ın yapmaya niyetli olduğu şey de buydu. Ama cezalandırılacaklarsa çok az seçeneği vardı; evden bu kadar uzaktayken, burada askerî mahkeme toplayamazdı ve gençler sopayla dövülemeyecek kadar büyüklerdi. "Bay Pratt, bu adamları zincirleyin. Bay Fellowes, deri erzakımızın bir kırbaç hazırlamaya yeteceğini sanıyorum."

"Evet, efendim," dedi Fellowes gergin bir şekilde boğazını temizleyerek.

"Ama Laurence, Laurence," dedi Temeraire mutlak sessizliği bozarak. Duruma dâhil olmaya cesaret eden tek kişiydi. "Mustafa ve muhafızlar gitti, Dunne ile Hackley'yi kırbaçlatmana gerek yok artık..."

"Görev yerlerini terk ettiler ve en temel ve bedensel dürtülerini tatmin etmek için bütün çabalarımızı bile bile tehlikeye attılar," dedi Laurence duygusuz bir sesle. "Hayır, onları savunmak için daha fazla konuşma Temeraire. Herhangi bir askerî mahkeme bunun için onları asardı ve neşeli bir ruh hali içinde olmaları bahaneleri olamaz; böyle bir şey yapmamaları gerektiğini bilmeliler."

Genç adamların irkildiğini gördü ve hafifçe başını salladı. "Ayrıldıklarında kim nöbet tutuyordu?" diye sordu, mürettebatın geri kalanına.

Bütün bakışlar yere çevrildi, ardından genç Salyer öne çıkıp, "Ben efendim," dedi lafının ortasında çatlayan, titrek bir sesle.

"Gittiklerini gördün mü?" diye sordu Laurence sessizce.

"Evet, efendim," diye fısıldadı Salyer.

"Efendim," dedi Dunne aceleyle, "efendim, ona sessiz olmasını söyledik, bunun sadece eğlence için..."

"Bu kadarı yeter, Bay Dunne," dedi Granby.

Salyer bahane uydurmadı. Henüz yeni yardımcı pilot olmuştu ve ergenleşirken boy atmasına karşın hâlâ çocuk sayılırdı. "Bay Salyer, nöbet tutmanıza güvenilemeyeceği için rütbeniz bayraktarlığa indirildi," dedi Laurence. "Gidip şu ağaçların birinden ince bir dal kesip odama gelin." Salyer elleriyle al al yüzünü gizleyerek sendeleyerek uzaklaştı.

Laurence, Dunne ile Hackley'ye döndü ve "Ellişer kırbaç," dedi. "Kendinizi oldukça şanslı sayabilirsiniz. Bay Granby, saat

on birde cezalandırma için bahçede toplanacağız, çanın çalmasıyla siz ilgilenin."

Odasına gitti ve Salyer geldiğinde ona on kere vurdu; bu çok azdı ama çocuk dalı aptallık yaparak çok daha acı verici ve deriyi çok daha fazla kesecek taze bir daldan kesmişti ve ağlamaya başlarsa aşağılanmış olacaktı. "Bu kadarı yeterli, bunu unutma," dedi Laurence ve titrek nefes almalar gözyaşlarına dönüşmeden önce onu gönderdi.

Ardından en iyi giysilerini giydi, hâlâ Çin giysisinden daha iyi bir ceketi yoktu ama dışarı çıkıp küçük bir el yıkama teknesinde tıraş olurken, Emily'ye çizmelerini cilalatıp Dyer'a da fularını ütületti. Tören kılıcını ve en iyi şapkasını taktı. Ardından tekrar dışarı çıktı ve mürettebatın Pazar günü kıyafetlerini giyip toplanmış ve çıplak işaret flaması direğinden yapılmış eğreti iskeletlerin yere saplanmış olduğunu gördü. Temeraire sürekli kıpırdanıp toprağı eşeleyerek endişeyle dikiliyordu.

Laurence zırhçıya sessizce, "Bunu sizden istediğim için üzgünüm Bay Pratt ama yapılması gerekiyor," dedi ve büyük başı omuzlarının arasında sarkık duran Pratt başını salladı. "Sayıyı kendime saklayacağım, yüksek sesle sayma."

"Emredersiniz efendim," dedi Pratt.

Güneş biraz daha yükseldi. Bütün mürettebat çoktan toplanmış, bekliyordu ve on dakikadan fazla olmuştu ama Laurence, Granby boğazını temizleyip büyük bir resmiyetle, "Bay Digby, on bir için zili çalın lütfen," diyene kadar ne konuştu, ne de kıpırdadı ve on bir vuruş çınladı.

Bellerine kadar soyulmuş ve en eski pantolonlarını giymiş Dunne ve Hackley kazıklara götürüldü; en azından kendilerini küçük düşürmediler ve sessizce, bağlanması için titreyen ellerini uzattılar. Pratt kırbacın uzun şeritlerini ellerinin arasından geçirip her beş santimde bir katlayarak, on adım geride mutsuzca dikiliyordu. Kullanılmaktan dolayı yumuşamış ve kalınlığın çoğu

aşınmış eski bir koşum parçasına benziyordu; sonuçta yeni bir deriden daha iyiydi.

"Pekâlâ," dedi Laurence ve sadece inen kırbacın şaklamalarıyla bölünen korkunç bir sessizlik çöktü. Sayım devam ettikçe bileklerinden sıkı bir şekilde asılmış ve üstlerinden ince kan çizgileri süzülen vücutları kazıklarda gevşerken, inlemeler ve çığlıklar yavaş yavaş hafifledi. Temeraire üzgün bir şekilde inleyip başını kanatlarının altına soktu.

"Bununla elli oldu, Bay Pratt," dedi Laurence kırka yaklaştığında ama adamlardan herhangi birinin çok dikkatli bir şekilde saydığını sanmıyordu ve bu işten yürekten tiksiniyordu. Bir deniz kaptanıyken bile bir düzine kırbaç cezasından fazlasını nadiren verirdi ve uygulama havacılar arasında pek yaygın değildi. Hakaretin ağırlığına karşın, Dunne ve Hackley çok gençti ve bu kadar taşkınca davranmaları yüzünden kendini hiç de azımsanmayacak derecede suçluyordu.

Ama bunun yapılması gerekiyordu; bunu yapmamaları gerektiği biliyor olmalıydılar ve daha birkaç gün önce kulakları çekilmişti. Böylesine büyük bir ihlâl cezalandırılmazsa hepsinin başı belaya girebilirdi. Granby Macau'da, uzun yolculuklarının genç subaylar üzerindeki etkisi hakkında endişelenirken haklı sebepleri vardı: Uzun deniz yolculuklarındaki aylaklıklarının ardından yaşadıkları maceralar bir kuşlaktaki alışılmış günlük disiplinin yerini tutmuyordu. Bir askerin cesur olması yeterli değildi. Laurence cezadan dolayı diğer subayların, özellikle de genç olanların yüzlerinde sert bir ifade oluştuğunu gördüğü için üzülmüyordu; en azından bu talihsiz olaydan küçük bir ders çıkarılabilirdi.

Dunne ile Hackley'nin ipleri kesildi ve nazikçe daha büyük köşke ve Keynes'in hazırladığı perdeyle bölünmüş bir köşedeki iki karyola taşındılar. Keynes dudaklarını sıkıca birbirine bastırarak sırtlarındaki kanı silip ikisine de içmeleri için çeyrek bardak

afyon ruhu verirken, hâlâ hafifçe inliyordu ve yarı baygın bir halde yataklarına yüzükoyun yatırıldılar.

O akşamın ilerleyen saatlerinde, "Durumları nasıl?" diye sordu Laurence ejderha doktoruna. Uyuşturulduktan sonra sessizleşmişlerdi ve hareketsiz yatıyorlardı.

"Oldukça iyi," dedi Keynes kısaca. "Hastalarım olmalarına alışıyorum; hasta yataklarından daha yeni kalkmışlardı..."

"Bay Keynes," dedi Laurence sessizce.

Kafasını kaldırıp yüzüne bakan Keynes sustu ve dikkatini yaralı adamlara çevirdi. "Biraz ateşleri var ama bunun şaşılacak bir tarafı yok. Genç ve güçlüler, kanamaları tamamen durdu; sabaha ayağa kalkarlar."

"Çok iyi," dedi Laurence ve döndüğünde önünde, Dunne ile Hackley'ye bakarak dikilen Tharkay'ı gördü. Kırbaçlanmış sırtları açıktı ve kamçı izleri kenarlara doğru kırmızı ve mordu.

Laurence dik dik adama baktı, sert bir nefes aldı ve ardından kontrollü bir öfkeyle, "Eh, demek döndünüz bayım," dedi. "Sizi bir daha görebileceğimi sanmıyordum."

"Umarım yokluğum büyük bir sıkıntıya yol açmamıştır," dedi Tharkay sakin bir yüzsüzlükle.

"Sadece kısa bir süre için," dedi Laurence. "Paranızı ve eşyalarınızı alıp gözümün önünden kaybolun, cehenneme kadar yolunuz var."

"Pekâlâ," dedi Tharkay, bir süre sonra, "hizmetime daha fazla ihtiyacınız yoksa kendi yoluma gidebilirim sanırım. Öyleyse Bay Maden'e özürlerinizi ileteceğim ve bunun için gerçekten sizi suçlayamam."

"Bay Maden de kim?" diye sordu Laurence kaşlarını çatarak. İsim tanıdık geliyordu ve yavaşça ceketine uzanıp uzun aylar önce Tharkay'ın Macau'ya getirmiş olduğu mektubu çıkardı: Kapağı hâlâ mührün izlerini taşıyordu ve o izlerden birinde tek

parça halinde bir M harfi vardı. "Bize bu emirleri getirmeniz için sizi kiralayan adamdan mı bahsediyorsunuz?" diye sordu sert bir şekilde.

"Evet," dedi Tharkay. "Kendisi bir bankerdir ve Bay Arbuthnot mektup için ondan güvenilir bir ulak istemişti, yazık ki ellerinde sadece ben vardım." Ses tonunda hafif bir alaycılık vardı. "Sizi yemeğe davet ediyor, gidecek misiniz?"

8. Bölüm

"Şimdi," dedi Tharkay yavaş yavaş. Saray duvarındaydılar ve gece nöbetçileri az önce geçip gitmişti. Tharkay ipli bir kanca fırlattı ve hepsi yukarı tırmandı: Bir denizci için çok büyük bir marifet değildi; taş duvar oldukça girintili çıkıntılı bir dış cepheye sahipti ve tutunacak yer açısından cömertti. Dış bahçelerde, eğlence pavyonları denize tepeden bakıyor ve çimenleri koşarak geçerlerken yarım aya karşı tek bir devasa sütun yükseliyordu; açık alanı güvenle geçtikten sonra tepenin yamacındaki, sarmaşıklarla kaplı, devrilmiş çok eski harabe parçaları, kemerli tuğla yapılar ve sütunların olduğu el değmemiş sık çalılıkların içine girdiler.

Üzerinden atlamaları gereken bir duvar daha vardı, bu seferki geniş bir alanı çevreliyordu ve iyi devriye gezilemeyecek kadar uzundu. Sonrasında Boğaz'ın kıyılarına doğru yollarına devam ettiler ve Tharkay hafifçe seslenerek, ufak, nemli kayığıyla onları karşıya geçirmesi için bir kayıkçıyı uyandırdı. Altınboynuz'un karanlıkta bile adına yakışır bir şekilde parıldıyordu, her iki yakadaki pencere ışıklarının ve kayık fenerlerinin yansımaları uzuyor, insanlar balkonlarda ve teraslarda hava alıyor ve müzik sesleri suyun üzerinden kolaylıkla onlara kadar geliyordu.

Laurence önceki gün gördüğü çalışmayı daha yakından inceleyebilmek için durup limana bakmak isterdi ama Tharkay onu bir an bile durmaksızın rıhtımlardan, elçilikle tam olarak aynı yönde olmayan ve tepenin üzerinde gözcü gibi duran Galata Kulesi'nin kadim tepesine giden sokaklara yönlendirdi. Harap, eski ve bakımsız nöbetçi kulesinin etrafındaki bölgeyi alçak bir duvar çevreliyordu, sokaklar çok daha sessizdi. Sadece Yunanlara ya da İtalyanlara ait birkaç kahvehanenin ışıkları yanıyordu, insanlar küçük gruplar halinde masalardaki hoş kokulu elma çayı fincanları üzerinden kısık sesle konuşuyordu. Orada burada nargile içenler, mis kokulu duman ince hüzmeler halinde yavaşça dudaklarının arasından çıkarken sokağı izliyordu.

Avraam Maden'in evi güzeldi. En yakın komşusunun evinin iki katı genişliğindeydi ve büyük ağaçlarla çevriliydi. Eski kuleyi net bir şekilde gören bir caddenin üzerine inşa edilmişti. Onları bir hizmetçi karşıladı. İçeride zenginliğin ve uzun süredir oturmanın bütün izleri vardı: Halılar eski ama güzeldi ve hâlâ parlaktı; duvarlardaki siyah gözlü erkeklerin ve kadınların portreleri yaldızlı çerçeveler içindeydi: Laurence Türkten çok İspanyola benzediklerini söyleyebilirdi.

Hizmetçi çok acı bir patlıcan ezmesinin yanında ince ince dilimlenmiş ekmeklerin olduğu bir tabağı ve kırmızı şarapla tatlandırılmış, doğranmış fındık, kuru üzüm ve hurmayla dolu başka bir tabak servis ederken Maden onlara şarap koydu. Laurence portrelerden bahsettiğinde, "Ailem Sevilla'dan gelmiş," dedi adam. "Kral ve Engizisyon bizi sınır dışı ettiğinde. Sultan bize karşı daha nazikti."

Laurence, Yahudi yemeklerindeki kısıtlamalara dair belirsiz bir fikre sahip olduğu için önünde çok iç karartıcı bir yemek olmayacağını umuyordu ama yemek oldukça iyiydi. Mis kokulu zeytinyağı, kokulu otlar ve kabuklarıyla pişirilmiş taze patateslerle birlikte Türk tarzında kızartılmış ve ince dilimler halinde

şişe geçirilmiş çok güzel bir kuzu budu, yaygın bulunan sarı bir baharatla sert ve güçlü bir şekilde tatlandırılmış biberli ve domatesli bütün bir balık kızartması ve kimsenin itiraz edemeyeceği, incelikle pişirilmiş tavuk servis edildi.

İşi gereği genelde İngiliz ziyaretçiler için simsarlık yapan Maden çok iyi İngilizce konuşuyordu, tabii ailesi de öyle. Maden'in iki oğlu çoktan kendi evlerine yerleşmiş olduğu için beş kişilik bir masaya oturdular; karısının yanı sıra evde, okuldan yeni mezun olmuş genç bir kadın olan tek kızları Sara kalmıştı. Henüz otuzunda değildi ama Maden'in sağlayabileceği bu kadar iyi bir drahomayla bekâr olmak için çok yaşlıydı ve yabancı bir havada olsa bile bakışları ve tavırları hoştu; siyah saçları ve kaşları zarif, annesininki gibi açık olan teninde göz alıcı duruyordu. Konukların karşısına oturmasına ve hitap edildiği zaman ölçülü bir tarzda rahatça konuşmasına rağmen, ya iffetten ya da utangaçlıktan ötürü bakışlarını önünden ayırmıyordu.

Laurence, kabalık olarak gördüğü için aceleyle yaptıkları inceleme konusunu kendisi açmak istemiyordu ve ev sahiplerinin soruları karşısında batıya doğru olan yolculuklarını anlattı. Sorular ilk başta kibarlıktandı ama çok geçmeden büyük bir merakla sorulmaya başlanmıştı. Laurence yemekte güzel sohbet etmeyi görev olarak bilen bir beyefendi olarak yetiştirilmişti ve yolculukları ona şu andaki durumda hiç sıkıntı yaşatmayacak kadar çok hikâyeyle doluydu. Yemekte hanımlar olduğu için kum fırtınasının ve çığın en kötü kısımlarını biraz hafifletti ve atlı akıncılarla karşılaşmalarını anlatmadı ama onlarsız da yeterince ilgi toplamıştı.

"Ve ardından zavallılar sığırların üzerine çullandı ve hoşça kal bile demeden gittiler," dedi, yabanilerin şehir kapılarında sergilediği utanç verici olayı anlatmayı üzüntüyle bitirirken. "O hain Arkady giderken bize başını salladı ve hepimiz ağızlarımız açık, öylece kalakaldık. Pek mutlu bir şekilde ayrıldılar, bundan

eminim ve kendi adımıza konuşacak olursam, hapse atılmadığımız için her şey harikaydı diyebilirim."

"Zor bir yolculuktan sonra soğuk bir karşılama," dedi Maden keyifle.

Sara Maden yumuşak sesiyle, başını kaldırıp bakmadan, "Evet, çok zor bir yolculuk," dedi. "Sağ salim geldiğinize sevindim."

Sohbette kısa bir duraklama oldu, ardından Maden uzandı ve Laurence'a ekmek tabağını vererek, "Eh, umarım artık rahatsınızdır, en azından sarayda bizim maruz kaldığımız gürültüye maruz kalmıyorsunuzdur," dedi.

Çok fazla şikâyet kaynağı olan limandaki çalışmadan bahsettiği açıktı. "Yukarıda o kocaman hayvanlar varken kim herhangi bir şey yapabilir ki?" dedi Bayan Maden, kafasını iki yana sallayarak. "Çok fazla gürültü yapıyorlar ve bir de şu var: Ya o toplardan birini düşürürlerse? Korkunç yaratıklar, uygar yerlere girmelerine izin verilmemesini isterdim. Sizin ejderhanızdan bahsetmiyorum tabii ki Yüzbaşı; eminim kibar bir hayvandır," dedi aceleyle, kendine gelerek ve Laurence ile özür dilercesine konuşarak.

"Her gün onlarla ilgilenmek zorunda olan birisi olarak size, bir hiç için şikâyet eden insanlar gibi geliyoruzdur sanırım, Yüzbaşı," dedi Maden, karısını kurtarmak için.

"Hayır, bayım," dedi Laurence, "aslında burada şehrin ortasında ejderhaların uçtuğunu görmeyi harika buluyorum; İngiltere'de yerleşim yerlerine bu kadar yaklaşmamıza izin verilmez ve halkı ya da sığırları rahatsız etmemek için şehirlerin üzerinde belirli rotalarda uçmak zorundayız. Rotamızda olduğumuz zaman bile hep yaygara koparılır. Temeraire bunu genelde sıkıcı bir kısıtlama olarak görür. Demek bu yeni bir şey öyle mi?"

"Elbette," dedi Bayan Maden. "Daha önce böyle bir şey duymamıştım ve bu iş bittiğinde umarım bir daha da duymam.

Bir uyarıda bile bulunmadılar; sabah, ezan biter bitmez ortaya çıktılar ve bizi bütün gün evlerimizde sarsılmaya bıraktılar."

"İnsan alışıyor," dedi Maden, kabullenmiş bir tavırla omuz silkerek. "İşler son iki haftadır biraz durgunlaşmıştı ama ejderhalar olsun olmasın dükkânlar tekrar açılıyor."

"Evet, biraz geç de olsa," dedi Bayan Maden. "Bir aydan daha az bir sürede her şeyi nasıl ayarlayacağız... Nadire," diye seslendi hizmetçiye, "şarabı verir misin lütfen?"

Ufak tefek hizmetçi içeri girdi ve yan masada kolayca ulaşılabilecek olan şarap sürahisini verdi ve tekrar dışarı çıktı. Maden Laurence'a şarap koyarken sessizce, "Kızım yakında evleniyor," dedi. Neredeyse özür dilercesine, tuhaf şekilde nazik bir tonda konuşmuştu.

Ortama, Laurence'ın anlamadığı rahatsız edici, sakıngan bir sessizlik çöktü; Bayan Maden dudağını ısırarak tabağına bakıyordu. Tharkay kadehini kaldırarak sessizliği bozdu ve Sara'ya, "Sağlığınıza ve mutluluğunuza içiyorum," dedi. Kız sonunda siyah gözlerini kaldırıp ona baktı. Bu sadece bir an sürdü ve ardından kalkan kadeh aralarına girerek kızın bakışlarını kesti ama bu yeterince uzundu.

"Tebrik ederim," dedi Laurence sessizliği doldurmaya yardımcı olmak için, karşılığında kadehini kıza doğru kaldırarak.

"Teşekkür ederim," dedi kız. Yüzü biraz kızarmıştı ama kibarca başını eğerek selam verdi ve sesi titremedi. Sessizlik devam etti; Sara omuzlarını hafifçe silkerek dikleştirdi ve Laurence'a, "Yüzbaşı, çocuklara ne olduğunu sorabilir miyim?" diye sorarak sessizliği bozdu.

Laurence kızın cesaretine minnettardı ama soruyu nasıl algılaması gerektiğini bilememişti, ta ki kız, "Hareme bakan çocuklar sizin mürettebatınızdan değil miydi?" diye ekleyene kadar.

Laurence, utançla yerin dibine geçerek, "Ah, korkarım bunu kendime saklamalıyım," dedi. Hikâye her nasılsa buralara kadar gelmişti ve böyle bir şeyi konuşarak durumu karmaşıklaştırmadığını umuyordu. Haremin genç bir Türk hanımı için, İngiliz sosyetesine ilk defa takdim edilen bir genç kızın, *düşmüş* bir kadın ya da bir opera şarkıcısı hakkında soru sormasından daha uygun bir konu olduğunu düşünmüyordu. "Sizi temin ederim davranışları karşılığında iyice disipline edildiler ve olayın tekrarı söz konusu değil."

"İdam edilmediler demek," dedi kız. "Bunu duyduğuma sevindim. Haremdeki kadınların yüreğine su serpebileceğim; hepsi bundan bahsediyordu ve gerçekten de çocukların çok fazla ceza almayacağını umuyorlardı."

"Toplum içine sık çıkıyorlar mı?" Laurence haremin her zaman bir hapishane gibi olduğunu ve dış dünyayla iletişime izin verilmediğini düşünmüştü.

"Ah, ben kadınlardan birinin ticaret aracısı *kira*'yım," dedi Sara. "Haremden gezmek için çıkabiliyorlar ancak bu sadece büyük bir zorlukla yapıyor; kimsenin onları görme izni olmadığı için faytonlara kapatılmak ve Sultan'ın iznini ve yanlarına da pek çok muhafız almak zorunda kalıyorlar. Ama bir kadın olduğum için ben hareme istediğim gibi girip çıkabiliyorum."

"O halde umarım verilen rahatsızlık için onlara özürlerimi iletebilirsiniz; tabii genç adamların da," dedi Laurence.

"Daha uzun süren ve daha başarılı bir girişimden daha çok memnun olurlardı aslında," dedi kız, bir keyif belirtisiyle ve Laurence'ın hafifçe utanması karşısında gülümsedi. "Ah, münasebetsizlik etmek istemedim. Tembellik dışında çok az şey yapmalarına izin verildiği için epey sıkılıyorlar ve Sultan reformlarıyla gözdelerinden daha çok ilgileniyor."

Yemek bitti, kız annesiyle birlikte kalktı ve masadan ayrıldılar; kız odadan arkasına bakmadan dik omuzlarla çıktı ve Tharkay

sessizce evin arkasındaki bahçeye bakmak için pencerenin yanına gitti.

Maden sessizce iç geçirdi ve Laurence'ın kadehine sert kırmızı şaraptan biraz daha koydu. Acıbadem kurabiyesinden oluşan tatlı tabağı getirildi. "Bana sorularınız olduğunu biliyorum Yüzbaşı," dedi adam.

Bay Arbuthnot'a sadece Tharkay'ın mesajı iletmesi için değil, bankeri olarak da hizmet etmişti ve bu mali işin başlıca işlem aracısıydı. "Aldığımız önlemleri tahmin edebilirsiniz," dedi. "Altın tek seferde değil, değişik aralıklarla, demir külçesi olarak işaretlenen sandıkların içinde ve iyi korunan birkaç araçla gelecekti ve bütün meblağ toplanana kadar doğruca benim kasalarıma getirilecekti."

"Bayım, ödeme buraya getirilmeden önce, bildiğiniz kadarıyla anlaşmalar imzalanmış mıydı?" diye sordu Laurence.

Maden yorum yapmadan ellerini iki yana açtı. "Hükümdarlar arasında bir anlaşmanın değeri nedir? Böyle bir anlaşmazlığı hangi yargıç çözebilir? Ama Bay Arbuthnot her şeyin ayarlandığını düşünüyordu. Aksi takdirde böyle bir meblağı buraya getirterek bu kadar büyük bir riske girer miydi? Her şey yolunda, her şey şartlara uygun gibi gözüküyordu."

"Yine de ödeme hiç yapılmadıysa..." dedi Laurence.

Ortadan kaybolmadan ve büyükelçinin ölümünden birkaç gün önce Yarmouth teslimatı ayarlaması için büyükelçiden yazılı talimatlarla gelmişti. "Mesajdan bir an bile şüphe etmedim ve büyükelçinin el yazısını iyi tanıyordum. Bay Yarmouth'a güveni tamdı," dedi Maden. "İyi, genç bir adamdı ve yakında evlenecekti; her zaman ağırbaşlıydı. El altından herhangi bir iş çevirdiğine inanamam, Yüzbaşı." Ama biraz kuşkulu bir biçimde konuşmuştu ve söylediklerinden o kadar da emin görünmüyordu.

Laurence sessizdi. "Yani istediği gibi parayı ona yolladınız öyle mi?"

"Büyükelçinin konutuna," diye onayladı Maden. "Anladığım kadarıyla oradan doğruca hazineye aktarılacaktı ama büyükelçi ertesi gün öldürüldü."

Elinde imzalı makbuzlar vardı ama bunlar büyükelçinin değil Yarmouth'un el yazısını taşıyordu. Maden huzursuzca bunları Laurence'a gösterdi ve onlara bakması için süre tanıdıktan sonra, aniden, "Yüzbaşı, kibar davrandınız ama açık konuşalım," dedi. "Elimdeki tek kanıt şu: Altını taşıyan adamlar yıllardır benim için çalışan adamlardı ve onu sadece Yarmouth aldı. Bu koşullarda daha küçük bir meblağ kaybolmuş olsaydı, saygınlığımı kaybetmektense onu size kendi paramdan öderdim."

Laurence lambanın altında dikkatle makbuzlara bakıyordu; gerçekten de aklının bir köşesinde bu gibi kuşkular doğuyor olabilirdi. Makbuzları masaya bıraktı ve öfkeyle pencereye yürüdü. "Tanrım," dedi alçak sesle, "her şeye kuşkuyla bakılacak ne berbat bir durum. Hayır." Arkasına döndü. "Bayım, sizden bu konuda canınızı sıkmamanızı rica ediyorum. Çok yönlü bir insan olduğunuzu söyleyebilirim ama İngiliz büyükelçisinin öldürülmesini ve kendi ulusunuzun sıkıntıya düşmesini planladığınıza inanamam. Bu konudaki çıkarlarımızı korumak Bay Arbuthnot'un sorumluluğundaydı, sizin değil; Yarmouth'a çok fazla güvendiyse ve bu konuda yanıldıysa..." Durdu ve kafasını iki yana salladı. "Bayım, sorum size onur kırıcı gelirse lütfen söyleyin, hemen geri alırım ama... Hasan Mustafa, onu tanıyorsanız, sizce bu işe bulaşmış olabilir mi? Ya doğrudan suçlu ya da Yarmouth ile işbirliği içinde olabilir mi? En azından şu ana kadar, anlaşmaların imzalanmadığını iddia ederek kasıtlı bir şekilde yalan söylediğinden eminim."

"Olabilir mi? Her şey olabilir, Yüzbaşı. Bir insan öldü, bir diğeri kayıp ve binlerce kere binlerce sterlin değerinde altın ortadan kayboldu. Ne *olanaksız* ki?" Maden yorgun bir şekilde eliyle alnını sildi ve bir süre sonra, "Bağışlayın," dedi. "Hayır. Hayır, Yüzbaşı, buna inanamam. O ve ailesi Sultan'ın reformlarının ve Yeniçeri Birliği'nin ıslah edilmesinin ateşli destekçisidir. Kuzeni

Sultan'm kardeşiyle evli ve biraderi Sultan'ın yeni ordusunun başında. Sütten çıkmış ak kaşık olduğunu söyleyemem; politikanın bu kadar içinde olup da öyle olan birisi var mıdır? Ama kendi yaptıklarına, ailesinin yaptıklarına tümden ihanet etmesi?.. Bir insan onurunu kurtarmak için biraz yalan söyleyebilir ya da bir hain olmadan da pişmanlık duyulan bir anlaşmadan sıyrılmak için seve seve bir bahaneye tutunabilir."

"Ama buna neden pişman olsunlar? Napolyon şu anda onlara hiç olmadığı kadar büyük bir tehdit oluşturduğu için biz ihtiyaç duydukları müttefikleriz," dedi Laurence. "Napolyon'un gücünü batıya doğru çekmek için Manş üzerindeki birliklerimizi güçlendirmemiz, onlar için son derece değerli olmalı."

Maden hafif bir şaşkınlıkla baktı ve Laurence'ın açık konuşması karşısında, "Yüzbaşı, Austerlitz'den beri Napolyon'un yenilmez ve onun düşmanı olmayı seçen bir ülkenin aptallık etmiş olduğuna dair genel bir kanı var," dedi. "Üzgünüm," diye ekledi, Laurence'ın sert bakışlarını görerek, "ama sokaklarda ve kahvehanelerde böyle söyleniyor ve tahminime göre ulema ve vezirler tarafından da destekleniyor. Avusturya İmparatoru artık tahtında Napolyon'un müsamahasıyla oturuyor ve bütün dünya bunu biliyor. Onunla savaşa hiç girmemek en iyisi."

Ayrılırlarken Tharkay Maden'e yerlere kadar eğilerek selam verdi. "İstanbul'da uzun kalacak mısın?" diye sordu Maden ona.

"Hayır," diye yanıt verdi Tharkay, "bir daha gelmeyeceğim."

Maden başını salladı. "Tanrı seninle olsun," dedi kibarca ve gidişlerini izledi.

Laurence yorgundu ve bu, fiziksel yorgunluktan çok daha fazlasıydı. Tharkay da tamamen içine kapanmıştı. Nehrin kıyısında başka bir kayık için bir süre beklemek zorunda kaldılar. Yazın son günleri olmasına karşın, Boğaz'dan esen rüzgâr havaya serinlik katıyordu. Laurence deniz rüzgârının keskinliği karşısında canlandı ve Tharkay'a baktı: Adamın, dudaklarının fener ışığında

anlaşılması güç bir biçimde sıkıca birbirine bastırılması dışında sakin çizgilere bürünmüş ve herhangi güçlü bir duygunun izini dışa vurmayan yüz ifadesi değişmemişti ve değişmiyordu.

Sonunda bir kayıkçı, kayığını rıhtıma getirdi. Sadece tahta gıcırtısı, bir yana eğik ve düzensiz vuruşlarla suya dalıp çıkan küreklerin sesi, feribotçunun hırıltılı soluması ve kayığın yanlarına vuran su sesiyle bozulan sessizlikte karşıya geçtiler. Karşı kıyıdaki camiler mozaik camlardan dışarıya yansıyan mum ışığıyla parlıyordu. Bütün pürüzsüz kubbeler karanlıkta takımadalar gibi görünüyordu ve üstlerinde anıtsal görkemiyle Ayasofya yükseliyordu. Kayıkçı kıyıya atlayarak inmeleri için kayığı tuttu; kıyıdan, diğerleriyle karşılaştırılınca daha küçük görünen başka bir caminin parıltısına çıktılar. Kubbenin etrafında, sarı ışıkları yansıtan martılar cırtlak sesleriyle çılgınca uçuyordu.

Artık tüccarlar için çok geç –pazarlar ve kahveler bile kapalıydı– ve balıkçılar içinse çok erkendi; saray duvarlarına tırmanırlarken sokaklar boştu. Ya saatten ya da dikkatlerinin dağılmasından dolayı gittikçe tedbirsizleşiyorlardı, belki de yalnızca şanssızlardı. Bir muhafız grubu geçtikten sonra Tharkay kancasını fırlattı. Laurence yolu yarılayan Tharkay'a yardım etmek için duvarın tepesinde bekliyordu ki, dönemecin ardından aniden, sessizce birbirleriyle konuşan iki muhafız daha ortaya çıktı. Birkaç saniye içinde onu göreceklerdi.

Çoktan kılıçlarını kavramış olan muhafızlar bağırarak ileri fırlarken, Tharkay kendini bırakıp yere atladı. Bir tanesi onu kolundan yakaladı, Laurence diğerinin üstüne atlayıp adamı yere yıktı ve ensesinden tutarak başını yere vurup sersemletti. Tharkay diğer adamın kolundan kızıla bulanmış bir bıçak çıkartarak adamın elinden kurtuldu; Laurence'ı kolundan tuttu, ayağa kalkmasına yardım etti ve ardından arkalarından gelen bağırışlar ve çığlıklarla son sürat koşmaya başladılar.

Gürültüler, geride kalan muhafızların koşarak geri gelmesine yol açmıştı. İç içe geçmiş evlerin üst katları sokakların üzerinde

çıkıntılar oluşturuyor ve kafesli pencerelerde yanan ışıklar arkalarında iz bırakıyordu. Engebeli kaldırım taşları tehlikeliydi. Laurence, muhafızlardan ikisi başka bir yan sokaktan çıkıp neredeyse onları yakalayacakken savrulan bir kılıçtan kaçınmak için kendini yana attı.

Takipten çabucak vazgeçmediler. Laurence ciğerlerinin kaburgalarını sıkıştırdığını hissederek yamacın yukarısına doğru körlemesine Tharkay'ı takip ediyordu; bir plan doğrultusunda kaçtıklarını umuyordu. Durup bunu sormak için zaman yoktu. Sonunda Tharkay enkaza dönmüş eski bir evin yanında durdu ve dönüp ona işaret etti; evden geriye sadece en alt kat ve yerdeki, bir mahzene açılan çürümüş bir kapak kalmıştı. Ama muhafızlar çok yakındaydı, görüleceklerdi ve Laurence çıkışı olmayan bir fare deliğinde yakalanmak istemeyerek direndi.

Tharkay sabırsızca, "Gel!" dedi, kapağı geriye doğru fırlatarak ve aşağı indi. Çürümüş merdivenler, zemini toprak olan son derece nemli bir kilere iniyordu ve arka tarafta bir kapı ya da daha çok bir kapı kasası daha vardı. O kadar alçaktı ki, Laurence geçmek için neredeyse iki büklüm olmak zorunda kaldı. Yıllar içinde kenarları yuvarlaklaşmış ve kayganlaşmış taş merdivenlerden daha da aşağı indi; boğucu karanlıktan, damlayan suyun yumuşak sesi geliyordu.

Uzunca bir süre aşağı doğru ilerlediler. Laurence bir elinin kılıcının kabzasında olduğunu fark etti; diğeri duvarda duruyordu ki, inerlerken duvar aniden parmaklarından uzaklaştı ve bir sonraki basamakta bileklerine kadar gelen suya daldı. "Neredeyiz?" diye fısıldadı. Sesi uzun, boş bir yolda ilerleyerek karanlık tarafından yutuldu; su, zeminde attığı her adımda çizmelerinin üstünü yalıyordu.

Muhafızlar peşlerinden aşağı inince arkasında bir meşale ışığı belirdi ve biraz görebilmeye başladı. Az ileride, kollarıyla sarabileceğinden daha geniş, yıpranmış küçük taşlarla kaplı yüzeyi ıslak ıslak parlayan loş bir sütun duruyordu. Tavan gö-

rülemeyecek kadar yukarıdaydı ve birkaç grimsi balık, kör bir açlıkla ona çarpıp dizlerinden sekiyor, suyun yüzeyindeki yiyecek arayan ağızları hafif sesler çıkarıyordu. Laurence Tharkay'ın kolunu yakalayıp işaret etti; belli belirsiz meşale titremeleri, loş kızıl ışık çemberini genişleterek daha da aşağı inerken, suyun ve çamurdan kalınlaşmış zeminin ağırlığına karşı mücadele edip sütunun arkasına geçtiler.

Etraflarında her yöne eğilen, garip ve şekli bozulmuş bir sütun galerisi vardı. Bazıları, bir çocuğun işi gibi birbirlerinin üzerine yığılmış, birbirine uymayan ayrı bloklar halinde ve görüldüğü kadarıyla üstlerindeki şehrin ağırlığı dışında başka bir şey olmadan bir arada duruyordu. Bu, uzun süredir gömülü ve unutulmuş bir katedralin parçalanmakta olan tuğlalarının ve enkazının değil, sadece Atlas'ın taşıyabileceği bir ağırlıktı. Mekânın bu serinliği ve enginliğine karşın hava, sanki bu ağırlığın bir kısmı kendi omuzlarına binmiş gibi garip ve çok basıktı. Laurence olası bir göçüğü düşünmeden edemiyordu: Her an bir yer altı mezarı haline gelebilecek mekânın tavanı tuğla tuğla parçalanabilirdi ve bir gün kemerler daha fazla dayanamayarak evler, sokaklar, saray, camiler ve parlak kubbelerle birlikte aşağı çökecekti ve bu mezarda on bin kişi boğulacaktı.

Bu duygu karşısında omuzlarını bir kere daha silkti ve sessizce Tharkay'ın kolunu dürterek bir sonraki sütunu işaret etti: Muhafızlar suda, kendi hareketlerini boğacak kadar gürültüyle ilerliyordu. Suda ilerledikçe dibin pisliği sütunların gölgelerinde kalarak siyah girdaplar şeklinde kalkıyordu. Kalın çamur ve alüvyon, çizmelerinin altında eziliyor ve suyun içinde kemikler parıldıyordu. Hepsi balıklara ait değildi. Çamurun üstüne, hâlâ birkaç dişi sallanan bir çene kemiğinin kıvrımı çıkmıştı; bir sütunun tabanına, yeşillenmiş bir bacak kemiği sanki bir yer altı akıntısıyla sürüklenmiş gibi dayanmıştı.

Kendi sonunun da burada olacağını düşününce bedenini, faniliğin basit korkusunun ötesinde bir korku sardı. Laurence

ağzından nefes alıyordu, sadece sessiz olmak ve sadece küf ve çürümenin kötü kokusundan kaçınmak için değil; dönüp koşarak açık havaya çıkmak için hissettiği gittikçe artan mantıksız, vahşi dürtüden kurtulmak için neredeyse iki büklüm olmuştu. Pelerininin ucuyla ağzını kapadı ve sebatla ilerlemeye devam etti.

Muhafızlar takiplerini daha sistematik bir biçimde yapmaya başlamıştı. Koridor boyunca bir çizgi halinde yayıldılar. Her biri cılız bir ışık halkası çıkaran meşaleler taşıyordu ama halkaların kenarları; avlarının görünmeden geçemeyeceği, demir bir çit kadar işe yarar bir bariyer oluşturarak birbirinin üstüne biniyordu. Yankı ve ışıkla, karanlığı yapıştığı ücra köşelerden kovarak hep birlikte yüksek sesle tempo tutup yavaş ama emin adımlarla ilerliyorlardı. Laurence ilerideki duvarda ilk yansımaları gördüğünü düşündü; gerçekten de, dönüp hattı yarmaya çalışmaktan başka kaçışın ve onları tekrar geride bırakma umudunun olmadığı fare deliğinin sonuna yaklaşmışlardı ama artık bacakları derin suda ilerlemekten yorulmuş ve üşümüştü.

Geride kalmamaya çalışarak bir sütundan diğerine koşarlarken, Tharkay sütunlara dokunuyordu. Elini yanlarında gezdiriyor ve gözlerini kısarak yüzeylerine bakıyordu; sonunda bir tanesinde durdu ve Laurence dokunduğunda diğer sütunların aksine bu sütunun her tarafında, üstlerinde sabunsu ve ıslak çamur toplanmış, yağmur damlası şeklinde oymalar olduğunu fark etti. Muhafız sırası daha da yaklaşmış olmasına rağmen, Tharkay durdu ve çizmesinin ucuyla zemini yoklamaya başladı. Laurence kılıcını çekti ve kılıca böylesine hakaret ettiği için içinden Temeraire'den özür dileyerek kılıcı birikintisinin altındaki sert taşın üzerinde gezdirmeye başladı ve aniden ucunun zeminde açılmış, otuz santimden daha dar ve tamamen tıkalı bir çeşit sığ kanalın içine girdiğini hissetti.

Tharkay etrafını kolaçan ederek başını salladı ve Laurence kanal boyunca onu takip etti. İkisi de artık dize gelen suda ellerinden geldiği kadar koşuyordu. Sıçrayan suların yankıları arka-

larındaki sabit ritimde kayboluyordu: *Bir-iki-üç-dört!* O kadar sık tekrar ediliyordu ki Laurence bunların sayı olduğunu anlamaya başlamıştı. Yeşil ve kahverengi tonlarla çizgi çizgi olmuş kalın, düz çimento duvar artık tam önlerindeydi ve kanal, başladığı gibi aniden sona ermişti.

Ama Tharkay onu döndürdü; yan tarafta, iki sütunun tonozunu tuttuğu daha küçük bir ek duruyordu. Laurence az kalsın geriye sıçrıyordu: Sütunun tabanından, yarısı suya batmış cehennemsi, mat kırmızı bir taş, bir gözü üstlerine sabitlenmiş dik dik bakan canavarsı bir yüz çıkmıştı. Bir bağırış koptu: Görülmüşlerdi.

Kaçmaya başladılar ve koşarak korkunç anıtın yanından geçtikleri sırada, Laurence yüzüne ilk hafif hava akımının vurduğunu hissetti: Yakınlarda bir yerde bir hava akımı vardı. Birlikte el yordamıyla duvarın üzerinde, bir çıkıntının arkasında meşale ışıklarından gizlenen, siyah ve dar bir açıklık buldular. Merdivenler yarı yarıya pislikle doluydu ve hava bataklık gibi kokuşmuştu. Dar geçitten yukarı koşarlarken Laurence isteksizce nefes alıyordu. Eski bir yağmur oluğundan geçtikten sonra pasla kaplı demir ızgarayı ittiler; neredeyse ellerinin ve dizlerinin üstünde dışarı çıktılar.

Tharkay iki büklüm olmuştu ve nefes nefeseydi; Laurence muazzam bir çabayla ızgarayı yerine koydu ve asma kilit işlevi görsün diye ızgarayı sabitlemek için yakındaki bir ağaçtan bir dal kırdı. Tharkay'ı kolundan tuttu ve birlikte sarhoş gibi yalpalayarak sokaklarda ilerlediler. Çizmelerine ve pelerinlerinin alt kısmına yakından bakılmadığı sürece kimsenin aklına başka bir şey gelmezdi. Izgaraya vururlarken çıkarttıklar gürültü arkalarında kalmıştı ve gittikçe uzaklaşıyordu, yüzleri de kesinlikle görülmemişti.

Sonunda saray duvarlarının biraz daha alçak olduğu bir yer buldular. Laurence bu kez görülmemeleri için çok daha dikkatli bir şekilde Tharkay'ı yukarı kaldırdı ve onun yardımıyla bir şekilde duvarın üstüne çıkmayı başardı. Biraz ileride, yeşilliklerin içine

yarı yarıya gömülmüş, eski demir bir çeşmenin yanında minnettar bir şekilde yere çöktüler. Su az akıyordu ama soğuktu ve avuçlarını açarak kıyafetlerinin ıslanmasına aldırmadan açgözlülükle suyu ağızlarına ve yüzlerine götürdüler: Üstlerindeki kokuyu az da olsa gidermişti.

Sessizlik ilk başta mutlaktı ama kalbinin gürültüsü ve ciğerlerinden gelen hırıltı gittikçe arttı. Laurence gecenin ufak seslerini daha belirgin bir biçimde duymaya başladı; farelerin ve yaprakların hışırtısı, iç duvarların ötesindeki saray kuşhanesinde şakıyan kuşların belli belirsiz ve uzak sesleri; Tharkay'ın bıçağının bileği taşına düzensiz sürtünmesi: Dikkat çekmemek için yavaş, aralıklı vuruşlarla bıçağını biliyordu.

"Sana bir şey söylemek istiyorum," dedi Laurence sessizce, "aramızdaki mesele hakkında."

Tharkay bir an durdu ve bıçak ışıkta titredi. "Pekâlâ," dedi, yavaş ve özenli işine devam ederek, "dinliyorum."

"Bugün seninle aceleyle," dedi Laurence, "ve genelde hizmetimdeki birisine karşı kullanmaktan hoşlanmadığım bir tarzda konuştum. Ama yine de nasıl özür dileyeceğimi pek bilemiyorum."

"Senden kendini daha fazla sıkıntıya sokmamanı rica ediyorum," dedi Tharkay soğuk bir şekilde, başını kaldırmadan, "hepsi geride kaldı; sana söz veriyorum bu konuda canımı sıkmayacağım."

"Davranışlarından ne anlam çıkaracağımı düşündüm," dedi Laurence, bu geçiştirme girişimine aldırmayarak, "ve seni çözemedim; bu gece sadece hayatımı kurtarmadın, görevimizin ilerleyişine de katkıda bulundun. Ve yolculuğumuz boyunca yaptığın hareketlerin yalnızca sonuçlarını düşünürsem, şikâyet edecek çok az şey var; aslında büyük kısmı tehlikeli geçen bir yolculukta bizi buraya getirerek sözüne sadık kaldın. Ama bizi sayısız zorlukla dolu koşullarda bırakarak hem gereksiz hem de uydurma bir gizlilikle iki kere görevini terk ettin."

"Belki de yokluğumun böyle bir perişanlığa yol açacağı aklıma gelmedi," dedi Tharkay mülayim bir tavırla ve anında Laurence'ın sinirini kaldırdı.

"Lütfen kendini bana bir aptal olarak göstermeye çalışma," dedi. "Dünyaya gelmiş en yüzsüz ve en tutarsız hain olduğuna daha kolay inanabilirim."

"Teşekkür ederim, bu hoş bir iltifat." Tharkay bıçağının ucuyla ironik bir selam verdi. "Ama hizmetimi daha fazla istemediğin için bunu konuşmanın pek bir anlamı yok gibi geliyor bana."

"İster bir dakika ister bir ay daha hizmet et," dedi Laurence, "yine de bu oyunlarla işim bitti. Sana minnettarım ve ayrılırsan, teşekkürlerimle birlikte gideceksin. Ama kalırsan, bundan sonra emirlerime uyacağına ve bu izinsiz kaçmalara bir son vereceğine söz vereceksin; emrimde şüphe edeceğim bir adam bulundurmam ve Tharkay," diye ekledi, aniden söyleyeceği şeyden emin olarak, "sanırım şüphe uyandırmak hoşuna gidiyor."

Tharkay bıçağıyla bileği taşını bıraktı; gülümsemesi ve alaycılık havası kaybolmuştu. "Şüphe uyandırdığımı bilmenin hoşuma gittiğini söyleyebilirsin ve çok da yanılmış olmazsın."

"Bunu sağlamak için elinden geleni yaptığından emin olabilirsin."

"Sanırım bu sana ters geliyor," dedi Tharkay, "ama hiçbir şey yapmasam da, dış görünüşümün ve soyumun beyefendilerle normal ilişkiler kurmamı engellediğini uzun zaman önce öğrendim. Ve insanlar bana güvenmiyorsa, arkamdan pek de gizli saklı yapılmayan saygısızlıklara ve fısıltılara katlanmaktansa insanların açık bir şekilde benden şüphelenmesini tercih ederim."

"Ben de toplumun ve subaylarımın fısıltılarına katlanmak zorunda kaldım; köşelerde dudak büken o bağnaz yaratıklara değil, ülkemize hizmet ediyoruz ve bu hizmet onurumuzu, önemsiz hakaretler karşısında dile getireceğimiz en sert itiraz cümlelerinden daha iyi savunur," dedi Laurence.

Tharkay hararetli bir şekilde, "Bütün bunlara tamamen tek başına katlanmak zorunda kalsaydın, bu şekilde konuşur muydun merak ediyorum." dedi. "Sadece toplum değil, kardeşlik iddiasında bulunabileceğin herkes, üstlerin ya da silah arkadaşların sana aynı hor görmeyle baksaydı; bütün bağımsızlık ve ilerleme umutları senden esirgenseydi ve sus payı olarak uşakla eğitimli köpek arasında bir yerde olan üstün bir hizmetkârlık görevi teklif edilseydi..."

Alışılmış kayıtsız görünüşü artık yamuk bir şekilde takılmış bir maske gibi duruyordu, başka bir şey söylememek için ağzını kapadı ve yüzü hafifçe kızardı.

Laurence, kızgınlık ve huzursuzluk hissederek, "Bu suçlamaları kendi üstüme mi almalıyım?" diye sordu ama Tharkay kafasını iki yana salladı.

"Hayır, hiddetim için özür dilerim; bahsettiğim yaralar çektiğim acı kadar eski." Hafif buruk bir ifadeyle ekledi, "Bana yaptığın kabalıkları kışkırttığımı inkâr etmiyorum; bir beklenti alışkanlığı geliştirdim. Yol arkadaşlarım için insafsız olsa da, en azından benim için keyif verici."

Tharkay'ın kimseyle alacağı vereceği olmadığı şu anki yalnız yaşamak için ülkesinden ve arkadaşlıklardan uzaklaşmasına neden olan davranış şekillerini Laurence başka açıklamaya gerek duymadan tahmin edebilmişti ve bu Laurence'a tamamen budalaca ve daha iyisine layık bir adamın harcanması gibi geliyordu. Elini uzatarak ciddiyetle, "Bu durumda öyle olduğuna inanıyorsan, o zaman sen bana söz ver, ben de sana," dedi. "Bana bağlılığını sunacak birisine tüm sadakatimi vereceğime güvenle söz verebilirim ve sanırım seni kaybetmekten henüz farkında olmadığımdan daha fazla üzülürüm."

Tharkay ona baktı, yüzünden bir an garip, kuşkulu bir ifade geçti ve ardından hafifçe, "Eh, alışkanlıklarım kemikleşmiş ama sözümü kabul etmeye bu kadar istekliysen Yüzbaşı, sanırım tek-

lifini geri çevirmekle kabalık etmiş olurum," dedi ve kaygısız bir edayla elini uzattı ama el sıkışında hiçbir sahtelik yoktu.

* * *

Temeraire, hoşnutsuzlukla pençelerindeki çamurumsu kalıntıyı inceleyerek, "Iyy," dedi ikisini de bahçeye kaldırırken. Pençesini yıkamak için nilüfer havuzuna daldırmadan önce, "Ama dönmüş olduğunuz sürece kötü kokup kokmamanız umurumda değil; Granby yemeğe kesinlikle geç kalacağınızı ve sizi aramaya gitmemem gerektiğini söylemişti ama çok uzun zamandır yoksunuz," diye ekledi üzgün bir şekilde.

"Geri dönerken şansızlık yaşadık ve kısa bir süre için bir iğne deliği bulmak zorunda kaldık ama gördüğün gibi her şey iyi bitti; seni endişelendirdiğim için çok üzgünüm," dedi Laurence, kıyafetlerini çıkarıp doğruca havuza girdi; Tharkay çoktan suya girmişti bile. "Dyer, şunları ve çizmelerimi al ve Roland ile birlikte ne yapabileceğinize bir bakın. Bir de bana şu lanet sabunlardan getirin."

Laurence yıkanmış ve üstünü giyinmiş şekilde akşam yemeğinde konuşulanları anlatmayı bitirdiğinde, "Bunun Yarmouth'un suçlu olup olmadığı sorusunu yanıtlayacağını sanmıyorum," dedi Granby. "Bu kadar büyük miktarda altını nasıl nakledecekti? Kervanla nakledecek kadar çıldırmadıysa, gemi alması gerekiyordu."

"Öyle olsa dikkat çekerdi," dedi Tharkay sessizce. "Maden'in hesabına göre altın için birkaç yüz sandık gerekiyormuş ve kervansaraydan ya da rıhtımlardan bu kadar büyük herhangi bir harekete dair gelen bir haber yok. Dün, bütün sabahı soruşturma yaparak geçirdim. Herhangi bir nakliye aracı bulması çok zor olurdu; sığır tüccarlarının yarısı limanın güçlendirilmesi için malzeme taşıyordu ve diğer yarısı da ejderhalar yüzünden şehrin dışındaydı."

"Bir ejderha kiralamış olabilir mi peki?" diye sordu Laurence. "Doğu'da o ejderha tüccarlarını gördük; buraya kadar gelmiş olabilirler mi?"

"Pamirlerin bu tarafında onlardan hiç görmedim," dedi Tharkay. "Batı'daki insanlar onları şehirlerde istemez, bu yüzden kâr elde edemezler ve yabanilerden başka bir şey olarak görülmeyecekleri için gelselerdi bile büyük olasılıkla yakalanıp üreme alanlarına gönderilirlerdi."

"Bu zaten mantıklı değil; tekrar geri almak istiyorsa altınları ejderhayla taşıyamazdı," dedi Granby. "Bir ejderhaya günlerce büyük bir altın yığını ve mücevher taşıttırıp ardından geri vermesini isteyeceğine inanmam."

Kısık sesle yaptıkları konuşmaları bahçede sürdürüyorlardı ve Temeraire hafif özlem dolu bir tonda, "Kulağa çok büyük bir miktar gibi geliyor," dedi, Granby'nin söylediklerine itiraz etmeden. "Belki de şehirde bir yere koymuştur."

"Onu kullanmak için yüzünü gösteremeyeceği bir yerde bu kadar büyük bir meblağı biriktirmek için kendisinin de yarı ejderha olması gerekir," dedi Laurence. "Hayır; parayı götürmenin bir yolunu bulamadıysa, o kadar ileri gidemezdi."

"Ama altının götürülemeyeceğini söyleyerek söylenecek başka bir şey bırakmadın," dedi Temeraire mantıklı bir şekilde. "Öyleyse hâlâ burada olmalı."

Sessizleştiler ve Laurence sonunda, "O zaman aktif olarak karışmadılarsa bile, en azından bakanların suç ortaklığından başka seçenek olamaz," dedi. "Ve İngiltere böyle bir hakarete yanıt vermek zorunda kalacak. İttifakımıza bir son vermek isteseler bile, kesinlikle onlara bundan daha büyük bir paraya ve cana mal olacak bir savaşa kasıtlı olarak neden olurlar mı?"

"Her şeyin Yarmouth'un hatası olduğunu düşünerek gitmemizi sağlamaya çalışıyorlardı," dedi Granby. "Savaş açacak kanıtımız yok."

Tharkay aniden kalkıp üstünü silkeledi; köşkte sandalye benzeri hiçbir şey olmadığından Türk usulü uzanmak için kilim getirmişlerdi. Laurence omzunun üstünden geriye baktı ve Granby ile birlikte ayağa kalktı: Korularının uzak ucunda, servilerin gölgesinde bir kadın duruyordu. Muhtemelen daha önce saray mülkünde gördükleriyle aynı kadındı ama kalın peçeler, birini diğerinden ayırmayı güçleştiriyordu.

Kadın hızla onlara doğru geldiğinde, "Burada olmamanız gerekiyor," dedi Tharkay alçak sesle. "Hizmetçiniz nerede?"

Kadın soğukkanlı ve sakin bir şekilde, siyah gözlerini yüzünden hiç ayırmadan, "Merdivenlerde beni bekliyor; birisi gelirse öksürecek," diye yanıt verdi.

"Hizmetinizdeyim, Bayan Maden," dedi Laurence sıkıntılı bir şekilde; ne yapacağını bilemiyordu. Dünyadaki bütün anlayışa sahip olsa bile, gizli bir buluşmayı ya da daha kötüsü gizlice evden kaçmayı onaylayamazdı. Ayrıca babasına minnet borçluydu ama ondan yardım istedikleri takdirde, nasıl geri çevireceğini merak ediyordu. Formalitelere başvurarak, "Size Temeraire'i ve üsteğmenim John Granby'yi takdim edebilir miyim?" dedi.

Granby irkilerek çok da kibar olmayan bir selam verdi. "Onur duydum, Bayan Maden," dedi adını garip bir tonda telaffuz ederek ve şaşkınlıkla Laurence'a baktı; Temeraire selamını verdikten sonra onu daha açık bir merakla inceledi.

Tharkay alçak sesle kıza, "Tekrar söylemeyeceğim," dedi.

"Olmayacak şeylerden bahsetmeyelim," dedi kız elini ceketinin cebinden çıkararak ama Laurence'ın ilk başta düşündüğü gibi ona uzatmak için çıkarmamıştı. Kız avucunu açıp elini onlara doğru uzatarak, "Kısa bir süre için hazine dairesine girebildim ama korkarım çoğu eritilmiş," dedi. Avucunda Kral'ın suretinin basılı olduğu altın bir para duruyordu.

"Bu Doğulu zorbalara güvenemezsin," dedi Granby karamsarlıkla. "Sonuçta ona hırsız ve katil demiş kadar olacağız. Sanki kafasını uçurtacak olan o değilmiş gibi."

Onun da gelmesine izin verildiği ve bu yüzden varlığıyla bütün fiziksel tehlikelerin büyük ölçüde azaltılmış olduğunu düşündüğü için Temeraire çok daha iyimserdi. "Sultan'ı görmek hoşuma gidecek," dedi. "Belki ilgi çekici mücevherleri vardır ve sonunda eve gidebiliriz. Arkady ile diğerlerinin onu görmek için burada olmaması üzücü."

Bu son söylenene katılmayan Laurence iyi bir sonuç alacağından ümitliydi. Mustafa keyifsizce altın sikkeye bakmış ve Laurence soğuk bir şekilde bunun eline hazineden geldiğini söylediğinde sahte bir şaşkınlık girişiminde bulunmadan dinlemişti.

"Hayır, bayım; size kaynağımın adını vermeyeceğim," demişti Laurence, "ama isterseniz, sizinle şimdi doğruca hazine dairesine gidelim; bunun kaynağından şüphe ediyorsanız, orada daha fazlasını bulacağımıza inanıyorum."

Mustafa bu teklifi reddetti ve suçu itiraf etmemesine ve açıklama yapmamasına rağmen, aniden, "Sadrazam ile konuşmalıyım," demiş ve tekrar ortadan kaybolmuştu. Akşam bir davetiye gelmişti: Sonunda Sultan ile görüşmeye çağırılmışlardı.

"Onu utandırmak niyetinde değilim," diye ekliyordu Laurence şu anda. "Tanrı biliyor ki zavallı Yarmouth ve Arbuthnot daha iyisini hak ediyor ama yumurtaları İngiltere'ye götürdüğümüzde buna nasıl yanıt verileceğini hükümetimizin tercihine bırakacağız ve *bu* konuda yaptıklarıma ne diyeceklerini çok iyi biliyorum." Gerçekten de sıkıntıyla, yumurtalar konusunda yaptıkları hakkında çok fazla şey söyleyeceklerinden kuşkulanıyordu. "Umarım bunun, Sultan'ın hakkında hiçbir şey bilmediği bir bakan entrikası olduğunu öğreniriz."

Üçü de sadece sarayın üzerinden uçup ön kapıların dışındaki Ana Avlu'nun büyük açıklığına inerek çok kısa bir süre havada

kalmış olmalarına rağmen, iki Kazilik ejderha Bezaid ve Sherazde onlara karşılama törenine kadar eşlik etmek üzere geri dönmüştü. Üç gecedir kaldıkları bir saraya böyle bir törenle kabul edilmeleri Laurence'a saçma gelmiş olmasına karşın, Kaziliklerin önünde ve arkasında sıraya geçmişler ve Dersaadet'in muhteşem süslü revakının hemen önünde bulunan ardına kadar açılmış tunç kapıların arasından tantanalı bir sıra halinde yürüyüp avluya girmişlerdi. Yol boyunca son derece düzenli sıralar halinde duran, güneş ışığında göz alıcı beyaz sarıklarıyla vezirler ve daha geride duvar boyunca, önlerinden geçerlerken süvarilerin gergin gergin homurdanıp kıpırdanan atları duruyordu.

Sultan'ın her tarafı yeşil mücevherlerle kaplı, çarpıcı, geniş altın tahtı, türlü renkte yünden dokunmuş ve çiçekler ve süslemelerle incelikle işlenmiş muhteşem bir halının üstünde duruyordu. Elmas işlemeli hançerinin kabzası mavi ve sarı ipek bir tuniğin üzerine giydiği siyah kenarlı, koyu turuncu ve sarı satenden bir kaftanın kuşağının üzerinden yayılmış sert tüyleri tutan büyük, kare bir zümrüdün etrafındaki elmaslardan oluşan bir sorguçlu, beyaz ve uzun sarığıyla kıyafeti daha da muhteşemdi. Avlu, büyük ve kalabalık olmasına karşın pek gürültü yoktu; sıraya dizilmiş görevliler konuşmuyor, aralarında fısıldaşmıyor, hatta kımıldamıyordu bile.

Ziyaretçileri bu sessizliği bozması için isteksiz hale getirmek üzere başarıyla düşünülmüş etkileyici bir gösteriydi. Laurence öne doğru adım atarken Temeraire arkasından, tam anlamıyla kınından çekilen bir kılıç sesi kadar tehlikeli bir şekilde aniden tıslad. Şaşıran Laurence arkasına dönerek ona baktı ama Temeraire'in bakışları soluna odaklanmıştı. Divan'ın yüksek kulesinin gölgesinde parıldayan, beyaz sarmallar şeklinde kıvrılmış Lien, yattığı yerden kan kırmızısı gözleriyle onları izliyordu.

9. Bölüm

Bakmaktan başka bir şey yapacak veya düşünecek fırsat yoktu; Kazilik ejderhalar Temeraire'in yanlarına geçmiş ve Mustafa çoktan tahta yaklaşmalarını işaret etmişti. Laurence uyuşmuş bir şekilde ilerledi ve normal zarafetinden daha az resmî bir baş selamı verdi. Sultan ifadesizce ona baktı. Yüzü çok genişti, boynu kıyafetinin ve kahverengi çember sakalının arasında kayboluyordu ve hoş siyah gözlerinde düşünceli bakışların olduğu oldukça zarif yüz hatları vardı; kendini, yapmacık değil, doğal görünen bir dinginlik ve asalet havasında taşıyordu.

Hazırladığı bütün cümleler ve prova ettiği konuşması Laurence'ın aklından tamamen uçup gitmişti; başını kaldırıp doğrudan Sultan'a baktı ve en sadece Fransızcasıyla, "Majesteleri, görevimi ve ülkelerimiz arasındaki anlaşmayı biliyorsunuz," dedi. "İngiltere bu anlaşmanın üzerine düşen kısımlarını yerine getirdi ve ödeme yapıldı. Almaya geldiğimiz yumurtaları bize verecek misiniz?"

Sultan bu açık konuşmayı sakinlikle ve öfke belirtisi göstermeden karşıladı; akıcı ve rahat Fransızca konuşuyordu ve kibarca, "Barış, ülkenizin ve Kralınızın üzerine olsun; aramızdaki dost-

luğun hiç bozulmaması için dua edelim," dedi. Bu tarzda biraz daha konuştu ve bakanları arasındaki fikir alışverişinden bahsetti başka bir görüşme yapılacağına ve pek çok soruşturma başlatılacağına dair söz verdi. Hâlâ Lien'i Sultan'ın sarayının ortasında ve divanında bulmanın şiddetli ve tatsız şokuyla mücadele eden Laurence söylediği her şeyi takip etmekte zorlanmasına karşın, altındaki anlamı anlamakta hiç de zorlanmadı: Daha fazla gecikme ve daha fazla ret. Bu anlamı saklamak için gerçekten de az bir çaba gösterilmişti: Sultan inkâr etmiyor, bir açıklama veya öfkelenmiş ya da dehşete düşmüş numarası da yapmıyordu. Bakışlarında hiç de yumuşama olmamasına karşın neredeyse bir parça acımayla konuştu ve bitirdiğinde, Laurence'a konuşma fırsatı tanımadan onları hemen gönderdi.

Temeraire'in dikkati başından sonuna kadar hiç dağılmamıştı: Şaşaalı görüntüsüne rağmen, görmek için bu kadar hevesli olduğu Sultan'a çok fazla bakmamış, onun yerine bakışlarını Lien'in üzerine sabitlemişti. Onu kapıp uzaklaştırmak için omuzları anbean toplanmış ve ön ayağı Laurence'ın sırtına değene kadar ufak ufak ilerlemişti.

Kazilikler uzaklaştırmak için onu dürtmek zorunda kaldı ve Temeraire yüzünü Lien'den çevirmek zorunda kalmamak için garip bir şekilde yengeç gibi yan yan ilerledi; Lien hiç kıpırdamadı ve bir yılan kadar sakin kalarak, sarayın dönemecinden kıvrılıp tekrar iç avluya çıkarlarken, onları, duvar görüş alanının dışarı çıkarana kadar bakışlarıyla takip etti.

"Bezaid, Lien'in üç haftadır burada olduğunu söylüyor," dedi Temeraire; yelesi tamamen açılmış, titriyordu ve Lien'i gördüğü andan beri inmemişti. Laurence köşke girmeye çalıştığında, onu gözünün önünden ayırmayı redderek içeri girmesine karşı çıkmıştı; bahçede bile ısrarla Laurence'ı ön ayağına çıkması için

dürtmüş ve subayları görüşmede olanları dinlemek için dışarı çıkmak zorunda kalmıştı.

"Bizi parçalarımıza ayırmak için yeterince uzun bir zaman," dedi Granby keyifsizce. "Yongxing ile benzer şekilde düşünüyorsa, zavallı Yarmouth'u Akdeniz'e atmaya tereddüt etmemiştir ve Arbuthnot'ın geçirdiği kazaya gelince, bir ejderhanın bir atı korkutması çok zor değil."

"Bunların hepsini ve daha da fazlasını yapmış olabilir," dedi Laurence, "ve Türkler bundan yarar sağlama eğilimi göstermemişse hiçbir ilerleme kaydedememiş de olabilir."

"Bonaparte ile aynı fikirde oldukları kesin," dedi Teğmen Ferris öfkeyle, "ve onun suyuna giderlerken, umarım bunun keyfini çıkarıyorlardır çünkü çok geçmeden buna pişman olacaklar."

"Biz daha erken pişman olacağız," dedi Laurence.

Başlarının üstündeki gölge, Temeraire'in vahşi ve gürleyen hırıltısı hariç hepsini susturdu ve Lien daire çizerek aşağı inip zarif bir biçimde açıklığa konarken, iki Kazilik endişeyle tıslayarak doğruldu. Temeraire ona dişlerini gösterip hırladı.

Lien ona sakin ve kibirli bir şekilde, "Köpek gibi sesler çıkarıyorsun," dedi akıcı Fransızcasıyla, "ve tavırlarınız da çok farklı değil. Bir sonrakinde bana havlayacak mısınız?"

"Kaba olduğumu düşünmen umurumda değil," dedi Temeraire, kuyruğu, etraftaki ağaçlara, duvarlara ve heykellere tehlike oluşturacak şekilde saldırganca savrulurken. "Dövüşmek istiyorsan ben hazırım ve Laurence'ı ya da mürettebatımı incitmene izin vermeyeceğim."

"Neden seninle dövüşmek isteyeyim?" dedi Lien. Gözlerini kırpmadan onlara bakarak kuyruğunu vücudunun etrafına dolayıp bir kedi gibi dik bir biçimde kalçalarının üzerine oturdu.

Temeraire durakladı. "Çünkü... çünkü... benden nefret etmiyor musun? Laurence öldürülseydi ve bu senin suçun olsaydı ben senden nefret ederdim," dedi açık yüreklilikle.

"Ve eminim bir barbar gibi üzerime atlayıp beni ölümüne pençelemek isterdin," dedi Lien.

Temeraire'in kuyruğu, ucu hâlâ titrerken yavaşça yere indi ve Temeraire ona şaşkın şaşkın baktı; tüm tepkisi buydu. "Eh, *senden* korkmuyorum."

"Evet," dedi Lien sakin sakin. "Henüz."

Temeraire ona dik dik baktı ve Lien ekledi: "Ölümün benden aldığının onda birini karşılayabilir mi? Kaptanının kanını, seninkinden çok daha büyük ve onurlu bir prens olan değerli yoldaşımınkiyle eşdeğer tutacağımı mı düşünüyorsun?"

Temeraire, yelesi daha da dikilirken kızgınlıkla, "Öyle mi?" dedi. "Prensin *hiç* de onurlu değildi, öyle olsaydı Laurence'ı öldürtmeye çalışmazdı; Laurence onun ya da diğer prensler gibi *yüz* kişiye bedeldir ve zaten kendisi de bir prens," diye ekledi.

"Öyle prens senin olsun," dedi Lien küçümseyici bir tavırla. "Yoldaşım için daha uygun bir intikam alacağım."

"Peki," dedi Temeraire homurdanarak, "dövüşmek istemiyorsan ve Laurence'ı incitme niyetinde değilsen, neden geldin bilmiyorum ama artık gidebilirsin. Çünkü sana zerre kadar güvenmiyorum," diye bitirdi meydan okurcasına.

"Geldim," dedi Lien, "çünkü anladığından emin olmak istiyorum. Çok genç ve aptalsın ve kötü eğitilmişsin; merhametim kalmış olsaydı sana acırdım."

"Bütün hayatımı altüst ettiniz. Beni ailemden, arkadaşlarımdan ve evimden ayırdınız; lordumun Çin'deki bütün umutlarını mahvettiniz ve yaptığı bütün mücadelenin ve harcadığı tüm emeğin bir hiç uğruna olduğunu bilerek yaşamam gerekiyor. Ruhu huzur bulamayacak ve mezarı bakımsız kalacak."

"Hayır, seni ya da seni ülkesine bağlayan kaptanını öldürmeyeceğim." Yelesini silkeledi ve öne eğilerek kısık sesle, "Elindeki her şeyden; evinden, mutluluğundan ve güzel şeylerden yoksun kaldığını göreceğim," dedi. "Ülkenin mahvolduğunu ve dostlarının senden koparıldığını göreceğim. Seni benim olduğum kadar yalnız, arkadaşsız ve sefil göreceğim. Ondan sonra dünyanın karanlık ve ıssız bir köşesinde istediğin kadar yaşayabilirsin ve kendime o zaman mutlu diyeceğim."

Temeraire, Lien'in kısık, tekdüze sözcükleriyle gözleri fal taşı gibi açılmış, yelesi yavaşça boynuna inmiş ve donakalmıştı. Lien konuşmasını bitirdiğinde biraz geri çekildi ve Laurence'ı bir kafes gibi korumak için iki ön ayağıyla onu daha da yakınına çekti.

Lien toparlanarak kanatlarını yarı yarıya açtı. "Fransa'ya gitmek ve o barbar imparatorun hizmetine girmek için yola çıkıyorum," dedi. "Sürgünümün acılarının çok fazla olacağına şüphe yok ama seninle konuştuğum için artık onlara daha rahat katlanacağım. Muhtemelen uzun bir süre tekrar karşılaşmayacağız; umarım beni hatırlarsın ve keyif aldığın şeylerin geçici olduğunu bilirsin."

Havalandı ve üç hızlı kanat vuruşuyla uzaklaşıp hızla gözden kayboldu.

Gidişinin ardından bir süre tamamen sessizlik içinde ve dehşete düşmüş bir şekilde dikilirlerken, "Tanrı aşkına," dedi Laurence sertçe, "tehditlerden korkacak çocuklar değiliz ve bize dünyadaki bütün kötülükleri yapmaya niyetli olduğunu zaten biliyorduk."

"Evet ama ben bu kadar *iyi* bilmiyordum," dedi Temeraire alçak bir sesle. Laurence'ın kıpırdamasına izin vermeye niyetli gibi gözükmüyordu.

Laurence, elini Temeraire'in yumuşak burnuna koyarak, "Kıymetlim, lütfen seni üzmesine izin verme," dedi. "Birkaç ucuz sözcük pahasına üzülürsen, ona sadece istediğini verirsin. Boş sözlerdi; güçlü olmasına rağmen o bile bir savaşta tek başına

o kadar büyük bir fark yaratamaz ve Napolyon, onun yardımı olsun ya da olmasın mahvolmamız için elinden geleni yapacak."

"Ama bize zaten çok büyük bir zarar verdi," dedi Temeraire mutsuz bir şekilde. "Artık fena halde ihtiyacımız olan ve uğrunda onca yol kat ettiğimiz yumurtaları almamıza izin vermeyecekler."

"Laurence," dedi Granby aniden, "Tanrı aşkına, bu hainler yarım milyon sterlini çaldı ve Donanma'ya nanik yapabilmek için o istihkâmların inşasında parayı kullanmıyorlarmış gibi davranıyorlar. Buna izin veremeyiz; bir *şeyler* yapmalıyız. Temeraire esaslı bir kükremeyle bu sarayın yarısını başlarına yıkabilir..."

"Lien gibi intikam almak için cinayet işleyip enkaz yaratmayacağız; böyle bir düşünceye itibar etmemeliyiz," dedi Laurence. Granby itiraz edecekken elini kaldırarak, "Hayır," diye devam etti. "Gidip adamları yemeğe ve ardından biraz dinlenmeye gönder, hava kararana kadar uyuyabildikleri kadar uyusunlar."

"Bu gece gidiyoruz," diye devam etti, çok soğuk ve sakin bir şekilde, "ve yumurtaları da götürüyoruz."

"Sherazde yumurtasının haremde tutulduğunu söylüyor," dedi Temeraire, biraz soruşturduktan sonra, "sıcak kalacakları hamamların yakınında."

Kaziliklere bakarak, "Temeraire, bize ele vermezler mi?" diye sordu Laurence endişeyle.

"Onlara neden sorduğumu söylemedim," dedi Temeraire suçlu bir bakışla. "Pek doğru gelmedi ama sonuçta," diye ekledi, "yumurtalara iyi bakacağız, o yüzden aldırmayacaklardır ve altını aldıkları için insanların itiraz etmeye hakkı yok. Ama onlara daha fazla soru soramam, yoksa neden öğrenmek istediğimi merak ederler."

"Yumurtaları aramak için bir hayli zaman kaybedeceğiz," dedi Granby. "Sanırım bölgede, muhafızlar tarafından gelişigüzel

devriye atılıyordur ve kadınlar bizi görürse kesinlikle yaygara koparacaktır; bu iş şakaya gelmez."

"Sanırım yalnızca birkaçımız gitmeli," dedi Laurence alçak sesle. "Birkaç gönüllü alacağım..."

"Öyle bir şey yapmayacaksın!" diye bağırdı Granby öfkeyle. "Hayır, bu kez olmaz Laurence. Seni nereye gittiğine dair bir fikrin olmadan, büyük olasılıkla her köşede bir düzine muhafızla karşılaşacağın o labirent gibi yere göndermem; bunu ben yapacağım. Kendini doğratırken burada boş boş oturduğumu söylemek için İngiltere'ye dönmeyeceğim. Temeraire, gitmesine izin vermeyeceksin, beni duyuyor musun? Kesinlikle öldürülecek; bana inan."

"Gidenler kesinlikle öldürülecekse, kimsenin gitmesine izin vermem!" dedi Temeraire endişeyle ve ayrılma girişiminde bulunacak herhangi birisini durdurmaya oldukça hazır bir şekilde sertçe oturdu.

"Temeraire, bu sadece abartı," dedi Laurence. "Bay Granby, durumu abartıyor ve sınırlarınızı aşıyorsunuz."

"Hayır, aşmıyorum," dedi Granby küstahça. "Bir düzineden fazla kez kendimi tuttum, çünkü oturup izlemenin son derece berbat bir şey olduğunu ve böyle eğitilmediğini biliyorum ama sen bir kaptansın ve kellen konusunda çok daha dikkatli *olmalısın*. Tahtalıköyü boylaman sadece senin değil Hava Kuvvetleri'nin ve ayrıca benim sorunum."

Tharkay, Laurence Granby'yi azarlayacakken araya girerek, "İzin verirseniz," dedi sessizce, "ben giderim; alarm verdirtmeden tek başıma yumurtalara giden bir yol bulabileceğime oldukça eminim ve ardından geri dönüp grubun geri kalanını oraya götürebilirim."

"Tharkay," dedi Laurence, "bu bize borçlu olduğun bir hizmet değil; gönüllü olmadıkça, bunu yapmasını silah altına alınmış bir insandan bile isteyemem."

"Ama ben gönüllüyüm," Tharkay belirsiz yarım gülümsemesiyle gülümsedi, "ve büyük ihtimalle bu işten, buradaki herkesten çok daha büyük olasılıkla tek parça olarak geri dönebilecek olan da benim."

"Her seferinde muhafızlara rastlama şansıyla gidip geri gelip tekrar giderek riski üç katına çıkarma pahasına mı?" dedi Laurence.

"Demek bu iş *çok* tehlikeli," dedi Temeraire yelesini dikerek. "*Sen* gitmiyorsun, Granby oldukça haklı ve başka birisi de gitmiyor."

"Ah, kahretsin," dedi Laurence alçak sesle.

"Anlaşılan benim gitmeme başka alternatif pek yok," dedi Tharkay.

Temeraire Tharkay'ı şaşırtarak ve bir ejderhanın görünebileceği kadar inatçı bir şekilde oturarak, "Sen de gitmiyorsun!" diye karşı çıktı. Granby de kollarını kavuşturup çok benzer bir ifade takındı. Laurence'ın genelde saygısızlığa çok az hoşgörüsü vardı ama bu durumda baltayı fena halde taşa vurmuştu. Bir savaşta olduğu gibi kazanç için risk almanın gerekli olduğuna ikna edilebilirse, Temeraire'in, girişimi bir grubun yapmasına izin vermesi için fikri değiştirilebilirdi ama Laurence'ın gitmesine yine de karşı çıkacaktı. Hava Kuvvetleri'nin kurallarını hiçe sayarak kendi de gitmeyecekse, Laurence'ın böylesine ölümcül bir girişime adamlarını göndermek gibi bir niyeti yoktu.

Tıkanıp kaldılar ve derken Keynes bahçeye geldi. "Gizlilik aşkına, umarım şu ejderhalar İngilizce anlamıyordur," dedi. "Şirret kadınlar gibi bağırmayı bitirdiyseniz, Dunne sizinle konuşmak istiyor Yüzbaşı; o ve Hackley gezintileri sırasında hamamı görmüş."

"Evet, efendim," dedi Dunne; sadece pantolon ve yara bere içindeki teninin üzerinde gevşekçe sallanan bir gömlek ve solgun bir yüzle eğreti karyolada oturuyordu; ondan daha zayıf olan Hackley kırbaçtan daha kötü etkilenmişti ve hâlâ bitkindi. "En

azından oldukça eminim; oradan çıkarken hepsinin saçlarının uçları ıslaktı ve sarışınlar... Sarışınlar sıcaktan pembeleşmişti." Laurence'ın yüzüne bakamayarak utanç içinde bakışlarını yere çevirdi ve çabucak, "Ve binanın dışında bir düzine baca vardı efendim ve gün ortası ve sıcak olmasına karşın hepsinden duman çıkıyordu," diyerek bitirdi.

Laurence başını salladı. "Yolu hatırlıyor ve kendini, gidecek kadar güçlü hissediyor musun?"

"Oldukça iyi hissediyorum efendim," dedi Dunne.

"Kendini bir kadınla yatacak kadar iyi hissediyor," dedi Keynes iğneleyici bir üslupla.

Laurence duraksadı. "Bize bir harita çizebilir misin?" diye sordu Dunne'a.

"Efendim," dedi Dunne yutkunarak, "efendim, lütfen gelmeme izin verin. Orayı görmeden çizebileceğimi gerçekten sanmıyorum; çok fazla dönüş var."

Bu yeni avantaja karşın, Temeraire'i ikna etmek büyük bir çaba gerektirdi; sonunda Laurence Granby'nin isteğine boyun eğmek zorunda kaldı ve mürettebatın geri kalanını genç Teğmen Ferris'e bırakarak Granby'nin gelmesine izin verdi. İşaret fişeklerini kemerine sokarken, "İşte, rahatlayabilirsin Temeraire," dedi Granby tatminle. "En ufak bir tehlike olursa fişek atacağım ve yumurtaları almış olsak da olmasak da gelip Laurence'ı alacaksın; ona ulaşabileceğin bir yerde olmasını sağlayacağım."

Laurence güçlü bir öfke duydu; bu hatırı sayılır bir itaatsizlikti ama sadece Temeraire tarafından değil, bütün mürettebat tarafından onaylandığı açıkça görülebiliyordu. Yapabileceği hiçbir şey yoktu ve içten içe Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın da benzer bir düşüncede olacağını, hatta daha sert bir şekilde buna karşı çıkacağını biliyordu.

Nezaketten uzak bir şekilde vekil teğmenine döndü. "Bay Ferris," dedi, "bütün adamların Temeraire'in üzerinde ve hazır tutmalarını sağlayın. Temeraire, işaretimizi görmezsen ve sarayda gürültü başlar ya da yukarıda ejderhalara dair herhangi bir belirti olursa, hemen havalan; karanlıkta uzun bir süre gözlerden uzak kalabilirsin."

Temeraire, gözlerinde savaşçı bir ışıkla, "Tamam. Uzun süre işaretinizi görmezsem gideceğimi düşünme, o yüzden de bana bunu yapmamı söyleme," dedi.

Neyse ki Kazilikler yerlerini daha küçük muhafızlara, Temeraire'den biraz çekindikleri için gerideki koruda kalan ve ona sıkıntı yaratmayacak orta sıklette iki ejderhaya bırakarak hava kararmadan gitmişti. Onlara önlerini görebilecekleri kadar ışık veren ay incecik bir çizgiden çok az daha genişti.

"Bütün mürettebatın güvende olması için sana güvendiğimi hatırlamanı istiyorum," dedi Laurence Temeraire'e yumuşakça. "Herhangi bir şey ters giderse lütfen onlara dikkat et; bana söz ver."

"Söz," diye karşılık verdi Temeraire, "ama kaçıp seni arkada bırakmayacağım, o yüzden sen de bana dikkatli olacağına ve herhangi bir sorun çıkarsa bana haber göndereceğine dair söz vermelisin. Burada kalmaktan ve arkada bırakılmaktan hoşlanmıyorum," diye bitirdi mutsuz bir şekilde.

"Ben de seni burada bırakmaktan hiç hoşlanmıyorum kıymetlim," dedi Laurence ve hem onu hem de kendini rahatlatmak için Temeraire'in yumuşak burnunu okşadı. "Çok uzun sürmemesine çalışacağız."

Temeraire hafifçe, mutsuz bir ses çıkardı ve ardından hareketlerini muhafız ejderhalardan gizlemek için kanatları yarı açarak kalçalarının üzerine oturup gidecek olan grubu teker teker dikkatle çatıya çıkardı; Laurence, Granby, Tharkay, Dunne,

Martin, fazla deri parçalarıyla yumurtaları taşıyabilmeleri için yaptığı deri torbaları gruba dağıtmış olan koşum ustası Fellowes ve yeni yardımcı pilot olmuş gözcüleri Digby. Salyer, Dunne ve Hackley'nin rütbelerinin indirilmesi yüzünden Laurence genç subay sıkıntısı çekiyordu ve terfi etmek için çok genç olmasına rağmen çocuk iş ciddiyetinden dolayı bunu hak etmişti. Rütbesini, diğer rütbe indirmelerden önce yükseltmek çok daha iyi olmuştu ve yeni yardımcı pilot, girişimlerinin başarısına ve son olarak da Kral'a sessizce kadeh kaldırarak tehlikeli maceralarına başladılar.

Eğik çatı güvenli değildi ve üzerinde yürümek zordu ama her halükârda görülmemeleri gerekiyordu. Bu yüzden ellerini kullanarak çatının, üstünde rahatlıkla durulacak kadar geniş harem duvarıyla birleştiği yere kadar emekleyerek gitmeyi başardılar. Bu yükseklikten labirente benzeyen tüm yapıları yukarıdan görebiliyorlardı: minareler ve yüksek kuleler, galeriler ve kubbeler, avlular ve revaklar... Hepsi çılgın bir mimarın eserine benziyor ve sanki tamamı neredeyse bir tek büyük yapıymış gibi, aralarında pek mesafe olmadan birbirlerinin üzerinde duruyordu. Dam ve tavan arası pencereleriyle cömertçe bölünen çatılar beyaz ve griydi ama seçebildikleri kadarıyla pencerelerin hepsinde parmaklık vardı.

İleride, oldukça aşağıda, duvarın bitişiğinde geniş ve mermerden yapılma bir yüzme havuzu vardı ve gri arduvaz taşlı dar bir yol, sınırın çevresini dolaşarak iki açık kemere doğru uzanıyordu: İçeri giriş yolu. Sıraya girdiler ve ilk olarak Tharkay aşağı indi. Herkes gergindi ve ışıkları yansa da yanmasa da evlerin pencerelerine dikkatle bakıyor ve birisinin onları görüp görmediğine dair bir işaret arıyorlardı. Herhangi bir ses duyulmadı. Dunne'i bir halatla bağladılar ve Fellowes ile Granby onu aşağı birlikte indirdi; ip, kalçalarına dayanıyor ve eldivenli ellerinin arasında hafifçe kayıyordu; ardından diğerleri de teker teker aşağı indi.

Tek sıra halinde sessizce yürüdüler; terasta fenerler, suda ise pencerelerin ışıklarının yansıması sarı sarı dalgalanarak par-

lıyordu. Kemere ulaştılar; içeriye girdiler. Alçak tavanlı ve eriyen mumlarla hafifçe aydınlanan, pek çok kapıda ve merdivende ise karanlığa boğulan dar bir geçitteki oyuklarda kandiller titrek ışıklarıyla yanıyordu. Fısıldarcasına ses çıkaran hava akımı yüzlerine vuruyordu.

Sessizce ve cesaret edebildikleri kadar hızlıca ilerlediler. Tharkay en öndeydi ve Dunne ona karanlıkta hatırlayabildiği kadarıyla yolu tarif ediyordu. Ara sıra alınan bir nefesle ara sıra yakalanabilen ve insan içine çekmeye çalışınca, daha güçlü tütsü ve baharat kokuları tarafından bastırılan, güllerinkinden daha tatlı ve daha narin olan güzel kokuların izini taşıyan pek çok küçük odanın önünden geçtiler. Divanların üstüne atılmış ve yerlere saçılmış yazı kutuları, kitaplar, müzik aletleri, tokaları, eşarplar ve makyaj malzemeleri haremdeki boş saatlerin eğlenceleriydi. Başını bir kapıdan içeri uzatan Digby şaşkınlıkla nefesini tuttu ve Digby'nin yanına gittiklerinde etrafları aniden solgun ve çarpık suratlarla dolunca kılıçlarına uzandılar. Hâlâ altın çerçeveleri içinde olan çatlamış, bazı parçaları eksik ve duvarlara dayanmış aynalarla dolu bir mezarlığa bakıyorlardı.

Tharkay ara sıra onları durduruyor, elini sallayarak hepsini odalardan birine sokuyordu ve uzaktan gelen ayak sesleri kesilene dek sessizce çömelip bekliyorlardı. Bir keresinde birkaç kadın berrak, ince sesleriyle gülerek koridordan geçti. Laurence havadaki nemin, gittikçe artan sıcaklığın ve bir ağırlığın farkına varıyordu, Tharkay ona bakarak başını salladı ve eliyle gelmesini işaret etti.

Laurence yanına gitti. Kafesli bir panelden yüksek, iyi aydınlatılmış mermer bir koridora bakıyorlardı. Dunne, uzun ince bir kemeri göstererek, "Evet, onları çıkarken gördüğümüz yer burası," diye fısıldadı; kemerin etrafındaki zemin parlak ve nemliydi.

Tharkay parmağıyla dudağına dokundu ve onlara tekrar karanlığa girmelerini işaret etti; yavaşça ilerleyerek, sonsuza dek sürmüş gibi gelen dakikalar boyunca ortadan kayboldu. Ar-

dından geri gelerek, "Aşağı giden yolu buldum ama muhafızlar var," diye fısıldadı.

Merdivenlerin dibinde, saat epey geç olduğu için boş ve uykulu gözlerle birbirleriyle konuşan üniformalı dört siyahi harem ağası duruyordu ama görünmeden ve alarm verdirmeden onlara ulaşmak hiç kolay değildi. Laurence kartuş kutusunu açtı ve kâğıt sarımlı mermilerden yarım düzinesini yırtıp barutu yere döktü; merdivenlerin iki tarafına saklandılar ve mermileri, mermerde takırdayarak ve çınlayarak merdivenden yuvarladı.

Korkmaktan ziyade şaşırmış olan muhafızlar ne olduğuna bakmak için yukarı çıkıp barutun üzerine eğildi. Laurence emir verirken Granby öne atılmıştı bile ve tabancasının kabzasıyla bir tanesine vurdu; Tharkay bıçağının kabzasıyla diğerinin şakağına hızla bir darbe indirip adamı kolayca yere yığdı. Laurence üçüncüsünün gırtlağına sarıldı ve muhafız sessizleşip hareketsizleşene kadar sıktı. Ancak geniş göğüslü, kalın enseli iri yarı bir adam olan sonuncu muhafız, Martin onu yere sermeden önce Digby'nin ellerinde boğuk bir ses çıkarmayı başardı.

Herkes nefes nefese kalmış, hareketsizce etrafa kulak kesilmişti ama bir karşılık gelmedi. Muhafızları, kendilerinin gizlenmiş olduğu karanlık köşeye yığdılar ve adamları fularlarıyla bağlayıp ağızlarını tıkadılar.

"Artık acele etmeliyiz," dedi Laurence. Hızla merdivenlerden aşağı inip çizmeleriyle döşeme taşlarında gürültü çıkararak kubbeli, boş koridorda koştular. Buhar ve su damlaları yüzünden kayganlaşan duvara yerleştirilmiş büyük taş kurnalar ve altın musluklar, köşelerin çoğunda bulunan siyah ahşap bölmeler, ufak soyunma kısımları ve ortasında taş platformlarla sarı taştan zarif, sivri uçlu kemerleri olan yüksek kubbeli, geniş, mermerden yapılma hamam boştu. Hamamın her tarafından dışarıya kemerler açılıyor ve duvarların üst kısımlarına yerleştirilmiş havalandırma menfezlerinden içeri buhar bulutları giriyordu. Taştan yapılmış

tek bir dar merdiven, onları dokunulmayacak kadar sıcak olan demir bir kapıya çıkardı.

Kapının etrafına toplanıp iterek açtılar, Granby ve Tharkay anında ileri atılarak kendilerini, neredeyse yakıcı denilebilecek derecede sıcak ve cehennemi andıran turuncu-kızıl renklerde bir parıltıyla aydınlanan bir odada buldular. Birkaç bacağı olan küçük bir ocakla, kıvrıla kıvrıla uzaklaşan ve duvarlarda kaybolan boruları olan parlak bakırdan yapılma büyük, kaynayan bir kazan neredeyse odanın tamamını dolduruyordu. Kazanın yanında, kükreyen ağzını beslemek üzere bir odun yığını duruyordu ve onun da hemen yanında kömür koyulup yeni yakılmış bir mangal vardı. Küçük alevler, üzerine asılmış taştan bir kâseyi yalayarak ısıtıyordu. Bellerine kadar çıplak iki siyahi köle şaşkın şaşkın onlara bakarak dikiliyordu; bir tanesi, sıcak taşların üzerine boşaltmak üzere suyla dolu uzun saplı bir kepçe, diğeri de kömürleri karıştırdığı bir ocak demiri tutuyordu.

Granby ilkini yakaladı ve Martin'in yardımıyla sesini keserek adamı yere yatırdı ama ikincisi kızmış demiri savurdu ve bağırmak için ağzını açarken çılgınca Tharkay'a sapladı. Tharkay garip, boğuk bir homurtu koyuverdi ve adamın kolunu yakalayarak demiri itti. Laurence eliyle adamın ağzını kapadı; Digby adamı başına vurarak bayılttı.

"İyi misin?" diye sordu Laurence sertçe. Tharkay ceketinin ucuyla alev alan pantolonunu söndürdü ama ağırlığını sağ bacağına vermiyordu. Yüzü solmuş bir halde duvara yaslandı; o an havaya yanık et kokusu yayıldı.

Tharkay çenesi kilitlendiği için konuşamadı ama diğerlerinin endişeleri elini sallayarak geçiştirip ileriyi işaret etti. Kazanın arkasında, parmaklıklardan aşağı kırmızı pasın süzüldüğü sürgülü, küçük bir demir kapı ve kapının ardında bir düzine ejderha yumurtasının ipek kumaşlardan büyük yuvalarda yattığı biraz daha serin bir oda vardı. Kapı dokunulmayacak kadar sıcaktı ama

Fellowes geniş birkaç deri parçası çıkarınca Laurence ve Granby ellerini koruyarak sürgüyü kaldırıp kapıyı ardına kadar açtı.

Granby içeri daldı ve yumurtalara giderek ipeği kaldırıp yakın bir ilgiyle kabuklarına dokundu. Yeşil beneklerle kaplı, tozlu kızılımsı yumurtalardan bir tanesinin üstünü açarak, "Ah, işte güzelimiz burada," dedi huşu içinde. "Bu bizim Kazilik ve en fazla sekiz haftası var, çok geç kalmış sayılmayız." Yumurtanın üstünü örttü ve yumurtayı Laurence ile birlikte ipek kundağından büyük bir dikkatle çıkarıp Fellowes ve Digby'nin deri şeritleri sıkıca birbirine bağladığı kazan odasına taşıdılar.

Granby, yumurtaların geri kalanını incelemek için geri dönüp parmaklarının ucuyla hafifçe kabuklarına vurarak, "Şunlara bak," dedi. "Hava Kuvvetleri hepsine ne kadar verirdi? Ama bize söz verilenler şunlar; onların ufak savaş ejderhalarından biri olan bir Alaman, şu," yumurtaların en küçüğünü; bir insanın göğsünün yarısı büyüklüğündeki açık limon sarısı renginde olanı gösterdi, "ve bir orta sıklet olan Akhal-Teke." Kırmızı-turuncu benekli krem rengi bir yumurtaydı.

Artık hepsi, kayışları ipek örtülerin üstüne bağlayarak derinin üzerinde kayan ellerle sıkıca tokalıyordu; her biri terliyor, ceketlerinin sırt kısmında büyük siyah lekeler oluşuyordu. Yaptıkları işi gizlemek için kapıyı kapamışlardı ve pencerelere rağmen, oda onları kızartacak bir fırın gibiydi neredeyse.

Aniden havalandırma menfezlerinden sesler gelmeye başladı: Ellerini kayışlardan çekmeden durdular ve ardından daha yüksek bir ses, daha net bir şekilde duyuldu. Bir kadın sesiydi. Tharkay kadının cümlesini, "Daha çok buhar," diye çevirdi fısıldayarak ve Martin kepçeyi kapıp kâseden su alarak taşların üzerine döktü ama buhar bulutlarının hepsi havalandırmadan gitmedi ve odada neredeyse göz gözü görmez oldu.

"Buradan hızla çıkmalıyız. Merdivenlerden aşağı, en yakındaki kemere ve gördüğünüz herhangi bir açık alana," dedi

Laurence sessizce, hepsinin duyduğundan emin olmak için teker teker yüzlerine baktı.

Fellowes, derisinin geri kalanını yere bırakarak, "Dövüşte size bir yararım olmaz; Kazilik'i ben alırım," dedi. "Sırtıma bağlayın. Bay Dunne düşmemem için bana yardım edebilir."

"Pekâlâ," dedi Laurence ve Martin ile Digby'ye Akhal-Teke'yi ve daha küçük Alaman'ı almalarını söyledi. O ve Granby kılıçlarını, deri kayışlarla bacağını bağlamış olan Tharkay da bıçağını çekti. On beş dakika kadar yoğun nemli bir ortamda durduktan sonra tabancalarına güvenemezlerdi.

"Bir arada kalın," dedi ve suyun geri kalanını tek seferde sıcak taşlara ve kömürlerin üzerine boşaltıp kapıyı tekmeleyerek açtı.

Bir tıslama eşliğinde yükselen büyük buhar bulutları, onlara merdivenin aşağısına ve hamamın dışına kadar eşlik etti; hava, herhangi bir şey görebilmeleri için yeterince berraklaşmadan önce kemerli geçidin yolunu yarılamışlardı. Derken, peşlerindeki buhar bir esintiyle dağıldı ve Laurence kendini, tamamen çıplak ve elinde su dolu bir ibrik olan son derece güzel bir kadına bakarken buldu. Cildi tam olarak sütlü çay rengindeydi ve vücudunu örten tek şey uzun, parlak ve ıslak ipler şeklindeki simsiyah saçlarıydı. Kadın ilk başta şaşkınlıkla, kenarları kahverengi olan deniz yeşili kocaman gözleriyle dik dik ona baktı. Ardından diğer kadınları da galeyana getiren kulak tırmalayıcı bir çığlık koyuverdi: Tamamen farklı tarzlarda olsalar da eşit güzellikteki bir düzineden fazla kadın vahşi ve müzikal bir alarm verircesine bağırmaya başladı.

"Ah Tanrım," dedi Laurence. Utanç içinde, kadını omuzlarından tutup sertçe kenara itti ve o önde adamlarıysa arkasında kemere doğru koşmaya başladılar. Uzak kenarlardan odaya muhafızlar girdi ve iki tanesi koşar adımlarla doğruca Laurence ile Granby'nin üstüne geldi.

Hemen hamle yapamayacak kadar afalladıkları için Laurence rakibinin elinden kılıcını düşürmeyi başardı ve bir tekmeyle uzağa

itti. Hepsi ıslak zeminde hafifçe kayarak ilerlerken Laurence ve Granby adamları koridora kadar geriletti ve yere serdikleri iki muhafız, arkadaşlarına seslenirken, koridora fırlayıp merdivenlere doğru koştular.

Laurence ve Granby, Tharkay'ın kollarının altına daldı ve merdivenlerden sekerek çıkmasına yardım etti; diğerleri yumurtaları taşıyor, arkalarında öfkeli bir takip başlamasına ve kadınların çığlıkları daha fazla dikkati çekmesine rağmen büyük bir hızla ilerliyorlardı. İleriden gelen koşan ayak sesleri onları özgün rotalarının kesildiği konusunda uyardı. Tharkay sertçe, "Doğuya gidelim, şu tarafa," dedi ve başka bir koridora döndüler.

Koşarlarken yüzlerine, oldukça hoş hissettiren bir soğuk hava dalgası çarptı ve etraflarındaki bütün pencerelerin ışıklarının yandığı küçük, mermer bir avluya çıktılar; Granby hemen bir dizinin üzerine çöküp işaret fişeğini yaktı. Ateş alamayacak kadar ıslanmış olan ilk fişek ve bir sonraki ateşlenmedi. Granby küfrederek işe yaramaz silindirleri yere attı ama gömleğinin altına sıkıştırmış olduğu bir üçüncüsü sonunda ateş aldı ve parlak mavi bir iz bırakarak siyah gökyüzüne fırladı.

Yumurtaları yere bırakıp dövüşmek zorunda kaldılar: İlk muhafızlar bağırarak üstlerine geliyor ve binadan da daha fazlası çıkıyordu. Yumurtalara zarar vermekten korkan Türk muhafızlar tabancalarını kullanamıyordu ve sadece biraz sabırla sayı üstünlüklerinin istilacıları yeneceğine güvenerek çok yakına girmemeye dikkat ediyorlardı. Laurence, her iki taraftan birbiri ardına gelen iki darbeyi savuşturarak muhafızlardan birini uzakta tutmaya çalışıyordu; kanat vuruşlarına göre saniye sayıyordu ama Temeraire kükreyerek avluya dalmadan önce tahmin ettiği sürenin ancak yarısı dolmuştu. Temeraire'in rüzgârı hepsini neredeyse yere seriyordu.

Muhafızlar bağırarak geriye doğru sendeledi. Temeraire'in, binalara çarpmadan ve onları yıkmadan inebileceği bir yer yoktu

ama Semaviler havada belli bir noktada kalabiliyordu; Temeraire kanatlarını kuvvetle çırparak neredeyse tam üstlerinde durdu. Kanatlarının gürültüsü, avluda yankılanarak gevşek tuğla ve taş parçalarını döküyor ve avlunun etrafındaki pek çok pencere, şiddetli patlama sesleriyle parçalanıyor, jilet keskinliğindeki parçaları yere düşüyordu.

Temeraire'in üstündeki mürettebat aşağı halatlar atıyordu. Yumurtaları telaşla bağladılar ve karın donanımına yerleştirilmesi için yukarı gönderdiler. Fellowes değerli yükünü vermemiş, kendisinin yumurtayla birlikte yukarı çekilip karın ağına yerleştirilmesini sağlamıştı; karabinalarını koşuma bağlamak için pek çok el ona doğru uzandı.

"Çabuk, çabuk," diye bağırdı Temeraire. Alarm artık gerçekten verilmişti ve uzakta vahşice borular ötüyor, gökyüzüne daha fazla fişek atılıyordu. Ardından kuzeydeki bahçelerden korkunç bir kükreme yükseldi ve büyük bir alev fışkırması gökyüzünü kırmızıya boyadı: Kendi duman ve alevlerinin içinde sarmal çizerek Kazilikler havalanıyordu. Laurence, Dunne'ı altçıların uzanan ellerine doğru kaldırdı ve ardından donanıma atladı.

"Temeraire, hepimiz bindik, haydi!" diye bağırdı, donanıma elleriyle asılmış bir halde; altçılar herkesin koşuma bağlanmasına yardım ediyor ve Therrows Laurence'ın karabinalarını elinde tutuyordu. Yumurtaları kaybetmek üzere oldukları için tedbiri elden bırakan muhafızlar ellerine tüfeklerini alıyordu. Bölük düzenine geçerek tüfeklerini tek bir noktaya hedeflediler: Bir ejderhayı yaralayabilmenin tek olası yolu buydu.

Temeraire kanatlarını çırparak büyük bir itişle doğruca yukarı çıkmaya başladı. Digby, "Yumurta! Yumurtaya dikkat edin," diye bağırdı ve yumurtaya doğru hamle yaptı. Küçük limon sarısı Alaman yumurtasının ipek örtüsü yerde bir şeylere takılmış, deri kayışların altından uzun, muhteşem bir kırmızı kurdele şeklinde

çıkmıştı ve yumuşak, nemden kayganlaşmış yumurtayı kayışların içinde çok gevşek bırakmıştı.

Digby parmaklarıyla yumurtayı kavradı ama deri kayışların ve karın ağının arasından kolayca dışarı çıkan yumurta kaymaya devam etti. Digby koşumu bırakıp diğer eliyle de yumurtayı yakaladı. Henüz bağlanmamış karabinaları gevşekçe sallanıyordu. Martin ona doğru uzanarak, "Digby!" diye bağırdı ama Temeraire'in yükselişi durdurulamazdı: Çoktan çatının tepesindeydiler ve muazzam kanat vuruşlarının gücüyle yükselmeye devam ediyorlardı ve Digby yumurtayı göğsüne bastırmaya devam ederek şaşkın ve ağzı açık bir biçimde düşmeye başladı.

Çocuk ve yumurta havada döne döne düşmeye devam ediyordu ve birlikte avlunun taş zeminine, bağıran muhafızların ortasındaki zemine çarptılar. Digby'nin kolları beyaz mermer üzerinde yanlara doğru açılmıştı, ejderciğin kıvrılmış ve yarı şekillenmiş yılansı vücudu kabuğun kırılan parçaları arasında yatıyordu. Fener ışıkları, kan ve yumurta sıvısının içinde yatan küçük kırık vücutların üzerinde tüyler ürpertici bir şekilde parlarken, Temeraire yükselmeye devam etti.

10. Bölüm

Avusturya sınırına doğru devam eden uzun ve tehlikeli bir uçuştu; hepsi üzgündü ve onları yasa boğulmaktan uzak tutan tek şey acelelerinin olmasıydı. Temeraire üzüntüsünü belli eden sızlanmaları haricinde Laurence'ın yumuşak çağrılarına yanıt vermeden ve hiç konuşmadan karanlıkta hızla ilerliyordu ve onları bulmaya çalışan Kazilik ejderhalarının öfkesi gökyüzünü yol yol aydınlatırken arkalarında bir yangın felaketi patlak vermişti.

Ay batmıştı; yıldızlardan başka bir ışık olmadan bulutların arasından uçuyorlar ve ara sıra pusulaya bakmak için incecik fener ışığını kullanma riskine giriyorlardı. Temeraire'in siyah derisi karanlıkta neredeyse görünmezdi ve ejderha kanadı seslerini duymak üzere kulak kesilmişti. Yanlarından üç kere alarm haberini taşıyan hızlı kuryeler geçti ve o sırada Temeraire bir o yana bir bu yana çark etti: Bütün kırsal kesim onlara karşı alarma geçmişti. Temeraire hızının sınırlarını daha önce hiç yapmadığı kadar zorlayarak ilerlemeye devam etti; kanat vuruşları karanlığa batan kürekler gibi çalışarak onları ileri taşıyordu.

Laurence onu engellemeye çalışmadı; şu an, başka durumlarda Temeraire'i kendi dayanıklılığının sınırlarını aşmaya sevk

edebilecek coşku ya da savaş heyecanı yoktu. Ne kadar hızlı yol aldıklarını bilmelerine olanak da yoktu; ara sıra, geçtikleri bir bacanın zayıf parıltısı dışında, altlarındaki her yer karanlıktı. Hepsi sessizce birbirlerine ve bedenlerini kamçılayan rüzgâr yüzünden Temeraire'in vücuduna sokulmuştu.

Karanlığın arkalarında kalan doğu tarafı daha soluk bir maviye dönmeye başlıyor ve yıldızlar kayboluyordu. Temeraire'i daha hızlı olmaya zorlamanın yararı yoktu; şafaktan önce sınıra ulaşamazlarsa, hava tekrar kararana kadar bir şekilde saklanmak zorunda kalacaklardı; gün boyunca sınırı geçmenin olanağı yoktu.

Allen, sessizliği bozarak, "Efendim, şurada bir ışık var," dedi; sesi ağlamaktan boğuklaşmış ve kalınlaşmıştı; eliyle kuzeyi işaret ediyordu. Meşaleler parlayarak birbiri ardına görüş alanlarına girdi: Sınır boyunca tek sıra halinde ince bir ışık kolyesi diziliydi ve hayal kırıklığı içinde birbirlerine seslenen ejderhaların hafif ve öfkeli kükremeleri duyuluyordu. Hepsi tetikte ve dikkatle karanlığa bakıyor, daireler çizen kuşlar gibi ileri geri küçük gruplar halinde uçuyorlardı.

Granby Laurence'ın kulağına hafifçe, "Gece uçucuları yok; sadece karanlıkta şanslarını deniyorlar," dedi, ellerini ağzının etrafına kapamış bir şekilde. Laurence başını salladı.

Türk ejderhalarının uçuşu Avusturya sınırını da alarma geçirmişti; Laurence Tuna Nehri'nin karşı yakasındaki bir tepeye yerleştirilmiş ve tamamen aydınlatılmış, çok uzakta olmayan bir istihkâm görebiliyordu. Temeraire'in yan tarafına dokundu ve Temeraire büyük gözleri karanlıkta parlayarak kendisine döndüğü zaman, Laurence sessizce orayı gösterdi.

Temeraire başını salladı; doğruca sınıra gitmeyip bir süre istihkâm hattına paralel uçarak havadaki Türk ejderhalarını izledi. Ara sıra mürettebatlar, bir hedefi gerçekten vurmaktan ziyade gürültü yapmanın verdiği küçük tatminle karanlığa ateş edecek kadar ileri gidiyordu. Ara sıra havaya fişek atıyorlardı ama kilo-

metreler boyunca uzanan sınır yüzünden her yeri aydınlatmak mümkün değildi.

Temeraire onlara yalnızca kaslarının aniden gerilmesiyle uyarı verdi. Laurence Allen'ı ve diğer gözcü Harley'yi aşağı çekip Temeraire'in boynuna iyice yapıştı. Temeraire kısa ve seri kanat çırpışlarıyla hızını büyük ölçüde artırarak ileri atıldı; sınıra on ejderha boyu mesafe kala kanatlarını boylu boyunca açıp onları çırpmayı kesti ve göğsünü şişirerek derin bir nefes aldı; süzülerek doğruca, her iki yandaki meşalelerin çok fazla aydınlatamadığı karakollar arasındaki karanlık noktalardan birine ilerledi.

Elinden geldiği kadarıyla kanat çırpmamaya çalıştı; Temeraire ağaçların tepelerine yükselmek için sonunda tekrar kanat çırpma riskine girene kadar yere o kadar yaklaştılar ki, Laurence taze çam yapraklarının kokusunu bile duymaya başladı. Temeraire bir buçuk kilometreden fazla bir mesafe kat ederek Avusturya istihkâmının kuzeyine doğru gitti; Türk sınırı, rengi iyice açılan gökyüzü sayesine daha açık bir şekilde görülebiliyordu ve geçişlerinin görüldüğüne dair herhangi bir belirti yoktu: Ejderhalar arama uçuşlarına devam ediyordu.

Yine de hava aydınlanmadan önce bir yere sığınmaları gerekiyordu; Temeraire kırsal kesimde kolayca saklanamayacak kadar iriydi. "Bizim bayrakla birlikte beyaz bayrağı da açın, Bay Allen," dedi Laurence. "Temeraire, içeri gir ve olabildiğince çabuk yere in; duvarlarının dışında değil de, içinde bir gürültü koparmalarını sağlamamız daha iyi olur."

Temeraire'in başı önüne düşüyordu; önceki uçuşundan ve üzüntüsünden sonra hayatında daha önce hiç yapmadığı kadar fazla çaba sarfederek uçmuştu; kanat çırpışı tedbirden değil yorgunluktan dolayı yavaşlamıştı. Ama şikâyet etmeden son bir gayretle yükselip duvarın üzerinden fırladı ve sertçe avluya inerek, korktukları için telaş içinde bağıran bir atlı şövalye birliğini bir tarafa, bir bölük piyadeyi diğer tarafa kaçırdı.

"Ateş etmeyin!" diye bağırdı Laurence megafonundan. Ardından İngiliz bayrağını sallayarak ayağa kalkıp bu cümleyi Fransızca olarak tekrar etti. Avusturyalılar duraksadılar ve o arada Temeraire iç geçirip başı göğsüne düşerek kalçalarının üzerine oturdu ve, "Ah, çok yorgunum," dedi.

Albay Eigher onlara kahve ve yatacak yer, Temeraire'e de kaçarken bacağını kırmış atlardan birini verdi. Atların geri kalanı çabucak kale duvarlarının dışına çıkartılmış ve bir padoğa koyularak başlarına nöbetçi dikilmişti. Laurence öğleden sonraya kadar uyudu. Temeraire güven içinde kalenin kalın ahşap duvarlarının ardına kıvrılmış olmasaydı kendini kesinlikle sekiz yüz metre ilerideki Türklere bile ele verecek şekilde horlamaya devam ederken Laurance yarı uykulu bir biçimde yatağından kalktı.

Laurence yolculuklarını, önceki geceden daha detaylı anlattığında, "Bonaparte'ın suyuna gitmeye niyetliler, öyle mi?" diye sordu Eigher; kendi endişesi, doğal olarak ülkesinin komşularıyla kurabileceği ilişkiler üzerineydi. "Tadını çıkarmaya baksınlar."

Laurence'a iyi bir yemek sundu ve onu anlayışla karşıladı ama verecek az şeyi vardı. Bir kadeh daha şarap doldurarak, "Sizi Viyana'ya gönderirdim," dedi, "ama Tanrım, size kötülük etmiş olurdum. Bunu söylemekten utanıyorum ama sizi Bonaparte'a altın kâsede sunacak olan, kendilerine insan diyen yaratıklar var."

Laurence sessizce, "Bize sığınacak yer verdiğiniz için çok minnettarım efendim ve ne pahasına olursa olsun sizi ya da ülkenizi mahcup etmem. Fransızlarla barış halinde olduğunuzu biliyorum."

"Barış halinde," dedi Eigher acı bir şekilde. "Ayaklarının dibine sinmiş diyebilirsiniz. Bu daha doğru olur."

Yemek bitene dek neredeyse üç şişe şarap içmişti ve şarabın üzerinde yarattığı ağırlık bunun bir alışkanlık olmadığını gös-

teriyordu. Bir beyefendiydi ama yüksek sınıftan değildi. Bu da terfilerinin, becerileriyle hak edebileceğinin daha altında kalmasına neden olmuştu. Ama onu içmeye sevk eden şey kızgınlık değil, acıydı; akşam ilerlerken ve konyakla arkadaşlık bileşimi dilini iyice çözerken kelimelere dökülmüştü.

Onun öcüsü Austerlitz'ti; ölümcül savaşta General Langeron'ın komutası altında görev yapmıştı. "Şeytan bize Pratzen Tepeleri'ni verdi," dedi, "ve kasabayı... Adamlarını kasıtlı olarak en iyi yerlerden çıkardı ve geri çekiliyor numarası yaptı, neden? Onunla savaşalım diye. Onun elli bin adamı vardı, bizim de Ruslarla birlikte doksan bin adamımız. Bizi savaşa çekmeye çalışıyordu." Soğuk soğuk güldü. "Peki, onları neden bize vermeyecekti ki? Onları birkaç gün sonra kolayca geri aldı zaten." Elini sallayarak savaşın, hâlâ içiyor olmasına rağmen hazırlamasının on dakikasını aldığı bir grafiğinin bulunduğu harita masasının üzerini gösterdi.

Laurence kendi adına, şoke olduğunu açığa vuran tepkisini donuklaştıracak kadar içmemişti; Austerlitz'deki büyük felaketi denizde, Çin'e giderken ve sadece muğlak ifadelerle öğrenmişti; araya giren aylar ona daha iyi bir bilgi sağlamamış ve gittikçe zaferin abartıldığına inanmıştı. Albay onları hareket ettirdikçe, görkemli bir düzen içindeki teneke askerleri ve tahta ejderhalar son derece tatsız bir etki bırakıyordu.

"Sağ kanadına biraz darbe aldırarak merkezimizi boşaltana kadar eğlenmemizi sağladı," dedi Eigher, "ve ardından ortaya çıktılar: on beş ejderha ve yirmi bin adam. Onları cebrî yürüyüşle getirtmişti ve gelişlerine dair bir fısıltı dahi duymamıştık. Birkaç saat daha dayandık, Rus İmparatorluk Muhafızları onların biraz kanını döktü ama bu, savaşın sonuydu."

Komutan asasıyla atlı bir figürü devirdi ve gözlerini kapayarak sandalyesine oturdu. Laurence küçük ejderha figürlerinden birini alıp elinde çevirdi; ne diyeceğini bilemiyordu.

Eigher bir süre sonra, "Ertesi sabah İmparator Francis gidip ona ateşkes yapılması için yalvardı," dedi. "Kutsal Roma İmparatoru, kendisine bir taç çalmış bir Korsikalıya boyun eğdi." Sesi boğuktu, daha sonrasında hiç konuşmadı ve yavaşça bilincini yitirdi.

Laurence, Eigher'i uyurken bırakarak artık uyanmış ve mutsuzluğu devam eden Temeraire'in yanına gitti. "Digby'nin ölümü yeterince kötüydü," dedi Temeraire, "ama ejderciği de öldürdük ve onun bunlarla hiçbir ilgisi yoktu. Bize satılmayı ya da Türkler tarafından alıkonulmayı seçmemişti ve kaçıp kurtulamazdı."

Muhtemelen içgüdüsel olarak, kalan iki yumurtayı vücuduna yakın tutmuş ve etrafına kıvrılmıştı. Ara sıra da uzun çatallı dilini çıkarıp yumurtalara değdiriyordu. Laurence ile Keynes yumurtaları incelemek istediğinde onları gönülsüzce verdi ve o kadar yakında duruyordu ki, sonunda ejderha doktoru sabırsızlıkla, "Şu lanet kafanı çeker misin? Bütün ışığı kestiğin için hiçbir şey göremiyorum," dedi.

Keynes hafifçe kabuklara vurdu, kulağını yüzeylerine bastırıp dinledi, bir parmağını ıslatıp yumurtaları biraz ovdu ve parmağını ağzına götürdü. Tatmin olduğunda çekildi. Temeraire yumurtaları vücuduna daha sıkı bastırdı ve doktorun söyleyeceklerini beklerken endişeyle baktı.

"Eh, iyi durumdalar ve soğuktan zarar görmemişler," dedi Keynes. "Onları ipeğe sarsak iyi olur ve," başparmağıyla Temeraire'i gösterdi, "onlara bakıcılık yapmasının bir zararı olmaz. Orta sıkletin hiç acelesi yok. Kabuktan gelen sesten ejderciğin henüz şekillenmediğini söyleyebilirim; aylarca beklememiz gerekebilir. Ama Kazilik için en fazla sekiz haftamız var; eve götürmek için kaybedecek bir anımız bile yok."

"Avusturya güvenli değil, kalabalık Fransız birlikleri yüzünden Alman eyaletleri de," dedi Laurence. "Prusya üzerinden kuzeye

gitmeyi düşünüyorum; bir buçuk hafta içinde denizi görürüz ve İskoçya oradan birkaç günlük uçuş mesafesinde."

Laurence o akşam onunla konuştuğunda, "Hangi yoldan gidersen git, çabuk gitmek zorundasın; Viyana'ya raporumu biraz geç ulaştırmanın bir yolunu bulacağım. Böylece o lanet politikacılar seni kullanarak Avusturya'yı biraz daha utandırmanın bir yolunu bulamadan ülke dışına çıkmış olursun," dedi Eigher. "Sizi güvenli bir şekilde sınıra kadar götürebilirim. Ama denizden gitseniz daha iyi olmaz mı?"

"Cebelitarık'ın etrafından dolaşmak bize en az bir ay daha kaybettirir ve İtalya kıyısı boyunca yolumuzun büyük bir kısmında barınacak yer bulmak zorunda kalırız," dedi Laurence. "Prusyalıların şimdiye kadar Bonaparte'a yardım ettiğini biliyorum ama sizce bizi ona teslim edecek kadar ileri giderler mi?"

"Sizi teslim etmek mi? Hayır," dedi Eigher. "Savaşa giriyorlar."

"Napolyon'a karşı mı?" diye bağırdı Laurence; bu duymayı beklemediği iyi bir haberdi. Prusyalılar uzun süredir Avrupa'daki en iyi savaş gücüydü; daha önceki koalisyona vaktinde katılsalardı, sonuç kesinlikle çok farklı olurdu ve savaşa girişleri artık ona Napolyon'un düşmanları için büyük bir zafer gibi geliyordu. Ama Eigher'in bu haberde memnun olacak hiçbir şey göremediği açıktı.

"Evet, Bonaparte onları ve onlarla birlikte Rusları ayaklarıyla çiğneyerek toprağa gömdüğünde, Avrupa'da onu engelleyecek kimse kalmamış olacak," dedi Albay.

Laurence bu kötümserlik karşısında fikrini kendine sakladı. Haber moralini oldukça yükseltmişti ama bir Avusturyalı subay, Bonaparte'tan ne kadar tutkuyla nefret ediyor olursa olsun, kendi ordusunun başarısız olduğu yerde Prusya ordusunun başarılı olduğunu görmek istemezdi. Laurence politik davranarak, "En azından yolculuğumuzu geciktirmek için nedenleri olmayacak," dedi.

"Hızlı gidin ve savaşın önünde kalın, yoksa sizi Bonaparte bizzat geciktirir," dedi Eigher.

Ertesi akşam tekrar karanlığın örtüsü altında yola çıktılar. Laurence, eve onlardan daha çabuk varacaklarını umut etmesine karşın, Viyana'ya, oradan da Londra'ya gönderilmek üzere Eigher'e birkaç tane mektup bırakmıştı. Herhangi bir kaza durumunda, en azından şu ana kadarki ilerleyişleri ve Osmanlı İmparatorluğu ile olan durum bilinmeliydi.

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na geçen yılın eski şifrelerini kullanarak yazdığı kodlarla düzenlediği rapor her zamankinden daha sert bir dille olmuştu. Tam olarak suçluluktan değildi; kendini, hareketlerinin doğru olduğuna kesinlikle inandırmıştı ama raporun genel anlamda ne kadar düşmanca bir yargıyla değerlendirilebileceğinin farkındaydı: Kendisinden daha yüksek bir merci tarafından onaylanmamış, küçücük bir kanıtla girişilen pervasız ve düşüncesiz bir macera. Hırsızlığın sebebinden çok sonucu, Türklerin duygularını kolayca değiştirebilirdi.

Ve bu, görevin getirdiği bir sorumluluk olarak savunulamazdı; kimse, emir almadan yabancı bir gücü suçlayarak böylesine çılgın ve ümitsiz bir görevi yerine getirmeye sorumluluk diyemezdi; tam tersi olarak bile adlandırılabilirdi. Yüzsüzce, Lenton'ın yumurtaları eve getirmeleri emrini gösterip buna gerekçe diyecek bir safsatacı da değildi. Aslında aciliyet dışında önemli olan başka bir şey yoktu; yapılacak en mantıklı hareket, karmaşık meseleyi Bakanlar Kurulu'nun ellerine teslim etmek için hemen eve dönmek olacaktı.

İkinci ağızdan duymuş olsaydı, kendi hareketlerini onaylayıp onaylamayacağından bile emin değildi; tam da herkesin havacılardan beklediği, başına buyruk bir davranış tarzıydı ve muhtemelen içinde başka bir şey barındırıyordu; hâlâ Deniz Kuvvetleri'nde görev yapıyor olsaydı, bu kadar çok şeyi riske atıp atmayacağını

bilmiyordu. Dikkatli olunsaydı, bu önemsiz bir tedbir olurdu ama asla bilinçli olarak politik bir yol seçmemişti; tamamen onun sorumluluğuna giren ve başkalarının isteğiyle verilip alınmayan bir ejderhanın kaptanı olma konusunda oldukça farklı bir şey vardı yalnızca. Laurence huzursuz bir şekilde, kendini otoritenin üstünde görmeye başlama tehlikesi içinde olup olmadığını gözden geçirmek zorunda kaldı.

"Otoritede bu kadar harika olan ne var anlamıyorum," dedi Temeraire, Laurence o sabah dinlenmek için yerleştiklerinde endişesini ona açtığı zaman. Bir dağ yamacının rüzgâr altı tarafındaki yüksek bir açıklığa kamp kurmuşlardı ve başlarında kimsenin olmadığı az sayıda koyun çok fazla duman çıkarmaması için bir ateş çukurunda Gong Su'nun dikkatli ellerinde kızarıyordu.

"Bana öyle geliyor ki otorite sadece insanları yapmak istemedikleri ve tehditlerle yapmaya ikna edilemeyecekleri şeyleri yapmaya zorluyor," diye devam etti Temeraire. "Otoritenin üstünde olduğumuza çok memnunum. Birisi bir gemiymişim gibi seni benden alıp bana başka bir kaptan verseydi hiç de hoşnut olmazdım."

Laurence buna pek itiraz edemezdi ve otoritenin tanımını tartışabilecek olmasına karşın, çok yanlış olduğunu hissettiği için bunu yapamazdı; açıkça şimdiye kadar en azından kısıtlamalardan muaf olması hoşuna gitmişti ve bundan utansa bile en azından bu konuda yalan söylemeyebilirdi. "Eh, sanırım yapabilseydi her insanın bir zorba olacağı doğru," dedi üzüntüyle. "Eline zaten olduğundan daha fazla güç geçirmemesi için Bonaparte'ı engellemek için daha fazla sebep işte."

"Laurence," dedi Temeraire düşünceli bir şekilde, "bu kadar berbat bir insan olduğu halde insanlar neden onun dediklerini yapıyor? Tabii ejderhalar da."

"Ah, şey, kişilik olarak berbat bir insan olup olmadığını bilmiyorum," dedi Laurence. "Onlar için savaş kazanıp dururken pek

hayret edilecek bir şey değil belki ama en azından askerleri onu seviyor ve bu kadar yükselmek için bir miktar cazibesi olmalı."

"Eğer birileri otorite sahibi olacaksa onun böyle bir otoriteye sahip olması neden bu kadar korkunç öyleyse?" diye sordu Temeraire. "Kral'ın hiç savaş kazandığını duymadım ne de olsa."

"Kral'ın otoritesi bunun gibi bir şey değil," dedi Laurence. "O Devlet'in başıdır ama mutlak gücü yok; İngiltere'de hiç kimsenin yok. Bonaparte kısıtlanamaz, istekleri sorgulanamaz ve sahip olduğu yetkiyi yalnızca kendisine hizmet etmesi için kullanıyor. Kral ve bakanları sonuçta kendilerinden önce ulusumuzun hizmetkârları; ne olursa olsun en azından birçoğu öyle."

Temeraire iç geçirdi ve sohbeti daha fazla devam ettirmedi. Laurence'ın ona endişeyle bakmasına yol açarak, kayıtsızca tekrar yumurtaların üzerine kıvrıldı. Bu yalnızca üzücü kayıp yüzünden olmuyordu; mürettebatından birisinin ölmesi Temeraire'i her zaman üzerdi ama genelde bu daha çok öfkeyle kendini gösterirdi ve Laurence asıl sebebin ejderha özgürlükleri konusundaki anlaşmazlıkları olduğundan korkuyordu; bu, daha derin ve zamanın çözemeyeceği bir hayal kırıklığıydı.

Temeraire'e özgürlüğün yavaş ilerleyen politik gelişimini anlatmaya çalışabilirdi. Wilberforce Parlamento'daki grupları ikna etmek için uzun yıllarını harcamıştı ve köle ticaretini yasaklamak için bile hâlâ büyük uğraşlar veriyorlardı ama bu ona, Temeraire'e söylenemeyecek kadar zayıf bir avuntu ve bir model olarak pek işe yaramaz gibi geliyordu. Bu, Temeraire'in sabırsız karakterine hiç uymayacak, çok yavaş ve hesaplı bir ilerlemeydi ve sonuçta görevlerini yaparlarken politikayı takip etmek için az zamanları vardı.

Ama gittikçe, bir şekilde bir umut bulması gerektiğini hissediyordu; görevlerinin savaşı birinci sıraya koymaları gerektirdiği savını bir kenara atamayacak olmasına karşın, Temeraire'i bu kadar üzgün görmeye kolayca katlanamazdı.

Avusturya kırsalı olgunlaşan ekinler yüzünden yeşil ve altın sarısıydı ve sürüler besili ve mutluydu; en azından Temeraire onlara pençelerini geçirene kadar. Başka ejderha görmediler ve meydan okumayla karşılaşmadılar. Saksonya'dan geçtiler ve iki gün boyunca, ilerleyen ordudan hâlâ bir iz olmadan hiç durmadan kuzeye doğru ilerlediler. Sonunda Erzgebirge Dağları'nın son yükseltilerinden birini geçtiklerinde aniden Dresden kasabasının dışında büyük bir karargâhla karşılaştılar: Yandaki vadiye yaklaşık yetmiş bin adam ve neredeyse iki düzine ejderha yayılmıştı.

Laurence gecikerek bayrağı asmalarını emretti; aşağıda alarm verilmiş ve adamlar silahlarına, mürettebatlar da ejderhalarına koşmaya başlamıştı; buna karşın İngiliz bayrağı onlara çok farklı bir karşılama sağladı ve Temeraire eğreti kuşlakta aceleyle temizlenmiş bir yere indi.

"Adamlar inmesin," dedi Laurence Granby'ye. "Umarım uzun süre durmamız gerekmez; bugün yüz altmış kilometre daha yapabiliriz." Yapacağı Fransızca açıklamaları ve istekleri düşünerek koşumdan sarkarak yere indi ve üstündeki tozu temizlemeye çalıştıysa da, pek başarılı olamadı.

"Eh, zamanı gelmişti," dedi birisi, hızlı bir İngilizceyle. "Geri kalanlarınız nerede?"

Laurence dönüp boş boş baktı: Önünde, kaşlarını çatmış, kamçısını bacağına vuran bir İngiliz subayı dikiliyordu. Laurence aynı şartlarda Piccadilly'deki bir balık satıcısıyla karşılaşsaydı daha fazla şaşırmazdı. "Aman Tanrım, bizde de mi seferberlik ilan edildi?" diye sordu. "Bağışlayın," diye ekledi kendini toplayarak. "Temeraire'den Yüzbaşı William Laurence, hizmetinizdeyim efendim."

"Ah, Albay Richard Thorndyke, irtibat subayı," dedi Albay. "Ve ne demek istiyorsun; sizi beklediğimizi çok iyi biliyorsunuz."

"Efendim," dedi Laurence daha da şaşırarak, "sanırım bizi başka bir birlikle karıştırdınız; bizi bekliyor olamazsınız. Biz

İstanbul üzerinden Çin'den geliyoruz; aldığım en son emirler aylarca eski."

"Ne?" Artık şaşırma ve gittikçe dehşete düşme sırası Thorndyke'taydı. "Bana yalnız olduğunuzu mu söylemeye çalışıyorsun?"

"Gördüğünüz gibi," dedi Laurence. "Sadece güvenli geçiş istemek için durduk; Hava Kuvvetleri adına acil bir iş için İskoçya'ya gidiyoruz."

"Eh, Hava Kuvvetleri'nin lanet savaştan daha acil ne işi olabilir bilmek isterdim!" dedi Thorndyke.

"Ben de efendim," dedi Laurence öfkeyle, "görevim hakkında böyle bir söylemde bulunmanızı hangi durumun haklı çıkaracağını bilmek isterdim."

"Durummuş!" diye bağırdı Thorndyke. "Bonaparte'ın orduları ufukta ve bana durumun ne olduğunu mu soruyorsun! Buraya iki ay önce varması gereken yirmi ejderhayı bekliyorum; lanet durum *bu*."

III

11. Bölüm

Prens Hohenlohe ifadesiz bir yüzle Laurence'ın açıklama yapma girişimlerini dinledi. Altmış yaşlarında, beyaz peruğuyla ona resmîden çok ağırbaşlı bir görüntü veren içten bir yüzü olan Prens kararlı görünüyordu. "İngiltere, nefretinizi bu kadar açık bir şekilde ifade ettiğiniz zorbanın yenilmesi için çok az yardım teklif etti," dedi sonunda, Laurence bitirdiğinde. "Kıyılarınızdan savaşa katılmak için ordu gelmedi. Başkaları İngilizlerin kandan çok altın harcamayı tercih ettiği konusunda yakınabilirdi Yüzbaşı ama Prusya savaşın ağırlığını taşımaya gönülsüz değil. Yirmi ejderha söz verilmesine karşın, artık savaşın arifesindeyiz ve hiçbiri burada değil. İngiltere sözünü yerine getirmek istemiyor mu?"

"Efendim, size yemin ederim bu düşünülemez bile," dedi Thorndyke, öfkeyle Laurence'a bakarak.

"Böyle bir niyet olamaz," dedi Laurence. "Onları neyin geciktirdiğini bilemem efendim ama bu sadece İngiltere'ye dönme endişelerimi artırıyor. Bir haftalık bir uçuştan biraz fazla yolumuz var; bana güvenli geçiş verirseniz ayın sonu gelmeden gidip dönebilir ve size söz verilen birliği getiririm."

"O kadar zamanımız olmayabilir ve daha fazla boş güvence kabul etme eğiliminde değilim," dedi Hohenlohe. "Söz verilen birlik gelirse, güvenli geçiş yapabilirsiniz. O zamana kadar konuğumuz olacaksınız ya da isterseniz, verilen sözleri yerine getirmek için elinizden geleni yapabilirsiniz: Bunu sizin vicdanınıza bırakıyorum."

Görüşmenin sona erdiğini belirtmek için muhafızına başını sallayarak çadırın kapısını açtırdı. Tavırlarındaki kibarlığına karşın, sözlerinin altında iğneleme vardı.

"Umarım oturup izleyecek ve bizden daha fazla tiksinmelerine yol açacak kadar aptal değilsindir," dedi Thorndyke, çadırdan çıktıklarında.

Laurence öfkeli bir şekilde hızla ona döndü. "Prusyalıları bize müttefikten çok mahkum gibi davranmaları ve Hava Kuvvetleri'ne hakaret etmeleri konusunda cesaretlendirmek yerine bizim tarafımızı tutacağınızı düşünürdüm; koşullarımızı çok iyi bilmenize karşın bir İngiliz subayından hoş bir performans."

"İki yumurta buradaki harekât karşısında ne kadar önemli olabilir, deneyip beni ikna et," dedi Thorndyke. "Tanrı aşkına, bunun ne demek olduğunu anlamıyor musun? Bonaparte onları paketlerse, gözünü Manş'ın karşısından başka bir yere dikeceğini mi sanıyorsun? Onu burada durdurmazsak, gelecek yıl bu zamanlarda onu Londra'da durduruyor olacağız; daha doğrusu durdurmayı deneyeceğiz ve ülkenin yarısı alevler içinde kalacak. Siz havacıların bağlı olduğunuz şu hayvanları tehlikeye atmaktansa her şeyi yapacağınızı yeterince iyi biliyorum ama senin de görebileceğin gibi..."

"Bu kadarı yeter; bu kadarı gerçekten yeter," dedi Laurence. "Tanrı aşkına, çok ileri gittiniz." Adama arkasını dönüp için için kaynayan bir öfkeyle uzaklaştı; mizaç olarak kavgacı bir insan değildi ve nadiren kavga çıkararak tatmin olmak istemişti; cesaretinin ve göreve bağlılığının sorgulanmasına ve ayrıca mesleğine

hakaret edilmesine katlanmak çok zordu ve koşullar biraz daha iyi olsaydı, kendine hâkim olmayacağını düşünüyordu.

Ama Hava Kuvvetleri'nin, subayların düello yapmasını engelleyen yasağı, etrafından dolaşılacak sıradan bir düzenleme değildi; bırakın herhangi bir yeri, bir savaşın ortasında onu sadece savaşın dışında bırakmakla kalmayıp Temeraire'in moralini tamamen bozacak olan yaralanma riskine giremezdi. Ama onurunun lekelendiğini hissediyordu. "... ve sanırım o kahrolası süvari, bir köpek cesaretine bile sahip olmadığımı sanıyor," dedi acı bir şekilde.

"Çok şükür yapmak zorunda olduğun şeyi yapmışsın," dedi Granby rahatlayarak. "Bunun can sıkıcı olduğunu inkar etmiyorum ama risk almamak gerek. Adamı bir daha görmek zorunda değilsin; onunla halletmemiz gereken herhangi bir şey olursa Ferris ve ben aracı olabiliriz."

"Teşekkür ederim ama onunla karşılaşmak istemediğimi düşünmesindense beni hemen vurmasını tercih ederim," dedi Laurence.

Granby onunla kuşlağın girişinde buluşmuştu; birlikte onlara ayrılmış küçük, çıplak açıklığa ulaştılar; adamlar yemek ateşlerinde acele bir öğün kapmakla meşgulken, Temeraire yapabildiği kadar rahat bir şekilde kıvrılmıştı ve kulakları ve yelesi dikkatle kalkmış bir şekilde ilgiyle yanındaki Prusya ejderhalarının sohbetini dinliyordu.

"Yola çıkıyor muyuz?" diye sordu, Laurence geldiğinde.

"Hayır, korkarım çıkmıyoruz," dedi Laurence, onlara katılmaları için diğer kıdemli subayları Ferris ve Riggs'i çağırarak. "Pekala beyler, buraya saplanıp kalmış durumdayız," dedi keyifsizce. "Bize geçiş izni vermeyi reddettiler."

Laurence durumu anlatmayı bitirdiğinde, Ferris patladı. "Ama efendim, *dövüşeceğiz*, değil mi? Yani, onlarla birlikte dövüşecek miyiz?" diye düzeltti aceleyle.

"Önümüzde böyle hayati önemde bir savaş varken bir köşede surat asacak çocuklar ya da korkaklar değiliz," dedi Laurence. "Çirkin davrandılar ama çok fazla acı çekmiş olduklarına garanti veririm ve gururun bizi görevimizi yapmaktan alıkoymasına izin vermediğimiz sürece istedikleri kadar çirkinleşebilirler ve böyle bir şey söz konusu bile olamaz; Tanrı'dan sadece Hava Kuvvetleri'nin neden söz verilen yardımı göndermediğini bilmeyi isterdim."

"Olabilecek yalnızca tek bir şey var; başka bir yerde onlara daha çok ihtiyaç duyulmuş olmalı," dedi Granby, "ve bizi yumurtaları almaya göndermeleri de büyük olasılıkla aynı sebepten kaynaklanıyor. Manş bombardıman altında değilse, sorun denizaşırı başka bir yerde olmalı; Hindistan'da büyük bir karışıklık ya da Halifax'ta sorun..."

"Ah! Belki de Amerikan sömürgelerini geri alıyoruzdur?" dedi Ferris. Riggs asi sömürgeci nankör piçlerin Nova Scotia'yı istila etmiş olmasının daha büyük bir olasılık olduğunu söyledi ve Granby araya girerek boş spekülasyonlarına bir son verene kadar bir süre çekiştiler.

"Nerede olduğu önemli değil; Bonaparte başka bir yerde ne kadar meşgul olursa olsun Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Manş'ı asla boş bırakmaz ve ejderhalar İngiltere'ye nakliye gemileriyle yol alıyorsa, denizdeki herhangi bir karışıklık onları geciktirmiş olabilir. Ama iki ay gecikmişlerse, eminim her an gelebilirler."

"Umarım bunu söylediğim için beni bağışlarsınız Yüzbaşı ama yarın gelseler bile kalıp savaşmak isterim," dedi Riggs açık açık. "Yumurtaları bir orta sıkletle eve gönderebiliriz; Boney'yi sopalamaya yardım etme şansını kaçırmak büyük bir utanç olur."

"Elbette kalıp savaşmalıyız," diye lafa girdi Temeraire, kuyruğunu hafifçe vurarak; yakınlarında bir yerde savaş varsa gerçekten

de durdurulamazdı: Genç erkek ejderhalar özellikle çarpışmaya girme konusunda isteksiz olmazdı. "Maximus ve Lily'nin burada olmaması çok yazık ama sonunda Fransızlarla tekrar savaşacağımız için çok memnunum. Bu kez onları yeneceğimizden eminim ve ardından belki," diye ekledi aniden, doğrularak; gözle görülebilir bir hevesle gözleri genişlemiş ve yelesi dikilmişti, "savaş biter ve sonunda eve gidip ejderhalara özgürlüklerini kazandırabiliriz."

Laurence hissettiği rahatlamanın yoğunluğu karşısında şaşırdı. Temeraire'in moralinin ne kadar bozuk olduğunun tam anlamıyla farkına varamamıştı ve bu heyecan patlamasının son derece keskin bir tezat oluşturmasından endişeliydi. Bu, dile getirmek zorunda kalabileceği cesaret kırıcı tedbirlere olan herhangi bir eğilimi tamamen ortadan kaldırıyordu; burada kazanılan bir zaferin gerekli ama Bonaparte'ın tamamen yenilmesi için yeterli olmadığının fazlasıyla farkındaydı. Bu savaşta durdurulabilirse Bonaparte'ın anlaşma yapmaya zorlanabilmesi olasıydı; böylece en azından İngiltere bir süre için barış içinde yaşayabilirdi.

Bu yüzden sadece, "Savaşa girme konusunda hepinizin benim gibi düşündüğünü gördüğüme sevindim beyler," dedi, "ama şimdi diğer görevimizi düşünmeliyiz: O yumurtaları artık onları kaybedemeyeceğimiz kadar kıymetli olan kan ve altınla satın aldık. Hava Kuvvetleri'nin onları güvenle eve götürmek için zamanında geleceğini varsayamayız ve buradaki mücadele bir ya da iki aydan daha fazla sürerse ki bu son derece olası, Kazilik yumurtasının savaş alanının ortasında çatladığını görürüz."

Hiçbiri bir süre konuşmadı; Granby tepeden tırnağa kızardı ve ardından beti benzi attı; bakışlarını yere çevirdi ve hiçbir şey söylemedi.

"Onları iyi bir mangalı olan bir çadıra yerleştirip düzgün bir şekilde sararız efendim ve bayraktarlardan ikisi her an başlarında nöbet tutar," dedi Ferris bir süre sonra, Granby'ye göz atarak. "Keynes bunun işe yarayacağını söylüyor ve iş gerçekten

savaşmaya gelirse, yer ekibini elimizden geldiği kadarıyla hattın bir hayli gerisine çeker ve yumurtalara bakması için Keynes'i geride bırakırız; geri çekilmek zorunda kalırsak, durup hepsini çabucak alabiliriz."

"Endişeleniyorsanız," diye araya girdi Temeraire beklenmedik bir şekilde, "kabuk biraz daha sertleştiğinde ondan elinden geldiği kadar beklemesini isterim; beni anlayabilir."

Hepsi boş gözlerle ona baktı. "Beklemesini istemek mi?" dedi Laurence şaşkınlıkla. "Ejderciği mi kastediyorsun? Kuşkusuz bu bir tercih meselesi değil."

"Şey, ejdercik çok acıkmaya başlıyor ama yumurtadan çıkana dek o kadar baskı hissetmiyor," dedi Temeraire, sanki bu bilinen bir gerçekmiş gibi, "ve söylenenleri anlamaya başladığında dışarıdaki her şey çok ilgi çekici geliyor. Ama eminim ejdercik kısa bir süre bekleyebilir."

"Tanrım, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı şaşkınlıktan küçük dilini yutacak," dedi Riggs, hepsi bu şaşırtıcı bilgiyi sindirdikten sonra. "Gerçi muhtemelen böyle olan sadece Semavilerdir; yumurtanın içinde herhangi bir şeyi hatırladığından bahseden bir ejderha hiç duymadığıma eminim."

"Eh, bunun anlatılacak bir tarafı yok," dedi Temeraire tekdüze bir şekilde. "Pek ilginç değildir; ejdercikler o yüzden yumurtadan çıkar."

Laurence onları sınırlı kaynaklarıyla kamp kurmaya gönderdi. Granby sadece hafif bir baş sallamayla aceleyle uzaklaştı; diğer teğmenler birbirlerine baktı ve onu takip etti. Laurence yumurtalar ele geçirilmiş gemilerden daha düzenli kontrol altında oldukları için bir insanın sadece doğru zamanda doğru yerde olarak yükselebilmesinin havacılar arasında denizcilerden daha az yaygın olduğunu tahmin ediyordu. Tanıştıklarında Granby Laurence'ın Temeraire'i ele geçirmesine gücenen o subaylardan biri olmuştu. Laurence Granby'nin üstündeki baskıyı ve konuşmaya gönülsüz

olmasını anlıyordu. Ne yumurta çatladığında mevcut en kıdemli aday olacağından bahsedebilirdi ne de neredeyse bilmedikleri nadir bir türün yumurtasını ellerine geçireli ancak birkaç hafta olmuşken, bir savaş alanının ortasında en zor koşullar altında bir ejderciği koşumlama girişiminde bulunmak için ona ihtiyaç olduğuna itiraz edebilirdi ve başarısız olursa gelecekte neredeyse kesinlikle yükselme şansı olmayacaktı.

Laurence akşamı küçük çadırında mektup yazarak geçirdi: Kalacak yer olarak elinde olan buydu ve o da kendi mürettebatı tarafından kurulmuştu; Prusyalı havacılar için kuşlağın dört bir yanına dikilmiş kışlalar olmasına karşın, ona ya da adamlarına resmî bir şekilde kalacak yer teklif edilmemişti. Sabah Dresden'e gitmeyi ve bankasından para çekip çekemeyeceğine bakmayı düşünüyordu; savaş zamanı fiyatlarıyla adamları ve Temeraire için erzak alacağı için son parası da bir gün içinde bitmiş olacaktı ve şu anki koşullarda Prusyalılara yalvarmaya niyeti yoktu.

Hava karardıktan kısa bir süre sonra, Tharkay çadır kazıklarından birine vurarak içeri girdi. Çirkin yara en azından kangrene dönmemişti ama hâlâ biraz topallıyordu ve hayatının geri kalanı boyunca uyluğunda etrafı dağlanmış bir et kabartısı şeklinde derin bir yara izi taşıyacaktı. Laurence kalktı ve elini sallayarak sandalye olarak elindeki tek şey olan minder yığılı kutuyu gösterdi. "Hayır, otur; burada rahat ederim," dedi ve yerdeki diğer minderlerin üzerine Türk usulü uzandı.

"Sadece kısa bir süreliğine geldim," dedi Tharkay. "Teğmen Granby bana burada kalacağımızı söyledi; anladığım kadarıyla Temeraire yirmi ejderha yerine sayılıyor."

"Bu şekilde düşünülürse gurur verici sanırım," dedi Laurence buruk bir şekilde. "Evet, planımıza karşı olsa da burada kalıyoruz ve o sayıyı dolduramasak da elimizden geleni yapmaya niyetliyiz."

Tharkay başını salladı. "O halde sana verdiğim sözü tutacağım," dedi, "ve bu kez sana gideceğimi söylemeye geldim. Bir hava savaşında eğitimsiz bir adamın Temeraire'in üstünde tehlikeli bir baş belasından başka bir şey olacağından kuşkuluyum ve kampın dışına çıkamadığına göre bir rehbere pek ihtiyacın olmaz: Daha fazla işine yaramam."

"Evet," dedi Laurence yavaşça, isteksiz ama söylenene itiraz edemeyerek, "ve gelecekte doğabilecek bir ihtiyaca karşı seni kaybedecek olmaktan dolayı üzgün olmama rağmen, şu anki durumumuzda kalman için seni zorlamayacağım ve şu an seni çektiğin sıkıntılar için hak ettiğin kadar ödüllendiremem."

"Bunu sonraya bırakalım," dedi Tharkay. "Kimbilir. Tekrar karşılaşabiliriz; sonuçta dünya o kadar da büyük değil."

Bunu hafif bir gülümsemeyle söylemişti ve kalkıp Laurence'a elini uzattı. "Umarım görüşürüz," dedi Laurence, elini sıkarak, "ve bir gün karşılığında ben de sana yardım ederim."

Tharkay ona kişisel bir geçiş izni almaya çalışmaları teklifini reddetti ve aslında Laurence aksayan bacağına karşın geçiş iznine pek ihtiyacı olmayacağını düşünüyordu. Tharkay pelerininin başlığını kafasına çekti ve küçük çıkınını alarak kuşlağın koşuşturmacasına ve gürültüsüne çıktı; ejderhaların etrafına yerleştirilmiş az sayıda nöbetçi vardı ve dağınık kamp ateşlerinin ve geçici ordugâhın arasında çabucak gözden kayboldu.

Laurence Albay Thorndyke'a, Prusyalılara yardım etmeye hazır olduklarına dair sert, kısa bir mesaj göndermişti; Albay yanında, diğer kıdemli komutanlardan oldukça genç, uçları çenesinin altına sarkan gerçekten etkileyici bir bıyığı ve kızgın, atmacamsı bir ifadesi olan Prusyalı bir subayla birlikte sabah kuşlağa geldi.

"Ekselans, size Majesteleri'nin Hava Kuvvetleri'nden Yüzbaşı William Laurence'ı takdim edeyim," dedi Thorndyke. "Yüzbaşı,

öncü kuvvetlerin komutanı Prens Louis Ferdinand; onun komutasına atandınız."

İletişim kurabilmek için Fransızcaya başvurmak zorunda kaldılar. Laurence kullanmak zorunda kaldığı için en azmdan bu dil üzerindeki hâkimiyetinin gelişmekte olduğunu düşündü; Prens Louis yoğun ve neredeyse anlaşılması güç bir aksanla konuştuğu için bu kez dili en kötü konuşan o değildi. "Sınırlarını, becerisini görelim," dedi Prens Louis, Temeraire'i göstererek.

Yandaki kuşlakların birindeki Yüzbaşı Dyhern adında Prusyalı bir subaya seslendi ve kendi ağır sıkleti Eroica ve formasyonuna onlara örnek göstermeleri için emirler verdi. Laurence içten içe dehşete düşerek Temeraire'in başında durarak izledi. İngiltere'den ayrıldıklarından beri formasyon alıştırmalarını tamamen ihmal etmişti ve formlarının zirvesinde olsalar da şu anda gördükleri ustalığa uyum sağlayamazlardı. Eroica neredeyse, Temeraire'in akranı ve bilinen en iri ejderha türü olan Soylu Bakır Maximus'un boyutlarındaydı ve hızlı bir uçucu değildi ama kare şeklinde hareket ettiğinde köşeleri neredeyse sivri uçlara sahip oluyordu ve onu diğer ejderhalardan ayıran uzaklık çıplak göze pek farklı gelmiyordu.

"Hiç anlamıyorum, neden o şekilde uçuyorlar?" diye sordu Temeraire, başını yana yatırarak. "Şu dönüşler çok garip ve ters döndükleri zaman aralarından herhangi bir ejderhanın geçebileceği kadar yer kalıyor."

"Bu sadece bir alıştırma, bir savaş formasyonu değil," dedi Laurence. "Ama bu gibi manevraları yapmak için gerekli olan disiplin ve hassasiyet yüzünden savaşta çok daha iyisini yapacaklarına emin olabilirsin."

Temeraire homurdandı. "Bana, gerçekten yardımı dokunacak şeyleri çalışmaları daha iyi olur gibi geliyor. Ama şablonu anladım; artık yapabilirim," diye ekledi.

"Biraz daha izlemek istemediğine emin misin?" diye sordu Laurence endişeyle; Prusya ejderhaları sadece bir kez tekrar yapmıştı ve kendi adına manevrayı uygulamak için biraz daha zamanı olmasının bir sakıncası yoktu.

"Hayır, çok aptalca ama hiç zor değil," dedi Temeraire.

Bu muhtemelen, uygulamaya başlamak için pek iyi bir ruh hali değildi ve Temeraire bu kadar sıkıcı olmayan İngiliz tarzındaki formasyon uçuşundan bile hiçbir zaman hoşlanmamıştı. Laurence onu dizginlemeye çalışmasına rağmen manevrayı, hafif sıkletin üzerindeki hiçbir ejderhanın ayak uyduramayacağı gösterişli bir sarmal çizerek Prusya formasyonunun başarabileceğinden çok daha yüksek bir hızda yaptı.

"Formasyon gövdesinden her an dışarıyı kollayabilmek için ters dönüşü kendim ekledim," diye ekledi Temeraire, kendinden oldukça memnun bir şekilde yere inerken. "Böylece sürpriz saldırı yemem."

Bu akıllılık ne Prens Louis'i ne de hafif bir homurtu koyuveren Eroica'yı etkilemişti. Temeraire yelesini dikip kısık gözlerle kalçalarının üzerine oturdu. "Efendim," dedi Laurence aceleyle, herhangi bir tartışmanın önüne geçmek için, "belki de Temeraire'in bir Semavi olduğunun farkında değilsiniz; özel bir becerisi..." Aniden, doğrudan tercüme edilirse *İlahi Rüzgâr*ın kulağa şiirsel ve abartılı gelebileceğini fark ederek durdu.

"Gösterin lütfen," dedi Prens Louis elini sallayarak. Yakınlarda küçük bir ağaç sırası dışında uygun bir hedef yoktu. Temeraire gücünü sonuna kadar kullanmadan tek bir derin nefes alarak şiddetli bir kükremeyle ağaç sırasını parçaladı ve kuşlaktaki bütün ejderhaları birbirlerine seslenip sorular sorarak ayaklandırdı ve ordugâhın diğer tarafındaki süvari atlarından dehşete düşmüş kişneme sesleri duyuldu.

Prens Louis ilgiyle parçalanmış ağaç gövdelerini inceledi. "Eh, onları kendi istihkâmlarına gerilettiğimiz zaman bu işe yarar," dedi. "Hangi uzaklıktan etkili?"

"Sert odunlara karşı çok fazla değil efendim," dedi Laurence. "Silahlarına maruz kalacak kadar yaklaşmak zorunda ama piyadelere ya da süvarilere karşı erim daha uzun ve eminim mükemmel bir etki yapacaktır..."

"Ah! Ama bedeli çok yüksek," dedi Prens Louis, net bir şekilde duyulan, tiz seslerle kişneyen atlara doğru anlamlı bir şekilde elini sallayarak. "Süvarilerini ejderha birlikleriyle değiştiren ordu, düşmanının piyadeleri dayanırsa savaş alanında yenilir; Büyük Frederick bunu kesin olarak kanıtladı. Daha önce kara savaşına girdiniz mi?"

"Hayır efendim," dedi Laurence. Temeraire'in hepsi de tamamen hava savaşı olan sadece birkaç harekâtı vardı ve çoğu havacının en azından piyadeleri destekleme işinde biraz deneyimi olmasına karşın, kendisi o yılları denizlerde geçirmiş ve herhangi bir kara savaşında bulunmamış olduğu için, yıllardır görev yapmasına karşın Laurence kendi adına hiçbir deneyim iddiasında bulunamıyordu.

"Hımm." Prens Louis kafasını iki yana salladı ve doğruldu. "Sizi eğitmeye çalışmayacağız," dedi. "Sizi kullanabileceğimiz en iyi şekilde kullanmamız daha iyi. Savaş başladığında Eroica'nın formasyonuyla atılacaksınız, ardından düşmanı kanatlardan uzak tutacaksınız; onlarla kalırsanız süvarileri korkutmazsınız."

Temeraire'in mürettebatını soran Prens Louis, eksiklerini tamamlamaları için birkaç Prusyalı subay ve yarım düzine yer tayfası verme konusunda ısrar etti. Laurence İngiltere'den ayrıldıklarından beri yerlerini dolduramadığı talihsiz kayıplardan sonra fazladan adamın yararını inkâr edemezdi. Digby ve Baylesworth sadece son zamanlardaki kayıplarıydı, Macdonaugh çölde ve

zavallı küçük Morgan da aylar önce demir almalarından hemen sonra koşumcularının yarısıyla Madeira yakınlarındaki Fransız gece saldırısında öldürülmüştü. Yeni adamlar işlerini biliyor gibi görünüyordu ama neredeyse hiç İngilizce bilmiyorlar ve oldukça kötü Fransızca konuşuyorlardı ve Temeraire'de bu kadar yabancı olmasından hoşlanmıyordu; yumurtalar için biraz endişeliydi.

Prusyalılar Laurence'ın yardım etme kararından çok hoşlanmamıştı; Temeraire ve mürettebatına karşı biraz yumuşamışlardı ama Hava Kuvvetleri'nden hâlâ hain olarak bahsediliyordu. Bunun elinde olmadan Laurence'a verdiği acının yanı sıra, onu burada iradesinin dışında tutuyor olmaları Prusyalıları rahatlatmak için yeterli bir gerekçe olmasına karşın, yakında çatlayacağını öğrenselerdi Kazilik yumurtasına el koyma fırsatını değerlendirmelerine hiç şaşırmazdı.

Onlara tam olarak yumurtanın çatlama zamanının yakın olduğundan bahsetmeden aciliyetini belirtmiş ve cazibeyi büyük ölçüde artıracağı kesin olduğu için yumurtanın bir Kazilik olduğunu söylememişti: Prusyalıların da ateş püskürteni yoktu. Ama etraftaki Prusyalı subaylar yüzünden sırları bir hayli tehlikedeydi ve konuşarak yumurtalara Almanca öğrettiklerinden habersizlerdi ki bu, el koymayı daha da kolaylaştırıyordu.

Meseleyi kendi subaylarına açmamıştı ama endişelerini paylaşmaları gerekli değildi; Granby oldukça sevilen gözde bir ikinci kaptandı ve son derece nefret ediliyor olsaydı bile mürettebattan hiç kimse emeklerinin meyvesinin ellerinden alındığını görmekten mutlu olmazdı. Herhangi bir talimat verilmemiş olmasına karşın, Prusyalı subaylara karşı soğuk ve onları, kundaklarında bırakılan ve Temeraire manevralar ya da alıştırma için her havalandığında Ferris tarafından göreve atanmış üç gönüllü muhafızın koruması altında kamplarının tam ortasında tutulan yumurtalardan uzak tutmak için tedbirli davranıyorlardı.

Bu çok sık olmuyordu; Prusyalılar ejderhaları savaşın dışında kullanmanın yararına pek inanmıyordu. Formasyonlar günlük olarak yapılıyor ve kırsal bölgelerde keşif görevlerine devam ediliyordu ama en yavaş üyelerinin erimiyle sınırlandırıldıkları için çok fazla uzaklaşmıyorlardı. Laurence'ın Temeraire'i daha uzağa götürme teklifi, herhangi bir Fransız grubuyla karşılaşırlarsa ele geçirilebilecekleri ya da küçük bir kazanç karşılığında çok fazla bilgi vererek onları Prusya ordugâhına yönlendirecekleri gerekçesiyle reddedilmişti: Artık duymaktan sıkılmaya başladığı, Büyük Frederick'in duymaktan sıkılmaya başladığı kurallarından biri daha.

Yalnızca Temeraire tam anlamıyla mutluydu: Prusyalı mürettebattan hızla Almanca öğreniyordu ve sürekli formasyon alıştırmaları yapmak zorunda kalmadığı için memnundu. "Savaşta başarılı olmak için etrafta kareler şeklinde uçmaya ihtiyacım yok," dedi. "Kırsal bölgelerin geri kalanını göremiyor olmamız üzücü ama önemli değil; Napolyon'u yendikten sonra istediğimiz zaman ziyarete gelebiliriz."

Savaştan kesin bir zafer edasıyla bahsediyordu. Çoğunlukla istekleri dışında silah altına alınmış mızmız Saksonlar dışında neredeyse bütün ordu da aynı fikirdeydi. Bu gibi ümitlere temel oluşturacak çok şey vardı: Ordugâhtaki disiplin seviyesi harikaydı ve piyade tatbikatı Laurence'ın şimdiye kadar gördüklerinin çok ötesindeydi. Hohenlohe Napolyon gibi bir dâhi olmasa da, dört dörtlük bir askerdi ve kalabalık ordusu Prusya birliklerinin neredeyse yarısını oluşturuyordu ve buna, doğudaki Polonya topraklarında toplanan ve yakında destek için yürüyüşe geçecek olan Ruslar dâhil değildi.

Ana vatanlarından uzakta savaşan Fransızlar ikmal hatlarının gittikçe zayıflaması yüzünden sayıca iyice az kalacaktı. Yanlarında çok fazla ejderha getiremeyeceklerdi ve bitişiklerindeki kalıcı Avusturya tehdidi ve Manş'ın karşısındaki İngiltere, Napolyon'u

her iki gücün de savaşa sürpriz bir geç giriş yapmasına karşı önlem almak için askerlerinin büyük bir kısmını geride bırakmak zorunda bırakacaktı.

"Zaten kimlerle savaştı ki: Avusturyalılar, İtalyanlar ve Mısır'daki bir miktar kâfirlerle mi?" dedi Yüzbaşı Dyhern; Laurence kibarlıktan Prusyalı havacı yüzbaşıların yemekhanesine kabul edilmişti ve Fransızların kaçınılmaz yenilgisini ona tarif etme zevki için ziyaretleri dolayısıyla sohbetlerinin Fransızca devam etmesinden memnundular. "Fransızların etkin savaşma özelliği yok, moralleri yok; birkaç esaslı yenilgiden sonra bütün ordunun eriyip gittiğini göreceğiz."

Diğer subayların hepsi başlarını sallayarak ona katıldı ve Laurence zaferlerinin oldukça boş olduğunu düşünmeye daha az meyilli olsa da, Bonaparte'ın yenilgisine kadeh kaldırmaya herkes kadar istekliydi; denizciyken, savaşta beceriksiz olmadıklarını bilecek kadar fazla Fransız ile savaşmıştı.

Yine de Prusyalılar kadar nitelikli askerler olduklarını düşünmüyordu ve zafer konusunda bu kadar kararlı adamların arasında olmak cesaret vericiydi; içlerinde korkaklık ya da kuşku benzeri hiçbir şey yoktu. Değerli müttefiklerdi; onlarla birlikte savaşa girmeye tereddüt etmemesi gerektiğini çok iyi biliyor ve cesaretlerine hayatı pahasına güveniyordu. Bir akşam yemekhaneden birlikte çıkarlarken Dyhern onu kenara çekti.

"Umarım bunları söylediğim için bana gücenmezsin," dedi Dyhern. "Birisine ejderhasını nasıl idare edeceğini asla söylemem ama çok uzun süre Doğu'daydınız; kafasında bazı garip düşünceler var sanırım."

Dyhern açık sözlü bir askerdi ama sert bir şekilde konuşmamıştı ve söyledikleri kibar bir ima olacak şekilde tasarlanmıştı; her şeye karşın, "Belki de yeterince alıştırma yapmamıştır ya da savaştan çok uzun süre uzak kalmıştır; fazla düşünmelerine izin vermek iyi değildir," gibi şeyler duymak yeterince inciticiydi.

Ejderhası Eroica kesinlikle Prusyalı ejderha disiplininin simgesiydi: Ona zırhlı bir görünüm vererek boynunu saran ve omuzlarının ve kanatlarının çıkıntılarından yukarı doğru çıkan üst üste binen kalın kemik plakalarla rolüne de uygun görünüyordu. Büyüklüğüne karşın tembellik belirtisi göstermiyordu, hatta yavaşlayacak gibi olduklarında diğer ejderhaları azarlamak için oldukça hızlı davranıyordu ve her zaman tatbikat yapmaya hazırdı. Diğer Prusya ejderhaları ona karşı çok saygılıydı ve yemek yerlerken önceliği ona vermek için seve seve kenara çekiliyorlardı.

Savaşa katılmayı kabul ettiklerinde Laurence'ın Temeraire'i ağıldan beslemesine izin verilmişti ama önceliğini verme konusunda aşırı titiz olma eğilimindeki Temeraire Eroica'dan çekinmiyordu. Laurence da böyle bir şey yaptığını görmekten hoşlanmazdı. Prusyalılar Temeraire'in becerilerinden daha fazla yararlanmak istemiyorlarsa, bu onların sorunuydu; son derece geç bir tarihte gelen yeni bir katılımcı için kusursuz formasyonlarını bozmamalarını sağlayan sebepleri takdir bile edebilirdi. Ne Temeraire'in becerilerinin kötülenmesine bir an bile izin verecek ne de Temeraire'in Eroica'nın dengi –ki ona göre ondan daha üstündü– olmadığı görüşlerini hoş görecekti.

Eroica yemeğini paylaşmaya itiraz etmemişti ama diğer Prusya ejderhaları Temeraire'in cüretini biraz ters karşıladı ve Temeraire hemen yemeyip avladıklarını pişirmesi için Gong Su'ya verince hepsi boş boş baktı. "Pişirilmeden yerseniz hepsinin tadı aynı," dedi Temeraire son derece kuşkulu ifadelerini görerek. "Pişirilmesi çok daha iyi; biraz deneyin siz de göreceksiniz."

Eroica buna homurdanmaktan başka bir yanıt vermedi ve ineklerini kasten çiğ çiğ parçalayarak başlarından toynaklarına kadar yedi; diğer Prusya ejderhaları da hemen onu taklit etti.

"En iyisi kaprislerine boyun eğmemek," diyerek devam etti Dyhern. "Küçük bir şey gibi görünüyor, biliyorum; savaşmadıkları zaman neden alabildikleri kadar keyif almalarına izin vermeye-

lim? Ama bu iş tıpkı insanlarda olduğu gibidir. Disiplin, düzen olmalı, bu şekilde daha mutlu olurlar."

Temeraire'in Prusya ejderhalarına reformlarından bahsettiğini tahmin eden Laurence adama kısaca yanıt verdi ve Temeraire'in açıklığına giderek onu mutsuz ve sessiz bir şekilde kıvrılmış yatarken buldu. Hayal kırıklığından asılmış yüzünü görünce Laurence'ın ona sitem etmeye olan az eğilimi de yok oldu ve yumuşak burnunu okşamak için hemen yanına gitti.

"Pişmiş yemek istediğim ve okuduğum için zayıf olduğumu söylüyorlar," dedi Temeraire alçak sesle, "ve ejderhaların savaşmak zorunda olmadığını söylediğim için aptal olduğumu düşünüyorlar; hiçbiri dinlemek istemedi."

"Kıymetlim," dedi Laurence nazikçe, "ejderhaların kendi yollarını seçmesini istiyorsan, kendini bazılarının değişiklik istemeyeceğine hazırlamalısın; sonuçta alışık oldukları şey bu."

"Evet ama *seçim* yapabilmenin daha iyi olduğunu kesinlikle herkes anlayabilir," dedi Temeraire. "Ahmak Eroica ne derse desin, savaşmak istemiyor değilim," diye ekledi, ani ve artan bir kızgınlıkla ve başını yerden kaldırıp yelesini açtı, "ve turlar arasında kanat vuruşlarını saymaktan başka bir şey düşünemediği halde bu konuda söyleyecek neyi var bilmek isterdim; en azından bana yandan saldırmak isteyen herkese karnımı en iyi nasıl gösteririm diye günde on kere alıştırma yapacak kadar aptal değilim."

Laurence bu kızgınlığı üzüntüyle izledi ve Temeraire'in gerilmiş sinirlerini yatıştırmaya çalıştı ama pek başarılı olamadı.

"Şikayet edeceğime formasyon hareketlerimi çalışmam gerektiğini söylüyor," diye devam etti Temeraire hararetle, "hem de iki geçişte onları darmadağın edebileceğim halde; bir çarpışmada yapabileceği en büyük iyilik evde kalıp bütün gün inek yemesi olurdu."

Sonunda sakinleşti, Laurence da bunun üstünde daha fazla durmadı. Ama sabah, Temeraire ile birlikte oturup ona kitap –kendi adına şaşırtıcı derecede emek isteyen Goethe tarafından yazılmış *Genç Werther'in Acıları* adında kuşkulu bir ahlak anlayışı olan ünlü bir roman– okuyan Laurence formasyonların savaş tatbikatı için havalandığını gördü ve cam hâlâ sıkkın olan Temeraire biçimlerini eleştirmek için fırsatı değerlendirdi ki takip edebildiği kadarıyla Laurence'a doğru gibi gelmişti.

"Sadece vahşi bir ruh halinde mi yoksa yanılıyor mu?" diye sordu Laurence Granby'ye, sonrasında. "Böylesi kusurları bunca zamandır gözden kaçırmış olamazlar, değil mi?"

"Şey, Temeraire'in neden bahsettiğine dair net bir fikrim olduğunu söyleyemem," dedi Granby, "ama şu ana kadar görebildiğim kadarıyla bu konuda hiç yanılmadı ve eğitimimiz süresince yeni formasyonlar bulmakta ne kadar becerikli olduğunu hatırlıyorsundur. Onları hiç hayata geçirme şansı bulamamış olmamız çok yazık."

"Umarım eleştirici olarak görünmem," dedi Laurence o akşam Dyhern'e. "Ama fikirleri bazen sıradışı olsa da, Temeraire bu gibi şeylerde son derece yeteneklidir ve konuyu size açmasaydım hata yaptığımı düşünürdüm."

Dyhern Laurence'ın aceleyle çizdiği eğreti diyagramı inceledi ve ardından hafifçe gülümseyerek kafasını iki yana salladı. "Hayır, hayır; gücenmedim; sen benim müdahaleme bu kadar kibar bir şekilde katlandıktan sonra nasıl gücenebilirim?" dedi. "Ne demek istediğini çok iyi anladım: Bir kişi için doğru olan şey, bir başkası için her zaman doğru değildir. Ejderhaların mizaçlarının bu kadar farklı olması garip. Onu sürekli düzeltirsen ya da reddedersen mutsuz ve kızgın olacaktır."

"Yo, hayır," dedi Laurence karşı çıkarak. "Dyhern, böyle bir imada bulunma niyetim yoktu; dikkatini savunmamızdaki olası

bir zayıflığa çekmekten başka bir isteğim olmadığına içtenlikle inanmanı rica ediyorum."

Dyhern ikna olmuş gibi görünmüyordu ama diyagramları biraz daha inceledi ve ardından kalkıp Laurence'ın omzuna vurdu. "Haydi, endişelenme," dedi. "Elbette bulduğun bazı açıklar var; zayıf yanları olmayan manevra yoktur. Ama havada küçük bir zayıflığı bulmak kâğıt üzerinde göründüğü kadar kolay değildir. Büyük Frederick bu tatbikatları onayladı; bunlarla Rossbach'ta Fransızları yendik; burada bir kere daha yeneceğiz."

Laurence bu yanıta razı olmak zorunda kalmasına karşın tatmin olmamış bir şekilde uzaklaştı; ona, düzgün bir şekilde eğitilmiş bir ejderhanın hava manevraları konusunda insanlardan daha iyi bir yargıya sahip olması gerekiyormuş gibi geliyordu ve Dyhern'in yanıtı askerî bir değerlendirmeden çok inatçı bir körlüğe benziyordu.

12. Bölüm

Ordunun iç konseyleri Laurence için tümüyle anlaşılmazdı. Dil engeli ve ordunun çoğu tümeninden uzakta olan kuşlaktaki yerleri, onu kampta dolaşan olağan söylentilerden bile iki katı uzakta tutuyordu. Duyduğu az sayıdaki söylenti de tutarsız ve belirsizdi: Erfurt'a yoğunlaşacaklardı, Hof'a yoğunlaşacaklardı; Fransızları, Saale Nehri'nde ya da Main'de yakalayacaklardı. Bu arada hava sonbahar serinliğine dönüyordu ve yapraklar sararmaya başlamıştı ama herhangi bir ilerleme yoktu.

Kampta neredeyse iki hafta yavaş yavaş geçti ve sonunda haber geldi: Prens Louis yüzbaşıları yakındaki bir çiftlikte yemeğe davet etti, onları kendi kesesinden cömertçe besledi ve memnuniyetlerini daha da artırarak onları biraz aydınlattı.

Yemek masasına yayılmış büyük bir haritada yerleri göstererek, "Thüringer Ormanı'ndaki geçitlerden güneye ilerleyeceğiz," dedi. "General Hohenlohe Hof'tan geçerek Bamberg'e doğru ilerlerken, General Brunswick ve ana ordu Erfurt'tan geçerek Würzburg'a ilerleyecek," diye devam etti; hedefteki kasabalar, yaz süresince Fransız Ordusu'nun konuşlandığı bilinen konum-

lara yakındı. "Henüz Bonaparte'ın Paris'ten ayrıldığına dair bir haber almadık. Kamplarında oturmayı ve bizi beklemeyi tercih etmeleri çok daha iyi. Onlar daha ne olduğunu anlayamadan onları vuracağız."

Öncü kuvvetin bir parçası oldukları için hedefleri, büyük ormanın sınırındaki Hof kasabası olacaktı. İlerlemeleri hızlı olmayacaktı; bu kadar çok adam kolayca ikmal edilemezdi ve katetmeleri gereken yüz on iki kilometreden fazla yolları vardı. Bu arada yol üzerinde özellikle ejderhalar için hayvan sürülerinden oluşan ikmal depoları kurulmak zorunda kalmıştı ve iletişim hatları güvence altına alınmıştı. Ama bütün bu tedbirlere karşın, Laurence açıklığa bir hayli memnun olmuş bir şekilde döndü. Aniden piyadelerin ve arabalarla silahlarını çeken süvarilerin hızına düşmüşler gibi görünse de, nihayetinde bir şeyi bilmek ve ona göre hareket etmek bin kat daha iyiydi; ne kadar yavaşladıklarının bir önemi yoktu.

"Ama neden daha ileri gitmiyoruz?" diye sordu Temeraire, ertesi sabah, iki saatlik kolay bir uçuş onları yeni kuşlaklarına getirdiğinde. "Burada kendimize birkaç açıklık alan oluşturmaktan başka bir iş yapmıyoruz; şu yavaş ejderhalar bile eminim daha fazla uçabilirler."

"Piyadelerden çok fazla uzaklaşmamızı istemiyorlar," dedi Granby. "Onların olduğu kadar bizim iyiliğimiz için de; kendi başımıza uzaklaşır ve Fransız ejderhalarıyla onları destekleyecek birkaç topu olan bir piyade alayından oluşan bir birliğe rastlarsak, bu pek hoş olmaz."

Böyle bir durumda, düşman ejderhalarının açık bir avantajı olurdu. Sahra topları onlara tekrar toparlanmaları ve dinlemeleri için güvenli bir alan sağlayacak, piyade desteği olmayan ejderhalara karşı bir tehlike bölgesi oluşturacaktı. Temeraire bu açıklamaya karşın iç geçirdi ve piyadelerin gelmesini beklerken, mızmızlanarak

da olsa hem ateş yakmak hem de kendisi ve Prusya ejderhaları için alan yaratmak için birkaç ağaç devirmeye razı oldu.

Aldıkları emirler aniden değiştiğinde, bu yavaş ilerlemeyle iki günde ancak kırk kilometre yol almışlardı. Prens Louis, ejderha ulaklarıyla bir ileri bir geri taşınarak her gün toplanan kıdemli subayların kaprislerine üzüntüyle omuz silkerek, "İlk önce Jena'da toplanacağız," dedi. "General Brunswick ordunun tümünü Erfurt'tan geçirmek istiyor."

"İlk başta hiç ilerlemedik, şimdi de yön değiştiriyoruz," dedi Laurence Granby'ye öfkeyle; çoktan Jena'nın oldukça güneyine ilerlemişlerdi ve şimdi de batıya olduğu kadar kuzeye doğru da bir miktar yol almak zorunda kalacaklardı; bu, piyadelerin yavaş ilerlemesi yüzünden yarım gün kaybedecekleri anlamına geliyordu. "Şu toplantıları biraz azaltıp amaca yönelik yapsalar daha iyi ve yararlı olur."

Ordu ekimin başlarına kadar Jena'nın etrafında toplanamadı; artık ilerlemenin hızına canı sıkılan tek kişi Temeraire değildi. Prusya ejderhalarının en vurdumduymaz olanları bile bu kadar bekletilmekten huzursuzdu ve sırf umut ederek birkaç kilometre daha yol alabilirlermiş gibi her gün başlarını batıya uzatıyorlardı. Kasaba, Saale Nehri'nin kıyılarına kurulmuştu ve nehir, savunma için bir bariyer olarak iyi iş görecek kadar geniş ve derindi. Özgün hedefleri olan Hof sadece otuz iki kilometre güneydeydi ve yüzbaşıların büyük bir çadırın içine kurulmuş eğreti yemekhanesinde serili haritaları inceleyen Laurence kafasını iki yana salladı; konumun değişmesi ona sebepsiz bir geri çekilmeymiş gibi geliyordu.

"Hayır, gördüğün gibi süvariler ve piyadelerden bazıları çoktan Hof'a gönderildi," dedi Dyhern. "Bu, o yönde ilerlediğimizi düşünmeleri için ufak bir yem ve ardından Erfurt ve Würzburg'dan geçerlerken üstlerine yağmur gibi yağacağız ve onları hâlâ küçük gruplar halindeyken yakalayacağız."

Plan oldukça iyi görünmesine karşın kısa bir süre sonra küçük bir pürüz ortaya çıktı: Fransızlar çoktan Würzburg'daydı. Haber, nefes nefese kalmış ulağın kumandanın çadırına dalmasından saniyeler sonra hiç gecikmeden havacılara bile ulaşarak kampta yıldırım hızıyla yayıldı.

"Napolyon'un da orada olduğunu söylüyorlar," dedi diğer yüzbaşılardan biri, "İmparatorluk Muhafızları Mainz'da ve Mareşalleri Bavyera'nın her tarafındaymış: Büyük Ordu'nun tamamı harekete geçmiş."

"Eh, daha iyi ya," dedi Dyhern. "Tanrı'ya şükür, en azından bu lanet yürüyüş bitti! Yenilmeleri için üzerimize gelmelerini bekleyelim."

Herkes bu duyguya girmeye hazırdı ve kampı aniden bir enerji dalgası sardı; kıdemli subaylar bir kez daha yoğun görüşmeler yapmak için odalara kapanınca, herkes savaşın çok yakın olduğunu hissetmişti. Artık haberlerin ya da dedikoduların sınırı yoktu: Prusyalılar yakalanma korkusuyla pek fazla keşif kolu göndermese de, görünüşe göre kampa her saat yeni bir haber ulaşıyordu.

"Bu hoşunuza gidecek beyler," dedi Prens Louis, yemekhanelerine gelerek. "Napolyon bir *ejderhayı* subay yapmış: Hava kuvvetlerindeki kaptanlara emirleri o veriyormuş."

"Ejderhanın kaptanı şüphesiz," dedi Prusyalı subaylardan bir tanesi.

"Hayır, ne kaptanı var ne de herhangi bir mürettebatı," dedi Prens Louis gülerek ama Laurence bunda gülünecek bir şey bulamadı; özellikle söz konusu ejderhanın tamamen beyaz olduğuna dair şüpheleri doğrulanınca.

Laurence, Lien'le olan tanışıklıklarını ve olanları kısaca anlattığı zaman, "Savaş alanında onun üzerinde bir şansınız olmasını sağlayacağız, hiç korkma," dedi Dyhern sadece. "Ha ha!

Sorumluluk ondaysa belki de Fransızlar formasyon alıştırmaları yapmıyordur. Bir ejderhayı subay yapmak ha? Bir dahaki sefere de atını general yapar."

"Bu *bana* hiç de aptalca gelmiyor," dedi Temeraire homurdanarak, bu haber ona iletildiğinde; Prusyalıların ona yaptığı muameleyle kıyaslayınca, Lien'in Fransızlar arasındaki terfi haberine canı sıkılmıştı.

"Ama savaş hakkında senin kadar çok şey biliyor olamaz Temeraire," dedi Granby, "Yongxing, Semavilerin savaşçı olmadığı konusunda yaygara koparıyordu; hiçbir savaşa katılmış olamaz."

"Annem Lien'in büyük bir âlim olduğunu söylemişti," dedi Temeraire, "ve hava taktikleri konusunda pek çok Çince kitap var; okuma şansı bulamamış olsam da bir tanesi Sarı İmparator tarafından yazılmış," diye üzüntüyle sözlerini bitirdi .

"Ah, kitaplardan çıkarılan şeyler," dedi Granby elini sallayarak.

Laurence sertçe, "Bonaparte aptal değildir," dedi. "Eminim stratejileri kendi denetimindedir ve Lien'e rütbe vermesi onu savaşa girmeye ikna etmek için yeterli bir gerekçe olduysa, eminim onu Fransa'nın Mareşali yapacaktır. Bunu da küçük bir bedel olarak görecektir. Artık korkmamız gereken şey; İlahi Rüzgâr ve onun Prusya birliklerine yapabilecekleri, Lien'in generalliği değil."

"Dostlarımızı incitmeye kalkışırsa, onu durdururum," dedi Temeraire ve, "ama eminim *Lien* aptal formasyonlarla vakit harcamıyordur," diye ekledi kısık bir sesle.

Ertesi sabah, Prens Louis ve öncü kuvvetlerin geri kalanıyla birlikte erkenden Jena'dan ayrılıp ordunun geri kalanının on altı kilometre güneyinde olan ve Fransız öncü birliklerini bekleyecekleri Saalfeld kasabasına doğru yola çıktılar. Vardıklarında her yer sakindi. Laurence mürettebatına katılan genç Prusyalı subaylardan biri olan Teğmen Badenhaur'dan yardım almayı

umarak biraz şarap ve daha iyi yiyecekler almak için piyadeler gelmeden kasabaya gitti; Dresden'de tekrar ödenek alan Laurence, artık o gece kıdemli subaylarına yemek vermek ve mürettebatın geri kalanı için birtakım özel erzaklar ayarlamak niyetindeydi. İlk çarpışma her an gerçekleşebilirdi ve hem erzaklar hem de onları hazırlamak için gereken zaman, büyük olasılıkla, birbirini takip eden manevralar sırasında gittikçe azalacaktı.

Sonbahar yağmurları henüz başlamamıştı ancak yollarının üzerindeki Saale Nehri hızla akıyordu. Laurence köprünün ortasında durdu ve suya uzunca bir dal batırdı: Su, koltuk altına kadar çıkmasına karşın dal henüz dibe ulaşmamıştı. Biraz daha dibe uzanmak için diz çökerken, hızlı bir akıntı, dalı elinden sertçe çekti.

"Yürüyerek geçmek istemezdim; hele ağır silahlarla hiç," dedi Laurence, köprüden inerken ellerini silerek; Badenhaur pek fazla İngilizce bilmiyor olsa da, ona tamamen katılarak başını salladı: Tercüme gerekli değildi.

Halk, küçük ve sakin kasabalarının istila edilmesine pek sevinmemişti ama onlar geçerken kadınlar evlerinin üst katlarının kepenklerini öfkeyle kapasa da, dükkân sahipleri altınla yatışmaya fazlasıyla hazırdı. Birliklerin esas kısmı kasabaya varmadan ve büyük olasılıkla erzaklarının geri kalanına el koymadan önce umutsuzluğa kapılarak çoğunu satmaya istekli olan küçük bir han sahibiyle anlaştılar. Adam erzakları taşımalarına yardım etmeleri için iki genç oğlunu onlarla birlikte gönderdi. Heyecanlı ejderhalar birbirleriyle konuşarak aşırı derecede gürültü yapıyorlardı ve çocukların gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Laurence Badenhaur'a, nehri geçip kuşlağa yaklaşırlarken, "Lütfen onlara korkacak bir şey olmadığını söyle," dedi.

Badenhaur'un söylediklerine rağmen çok fazla rahatlamamış ve Laurence onlara teşekkür olarak birkaç peni vermeyi başaramadan evlerine doğru koşarak uzaklaşmışlardı. Fakat

yiyecekleri bırakırlarken sepetlerden lezzetli kokular yükseldiği için kimse buna aldırmamıştı. Yemeklerin sorumluluğunu Gong Su üstleniyordu; şimdiye kadar çoğunlukla Temeraire için olduğu kadar adamlar için de yemek pişiriyordu ve bu görev genelde yer ekibi arasında dönüşümlü olarak ve nadiren iyi yapılırdı. Hepsi yemeklerine Doğu baharatlarının katılmasına gittikçe alışmıştı ve artık büyük olasılıkla yokluklarını daha fazla fark edeceklerdi.

Aşçı bunun dışında hiçbir iş yapmıyordu. Ejderhalar kendi öğünlerini yemek için toplandığında Eroica Temeraire'e, "Gel de bizimle ye! Savaş arifesinde ihtiyacın olan şey taze ettir; sıcak kan yüreği ateşler," dedi cesaret verici bir şekilde. Bu şekilde davet edildiği için duyduğu memnuniyeti gizleyemeyen Temeraire kabul etti ve ağzını diğerlerinden daha fazla titizlikle temizleyip sonrasında nehirde yıkansa da, ineğini büyük bir şevkle parçaladı.

İlk süvari birlikleri nehri geçmeye başladığında neredeyse bir tatil havası vardı ve atların sesleri ve kokuları, top arabalarının gıcırtıları ve yağın keskin kokusu ağaç perdesinden onlara kadar ulaşıyordu. Adamların geri kalanı sabaha kadar gelemeyecekti. Karanlık çökerken, Laurence tekrar yeri eşelemesine yol açan gergin enerjiyi boşaltması için Temeraire'i tek başına kısa bir uçuşa çıkardı. Atları korkutmamak için iyice yükseldiler ve Temeraire alacakaranlıkta gözlerini kısarak bir süre havada kaldı.

"Laurence, burada çok açıkta kalmayacak mıyız?" diye sordu Temeraire, başını çevirerek. "Sadece bir köprü ve etrafta ağaçlar varken nehri çabucak geçemeyiz."

"Geri çekilmeye niyetimiz yok; ordunun geri kalanı için köprüyü tutacağız," diye açıkladı Laurence. "Fransızlar bu kıyının hâkimiyetini ele geçirseydi, onlar direnirken karşıya geçmek çok zor olurdu, bu yüzden köprüyü elimizden geldiği kadar tutmak zorundayız."

"Ama ordunun geri kalanının geldiğini görmüyorum," dedi Temeraire. "Demek istediğim, Prens Louis'i ve öncü kuvvetin

geri kalanını görebiliyorum ama arkamızda başka kimse yok ve önümüzde çok fazla kamp ateşi var."

"Kahrolası piyadelerin yine çok yavaş hareket ettiğini söyleyebilirim," dedi Laurence, gözlerini kısıp kuzeye doğru bakarak; kasabanın etrafındaki ordugâha giden yolda bir sağa bir sola sallanan Prens Louis'in arabasının ışıklarını seçebiliyordu sadece ve onun ötesinde karanlıktan başka hiçbir şey yoktu; güneyde, küçük dumanlı kamp ateşleri artan karanlıkta ateş böcekleri gibi parlak bir şekilde göz kırpıyordu: Fransızlar bir buçuk kilometreden daha yakındı.

Prens Louis yanıt vermekte gecikmedi: Şafakla birlikte taburları hızla köprüyü geçip konumlarını aldı. Yarısı zorla silah altına alınan Saksonlar –artık Fransızların çok yakında olduklarını bildikleri için gürültülü bir şekilde sızlanmaya başlamışlardı– olmasına karşın, kırk dört topla birlikte yaklaşık sekiz bin adam vardı. Kısa bir süre sonra ilk tüfek ateşi çınlamaya başladı: Gerçek bir çarpışmanın başlangıcı değil, yalnızca ileri karakolların Fransız keşifçileriyle birbirlerine gelişigüzel ateş etmeleriydi.

Sabah dokuzda, Fransızlar, ejderhaların onlara kolayca ulaşamayacağı ağaçların iyice gerisinde kalarak tepelerden çıkageldi. Eroica peşlerinde Temeraire ile birlikte formasyonunu başlarının üstünde tehditkâr büyük süpürmelere yönlendirdi ama Temeraire'in çok az etkisi olmuştu; süvarilere bu kadar yakınken Temeraire'in İlahi Rüzgârı kullanması yasaklanmıştı. Süvariler ve piyadeler ilerleyip çarpışmaya girebilsin diye kısa bir süre sonra geri dönmeleri işaretinin gelmesi hepsini hayal kırıklığına uğratmıştı.

Eroica'dan bir işaret flaması kaldırıldı; "Yere inin," diye çevirdi Laurence'ın soluna yakın oturan Badenhaur ve hep birlikte kuşlağa indiler: Nefes nefese bir ulak Yüzbaşı Dyhern için yeni emirlerle oradaydı.

"Dostlarım, şanslıyız," diye seslendi Dyhern bütün formasyona neşeyle, emri başının üstünde sallayarak. "Şuradaki Mareşal Lannes ve bugün kazanılacak bir yığın kartal var! Süvariler kısa bir süre içinde dönecek; arkalarından dolaşmaya çalışacağız ve dövüşmek için birkaç Fransız ejderhası bulup bulamayacağımıza bakacağız."

Savaş alanının oldukça yukarısına doğru tekrar havalandılar: Ejderha formasyonunun yaptığı baskı ortadan kalkınca Fransız avcıları Prens Louis'in birliklerinin ön saflarıyla çarpışmak için ağaçlardan fırladı ve arkalarında tek sıra halinde tek bir piyade taburu ve hafif süvarilerden oluşan birkaç bölük vardı. Artık toplar boğuk gökgürültüsü sesleriyle konuşmaya başlarken, savaş da esaslı bir şekilde başlamış oldu. Ağaçlı tepeler arasında gölgeler hareket ediyordu; hareketlerini tam olarak seçebilmek olanaksızdı ve Laurence dürbününü onlara doğru çevirirken, Temeraire çınlamalı bir kükreme koyuverdi: Bir Fransız formasyonu havalanmış, onlara doğru geliyordu.

Formasyon Eroica'nınkinden oldukça büyüktü ama çoğu hafif sıklet ve hatta aralarında birkaç tane kurye tipi olan neredeyse tamamı daha küçük ejderhalardan oluşuyordu. Prusyalıların manevralarındaki keskin hareketlerin hiçbiri yoktu: Dağınık bir piramit şeklini almışlardı ve o kadar farklı hızlarda kanat çırpıyorlardı ki ilerlerlerken birbirleriyle yer değiştiriyorlardı.

Eroica ve formasyonu hızla ilerleyen Fransızları karşılamak için üst üste iki sıra şeklinde yayılmış, çift hatlı, kusursuz bir düzende ilerledi. Temeraire Laurence'ın onu konumlandırdığı sol kanatta diğerlerinden hızlı uçmamaya çalışarak neredeyse daireler çiziyordu. Fransızlar onlara ulaşamadan Prusyalılar formasyon şeklini almıştı ve ejderhaların üstündeki avcı erleri Prusyalıların haklı olarak korku saldığı yıkıcı yaylım ateşi için silahlarını doğrultuyordu.

Ama tam tüfek erimine girdiklerinde ve silahlar patlamaya başladığında, Fransız formasyonu her yöne kaçışarak tam bir karışıklık içinde dağıldı ve Prusyalıların yaylım ateşi neredeyse hiç etki yapmadı. Laurence, üstlerine yaylım ateşi açılmasını teşvik ederek çok düzgün bir iş çıkardıklarını kabul etmek zorunda kaldı ama ilk başta niyetlerini anlayamamıştı: Küçük Fransız ejderhaları bu çeşit bir atış yapacak insan gücü taşımadıkları için bunun onlara pek yararı olmayacaktı.

Ateş açmak istiyor gibi de görünmüyorlardı; bordalamalara karşı güvenli bir mesafede kalarak sadece çılgınca, vızıldayan bir bulut şeklinde dönüyorlardı ve ejderhalar tırmalamak ya da dişlemek için Prusyalı ejderhaların verdiği açıklara doğru atılırken, mürettebatları düşman askerlerini teker teker avlamak için neredeyse rastgele ateş ediyordu. Açık veren çok fazla ejderha vardı; Temeraire'in hırçın eleştirileri tamamen doğru çıkmıştı ve düşmanlarıyla doğru düzgün yüzleşmek için şaşkın şaşkın bir o yana bir bu yana gitmeye çalışırken, Prusyalıların neredeyse bütün ejderhaları çok geçmeden yaralanmıştı ve kan kaybediyordu.

Tek başına hareket eden Temeraire, çatışan küçük ejderhalardan kaçınma ve onlara karşılık verme konusunda içlerinde en iyisiydi. Böylesine küçük ve hızlı hedeflere karşı yaylım ateşi mermi israfından başka bir şey olmadığı için ve bordalama tehlikesi olmaması sebebiyle, Laurence Temeraire'in istediğini yapmasına izin verdi ve adamlarına eğilip görüş alanından çıkmalarını işaret etti. Öfkeli bir şekilde peşlerinden giden Temeraire küçük Fransız ejderhalarını birbiri ardına yakaladı ve her birini şiddetli bir şekilde sallayıp tırmalayarak acı içinde bağırıp aceleyle savaş alanından çekilmelerini sağladı.

Ama tek başınaydı ve tek başına yakalayamayacağı kadar çok küçük ejderha vardı; Laurence Dyhern'e formasyonu dağıtmasını ve ejderhaların ellerinden geldiğince tek başlarına savaşmasını söylemek istiyordu. En azından kendilerini tekrar tekrar bu kadar

bariz bir şekilde saldırıya açık bırakmazlar ve ağırlıkları küçük ejderhaların aleyhinde bir etki yaratırdı. Fırsat bulamadı ama birkaç tur sonra Dyhern de aynı kanıya varmıştı: Başka bir işaret flaması kalktı ve formasyon dağıldı; kanla kaplı, acıdan deliye dönmüş ejderhalar yeni bir enerjiyle kendilerini Fransızların üzerine attı.

"Hayır, hayır!" diye bağırdı Temeraire, Laurence'ı irkilterek ve başını çevirerek, "Laurence, aşağı bak," dedi.

Laurence dürbününü çıkararak Temeraire'in ensesine eğildi. Çok büyük bir Fransız piyade birliği batıdaki ağaçların arasından çıkarak Prens Louis'in sağ kanadını sarıyor ve merkezdekiler azimli bir dövüşle şiddetle geri ittiriliyordu: Adamlar köprünün üzerinden geri çekiliyordu ve süvarilerin saldıracak yeri yoktu. Şu an kanattan yapılan saldırı girişimini geri püskürtmek üzere bir ejderha süpürmesi için ideal andı ama formasyon dağıldığı için bunun başarısız olması neredeyse kesindi.

"Temeraire, haydi!" diye bağırdı Laurence. Çoktan nefes almaya başlamış olan Temeraire kanatlarını katladı ve batıdan baskı yapan Fransız birliklerine doğru hızla dalışa geçti. Yanları şişti ve İlahi Rüzgârı bırakırken Laurence o korkunç kükreme gücünün birazını hafifletmek için ellerini kulaklarına bastırdı. Geçişini tamamlayarak yükselip uzaklaştı; etraflarına kibrit çöpleri gibi saçılmış küçük ağaçların arasında düzinelerce adam burun deliklerinden ve kulaklarından kan akarak yerde iki büklüm ve hareketsiz yatıyordu.

Prusyalı savunucular cesaretlenmekten çok sersemlemişti ve şaşkın duraklamaları sırasında subay üniforması içindeki bir Fransız elinde bir sancakla ağaçlardan ölü askerlerinin arasına atladı ve "*Vive l'Empereur! Vive la France!*"[6] diye bağırdı. Hücuma geçti ve arkasından neredeyse iki bin adamdan oluşan Fransız öncü kuvvetinin geri kalanı geldi. Prusyalıların arasıra karışarak

6 (Fr.) Yaşasın İmparator! Yaşasın Fransa! (ed.n.)

süngü ve süvari kılıçlarıyla düşmanlarını biçmeye başladılar, Temeraire kendi müttefiklerini de öldürmeden tekrar saldıramazdı.

Durum gittikçe umutsuzlaşıyordu: Piyadeler Saale Nehri'ne girmek ve akıntı ve çizmelerinin ağırlığıyla sürüklenmek zorunda bırakılıyor, atların toynakları kıyılarda kayıyordu. Temeraire bir açıklık arayarak havada asılı kalmış gibi uçarken, Laurence Prens Louis'in süvarilerin geri kalanını merkeze saldırmaları için topladığını gördü. Atlar etrafında toplandı ve bir kükreme ve gümbürtüyle cesurca ileri fırladı ve süvari kılıçlarına karşı kılıçlarla, bir çan çınlamasına benzer bir etkiyle Fransız süvarilerini karşıladılar. Çarpışma etraflarında, atların bacaklarına yapışıp etraflarında bir fırtına gibi dönen, barut dumanından oluşan kalın, siyah bulutlar kaldırdı. Laurence bir an için umutlandı ama ardından Prens Louis'in kılıcının elinden kayarak düştüğünü gördü ve Prusya bayrağı yanına düşerken Fransızlardan korkunç bir tezahürat yükseldi.

Yardım gelmedi. İlk önce Sakson taburları dağıldı ve çılgın gibi köprünün üzerinden atlayarak ya da silahlarını atarak teslim oldu. Prens Louis'in astları adamları bir arada tutup düzgün bir şekilde geri çekilmeye çalışırken Prusyalılar küçük gruplara bölünmüştü. Topların çoğu savaş alanında bırakılmıştı ve Fransızlar Prusyalıları ölümcül bir ateşe tutuyor, adamlar gruplar halinde kaçmaya çalışırlarken yere devriliyor ya da nehre düşüyordu. Diğerleri nehir hattı boyunca kuzeye doğru çekilmeye başlamıştı.

Köprü öğleden hemen sonra düştü; o zamana kadar, Temeraire ve diğer ejderhalar, hızlı hareket eden küçük Fransız ejderhalarının geri çekilişi tamamen bir bozguna dönüştürmemelerini sağlamaya çalışarak sadece geri çekilmeyi savunmak için çarpışmaya girmişti. Çok başarılı olamadılar. Saksonlar kaçıyor ve küçük Fransız ejderhaları bazılarında hâlâ çığlıklar atan adamların olduğu topları ve atları kapıp bunları kasabanın kepenklerle kapalı binalarının

ortasında, Saale'nin karşı kıyısına konuşlanmış Fransız piyadelerin ellerine bırakıyorlardı.

Çarpışma neredeyse bitmişti. Prusya mevzilerinin yıkıntılarından *sauve qui peut*[7] işaret flamaları dalgalanıyor ve duman bulutları sürüklenerek uzaklaşıyordu. Geri çekilenler Fransızların piyade desteğinden bir hayli uzaklaştığında Fransız ejderhaları da geri çekildi ve halsiz ve yorgun Temeraire ve Prusya ejderhaları Dyhern'in işaretiyle soluklanmak için yere indi.

Onları neşelendirmeye çalışmadı; neşelenecek bir şey yoktu. Formasyonun en küçük ejderhası olan bir hafif sıklet pençelerinin arasında dikkatlice, savaş alanından umutsuz bir hamleyle kaptığı Prens Louis'in cesedini taşıyordu. Dyhern kısaca, "Yer ekiplerinizi toplayıp Jena'ya geri çekilin," dedi. "Orada buluşacağız."

7 (Fr.) Herkes kendi başının çaresine baksın. (ed.n.)

13. Bölüm

Laurence yer ekibini Saale'nin kıyısının çok uzağındaki kırsal bölgeye, yukarıdan kolaylıkla görünmeyecek kuytu bir ormanlık geçidin içine bırakmıştı. Adamların en güçlüleri baltalar, süvari kılıçları ve tabancalar hazır önde, Keynes ve ulaklar bir perdeyle gizlenmiş küçük bir ateşin yanında güvenli bir şekilde kundaklarına ve koşumlarına sarılı yumurtalarla arkada, bir arada duruyorlardı.

"Ayrıldığınızdan beri yaklaşan silah sesleri duyduk efendim," dedi Ferris endişeyle, o ve adamları hasar için Temeraire'in koşumunu incelemeye başlarken.

"Evet," dedi Laurence, "mevzimizi ele geçirdiler; Jena'ya geri çekiliyoruz." Çok uzaktan konuşuyormuş gibi hissediyordu; göstermeye izin veremeyeceği inanılmaz bir yorgunluk bastırıyordu. "Bütün uçuş mürettebatına rom istihkakı; bununla ilgilenin lütfen Bay Roland, Bay Dyer," dedi kendini yere bırakarak. Emily ve Dyer bir kadehle birlikte içki şişelerini getirdi ve adamlar istihkaklarını içti. Laurence minnetle kendi payını içti; yakıcı içki en azından o an için somut bir varlıktı.

Yumurtalar hakkında Keynes ile konuşmaya gitti. "Hiç zarar görmediler," dedi doktor. "Bir ay rahatça bu şekilde tutulabilirler."

"Ne zaman çatlamalarını bekleyebileceğimize dair daha iyi bir tahminin var mı?" diye sordu Laurence.

"Değişen bir şey yok," dedi Keynes aksi tarzıyla. "Hâlâ üç haftayla beş hafta arasında vaktimiz var diyebilirim."

"Çok güzel," dedi Laurence ve savaşın hararetinde ya da şu andaki üzüntüsü yüzünden dikkat etmemiş olabileceği aşırı zorlanmanın bir sonucu olarak kaslarında herhangi bir yaralanma belirtisine karşı onu Temeraire'e bakması için gönderdi.

"Bizi gafil avladılar," dedi Temeraire perişan bir şekilde, Keynes üzerine çıkarken, "ve o zavallı formasyonlar; ah Laurence, daha fazla konuşmalı ve dinlemelerini sağlamalıydım."

"Bu koşullar altında bunu yapma umudun pek yoktu," dedi Laurence. "Kendini suçlama; onun yerine formasyon hareketlerinin kafalarını çok fazla karıştırmadan en kolay yoldan nasıl düzeltilebileceğini düşün. Umarım artık onları tavsiyeni dinlemeye ikna edebiliriz ve öyle olursa, bir çarpışmanın kaybedilmesinden daha pahalıya mal olmadan taktiklerdeki ciddi hatayı düzeltiriz; acı verici bir ders oldu ama daha kötüsü olmadığı için kendimizi şanslı saymalıyız."

Jena'ya gece yarısından birkaç saat sonra vardılar; geri çekilen ordu iyice kasabanın etrafına kapanmıştı. Fransızlar Gera'da fena halde ihtiyaç duyulan bir ikmal arabasını ele geçirmişti ve kasabadaki depolar neredeyse boştu. Temeraire için sadece küçük bir koyun vardı; Gong Su topladığı bazı kokulu bitkileri ekleyip pişirerek yemeği yetecek hale getirdi ve Temeraire, aceleyle pişirilmiş bir çeşit yulaf lapası ve fazla pişirilmiş ekmekle idare etmek zorunda kalan insanlardan daha iyi bir yemek yedi.

Laurence ateşlerin yanından yürürken, bütün kampta çirkin mırıltılar duyuyordu. Savaş alanından gelen Sakson dökünütleri Fransızları tutmaya çalışarak fedakârlık göstererek saldırının asıl yükünü taşıdıkları hakkında mırıldanıyordu ve daha da kötüsü başka bir yenilgi vardı: General Tauentzein Fransız öncü kuvvetlerinin önünde Hof'tan çekilirken yağmurdan kaçarken doluya tutulmuş, Mareşal Soult'un kollarından Mareşal Bernadotte'un kucağına düşmüş ve sonunda kaçmayı başarana kadar dört yüz adam kaybetmişti. Herkesin huzurunu kaçırmak için yeterli, kolay ve garanti bir zafere güvenenler içinse haydi haydi yeterliydi; daha önceki aşırı özgüvenin pek izi kalmamıştı artık.

Dyhern ve diğer Prusyalı havacıları, ejderhalar alanlarına indiğinde köylüler tarafından aceleyle terk edilmiş küçük, köhne bir kır evine yerleşmiş olarak buldu. "Kapsamlı bir değişiklik önermiyorum," dedi Laurence aceleyle, Temeraire'in talimatlarıyla çizdiği diyagramları yayarak, "sadece kolayca yapılabilecek değişiklikleri uygulayalım; son saatte yapılacak bu kadar çaresiz bir değişimin getireceği tüm riskler, hiçbir şey yapılmazsa yaşayacağımız felaketin kesinliğiyle karşılaştırılamaz."

"*Size söylemiştim,* demeyecek kadar naziksin," dedi Dyhern, "ama yine de öyle dediğini duyar gibiyim. Pekala, bir ejderhanın eğitmenimiz olmasına izin vereceğiz ve ne yapılabileceğini göreceğiz; en azından bir dövüşten sonra köpekler gibi yaralarımızı yalayarak kuşlakta oturmayacağız."

O ve diğer yüzbaşılar neredeyse boş masanın etrafında keyifsizce oturmuş, sessizce içiyordu. Laurence muazzam bir çabayla kendini ve onları toparladı ve üzüntüye kapıldıkları için onları azarlayarak sırf kişilik gücüyle onlara yeni bir cesaret aşıladı ve onları neredeyse sürükleyerek ejderhalarına gönderdi. Hareketlilik zihinlerini ve morallerini canlandırdı. Hepsi toplanırken Temeraire parlak gözlerle oturuyordu ve kendini memnuniyetle

alıştırmalara vererek onlara kendisinin bulmuş olduğu yeni uçuş kalıplarını gösterdi.

Laurence ve Granby bunlara küçük ama oldukça basitleştirici katkılarda bulunmuştu; Temeraire'in düşünmeden yapabildiği gösterişli manevralar, çoğu Batı ejderha türünün fiziksel çevikliğinin son derece ötesindeydi. Oldukça yavaşlatılmış olsa da, yeni kalıplar uzun süredir kendi alıştırmalarını yapan Prusyalılara ilk başlarda biraz zorluk çıkardı ama düzenli alıştırmalar sayesinde iyice gelişen keskinlikleri yavaş yavaş kendini göstermeye başladı ve yaklaşık bir düzine turun ardından yorgun ama başarılıydılar. Ordudaki diğer ejderhalardan bazıları izlemek için yakına sokulmuştu ve kısa bir süre sonra subayları da onlara katıldı; Dyhern ve formasyonu sonunda dinlenmek için indiğinde, çabucak sorularla etraflarına doluştular ve kısa bir süre sonra diğer birkaç formasyon da manevraları denemeye başladı.

Ama planların yeniden değişmesiyle alıştırmaları o öğleden sonra kesildi: Ordu Berlin ile iletişim hatlarını korumak için geri çekilme amacıyla Weimar yakınlarında yeniden toplanıyordu ve bir kez daha ejderhalar başı çekecekti. Bu haber öfkeli bir homurtuyla karşılandı; değişen emirlerle bir ileri bir geri yürümek, bir savaşın gidişatının kaçınılmaz değişimi olarak görüldüğü için şu ana kadar iyi ruh haliyle karşılanmıştı. Ama iki küçük Fransız zaferi onları eve kovalamak için yeterliymiş gibi paldır küldür bir kez daha geri çekilmek artık hepsini çileden çıkarıyordu.

Bu gergin havada başka haberler onlara ulaştı: Brunswick ya da Kral tarafından doğru düzgün yetki verilmemiş olmasına karşın, talihsiz Prens Louis Hohenlohe'nin verdiği, öncü kuvvetin ilerlemesi anlamına gelen fakat anlaşılması güç emirlere yanıt olarak Saale'nin karşısına konuşlanmıştı; ancak Hohenlohe açıkça planlarından vazgeçmiş ve ordu güneye doğru kımıldamamıştı bile.

"Geri çekilmek için yeni emirler göndermiş," dedi Dyhern acı bir şekilde; haberi zavallı atı Saale'yi geçerken boğulduğu için Prens Louis'nin kampa yayan emir subaylarının birinden duymuştu. "Ama o zamana kadar çarpışma çoktan başlamıştı ve prensimiz hayatının son bir saatini yaşıyordu; böylece Prusya en iyi askerlerinden birini ziyan etti."

İsyankâr oldukları söylenemezdi ama hepsi çok öfkeliydi ve daha da kötüsü cesaretleri kırılmıştı; öğleden sonra kazanılan başarı hissi uçup gitmişti. Toparlanma işini kontrol etmek için sessizce açıklıklarına gittiler.

Sonu gelmeyen boş görüşmelerden bir başkasının başladığı anlamına gelen kuşlaktan ayrılan kurye ejderhanın sesi nefret uyandıran bir gürültü olmaya başlamıştı. Laurence sabahın hâlâ karanlık saatlerinde bu kanat sesleriyle uyandı ve su fıçısında yüzünü yıkamak için çıplak ayak ve gömlekle çadırından çıktı: Henüz don yoktu ama hava bir insanı adamakıllı uyandıracak kadar soğuktu. Temeraire, nefesiyle burun deliklerinden buhar çıkararak hâlâ uyuyordu. Laurence, horlayan Allen ile birlikte yumurtaların yanında gece nöbeti tutacağı ufak çadırın içine göz attığı zaman Salyer endişeyle kafasını kaldırıp baktı: Kumaşın çift kat olduğu ve mangal kömürlerinin parıldadığı kamptaki en sıcak yer.

Artık Jena'nın, biraz kuzeyindeki Prusya Ordusu'yla neredeyse birleştikleri doğu kanadındaki kuşlaktaydılar: Brunswick Dükü gece boyunca kendi birliklerini daha yakına hareket ettirmişti. Dumanları ufukta için için yanan kasabanınkiyle karışan bütün kırsal bölge kamp ateşleriyle hayat dolu görünüyordu. Çok az yiyecek ve çok fazla kötü haber üzerine önceki gece Hohenlohe'nin birlikleri arasında bir panik ve ayaklanma patlak vermişti: Çok az yiyecek ve çok fazla kötü haber vardı, Fransız öncü kuvvetleri güneyde bir kez daha görülmüş ve beklenen birkaç ikmal arabası

gelmemişti; ilk günden beri gönülsüz müttefikler olan Saksonlara bu yetip de artmıştı bile, inançlarını tamamen kaybetmişlerdi.

Kuşlak kampın geri kalanından ayrı olduğu için Laurence talihsiz olayların çoğunu görmemişti ama olaylar yatıştırılana kadar ateşler binalar arasında yayılmıştı ve artık sabah havası, sürüklenen kül ve duman yüzünden keskin ve acı ve yoğun sisten dolayı da nemliydi. Ekimin on üçüydü; Prusya'ya varmalarının üzerinden neredeyse bir ay geçmişti ve İngiltere'den hâlâ bir haber yoktu; posta servisi, silahlı adamlarla dolu kırsal bölge yüzünden yavaş ve düzensizdi. Çayıyla birlikte tek başına açıklığın kenarına oturarak özlemle kuzeye baktı; baştan çıkarıcı derecede yakın oldukları için çok fazla iletişim kurma isteği hissediyordu ve bin altı yüz kilometreden daha uzak olduğu zaman bile evde olmak için nadiren bu kadar büyük bir istek hissetmişti.

Güneş şafağa doğru birkaç girişimde bulunmaya başlıyor ama bütün ordugâhı kalın ve gri bir örtüyle kaplayan sis amansızca dayanıyordu. Sesler garip bir biçimde boğularak sadece kısa bir mesafe gidiyor ya da gaipten geliyormuş gibi duyuluyordu, bu yüzden insan ses çıkarmadan hareket eden hayalete benzer şekiller görüyor ve başka bir yönden nereden geldiği bilinmeyen sesler duyuyordu. Adamlar miskin bir şekilde kalkıyor ve birbirleriyle pek konuşmadan yorgun ve aç bir şekilde işlerine bakıyordu.

Emirler sabah ondan kısa bir süre sonra geldi: Ordunun büyük kısmı Auerstadt'tan geçerek kuzeye doğru geri çekilirken Hohenlohe'nin birlikleri geri çekilenleri korumak için yerlerinde kalacaktı. Laurence emri sessizce okudu ve yorum yapmadan Dyhern'in ulağına geri verdi: Prusyalı bir komutanı Prusyalı bir subaya eleştiremezdi. Prusyalılar kendi aralarında daha az ketumdu; emirler etrafa yayılırken kendi dillerinde yüksek seslerle konuşuyorlardı.

"Fransızlar ile burada esaslı bir şekilde savaşmamız gerektiğini söylüyorlar ve sanırım oldukça haklılar," dedi Temeraire. "Savaş-

mayacaksak neden buradayız? Yaptığımız onca yürüyüşe karşın Dresden'de kalabilirdik; sanki kaçıyormuşuz gibi görünüyor."

"Böyle şeyler söylemek bize düşmez," dedi Laurence. "Bütün bu manevraları mantıklı hale getirecek bilgi eksikliğimiz olabilir." Bu teselli için ufak bir sus payıydı; buna kendi de pek inanmıyordu.

Hemen yola çıkmayacaklardı ve ejderhalar üç gündür yetersiz beslendiği için, en azından artık daha az olası görünmesine karşın her an yeni bir yürüyüşe ya da bir savaşa çağırılabilecekleri için emirler onlardan herhangi bir şey yapmalarını istemiyordu. Temeraire kestirip rüyasında koyun görmek için yerleşti ve Laurence Granby'ye, "John, gidip etrafa daha yüksek bir yerden, bu lanet sisin dışından bakacağım," dedi komutayı ona bırakarak.

Düz zirveli bir tepe olan Landgrafenberg, Jena yaylasına ve vadisine hakimdi: Laurence yanına rehberi olarak bir kez daha genç Badenhaur'u almıştı ve birlikte tepenin ağaçlık yamaçlarına çıkan, yer yer dikenli böğürtlen çalılarıyla boğulmuş, dar ve sarmal çizen bir hendekten ilerlediler. Yol daha yukarıda uzun otların içinde gözden kayboluyordu: Orada burada daha uzun ağaçlar kesilmişti ve koyunlar tarafından ezilerek düzleştirilmiş açıklıklar olmasına karşın, tepe çok eğimli olduğundan kimse buradaki otları biçmemişti. Koyunlardan ikisi kafalarını kaldırıp bakarak hızlı adımlarla eğrelti otlarının arasına daldı.

Neredeyse bir saatlik bir emekle ter içinde zirveye ulaşmayı başardılar. "Eee," dedi Badenhaur, elini hoş manzaraya sallayarak; Laurence başını salladı. Duman mavisi bir dağ halkası çok uzaktaki manzarayı kapatıyordu ama ideal bakış noktalarından, daha alçak tepelerin aralarında çırılçıplak duran birkaç beyaz gövdeli huş ağacıyla, sararan kayın ağaçları ve yaprak dökmeyen ağaçlardan oluşan daha küçük korularla kaplı vadinin bütün çanağı etraflarında neredeyse canlı bir harita gibi uzanıyordu. Hasadın

çoğu yapıldığı için tarlalar çoğunlukla kahverengi-sarıydı ve zayıf sonbahar ışığı yumuşak renk tonlarıyla günün çoktan sona yaklaştığı izlenimini uyandırıyor ve dağınık çiftlikleri göz alıcı kabartmalara dönüştürüyordu.

Gittikçe batıya doğru hareket eden kalın bir bulut kümesi kısa bir süre sonra sabah güneşini kapadı ve gölgesi yavaş yavaş tepelerin üzerine tırmandı. Saale Nehri'nin uzaktaki tepelerin arasında akan bir kısmı manzaraya tezat oluşturarak güneş ışığını tamamen yakaladı ve akkor halinde parladı; parlaklık yüzünden Laurence'ın neredeyse gözleri sulandı. Rüzgâr çıktı ve buruşmuş yapraklar ile kuru dalların hafif bir ateş çıtırtısı şeklinde ses çıkarmasına yol açtı ve bunun altında daha çok bir yelkenin ilk kez açılmasına benzeyen ve durmak bilmeyen, daha derin, boğuk bir gürleme vardı. Bunun dışında engin bir sessizlik vardı. Hava garip şekilde kuru bir tat ve koku bırakıyordu: Yer ayazla çoktan sertleşmişti ve hayvan ya da çürüme kokusu yoktu.

Dağın geldikleri tarafında, Prusya Ordusu kalın sis örtüsü yüzünden çoğunlukla belirsiz, sık sıralar halinde uzanıyordu ama Brunswick'in birlikleri kuzeye, Auerstadt'a doğru uzaklaşmaya başladığı için güneş ışığı yer yer hafifçe süngülerin üzerinde parlıyordu. Laurence kasabanın uzandığı diğer taraftan bakmak için dikkatlice ilerledi. Fransızlara dair belirgin bir işaret yoktu ama Jena'daki alevler sönüyordu: Parlak turuncu kalıntılar bu yükseklikten belli belirsiz bağırışların arasında teker teker sönen kömür korları gibi görünüyordu; Laurence nehre gidip gelerek su taşıyan arabalara koşulmuş atların şekillerini hayal meyal seçebiliyordu.

Bir süre durarak aşağıdaki manzarayı izledi ve ara sıra ikisinin de bildiği Fransızcaya başvurarak mimikler ve jestlerle Badenhaur ile konuştu ve ardından ikisi de aniden donup kaldı; bir rüzgâr kasabadan yükselen kalın duman sütunlarını süpürdü ve doğudan görüş alanlarına bir ejderha girdi: Bu Lien'di; ara

sıra durup havada asılı kalarak nehrin ve kasabanın üzerinden hızla uçuyordu. Laurence'ın onlara doğru uçtuğu yanılsamasını yaşadığı bir şaşkınlık anı oldu: Sadece bir an ve ardından bunun yanılsama olmadığını fark etti.

Badenhaur onu kolundan çekti ve birlikte kendilerini yere attılar ve uzun dikenlere takılıp oraları buraları çizilerek böğürtlen çalılarının altına süründüler. Altı metre kadar sonra böğürtlen çalısının altında, yerde bir boşluk buldular: koyunların işi. Sığ çukura yerleştikten sonra dallar hışırdamaya devam etti ve bir süre sonra arkasında dikenlere takılan yününden büyük öbekler bırakarak küçük oyukta onlara katılmak için çabalayıp tekmeleyerek bir koyun geldi. Hevesle karşıladıkları bir perde göreli görecekti. Beyaz ejderha büyük kanatlarını katlayarak zarif bir şekilde zirveye inerken, hayvan muhtemelen insanların yanında bir miktar rahatlama bulmak için titreyerek kendini yanlarına attı.

Laurence gerilerek beklemeye başladı; Lien onları görmüş ve peşlerine düşmüşse, bir böğürtlen çalısı ona pek engel olmazdı. Ama Lien manzarayı incelemekle ilgilenerek başka tarafa baktı. Görünüşünde farklı bir şey vardı: Çin'de gösterişli altın ve yakut takılar taktığını görmüştü, İstanbul'da mücevherlerinden tamamen arınmıştı ama şimdi çok farklı bir parça, yelesinin dibine yerleştirilmiş ve zekice uçlarına ve çenesine kancalanmış, altın yerine parlak çelikten yapılmış ve ortasında zayıf sabah ışığında bile cüretkârca parlayan, neredeyse bir tavuk yumurtası büyüklüğünde kocaman bir elmasa tutturulmuş taca benzer bir şey takıyordu.

Fransız subay üniforması giyen bir adam Lien'in sırtından kayarak yere atladı. Laurence sıradan birisini taşımasına gerçekten çok şaşırmıştı; subayın başında şapka yoktu, siyah saçları kısa ve seyrekti, sadece bir piyade üniformasının üstüne geçirilmiş kalın deri bir ceket, pantolonunun üstüne çektiği uzun siyah çizmeler giyiyordu ve belinde kullanışlı bir kılıç asılıydı.

"Bütün ev sahiplerimizin bizi karşılamak için toplanmış olması güzel bir şey," dedi garip bir şekilde aksanlı Fransızcasıyla, kuzey yolunda ilerleyen saflara özel bir ilgiyle bakıp Prusya Ordusu'nu incelemek için dürbününü açarak. "Onları çok fazla beklettik ama çok yakında bununla ilgilenilecek. Davout ve Bernadotte kısa bir süre sonra onları üstümüze sürecek. Kral'm sancağını görmüyorum, sen görüyor musun?"

"Hayır ve ileri karakollar kurulmamışken görmek için burada beklememeliyiz. Çok korumasızsın," dedi Lien onaylamayan bir ses tonuyla, ilgisizce alana bakarak: Kan kırmızı gözleri çok güçlü değildi.

"Yapma, senin yanında kesinlikle güvendeyim!" diye azarladı onu subay gülerek ve bir an için dönüp Lien'e bakınca, kahkahası tüm yüzüne ışık verdi.

Badenhaur büyük bir güçle Laurence'ın kolunu sıkıyordu. "Bonaparte," diye tısladı Prusyalı, Laurence ona baktığında. Şok olan Laurence arkasına dönüp daha iyi görmek için iyice böğürtlen çalısına eğildi: Adam, Korsikalıyı her zaman İngiliz gazetelerinin tarifinden hayal ettiği gibi o kadar da bodur değil, daha çok tıknazdı. Şu an, enerji dolu büyük gri gözleri parlak, yüzü serin rüzgârdan biraz kızarmıştı ve yakışıklı olduğu bile söylenebilirdi.

"Aceleye gerek yok," diye ekledi Bonaparte. "Sanırım onlara kırk beş dakika daha verebilir ve yola başka bir tümen çıkarmalarını bekleyebiliriz. İleri geri biraz yürümek onları tam olarak doğru ruh haline sokacaktır."

Zamanının çoğunu, yüzünde yırtıcı bir kuş ifadesiyle düşünceli bir şekilde aşağıdaki yaylaya bakıp tepede volta atarak geçirirken, sıkışıp kalmış Laurence ve Badenhaur, silah arkadaşlarının adına duydukları endişeye katlanmak zorunda kalıyordu. Yanındaki bir sarsıntı Laurence'ın o tarafa bakmasına sebep oldu;

Badenhaur'un eli tabancasına gitmişti ve teğmenin yüzünden korkunç bir kararsızlık ifadesi geçiyordu.

Laurence onu engellemek için elini Badenhaur'un koluna koydu ve genç adam solgun ve utanmış bir şekilde anında bakışlarını yere çevirdi ve elini gevşetti; Laurence onu rahatlatmak için hafifçe omzunu sıvazladı. Dürtüyü çok iyi anlayabiliyordu; bütün Avrupa'nın acılarının mimarı on metreden daha yakındayken çılgınca düşüncelere kapılmamak olanaksızdı. Onu esir alma umudu olsaydı, her ne kadar kişisel bir felaketle son bulursa bulsun, buna kalkışmak kesinlikle sorumlulukları dâhilinde olurdu; ama çalılardan yapılacak herhangi bir saldırının başarılı olma şansı yoktu. İlk hareketleri Lien'i uyaracaktı ve Laurence kişisel deneyimlerinden bir Semavinin ne kadar çabuk harekete geçebileceğini iyi biliyordu. Tek olası şansları gerçekten de tabancaydı: Saklandıkları konumdan hiçbir şeyden kuşkulanmayan sırtına yapılacak bir atış ama hayır.

Görevleri açıktı; gizlenerek beklemek zorunda kalacaklar ve ardından Napolyon'un onları bir tuzağın içine çekmekte olduğu bilgisini ellerinden geldiği kadar çabuk kampa taşıyacaklardı; avcı hâlâ av olabilir ve onurlu bir zafer kazanılabilirdi. Ama bu görevde her dakika önemliydi ve İmparator'un düşünmesini izlemek için sessiz ve hareketsiz beklemek zorunda bırakılmak tam bir işkenceydi.

"Sis dağılıyor," dedi Lien kuyruğu huzursuzca savrularak; Hohenlohe'nin dağı gören top mevzilerine gözlerini kısarak bakıyordu. "Kendini bu şekilde tehlikeye atmamalısın; bir an önce gidelim. İhtiyacın olan bütün bilgiye zaten sahipsin."

"Evet, evet, dadıcığım," dedi Bonaparte dalgın dalgın, bir kez daha dürbününden bakarak. "Ama kendi gözlerinle görmek farklı bir şey. Haritalarımdaki yüksekliklerde en az beş hata var ve sollarındaki atlı topçu bataryaları üç değil altı librelik toplar taşıyor."

"Bir İmparator aynı zamanda bir keşif eri olamaz," dedi Lien ciddi bir şekilde. "Astlarına güvenemiyorsan, işlerini yapmak yerine onları değiştirmelisin."

"Beni ciddi ciddi azarlıyorsun!" dedi Bonaparte, sahte bir kızgınlıkla. "Berthier bile benimle bu şekilde konuşmuyor."

"Aptalca davrandığın zaman konuşmalı," dedi Lien. "Haydi, onları buraya gelmeleri ve tepeyi tutmaya çalışmaları için kışkırtmak istemezsin," diye ekledi, tatlı dille kandırmaya çalışarak.

"Ah, o şansı kaçırdılar," dedi Bonaparte. "Ama pekala, sözünü dinleyeceğim; sonuçta işe dönmenin zamanı geldi." Sonunda dürbününü katladı ve sanki hayatı boyunca bir ejderha tarafından idare edilmeye alışıkmış gibi, Lien'in çukurlaştırdığı pençesine çıktı.

Badenhaur, Lien iyice uzaklaşmadan önce pervasızca böğürtlen çalısının içinden debelenerek çıktı. Laurence peşinden açıklığa fırladı ve Fransız Ordusu'nu arayarak son bir kez manzaraya bakmak için durdu. Sis parça parça uzaklaşarak incelip zayıfladığı için artık Mareşal Lannes'ın binaların yanmış kalıntılarından sağlam tahta ve malzemeleri söküp boş ağıllara koyarak Jena'nın etrafına cephane ve yiyecek yığmakla meşgul birliklerini açıkça görebiliyordu. Laurence dürbününü çıkarıp her tarafa bakmasına karşın, Bonaparte'ın bir saldırı başlatmak için adamlarını geçirmeye niyetli olduğu Saale Nehri'nin bu yakasında Fransız birliklerinden oluşan başka bir grubun izine rastlayamadı.

"Adamlarını yerleştirmeden önce bu tepeleri ele geçirebiliriz," dedi Laurence dalgın dalgın, Badenhaur'dan çok kendine. Bu konumdaki bir topçu bataryası, yayla üstünde etkili bir avantaj kazandırırdı; Bonaparte'ın burayı ele geçirmek istemesi şaşılacak bir şey değildi. Ama anlaşılan garantili bir yer edinmek için geride bekliyordu.

Derken ejderhalar kutudan çıkan oyuncak palyaçolar gibi uzaktaki ağaçların üzerinde belirmeye başladı: Saalfeld'deki sa-

vaşta karşılaştıkları hafif sıkletler değil, bütün hava kuvvetlerinin asıl gücünü oluşturan orta sıkletlerdi: Pêcheur'ler ve Papillon'lar büyük bir hızla ve formasyon dışında ilerliyordu. Jena'yı koruyan Fransız birliklerinin arasına indiler; görünüşlerinde çok garip bir şey vardı. Dürbünüyle daha yakından bakan Laurence hepsinin neredeyse adamla dolu olduğunu fark etti. Sadece kendi müret-tebatlarıyla değil, Çin'de insanların taşınması için kullanıldığını gördüğü tarzda ipek taşıma koşumlarına tutunmuş piyade birlikleriyle doluydu.

Her adamın silahı ve sırt çantası vardı ve ejderhaların en irisi yüzden fazla adam taşıyordu. Pençeleri de boş değildi: zorlanarak da olsa cephane arabaları, devasa yiyecek çuvalları ve şok edici bir şekilde canlı hayvanlarla dolu ağlar taşıyorlardı: Temeraire'in dağların üstünde taşıdığı domuzlar kadar belirgin şekilde uyuşturulmuş hayvanlar koyuldukları ağıllarda amaçsız bir sersemlik içinde serbestçe dolaşarak duvarlara çarpıp devriliyorlardı. Laurence planın nefret uyandıran zekiliğini üzülerek fark etti: Fransız ejderhaları kendi erzaklarını bu şekilde taşımışsa, yanlarında düşman topraklarında ilerleyen bir ordunun besleyebileceği varsayılan birkaç düzine değil, herhangi bir sayıda ejderha getirmiş olabilirlerdi.

On dakika içinde yerde neredeyse bin adam toplanmıştı ve ejderhalar çoktan yeniden yüklenmek için geri dönüyordu; kalın bir ağaç örtüsü ve nehir tarafından bölünen sekiz kilometrelik bir uzaklıktan gelmekte olduklarını tahmin etti Laurence. İnsanlardan oluşan bir birliğin geçmesi genelde birkaç saat sürerdi ama dakikalar içinde yeni konumlarına iniyorlardı.

Bonaparte'ın, adamlarını ejderhalara bağlanmaya ve havada taşınmaya nasıl ikna ettiğini Laurence'ın aklı almıyordu ve düşünecek zaman da yoktu; Badenhaur tek kelime etmeden onu çekiştiriyordu. Uzakta muazzam ve korkunç görkemleriyle Fransız Hava Ordusu'nun ağır sıkletleri iri Şövalyeler ve Chanson-de-

Guerre'ler yükselerek zirveye doğru geliyorlar ve ne yiyecek ne de cephane, sadece sahra topları taşıyorlardı.

Laurence ve Badenhaur kendilerini tepenin yamacından aşağı bırakıp uzaklaşmaya başladı ve ejderhalar zirveye inerken, toz bulutları ve kurumuş yapraklar yüzlerine batarak ikisi de dik patikada bir taş bulutunun içinde kaydı. Yamacın yarısında, Laurence geriye doğru son bir bakış atma riskine girecek kadar durdu. Ağır sıkletler ikişer üçer taburları indiriyor, adamlar topları en yüksek çıkıntıya çekmek için koşturuyor ve gülle ve şarapnel yığınlarını topların yanlarına yığmak için ejderhaların karın donanımları çözülüyordu.

Zirveyi ele geçirmeleri için onlara engel olacak hiçbir şey yoktu ve geri çekilme şansı da. Savaş Napolyon'un istediği gibi, Fransız toplarının gölgesinde gerçekleşecekti.

14. Bölüm

Laurence Hohenlohe'nin çadırından ayrılmadan top bataryaları konuşmaya başlamıştı. Kuryelerin en hızlıları çoktan Brunswick ve Kral'ın peşinden ve Weimar'dan yedek kuvvetleri çağırmak için çılgınca batıya doğru uçuyordu. Artık sadece olabildiğince çabuk toplanmak ve savaşmaktan başka seçenek yoktu. Laurence saldırılarının aniliğine olmasa da, Fransızların onlara yetişmesine neredeyse minnettar olacaktı; ona öyle geliyordu ki komutanlar kışkırttıkları ve bütün adamlarının dayanmak için hazırlandığı bu savaştan kaçınmak için geçen hafta çılgınca çalışmıştı; sadece morali bozan, erzaklarını azaltan ve zavallı Prens Louis'e olduğu gibi birlikleri teker teker eksilterek için açıkta ve savunmasız bırakan aptal bir erteleme.

Harekat olasılığı kamptaki keyifsizliği oldukça gidermişti ve demir disiplin ve talim onların lehine etki gösteriyordu: Safların arasında hızla yürürken kahkahalar ve şakalaşmalar duydu; hazırlanma emri her yerde ani bir karşılık bulmuştu ve açlıktan zayıf düşmüş adamlar acınacak durumda olmalarına karşın, silahlarını iyi durumda tutmuştu ve bayrakları rüzgârda silah sesi gibi çatırdayarak neşeyle başlarının üstünde dalgalanıyordu.

"Laurence, çabuk, çabuk, bizi beklemeden savaşmaya başladılar!" diye seslendi Temeraire aceleyle. Açıklığa ulaşmadan önce Laurence'ı görebilmek için arka ayaklarının üzerine oturmuş, başını kuşlağın dışına uzanmıştı.

"Savaşa ne kadar geç katılmış olursak olalım, sana söz veriyorum bugün yeterince çarpışmaya gireceğiz," dedi Laurence, sabır önerisiyle çelişen bir hızla Temeraire'in bekleyen pençelerine atlayarak ve kendini hızla savurarak Granby'nin uzanmış elinin yardımıyla yerine geçti; İngilizlerden daha az olmayan Prusyalı subaylarla birlikte bütün mürettebat çoktan yerlerini almıştı ve muhabere subayı olarak eğitilmiş Badenhaur Laurence'ın yanında endişeli bir şekilde oturuyordu.

"Bay Fellowes, Bay Keynes, yumurtaların güvenliğini birincil önceliğiniz olarak göreceğinize kuşkum yok," diye seslendi Laurence aşağıya, karabinalarını koşuma tam zamanında kilitleyerek: Temeraire havalanmaya başlamıştı ve Laurence'ın aldığı tek yanıt ellerini sallamalarıydı; ilerleyen Fransız öncü kuvvetlerini karşılamak için savaş alanının ön hatlarına doğru ilerlerlerken kanat vuruşlarından başka bir şey duyulmuyordu.

Birkaç saat sonra sabahın ilk çarpışması bittiğinde, Eroica onları ejderhaların birkaç yudum su içip soluklanabileceği küçük bir vadiye indirdi. Bir geri püskürtmeden muzdarip oldukları söylenebilecek olmasına karşın, Laurence Temeraire'in iyi dayandığını ve moralinin çok az etkilenmiş olduğunu görmekten memnundu. Çoktan tepelere yerleştirilmiş topların altında Fransızları garantili bir yer ele geçirmekten alıkoymak için az umut vardı aslında: En azından ele geçirdikleri yerin bedelini ödemişlerdi ve Prusyalılar kendi alaylarını konuşlandıracak kadar yeterli zaman kazanmıştı.

Temeraire ve diğer ejderhalar savaştıkları için oldukça heyecanlıydı ve hâlâ daha fazla çarpışma için beklenti içindeydiler. Yaptıkları işlerine de yaramıştı: Sadece birkaç ejderha, ölü bir ya

da iki at kapmayı başaramamıştı, bu yüzden birkaç gündür olduğundan daha iyi beslenmişler ve enerjiyle dolmuşlardı. İçmek için sıralarını beklerlerken, birbirlerine seslenerek kişisel cesaretlerini ve şu ya da bu düşman ejderhanın işini nasıl bitirdiklerini anlatma işine koyulmuşlardı. Ova, kurbanlarının cesetleriyle dolu olmadığı için Laurence bunların abartılı olduğuna karar verdi ama bu gerçeğe rağmen övünmeye devam ediyorlardı. Adamlar mataraları ve bisküvileri birbirlerine geçirerek ejderhalardan inmedi ama yüzbaşılar birbirlerine danışmak için birkaç dakikalığına toplandı.

"Laurence," dedi Temeraire, Laurence diğerlerine katılmak için aşağı inerken, "yediğim bu at bana çok garip göründü; şapka takıyor."

Gevşek ve sarkan kafa, neredeyse göz deliklerini çevreleyen sert tahta manşetleri ve burun deliklerini kapayan torbaları olan geme tutturulmuş ve çok hafif ve ince pamuklu kumaştan yapılmış garip bir çeşit başlıkla örtülüydü. Temeraire tutarken Laurence bıçağıyla keselerden birini kesti. İçinde kurutulmuş çiçekler ve bitkiler vardı ve kan ve atın nefesinin nemiyle ıslanmış olmasına karşın, Laurence altındaki güçlü parfüm kokusunu alabiliyordu.

"O şekilde burunlarının üstüne koyulunca, ejderhaların kokusunu alıp korkmalarını engelliyor olmalı," dedi Granby, onunla birlikte keseye bakmak için aşağı inerek. "Sanırım Çin'de süvarileri ejderhaların etrafında bu şekilde tutmayı başarıyorlardı."

"Bu kötü, çok kötü," dedi Dyhern, Laurence bilgiyi onunla paylaşınca. "Bu, biz bizimkileri kullanamazken, ejderha ateşi altında süvarilerini kullanabilecekleri anlamına geliyor. Schleiz, gidip bunu generallere söylesen iyi edersin," diye ekledi, hafif sıkletlerden birinin kaptanına ve adam başını sallayıp ejderhasına doğru fırladı.

Neredeyse on beş dakikadır yerdeydiler ama havalandıklarında her şeyin çoktan değişmiş olduğunu gördüler. Laurence'ın daha

önce gördüğü hiçbir şeye benzemeyen altlarındaki büyük mücadele artık tamamen yayılıyordu. Köylerin, tarlaların ve ağaçların sekiz kilometre ötesinde taburlar şekilleniyordu. Yeşil, kırmızı ve mavi üniformaların binlercesinden, on binlercesinden oluşan bir renk denizinin ortasında demir ve çelik güneşte parlıyor ve bir araya toplanmış alaylar, atların tiz bağırışları, ikmal arabalarının tekerleklerinin gıcırtısı ve takırtısı ve sahra toplarının fırtına bulutu gürlemesi eşliğinde devasa bir bale gibi savaş hatlarına ilerliyordu.

"Laurence," dedi Temeraire, "orada kaç kişi var!" Boyut haklı olarak ejderhaların bile kendini küçük hissetmesine yol açabilirdi ve bu, Temeraire'in pek alışık olmadığı bir histi; durdu ve kararsızca havada asılı kalarak savaş alanına göz gezdirdi.

Beyaz-gri barut bulutları rüzgârla sürükleniyor ve meşe ve çam ormanlarına karışıyordu. Prusyalılarm küçük bir köyün etrafındaki sol kanadında devam eden zorlu bir çarpışma vardı; Laurence on binden fazla adamın dövüştüğünü tahmin etti ama her şeye karşın bunun bir önemi yoktu. Başka bir yerde Fransızlar, çoktan ele geçirmiş oldukları boşlukta hatlarına takviye yapmak için duraksamıştı: Saale'nin üstündeki köprülerden sancaklarındaki kartalları altın renginde parlayan insanlar ve atlar akıyor ve ejderha sırtlarında daha fazlası gelmeye devam ediyordu. İki taraf da sabahki ilk savaş alanında yatan cesetleri oldukları yerde bırakmıştı; onları sadece zafer ya da zaman gömecekti.

Temeraire alçak sesle, "Savaşların bu kadar büyük olabileceğini bilmiyordum," dedi. "Nereye gitmemiz gerekiyor? Adamlardan bazıları çok uzakta; hepsine yardım edemeyiz."

"Elimizden geldiği kadarıyla üstümüze düşeni yapabiliriz," diye karşılık verdi Laurence. "Günü kurtarmak bir insana ya da bir ejderhaya göre değil; bu generallerin işi. Bize verilen emirlere ve işaretlere gözümüzü dört açmalıyız ve bizden istediklerini başarmalıyız."

Temeraire huzursuz bir gürleme koyuverdi. "Ama ya çok iyi generallerimiz yoksa ne yapacağız?"

Soru tatsız şekilde yerindeydi; akla hemen, tepede gördüğü, kararlılık ve hâkimiyet dolu o sıska ve parlak gözlü adam ile toplantıları, tartışmaları ve durmadan emirleri değiştiren çadırlarındaki yaşlı adamlar arasında, istemeden yapılan bir kıyaslama geliyordu. Aşağıdaki alanın gerisinde, beyaz peruğu yerinde, emir subaylarından oluşan bir grup ve etrafında ileri geri koşturan adamlarla birlikte atının üstündeki Hohenlohe'u görebiliyordu; Tauentzein, Holtzendorf ve Blücher ayrı birliklerinin arasında ilerliyordu; Brunswick Dükü henüz alanda değildi, ordusu hâlâ, iptal edilen geri çekilmeden hızla geri geliyordu. Hiçbiri altmışlı yaşlarına uzak değildi ve Fransız tarafında Devrim savaşlarında savaşmış ve yerlerini tırnaklarıyla kazanmış Mareşaller ve onların dizginlerini elinde tutan adamla karşı karşıyaydılar ve içlerinden herhangi biri onlardan yirmi yaş gençti.

"İyi ya da kötü, görevimiz değişmiyor, herhangi biri için de öyle," dedi Laurence, bu gibi yersiz düşünceleri aklından uzaklaştırarak. "Strateji kusurlu olsa bile savaş alanındaki disiplin günü kurtarabilir ve yokluğu kesin yenilgi anlamına gelir."

"Anlıyorum," dedi Temeraire, uçuşuna devam ederek. İleride, Fransız hafif sıklet ejderhaları Prusya taburlarının yayılan saflarını taciz etmek için tekrar yükseliyordu ve Eroica ve formasyonu onları karşılamak için dönmüştü. "Bu kadar fazla sayıda adamın hepsi itaat etmeli, yoksa hiç düzen olmaz; kendilerini bizim gördüğümüz gibi göremiyorlar bile ama bir bütün olarak nasıl duracaklarını biliyorlar." Duraksadı ve endişeli ve alçak bir sesle ekledi: "Laurence, eğer –sadece eğer– bu savaşı kaybedersek ve Fransızlar İngiltere'ye gelmeye kalkarsa, onları durdurabilir miyiz?"

"Kaybetmemek en iyisi," dedi Laurence keyifsizce ve ardından çarpışma yüz ayrı mücadeleye ayrılırken savaşın yoğunluğuna geri döndüler.

Öğleden sonra gidişatın ilk kez kendi lehlerine değiştiğini hissettiler. Brunswick'in ordusu, Bonaparte'ın tahmin ettiğinden çok daha önce, hızla geri geliyordu ve Hohenlohe bütün taburlarını göndermişti: Yirmi tanesi çoktan açık alana yayılmış ve savaşın merkezine yakın küçük bir köye konuşlanmış Fransız piyadelerinin başı çeken birliklerine karşı bir saldırıya hazırlanıyordu.

Fransız ağır sikletleri hâlâ çarpışmaya girmemişti ve iri Prusya ejderhaları gittikçe öfkeleniyordu. Temeraire, "Sadece küçüklere saldırmak bana doğru gelmiyor," dedi. "Büyük ejderhaları nerede? Bu çok adil bir dövüş değil." Eroica'nın yüksek ve gürlemeli yanıtından, tamamen aynı fikirde olduğu anlaşılıyor ve küçük Fransız ejderhalarına yaptığı darbeler gelişigüzel olmaya başlıyordu.

Sonunda Prusyalı bir kurye, bir yüksek uçucu olan Mauerfuchs, diğerleri hafif sikletlerle göğüs göğüse çarpışırken Fransız kampının üzerinde çabuk bir uçuş riskine girdi. Büyük ejderhaların artık adam getirmediğini ve artık hepsinin yiyerek ve hatta bazılarının kestirerek yerde yattığını söylemek için neredeyse anında telaşla geri döndü. "Yaa!" dedi Temeraire, öfkeyle, "burada bir savaş devam ederken uyudukları için hepsi de büyük korkaklar olmalı; ne yapmaya çalışıyorlar?"

"Buna minnettar olabiliriz; o topları taşırken hepsi de çok yorulmuş olmalı," dedi Granby.

"Yine de bu gidişle çarpışmaya girdiklerinde iyice dinlenmiş olacaklar," dedi Laurence; kendileri su içmek için sadece çok kısa durmaları dışında saatlerdir uçuyordu. "Belki biz de dönüşümlü uçmalıyız; Temeraire, bir süreliğine yere inmez misin?"

"Hiç yorgun değilim," diye itiraz etti Temeraire, "ve bak, şu ejderhalar şurada birtakım yaramazlıklara kalkışıyor," diye ekledi ve savaş alanına bakarak daireler çizen ve korkup çığlıklar atarak saldırısından zamanında kaçan iki Fransız hafif sıkletiyle havada çarpışmak için bir yanıt beklemeden ileri fırladı ve ayaklarının yerden kesilmesini önlemek için hepsi koşuma tutunmak zorunda kaldı.

Laurence teklifini yineleyemeden aşağıdan bir tezahürat yükseldi ve dikkatleri dağıldı. Sürekli korkunç top ateşine karşın, küçük gruplarının arkasında parlak bir şekilde dalgalanan Prusya bayrağıyla birlikte az sayıda ağır süvarinin eşlik ettiği Kraliçe Louise gelmişti ve Prusya hatları boyunca at sürüyordu. Kıyafetlerinin üzerine bir albay ceketi geçirmişti ve saçlarını gevşekçe altına tutturduğu sert kenarlı, tüylü bir şapka takıyordu. Askerleri çılgınca adını haykırıyordu: Muhtemelen Prusya Savaş Komitesi'nin can damarıydı ve uzun zamandır Napolyon'a ve onun Avrupa'ya saldırılarına karşı direniyordu. Yürekliliği adamlara cesaret aşılama konusunda başarısız olmadı; sancağı Prusyalıların daha ileride, sol kanatta gözüken Kral da savaş alanındaydı ve safların başından sonuna kıdemli subaylar adamlarıyla birlikte kendilerini ateşe atmıştı.

Kraliçe savaş alanını emir verilmeden terk etmemişti; başka bir cesaretlendirme çeşidi olarak şişeler ön saflar arasında elden ele geçiriliyor, adamlar içkiyi doğruca ağızlarına döküyordu. Davullar işaret verdi ve piyadeler avazları çıktığı kadar bağırarak süngüleri önde, hatlarından doğruca köyün dar sokaklarına doğru hücuma geçti.

Ölü sayısı korkunçtu: Her bahçe duvarının arkasından ve pencereden Fransız keskin nişancıları çıkıp aralıksız bir ateş başlattı ve neredeyse her mermi bir hedef bulurken, köyün ana yolunun ilerisindeki toplar ağızlarından ölümcül şarapneller saçtı. Ama Prusyalılar karşı konulmaz bir güçle ilerlemeye devam etti

ve çiftliklere, ahırlara, bahçelere ve domuz ağıllarına doluşup Fransız askerlerini biçerlerken silahlar birbiri ardına susturuldu.

Köy kaybedilmişti ve Fransız taburları neredeyse o gün için ilk kez düzenli bir şekilde geri çekiliyordu. Prusyalılar gürleyerek ilerlemeye devam etti: Çavuşlarının bağırışları altında köyün arka tarafında tekrar hat oluşturdular ve geri çekilen Fransızların üzerine bir kez daha korkunç bir yaylım ateşi açtılar.

"Bu büyük bir başarı Laurence, değil mi?" dedi Temeraire, sevinçle. "Artık onları daha da geri püskürtebiliriz."

"Evet," dedi Laurence anlatılamaz bir rahatlamayla dolu bir şekilde, eğilip tebrik anlamında Badenhaur'un elini sıkarak, "artık işin düzgün bir şekilde yapılmasını sağlayacağız."

Ama yayılan yer savaşını izlemek için başka fırsatları olmadı; Badenhaur'un eli şaşkınlıkla aniden sıkılaştı ve genç Prusyalı subay ona geriyi işaret etti: Landgrafenberg'in zirvesinden Fransız hava kuvvetlerinin asıl kuvveti havalanıyor, ağır sıkletler sonunda savaşa katılıyordu.

Prusya ejderhaları neredeyse hep bir ağızdan bir sevinç kükremesi koyuverdi ve formasyon şeklini alıp yakınlaşmalarını beklerlerken tamamen yenilenmiş bir enerjiyle dolu olarak Fransız ejderhalarının savaşa geç girmeleri konusunda alaycı sözler bağırmaya başladılar. Alanı bütün gün boyunca son derece cesurca tutmuş Fransız hafif sıkletleri kahramanca son bir çaba gösterdi ve görüşlerini engellemek ve dikkatlerini dağıtmak için Prusyalılarm başlarında ileri geri gidip gelerek ve kanatlarını yüzlerine doğru çırparak gelen ejderhaların önünde bir çeşit perde oluşturdu. İri ejderhalar sabırsızlıkla homurdandı ve daha çok görmek için başlarını eğerek çok fazla dikkat etmeksizin sağa sola saldırdı. Hafif sıkletler son anda geri çekildi ve Laurence Fransızların hiç de formasyon şeklinde gelmediğini gördü.

Ya da neredeyse; bir formasyon vardı ama tamamen ağır sıkletlerden oluşan, sadece kama şeklinde bir formasyonda ve akla

gelebilecek en basitiydi: Başlarında Eroica'dan daha zayıf ama daha geniş omuzlu bir Büyük Şövalye vardı ve onun arkasında her biri Temeraire'den daha büyük üç tane Küçük Şövalye ve onların da arkasında turuncu ve sarı benekleriyle tuhaf bir şekilde neşeli görünen sadece biraz daha küçük altı tane Chanson-de-Guerre. Hepsi de kendi başlarına formasyon lideri olabilirdi; hantal olsa da, etrafları orta sıkletlerden oluşan engin, şekilsiz bir kalabalıkla çevrili devasa bir grup oluşturdular.

"Eee, bu bir Çin stratejisi değil," dedi Granby, dik dik bakarak. "Şimdi ne deniyorlar?" Laurence şaşkın bir şekilde kafasını iki yana salladı; insanların yerde yaptığı gibi, havada saflar ve kollar şeklinde tatbikat yapan Çin ejderhaları arasında birkaç askerî teftiş görmüşlerdi ama gördükleri asla bu kadar karışık bir tarzda değildi.

Eroica ve formasyonu Prusya hatlarının merkezinde dönüyordu ve çınlayan bir meydan okumayla bağırarak dişleri ortada Büyük Şövalye'yi karşılamak için ileri atıldı. Prusya bayrakları omuzlarında iki fazladan kanat gibi dalgalanıyordu. İki formasyon birbirlerine yaklaşırken hızlarını artırdı; kilometreler metrelere, ardından santime dönüştü ve ardından hiç mesafe kalmadı. Çarpışmaya ramak kalmış olmasına karşın gerçekleşmemişti ve Eroica şaşkın ve kızgın bir şekilde havada arkasına döndü: Büyük Fransız ejderhaları hep birlikte aniden dönerek onu geçmiş ve daha küçük orta sıkletlerin olduğu formasyonunun kanatlarına saldırıyordu.

"*Feiglings*!"[8] diye böğürdü Eroica arkalarından avazı çıktığı kadar, pençeleyip kanat ejderhalarını dağıtırlarken. Neredeyse yalnız uçmaya terk edilmişti ve tekrar saldırmak için dönerken, Fransız orta sıkletlerinden üç tanesi açıklığı değerlendirip yanına yükseldi. Ona doğrudan zarar veremeyecek kadar küçüktüler ve bunu denemediler bile ama sırtları tıka basa adamla doluydu.

8 (Alm.) Korkaklar. (ed.n.)

Ellerinde kılıçlar ve tabancalarla neredeyse yirmi adamdan oluşan en az üç borda grubu atlayıp koşumunu tuttu.

Eroica'nın mürettebatı yeni tehdidi uzaklaştırmak için hareketliliğe boğuldu; bütün avcı erleri tüfeklerini doğrulttu ve havaya kalkmış kılıçları tiz, yüksek notalarda çınlatarak ani bir mermi sağanağı boşalttı. Eroica, başı bir o yana bir bu yana dönüp neler olduğunu görmeye ve kaptanını korumaya çalışarak havada çılgınca dövünürken kalın barut dumanları dağılıyordu.

Çabaları talihsiz bordacıların çoğunu fırlattı ama diğerleri çoktan kendilerini güvenli bir şekilde bağlamıştı ve Eroica bordacıların olduğu kadar kendi mürettebatının da ayaklarını yerden kesiyordu. Karışıklık Fransızların işine yaradı: Destek için birbirine tutunan iki teğmen bu havadaki çırpınmaların birinden sonra bütün mürettebat düştüğünde ayakta kalmayı başarmıştı ve bu anlık boşlukta ileri fırlayıp sekiz adamın karabina kayışlarını kesti ve onları ölümlerine gönderdiler.

Bordalama grubu tam güçle ejderhanın ensesine ilerken, mücadelenin geri kalanı şiddetli ama kısaydı. Dyhern iki adamı vurdu ve bir kılıç darbesiyle bir diğerini öldürdü ama kılıcı adamın göğsüne sıkıştı ve çıkartamayınca düşen beden kılıcı ellerinden söküp aldı. Fransızlar kollarını yakalayıp gırtlağına bir bıçak dayayarak Eroica'ya, "*Gib auf*," diye seslenirken, Prusya bayraklarının yerine Fransız bayrağını taktılar.

Bu korkunç ve önleyemeyecekleri bir kayıptı: Temeraire benzer şekilde adamlarla dolu beş tane orta sıklet tarafından yakından takip ediliyordu ve onlardan kaçınmak için bütün hızını ve becerisini kullanması gerekliydi. Ara sıra birkaç adam umutsuz bir riske giriyor ve çok yakın olmasalar bile sırtına atlıyorlardı ama sayıları Temeraire'in hızlı ve kıvrak bir dönüşle onları anında sırtından atmasına ya da üstçülerin kılıçlar ya da tabancalarla işlerini bitirmesine yetecek kadar azdı.

Ama oldukça cüretkar bir Honneur-d'Or hızla Temeraire'in başına atıldı. Temeraire içgüdüsel olarak eğildi ve Honneur-d'Or başının üstünden geçerken altçılarından iki tanesi kendini bıraktı ve genç Allen'ı yüzükoyun yapıştırarak ve Laurence ile Badenhaur'u kayışların, kolların ve bacakların bir karmaşası içine devirerek doğruca Temeraire'in omuzlarına indi. Laurence körlemesine bir yerlere tutundu; Badenhaur aşırı bir cesaretle Laurence'ı korumak için kendini onun üstünde tutmaya ve ayağa kalkmasına yardım etmeye çalışıyordu.

Ama hareketi yerindeydi: Omzundaki bir kılıç yarasından siyah bir şekilde kan yayılarak nefes nefese Laurence'ın kollarına yığıldı; hamleyi yapan Fransız bir hamle daha yapmak için kılıcını geri çekiyordu. Granby bir çığlıkla kendini az sayıdaki saldırganın üzerine attı ve onları üç adım geriletti. Laurence sonunda doğruldu ve bağırdı; Granby saldırıyı yapabilmek için kayışlarını çıkarmıştı ve iki tane Fransız subayı onu kollarından yakalayarak aşağı attı.

"Temeraire!" diye bağırdı Laurence. "*Temeraire!*"

Dünya ayaklarının altından kaydı: Temeraire ikiye katlandı ve düşen Granby'nin peşinden daldı. Laurence mide bulandırıcı, baş döndürücü hızdan nefes alamıyor, bulanık yer hızla onlara doğru geliyor ve savaş alanına yaklaşırlarken mermiler etraflarında arı gibi vızıldıyordu. Ve derken Temeraire, kuyruğu ince genç bir meşe ağacından kıymıklar koparıp sarmal çizerek yükselip uzaklaştı. Laurence kayışlarda milim milim ilerleyerek yukarı tırmandı ve Temeraire'in omzundan geriye baktı: Granby burun deliklerinden akan kanı durdurmaya çalışarak Temeraire'in pençelerinin arasındaydı.

Laurence ayağa kalktı ve elini kılıcına attı. Fransızlar tekrar saldırmak için sıçrıyordu; kabza tokmağını bir tanesinin suratına vahşice gömdü ve eldivenli yumruğunun altında kemiğin kırıldığını hissetti; ardından kılıcı kınından çıkardı ve ikincisine

savurdu. Çin kılıcıyla yaptığı ilk hamleydi bu: Kılıç pek dirençle karşılaşmadan adamın kafasını uçurdu.

Laurence kılıcı hâlâ elinde duran başsız vücuda ağzı açık bakakaldı. Ardından geç de olsa Allen görevine döndü ve aşağı düşmesi için Fransızların kayışlarını kesti ve Laurence kendine geldi. Aceleyle kılıcını silip yerine koyarak kendini minnettar bir şekilde Temeraire'in ensesine çekti.

Fransızlar başarılı manevralarını tek tek diğer formasyonlara da yaptı: Ağır sıkletler, orta sıkletler saldırabilsin diye liderleri tek başlarına bırakmak için hep birlikte kanatlara saldırıyordu. Eroica başı önde, perişan bir şekilde uzaklaşıyordu ve yalnız da değildi; kısa bir süre sonra üç ağır sıklet Prusya ejderhası daha peşinden gitmeye başlamıştı ve hepsi de o kadar yavaş kanat çırpıyordu ki iki kanat vuruşu arasında yere doğru alçalmaya başlamışlardı. Ani kayıpları çabucak idrak edemeyen formasyonlarının diğer üyeleri onlarsız kararsızca etrafta dönüp duruyordu. Genelde liderinden böylesine mahrum kalmış bir formasyonun üyeleri hemen farklı bir formasyonu desteklemeye giderdi ama hepsi birden lidersiz kalınca, artık düşmanlarının merhametine kalmış bir şekilde çoğunlukla birbirlerinin yoluna çıkıyorlardı. Fransız ağır sıkletleri tekrar bir araya toplandı ve avcı erleri mürettebatlarına korkunç bir baraj ateşi açarak onları acımasızca tekrar tekrar dağıttı. Adamlar dolu taneleri gibi düşüyordu ve kayıp o kadar korkunçtu ki ejderhaların çoğu feryat ediyor ve daha bordalanmadan kaptanlarını ve mürettebatlarının geri kalanını kurtarmak için çaresizce teslim oluyordu.

Silah arkadaşlarının kaderiyle uyarılan son üç Prusya formasyonu, liderlerini korumak için safları sıkılaştırmıştı ama aralarına sızma girişimlerini başarılı bir şekilde püskürtmelerine karşın, düzenli baskının altında savaş alanından gittikçe uzağa sürüklendikleri için bunun bedelini uzaklık ve konum olarak ödüyorlardı. Temeraire'in durumu gittikçe umutsuzlaşıyordu;

kendi avcı erlerinin de karşılık verdiği yoğun ateş altında kıvrılıp sağa sola dönüyordu. Hepsi tüfeklerini ellerinden geldiği kadar çabuk doldurmasına karşın, Teğmen Riggs onları sakin tutmak için atış talimlerini bağırıp çağırıyordu.

Kanatlarının daha narin derisinde delikler ya da hafifçe etine girmiş mermerler olmasına karşın, Temeraire'in pulları ve taktığı zincir zırhı yanlışlıkla ona doğru gelen mermileri tutuyordu. İrkilmiyor, savaş heyecanıyla küçük yaraları bile hissetmiyordu ve bütün gücünü kaçışa yoğunlaştırmıştı. Buna karşın Laurence acı içinde kendilerinin de çok yakında savaş alanından kaçmak zorunda kalacaklarını ya da ele geçirileceklerini düşündü; uzun günün emeği Temeraire üzerinde etkisini gösteriyor ve dönüşleri yavaşlıyordu.

Savaş alanını terk etmeyi, geri çekilme emri olmadan ateş altında kaçmayı zar zor düşünebiliyordu ama Prusyalılar geri çekiliyordu ve geri çekilmezse, kendi yakalanmasının çok büyük zararı bir yana, yumurtalar büyük bir olasılıkla düşmanın eline düşecekti. Laurence Fransızlardan Temeraire'in yumurtasını aldığı için onlara böyle bir tazminat vermek istemiyordu. En azından soluklanması için Temeraire'e uzaklaşmasını söylemek üzereydi ki müzikal ve korkunç bir boru sesi duyuldu ve düşmanları nefes kesici bir hızda ortadan kayboldu. Temeraire gerçekten rahat bırakıldığından tatmin olana kadar üç kez etrafında döndü ve sadece o zaman Laurence'ın neler olup bittiğini görmesine yetecek kadar havada asılı kalma riskine girdi.

Çınlama sesi Lien'in sesiydi. Savaşa bizzat katılmamıştı ama şu an, Fransız ejderhalarının hatlarının arkasında havada asılı duruyordu. Ne koşumu ne de mürettebatı, sadece yansıyan günbatımıyla neredeyse kırmızı gözlerinin ölümcüllüğüne eş değer bir şekilde kıpkırmızı parlayan alnındaki büyük elmas vardı. Tekrar bağırdı ve Laurence aşağıdan bir davul sesi daha duydu: Fransız saflarında flamalar dalgalanıyor ve tepenin zirvesinde

gri bir savaş atının üstündeki Bonaparte savaş alanını izliyor, arkasındaki korkulan İmparatorluk Muhafızları'nın göğüs zırhları ışıkta altın renginde parlıyordu.

Prusya formasyonları dağıtılmış ya da püskürtülmüş, Fransız ejderhaları hava sahası üzerinde açık bir hâkimiyet elde etmişti. Lien'in çağrısına yanıt olarak, hepsi birden düz çizgi formasyonuna geçti. Aşağıdaki Fransız süvarileri hep birlikten döndü ve bütün atlar mahmuzlanarak ellerinden geldği kadar hızlı bir şekilde savaş alanının her iki yanına geçti ve piyadeler düzenli bir tüfek –ve top– ateşini devam ettirerek ön hatlardan geri çekildi.

Lien havada daha da yükseldi ve yelesi çelik tacının altındaki başının etrafına yayılıp yanları rüzgârla aşırı şişen yelkenler gibi kabararak derin bir nefes aldı ve ardından ağzından İlahi Rüzgârın korkunç öfkesi boşaldı. Rüzgârı hiçbir hedefe yöneltmedi, hiçbir düşmanı yere devirmedi ve tek bir darbe vurmadı ama rüzgârın korkunç kuvveti sanki dünyadaki bütün toplar aynı anda ateşlenmiş gibi kulaklarında bir çınlama bıraktı. Lien Temeraire'in iki yaşına karşı otuz yaşındaydı, biraz daha iriydi ve daha deneyimliydi; bunun arkasında sadece daha iri olmasının gücü değil, kükremeyi neredeyse sonsuza kadar devam ettiren bir çeşit rezonans, sesindeki bir tür yükseliş ve alçalış vardı. Adamlar bütün savaş alanı boyunca geri çekildi; Prusya ejderhaları bir araya sokularak uzaklaştı; İlahi Rüzgâra aşina olan Laurence ve mürettebatı bile karabina kayışları gerilene kadar içgüdüsel olarak geri çekildi.

Bunu, sadece ufak şok çığlıkları ve aşağıdaki savaş alanındaki yaralıların inlemeleriyle bozulan mutlak bir sessizlik takip etti ama yankılar bitmeden önce, bütün Fransız ejderhaları kafalarını kaldırdı ve tam güçle kükreyerek yere doğru dalışa geçti. Yere çarpmadan kısa bir süre önce yükseldiler ama birkaç tanesi bunu yapmayı başaramadı ve yere çarpıp kanatları üzerinde yuvarlanırlarken acı içinde bağırarak Prusya saflarını biçtiler. Ama geri kalanlar duraklamadı bile: Pençelerini ve kuyruklarını sürüyerek

Prusya piyadelerinin donup kalmış ve hazırlıksız saflarını yırtarak geçtiler ve tekrar havalanırken arkalarında büyük, kanlı ceset sıraları bıraktılar.

Adamlar dağıldı. Ejderhalar ön saflara saldırmadan önce bile, gerideki hatlar vahşi bir panikle kaçmaya çalışarak tam bir karmaşayla dağılıyor, adamlar birbirleriyle mücadele edip farklı yönlere kaçmaya çalışıyordu. Kral Frederick üzengilerinin üzerinde duruyor, üç adam onu sırtından atmasını engellemek için çılgına dönmüş ve şaha kalkan atını tutuyordu; işaret flamaları sallanırken bir megafondan bağırıyordu. "Geri çekilin," dedi Badenhaur, Laurence'ın kolunu yakalayarak: Sesi tamamen normal çıkmıştı ama yüzü yaşlardan çizgi çizgi olmuş ve kirlenmişti ancak ağlamakta olduğunun farkında bile değil gibi görünüyordu; aşağıda Brunswick Dükü'nün cansız ve kana bulamış bedeni çadırlara doğru taşınıyordu.

Ama adamlar dinleyecek ya da itaat edecek durumda değildi. Birkaç tabur savunma için bir kare oluşturmayı başarmıştı ve adamlar süngüleriyle dışarı doğru omuz omuza durmuştu ama diğerleri yarı çıldırmış şekilde, çok fazla çaba harcayarak ele geçirmiş oldukları köyden ağaçlara doğru kaçıyordu ve Fransız ejderhaları kan sıçramış göğüsleri inip kalkarak dinlenmek için yere konduğunda, Fransız süvarileri ve piyadeleri yıkımı ve yenilgiyi tamamlamak için kükreyerek tepeden aşağı sel gibi aktı.

15. Bölüm

"Hayır, ben iyiyim," dedi Granby boğuk bir sesle, kuşlakta onu yatağa yatırdıkları zaman, "Tanrı aşkına benim yüzümden işinizden olmayın; sadece sürekli başıma darbe almaktan sıkıldım." Böyle söylemesine karşın titriyordu ve kötü durumdaydı. Biraz çorba içmeye çalıştığında bir kez daha kustu; bu yüzden arkadaşları tekrar uyuması için ona yeteri kadar içki vermekle yetindi; uykuya dalmadan önce yalnızca bir ya da iki yudum içmişti.

Laurence, esir alınan ejderhaların yer ekiplerinden Temeraire'e elinden geldiği kadar çok adam almak istiyordu. Kuşku içindeki adamların çoğu gelmeyi reddetti; kuşlak savaş alanının bir hayli güneyindeydi ve o gün olanları görmemişlerdi. Badenhaur uzun bir süre onlarla konuştu; hepsi gittikçe geriliyor ve sesleri yükseliyordu. "Sesinizi alçaltın," diye çıkıştı Keynes, mürettebat karın donanımına geri yüklemek için yumurtaları dikkatle sararken. "Kazilik söylenenleri anlayacak kadar olgunlaştı," dedi Laurence'a alçak sesle. "Hayvanın yumurtanın içindeyken korkması ihtiyacımız olan son şey; bu genelde hayvanı korkak bir yaratığa çevirir."

Laurence keyifsizce başını salladı ve ardından Temeraire yorgun başını yerden kaldırıp kararan gökyüzüne baktı. "Yukarıda bir Fleur-de-Nuit var, kanat seslerini duyuyorum."

"O adamlara, burada kalıp mahvolabileceklerini ya da şimdi binebileceklerini söyle," dedi Laurence Badenhaur'a, kendi müret-tebatına binmeleri için işaret verdi ve üşümüş, yorgun bir halde ve her tarafları ağrırken Apolda'nın dışına indiler.

Kasaba neredeyse bir harabeydi: Binaların pencereleri parçalanmıştı, oluklardan şarap ve bira akıyordu; ahırların, ambarların ve ağılların hepsi boştu ve sokaklarda kan revan içinde, perişan, sinirli ve sarhoş askerlerden başka kimse yoktu. Laurence en büyük hanın sundurmasında sağ elini yüzüne kapamış çocuk gibi ağlayan bir adamın yanından geçmek zorunda kaldı; sol eli yoktu ve bileği bir bezle sarılmıştı.

İçeride sadece, hepsi yaralı ya da yorgunluktan yarı ölmüş vaziyette olan az sayıda kıdemsiz subay vardı; bir tanesi ona, "Gitmelisin," diyecek kadar Fransızca biliyordu. "Fransızlar daha erken değilse bile sabaha burada olur. Kral Sömmerda'ya gitti."

Laurence arka kilerlerde bir raf kırılmamış şarap şişesi ve bir fıçı bira buldu; Porter ve Winston kucak dolusu şarap alırken Pratt fıçıyı omuzladı ve açıklığa döndüler. Temeraire, üzerine yıldırım düşmüş ölü bir meşe ağacını parçalamış ve adamlar onunla bir ateş yakmayı başarmıştı. Temeraire yanına sokulmuş adamlarla ateşin etrafına kıvrılmış yatıyordu.

Şişeleri paylaştılar ve Temeraire'in de içmesi için fıçıyı deldiler; bu, tekrar havalandıklarında biraz rahatlık sağlayacaktı. Laurence duraksadı; Temeraire o kadar yorgundu ki, neredeyse gözleri kapalı içiyordu. Bu yorgunluk büyük bir tehlikeydi; şu an karşılarına bir Fransız ejderha-devriyesi çıksaydı, Temeraire'in kaçmak için yeterince çabuk havalanabileceğinden kuşkuluydu. "Gitmemiz gerekiyor, kıymetlim," dedi nazikçe. "Başarabilir misin?"

"Evet Laurence, son derece iyiyim," dedi Temeraire, tekrar ayağa kalkmak için çabalayarak ama, "*çok* mu uzağa gitmemiz gerekiyor?" diye ekledi alçak sesle.

Yirmi dört kilometrelik uçuş diğerinden daha uzun gibi geldi. Kasaba, eteklerinde büyük bir ateşle bir anda karanlığın içinde beliriverdi. Temeraire geçici ordugâhları olan alandaki ateşin yanına sertçe inerken, az sayıda Prusya ejderhası endişeyle kafalarını kaldırıp baktı: hafif sıkletler, birkaç kurye ve iki orta sıklet. Tek bir formasyon bile tam değildi ve aralarında hiç ağır sıklet yoktu. Rahatlamak için memnuniyetle onun etrafına toplandılar ve akşam yemekleri olan at cesetlerinden bir kısmını onun önüne ittiler ama Temeraire sessizce uykuya dalmadan önce çok az yedi. Küçük ejderhaların pek çoğu onun yanına sokulurken, Laurence rahat uyuması için onun yanından ayrıldı.

Kamplarını daha konforlu hale getirmek için adamları yiyecek bulmaya gönderdi ve kasabaya giden çayırlarda tek başına yürüdü. Gece sessiz ve güzeldi. Ayaz, bütün yıldızların canlı canlı parlamasını sağlıyor ve Laurence'ın nefesi havada anlık bir beyazlık yaratıyordu. Çok fazla dövüşmemişti ama her tarafı ağrıyor, boynunun ve omuzlarının etrafı acıyor, kaskatı kesilmiş bacaklarına kramp giriyordu; bacaklarını minnettarlıkla esnetti. Çitlerin yanından geçerken bir ağıla toplanmış yorgun süvari atları tedirgin bir şekilde başlarını kaldırdı: Laurence, Temeraire'in üstüne sinmiş olan kokusunu almış olduklarını tahmin etti.

Henüz ordunun çok azı Sömmerda'ya varmıştı: Çoğu yayan kaçmıştı ve gece boyunca yürüyor olacaklardı, tabii yolu biliyorlarsa. Kasaba yağmalanmamış ve düzen bir ölçüye kadar korunmuştu; yaralıların inlemeleri, sahra hastanesinin küçük bir kiliseye kurulmuş olduğunu gösteriyor ve Kral'ın hafif sıklet süvari muhafızları en büyük binanın dışında kıpırdamadan sıra halinde duruyordu. Bina tam olarak bir kale değil, sadece sağlam ve hatırı sayılır bir malikâneydi.

Başka havacıya ya da zavallı Dyhern'in yakalanması yüzünden rapor vereceği herhangi bir kıdemli subaya rastlamadı; günün bir kısmını General Tauentzein'ın, bir kısmını da Mareşal Blücher'in komutasına destek vererek geçirmişti ama şimdiye kadar ikisinin de kasabada olmadığını herkes anlayabilirdi. Sonunda doğruca Hohenlohe'nin yanına gitti ama Prens toplantıdaydı ve üzerindeki bu baskıyla bile zar zor affedilebilecek işgüzar bir kabalığa sahip genç bir emir subayı onu toplantı odasına götürdükten sonra koridorda beklemesini söyledi. Oturacak bir sandalye bile olmadan, sadece ara sıra gelen boğuk sesleri duyarak kapının dışında yarım saat bekledikten sonra, Laurence yere oturup bacaklarını uzattı ve duvara yaslanarak uykuya daldı.

Birisi ona Almanca bir şeyler söylüyordu. "Hayır, teşekkür ederim," dedi hâlâ uyuklarken ve ardından gözlerini açtı. Bir kadın nazik, yarı keyifli bir yüz ifadesiyle ona bakıyordu; aniden yanında iki muhafız olan Kraliçe'yi tanıdı. "Ah, Tanrım," dedi Laurence ve Fransızca özür dileyerek utançla ayağa fırladı.

"Ah, hiç önemli değil," dedi kadın ve merakla ona baktı, "ama burada ne arıyorsunuz?" Laurence durumu açıkladığında, kadın Laurence'ı huzursuz ederek kapıyı açıp kafasını içeri uzattı: Şikâyetçi gibi gözükmektense daha uzun bir süre beklemeyi tercih ederdi.

Hohenlohe'nin sesi kadına Almanca yanıt verdi ve kadın Laurence'a onunla beraber içeri girmesini işaret etti. İçeride tatmin edici bir ateş yanıyor ve duvarlardaki kalın goblenler soğuk taşların bütün ısıyı almasını engelliyordu. Sıcaklık çok iyi geldi; Laurence koridorda otururken iyice kaskatı kesilmişti. Kral Frederick şöminenin yanındaki duvara yaslanmış ayakta duruyordu. Karısı kadar hoş ya da canlı değildi, saçları geniş beyaz alnının üstünde toplanmış, uzun solgun bir yüze sahip yorgun bir adamdı; ince bir ağzı ve bıyığı vardı.

Hohenlohe haritalarla kaplı büyük bir masanın başında duruyordu; General Rüchel ile Kalkreuth yanındaydı; birkaç karargâh subayı da vardı. Hohenlohe gözlerini kırpmadan uzun bir süre Laurence'a baktı, ardından çaba sarfederek, "Aman Tanrım, sen hâlâ burada mısın?" dedi.

Hohenlohe onun kasabada olduğunu bile bilmediği için, Laurence bunu nasıl algılaması gerektiğini hemen kavrayamadı; ardından tamamen uyandı ve kan beynine sıçradı. "Canınızı sıktığım için özür dilerim," dedi. "Firar etmemi beklediğinize göre, gitmekten son derece memnun olurum."

"Hayır, ilgisi yok," dedi Hohenlohe ve oldukça tutarsız bir şekilde ekledi, "Tanrım, seni kim suçlayabilir." Elini yüzünde gezdirdi; peruğu karışıktı ve kirden grileşmişti. Laurence üzgündü; anlaşılan Hohenlohe tam olarak kendinde değildi.

"Sadece raporumu vermeye gelmiştim efendim," dedi Laurence daha ılımlı bir şekilde. "Temeraire ciddi bir yara almadı; kayıplarım üç yaralı, ölü yok. Jena'dan üç düzine yer ekibi ve ekipmanlarını da getirdim."

"Koşumlar ve demirci ocakları mı?" diye sordu Kalkreuth çabucak, kafasını kaldırıp bakarak.

"Evet efendim ama sonuncusundan sadece iki tane, bizimki dışında tabii," dedi Laurence. "Daha fazlasını taşıyamayacağımız kadar ağırlardı."

"Tanrı'ya şükür, bu da bir şeydir," dedi Kalkreuth. "Koşumlarımızın yarısı bağlantı yerlerinden parçalanıyor."

Daha sonra uzun süre kimse konuşmadı. Hohenlohe onları doğru düzgün göremediğini gösteren bir ifadeyle sabit bir şekilde haritalara bakıyordu; yüzü solgun ve yorgun olan General Rüchel bir sandalyeye kaykılmıştı ve Kraliçe kocasının yanına geçmiş, kısık sesle Almanca bir şeyler mırıldanıyordu. Onun önünde konuşmaya tereddüt ettikleri için sessiz kalmakta olduklarını

sanmamasına karşın, Laurence izin isteyip istememesi gerektiğini düşündü. Odanın atmosferini ağırlaştıran bir yorgunluk havası vardı. Kral aniden kafasını iki yana sallayıp yüzünü odaya çevirdi. "Onun nerede olduğunu biliyor muyuz?"

Onun kim olduğunu sormaya gerek yoktu. "Elbe'nin güneyinde bir yerlerde," diye mırıldandı genç karargâh subaylarından biri ve mırıltısı, sessiz odada bakışları üzerine çekecek kadar yüksek çıkınca kızardı.

"Bu gece kesinlikle Jena'da Majesteleri," dedi Rüchel, hâlâ genç adama kaşlarını çatmış bakarken.

Dil sürçmesine dikkat etmeyen tek kişi belki de Kral'dı. "Bizle ateşkese yanaşır mı?"

"O adam mı? Nefes aldığı sürece hayır," dedi Kraliçe Louise küçümsemeyle, "ne de herhangi onurlu bir anlaşmaya. O *sonradan görmenin* keyiflenmesi için ayaklarına kapanmaktansa Rusların kollarına atılmayı tercih ederim." Hohenlohe'a döndü. "Ne yapılabilir? Yapılabilecek bir şeyler olmalı mutlaka."

Adam hafifçe doğrulup haritalarını inceledi ve yarı Fransızca, yarı Almanca konuşarak farklı garnizonları, müfrezeleri ve yedek kuvvetlere doğru geri çekilerek birliklerin yeniden düzenlenmesini gösterdi. "Bonaparte'ın adamları haftalardır yürüyor ve bütün gün savaştılar," dedi. "Onlar bir takip başlatmadan önce birkaç günümüz olduğunu umuyorum. Muhtemelen ordunun büyük kısmı kaçmıştır; bu tarafa ve Erfurt'a doğru geleceklerdir. Onları toparlayıp geri çekilmeliyiz..."

Koridorda ilerleyen ağır çizmelerin sesi duyuldu ve kapıya sertçe vuruldu. Mareşal Blücher içeri girmesinin söylenmesini beklemeden içeri girdi. "Fransızlar Erfurt'ta," dedi teklifsizce, Laurence'ın bile anlayabileceği sade, açık bir Almanca ile. "Murat beş ejderha ve beş yüz adamla inmiş ve teslim olmuşlar, salaklar..." Kıpkırmızı kesilerek büyük bir şaşkınlıkla durdu: Kraliçe'yi yeni fark etmişti.

Diğerleri konuşma tarzından çok bu bilgiyle ilgileniyordu; karargâh subayları arasında karışık konuşmalarla düzensiz kâğıtlar ve haritalar arasında bir mücadele patlak verdi. Laurence çoğunlukla Almanca olan konuşmaları takip edemedi ama gürültülü bir biçimde atıştıkları açıktı. "Yeter," dedi Kral aniden yüksek sesle ve tartışmalar hız kaybedip sona erdi. "Elimizde ne kadar adam var?" diye sordu Hohenlohe'a.

Kâğıtlar daha sessiz bir şekilde tekrar karıştırıldı; sonunda çeşitli müfrezelerin sayıları bir araya getirildi. "Erfurt'un güneyindeki yollarda bir yerlerde, Saxe-Weimar altında on bin," dedi Hohenlohe kâğıtları okuyarak. "Halle'de, Württemburg'un komutası altındaki yedek kuvvetlerimizde on yedi bin daha var ve şimdiye kadar savaş alanından buraya gelen sekiz bin: Kesinlikle daha fazlası da gelecektir."

"Tabii Fransızlar onları yakalamazsa," dedi başka bir adam sessizce; merhum Brunswick Dükü'nün kurmay başkanı Scharnhorst. "Çok çabuk ilerliyorlar. Bekleyemeyiz. Majesteleri, elimizdeki bütün adamları Elbe'den geçirip köprüleri hemen yakmalıyız, yoksa Berlin'i kaybederiz. Hatta hemen başlamak için kuryeler göndermeliyiz."

Bu sözler, ateşli bir tartışma daha başlattı. Neredeyse odadaki bütün adamlar bağırıyordu. Uyuşmazlıklarında, şu an bile gittikçe yaklaştığını hissedebildikleri ölümcül ve gözü doymaz bir düşmanla karşı karşıya kalan, kendilerinin ve ülkelerinin onurunun ayaklar altına alındığını gören ve boyun eğip korkmayı öğrenmek zorunda kalan gururlu adamlardan özellikle beklenebilecek tüm şiddetli duygular için bir çıkış noktası vardı.

Laurence da böylesine utanç verici bir geri çekilmeye ve bu kadar çok toprağın feda edilmesine karşı içgüdüsel bir tiksinme duydu; bu kadar toprağı savaşmadan Fransızlara bırakmak ona delilik gibi geliyordu. Bonaparte, yemeğin tamamını yutabilecekken bu kadar büyük bir lokmayla yetinecek bir insan değildi

ve emrinde bu kadar çok ejderha varken, köprülerin yıkılması yetersiz bir engel ve zayıflığın kabulü gibi görünüyordu.

Kargaşa esnasında Kral, Hohenlohe'u yanına çağırdı ve konuşmak için onu pencerenin yanına çekti; diğerleri bağırarak kendilerini tükettiğinde, masaya geri döndüler. "Ordunun komutasını Prens Hohenlohe alacak," dedi Kral, sessiz ama kesin bir şekilde. "Birliklerimizi bir araya toplamak için Magdeburg'a çekileceğiz ve orada Elbe hattının savunmasını en iyi şekilde nasıl organize edebileceğimizi düşüneceğiz."

Hafif bir itaat ve onaylama mırıltısı yükseldi ve Kral, Kraliçe ile birlikte odadan çıktı. Hohenlohe emirler vererek adamları göndermeye başladı. Kıdemli subaylar birliklerini hazırlamak için birer birer ayrılıyordu. Laurence'ın yorgunluktan gözleri kapanıyordu ve bekletilmekten sıkılmıştı. Geriye az sayıda karargâh subayı kalıp da hâlâ emir almadığında ya da gitmesi için izin verilmediğinde ve Hohenlohe bir kez daha haritalara gömülme belirtisi gösterdiğinde, sonunda Laurence'ın sabrı taştı ve konuşmaya başladı.

"Efendim," dedi, Hohenlohe'nin çalışmasını keserek, "kime rapor vereceğimi ya da benim için emirleriniz olup olmadığını sorabilir miyim?"

Hohenlohe kafasını kaldırıp bir kez daha boş bir ifadeyle ona baktı. "Dyhern ve Schliemann esir düştü," dedi bir süre sonra. "Abend de öyle; geriye kim kaldı?" diye sordu, etrafına bakarak. Emir subayları nasıl yanıt vereceklerine dair kararsız görünüyordu; derken sonunda bir tanesi cesaret edip, "George'a ne olduğunu biliyor muyuz?" diye sordu.

Bir tartışma daha patlak verdi ve araştırmaları için birkaç adam gönderildi ama hepsi de olumsuz yanıtlarla döndü. Hohenlohe sonunda, "On dört taneden geriye hiç ağır sıkletimiz kalmadığını mı söylemeye çalışıyorsunuz?" dedi.

Ellerinde ne asit püskürten, ne de ateş püskürten olmadığı için, Prusyalılar formasyonlarını böylesine hayati bir saldırı becerisi

olan bir ejderhayı korumaktan çok, İngilizler gibi gücü maksimize edecek şekilde düzenlemişti; ağır sıkletlerin neredeyse hepsi formasyon lideriydi ve bu yüzden Fransız saldırısında özel ilgi görmüşlerdi. Borda girişimlerine öncülük eden orta sıkletlerden daha yavaş ve daha hantal oldukları ve güçlerinin çoğu ve sınırlı çeviklikleri zorlu bir uçuşla geçen bir gün yüzünden zayıfladığı için Fransız taktiklerine karşı özellikle savunmasız kalmışlardı. Laurence savaş alanında beş tanesinin ele geçirildiğini görmüştü; sonrasında geri kalanların ele geçirilmesini ya da en iyi olasılıkla sürülmüş olmalarını şaşırtıcı bulmuyordu.

"Lütfen Tanrım bir kısmı gece gelsin," dedi Hohenlohe. "Bütün komutayı yeniden düzenlememiz gerekecek."

Sertçe durdu ve Laurence'a baktı. İkisi de ellerinde kalan tek ağır sıkletin Temeraire olduğunun farkına vararak sessizleşmişti; tek bir darbeyle savunmaları kritik ve tutulması imkânsız hale gelmişti: Hohenlohe onları kalmaya zorlayamazdı. Laurence iki arada kalmıştı; içinden bir ses öncelikli görevinin yumurtaları korumak olduğunu söylüyordu ve felakete bakılırsa ilk yapması gereken şey onları derhal İngiltere'ye götürmekti ama Prusyalıları şu an terk etmek de savaşın kaybını kabul etmek ve daha fazla yardım edemeyeceklermiş gibi davranmaları anlamına gelecekti.

"Emirleriniz efendim?" dedi aniden; bunu yapmaya gönlü razı olmamıştı.

Hohenlohe hiçbir minnet ifadesi takınmadı ama yüzü biraz gevşedi ve birkaç kırışıklık kayboldu. "Yarın sabah Halle'ye gitmenizi istiyorum. Bütün yedek kuvvetlerimiz orada. Onlara geri çekilmelerini söyle. Onlar için birkaç tane top taşıyabilirsen çok daha iyi olur. Senin için görev bulmamız kolay; Tanrı biliyor ya bu açıdan sıkıntımız yok."

"Ah!" dedi Temeraire yüksek sesle. Laurence gözlerini açmış, sırt –ve bacak– kasları gürültülüyle itiraz ederken doğrulmaya başlamıştı bile. Çok az uyuduğu için zihni puslu ve bulanıktı. İçeri çok az ışık giriyordu. Çadırından çıktı ve bunun saatten

çok sisin suçu olduğunu gördü: Kuşlak çoktan canlanmıştı ve öylece dikilirken Roland'ın, söylenildiği gibi onu uyandırmaya geldiği gördü.

Keynes Temeraire'in üstünden mermileri çıkarmaya uğraşıyordu; çarpışmadan sonra savaş alanından aceleyle ayrılmaları, onu yaralarla hemen ilgilenmekten alıkoymuştu. Temeraire onları ve daha kötü yaraları şikâyet etmeden şu ana kadar taşımış olmasına karşın, kurşunlar çıkarılırken irkiliyor, Keynes her birini kusursuz olmasa da bir şekilde çıkarırken çığlıklarını bastırıyordu.

"Sürekli aynı şey," dedi Keynes terslenerek, "kendini parçalara ayırtır ve buna eğlence dersin ama seni tekrar toplamaya çalıştığımda durmadan inlersin."

"Canımı çok acıtıyor," dedi Temeraire. "Onları neden çıkardığını anlamıyorum; oldukları yerde beni hiç rahatsız etmiyorlar."

"Kan zehirlenmesine yol açtıkları zaman oldukça rahatsız edecekler. Kıpırdamadan dur ve sızlanmayı kes."

"Hiç de sızlanmıyorum," diye mırıldandı Temeraire ve, "ah!" diye ekledi.

Havada baharatlı, hoş bir koku vardı. Ondan fazla aç ejderhayı beslemek için o sabah kuşlağa getirilen tek şey üç sıska at cesediydi; Gong Su cesetleri kaçınılmaz itiş kakış başlamadan almıştı. Kemikleri ateş çukurunda kızarttı ve ardından ejderhaların göğüs zırhlarından yapılan birkaç eğreti kazanda etlerle birlikte pişirdi. Mürettebatın en gençleri yemekleri karıştırma işine atanmıştı. Yer ekiplerini, yemeğin içine koyacağı işe yarar malzemeler bulmaya göndermişti.

Prusyalı subaylar, ejderhalarının kazanlara konulan erzaklarını endişeyle izliyordu ama ejderhalar içine hangi malzemelerin katılacağını seçme işlemini heyecan verici bulmuştu ve kâh kuru soğanları aşçının önüne sürüyor, kâh istemedikleri birkaç pirinç çuvalını gizlice uzaklaştırıyor ve kendi önerilerini sunuyorlardı. Gong Su pirinçlerin ziyan edilmesine izin vermedi; ejderhalara yemekleri verildiğinde suyun bir kısmını ayırdı ve pirinçleri

artıkların yüzdüğü zengin et suyu içinde ayrı olarak pişirdi. Böylece havacılar, kampın çoğunluğundan çok daha iyi bir kahvaltı yaptı; onları bu garip uygulamaya razı etmek için oldukça işe yarayan bir durumdu.

Ejderhaların tırmalanmış ve yıpranmış koşumlarının hepsi acınacak durumdaydı ve bazıları güçlendirmek için derinin içine koyulmuş olan tellerine kadar soyulmuş, bazı kayışlar tamamen kopmuştu; özellikle Temeraire'inki berbat bir durumdaydı. Düzgün bir şekilde onarılmak için ne zaman vardı ne de malzeme ama Halle'ye doğru yola çıkmadan önce en azından birkaç yama yapılması gerekiyordu.

Hasarı inceleyip koşumcuları işe koştuğunda, "Üzgünüm efendim, onu tekrar koşumlamamız öğleni bulur," dedi Fellowes özür dilercesine. "Kıvrılma şekli yüzünden olmuş sanırım. Yırtıklar genişlemiş."

"Elinizden geleni yapın," dedi Laurence kısaca. Onlara baskı yapmanın gereği yoktu: Herkes sınırlarını zorlayarak çalışıyordu ve kurtarmış oldukları yer ekiplerinden gönüllülerle birlikte isteyebileceği kadar çok adam vardı. Bu arada Temeraire'e, uyuması ve enerjisini koruması için dil döküyordu.

Temeraire de gönülsüz değildi ve yemek ateşinin hâlâ ılık olan küllerinin yanına uzandı. "Laurence," dedi kısa bir süre sonra, hafifçe, "Laurence, savaşta mağlup mu olduk?"

"Sadece bir çarpışmayı kaybettik kıymetlim; savaşı değil," dedi Laurence ama dürüstlük adına eklemek zorunda kaldı, "ama lanet derecede önemli bir çarpışmaydı, evet; sanırım ordunun yarısını esir alıp geri kalanını dağıttı bu çarpışma." Kendini çok keyifsiz hissederek Temeraire'in ön ayağına yaslandı; durumlarıyla ilgili ciddi düşüncelerini şimdiye kadar yapması gereken işlerle geçiştirmişti.

"Umutsuzluğa teslim olmamalıyız," dedi, Temeraire için olduğu kadar kendi için de. "Hâlâ umut var ama hiç umut olmasaydı bile, oturup kaderimize ağlamanın yararı olmazdı."

Temeraire derin derin iç geçirdi. "Eroica'ya ne olacak? Onu incitecekler mi?"

"Hayır, asla," diye karşılık verdi Laurence. "Üreme alanlarından birine gönderileceğine eminim; şartlarda anlaşmaya varılırsa serbest bile kalabilir. O zamana kadar sadece Dyhern'i kilit altında tutacaklar; zavallı adamcağız." Prusyalı kaptanın korkunç durumunu gözünde oldukça iyi canlandırabiliyordu; sadece ülkesi adına yararlılık göstermekten alıkonulmamış, aynı zamanda anlatılamayacak derecede değerli bir ejderhanın mahkûm edilmesine sebep olmuştu. Temeraire de açıkça Eroica açısından aynı düşünceyi paylaşıyordu; Laurence'ı daha yakına çekmek için ön ayağını içe doğru kıvırdı ve kendini sevdirmek için onu biraz endişeyle dürttü; en sonunda uykuya dalmasını ancak bu rahatlama sağladı.

Koşumcular onarımları söz verdiklerinden daha çabuk bitirmeyi başarmıştı ve Laurence'ın da yardımıyla, on birden önce bütün kayışların, tokaların ve halkaların muazzam ağırlığının Temeraire'e giydirilmesine başlanıyordu: Neredeyse bir metre genişliğinde ve içinde, bütünü tutan zincirden bir ağ olan ağır omuz kayışını kaldırabilecek tek kişi oydu.

Birkaç ejderha, sadece onların duyabildiği bir sese kulak kabartarak hep birlikte başlarını kaldırıp yukarı baktığında koşumlama işleminin ortasındaydılar; bir dakika sonra herkes, uçuşu garip bir biçimde düzensiz olan küçük bir kuryenin onlara doğru gelmekte olduğunu gördü. Kuşlağın ortasına düştü ve bacakları tutmayınca yere çöktü. Göğsünde derin, kanlı çizgiler vardı, ısrarla bağırıyor ve kaptanını görmek için başını çevirip duruyordu. Kayışlarından, bacakları ejderhanın üzerindekilere benzeyen yaralarla fena halde kesilmiş on beş yaşlarında gösteren bir çocuk sarkıyordu.

Kanlı koşumu kesip çocuğu aşağı indirdiler; Keynes indikleri an sıcak küllere demir bir çubuk sokmuştu ve şu an korkunç bir kızarmış et kokusu çıkararak açık ve akan yaraların yüzeyini dağ-

lıyordu. "Atardamar ya da toplardamar kesilmemiş; iyileşecek," dedi aksi tarzıyla yaptığı işi inceledikten sonra ve aynı tedaviyi ejderhaya da uygulamaya başladı.

Çocuk ağzına dökülen biraz konyak ve burnuna tutulan amonyakla kendine geldi ve gözyaşlarına boğulmamak için sözcüklerin arasında uzun ve tutuk nefesler alarak mesajını Almanca olarak iletti.

"Laurence, Halle'ye gidecektik, değil mi?" diye sordu mesajı dinleyen Temeraire. "Fransızların kasabayı ele geçirdiğini söylüyor; bu sabah saldırmışlar."

"Berlin'i tutamayız," dedi Hohenlohe.

Kral itiraz etmedi; sadece başını salladı. "Fransızların şehre ulaşması ne kadar sürer?" diye sordu Kraliçe; çok solgun ama sakindi ve üst üste koyduğu elleri kucağında duruyordu. "Çocuklar orada."

"Kaybedecek zaman yok," dedi Hohenlohe; bu yeterli bir yanıttı. Duraksadı ve tekrar konuşurken sesi neredeyse çatallıydı. "Majeste... affınızı diliyorum..."

Kraliçe ayağa fırladı ve omuzlarını kavrayarak onu yanağından öptü. "Onu yeneceğiz," dedi hararetle. "Cesur ol; seninle doğuda görüşeceğiz."

Kontrolünü biraz da olsa geri kazanan Hohenlohe, planlar ve amaçlar hakkında biraz daha konuştu: Geride kalan askerlerin daha fazlasını toplayacak, topları batıya gönderecek ve orta sıkletlerle formasyon düzenleyecekti; Stettin Kalesi'ne geri çekilip Oder hattını savunacaklardı. Fakat bunların herhangi birine inanıyormuş gibi görünmüyordu.

Laurence elinden geldiği kadar uzakta, odanın bir köşesinde huzursuzca dikiliyordu. "Majestelerini götürür müsün?" diye sormuştu Hohenlohe bitkin bir şekilde, Laurence ona haberi ilettiğinde.

"Bize kesinlikle burada ihtiyacınız olacak efendim," demişti Laurence. "Hızlı bir kurye..." Ama Hohenlohe kafasını iki yana sallamıştı.

"Haberi getirene olanlardan sonra mı? Hayır, böyle bir riske giremeyiz. Etrafta çok fazla devriyeleri var."

Şu an Kral da aynı konuda itiraz ediyor ve aynı şekilde yanıtlanıyordu. "Yakalanamazsınız," dedi Hohenlohe. "Bu sonumuz olur Majesteleri, istediği her koşulu dayatır ya da Tanrı esirgesin öldürülebilirsiniz ve oraya girdiklerinde veliaht hâlâ Berlin'de..."

"Ah Tanrım! Çocuklarım o canavarın insafına kalacak," dedi Kraliçe. "Burada durup konuşamayız; bir an önce yola çıkalım." Kapıya gidip bir ceket getirmesi için dışarıda bekleyen hizmetçisine seslendi.

"İyi misin?" diye sordu Kral ona sessizce.

"Ne, korkak bir çocuk muyum ben?" dedi kadın küçümsemeyle. "Kuryelerle uçmuştum; çok farklı olamaz." Ama bir atın iki katı olan bir kurye, tüm bir ahırdan daha büyük olan bir ağır sıkletle karşılaştırılamazdı. "Ejderhanız şu mu, şu tepenin üstündeki?" diye sordu kadın Laurence'a, kuşlak görüş alanlarına girdiğinde; Laurence tepe görmüyordu ve ardından kadının Temeraire'in sırtında uyuyan orta boyutlardaki Berghexe'yi gösterdiğini fark etti.

Laurence onu düzeltemeden, Temeraire başını kaldırıp onlara doğru baktı. "Ah," dedi kadın hafifçe.

Reliant'ta bir hamağa sığacak kadar küçük olduğu zamanları hatırlayan Laurence bazen onun bu kadar büyük olduğunu unutuyordu. "Son derece kibardır," dedi güven vermeye çalışarak; bu aynı zamanda arsız bir yalandı çünkü Temeraire önceki günü akla gelebilecek en vahşi kovalamacalarla geçirmişti ama söylenebilecek tek şey buymuş gibi görünüyordu.

Kraliyet çifti eğreti kuşlağa girince bütün ejderha mürettebatları irkilerek ayağa fırlayıp dimdik ve garip bir hazır olda durdular;

genelde, önemli yolcular taşıyan küçük kuryeler yolcularını almak üzere onların kaldıkları yerlere gittiği için, havacılar bu şekilde şereflendirilmeye alışık değildi. İki hükümdar da çok rahat gözükmüyordu, özellikle mürettebatlarının heyecanını anlayan bütün ejderhalar onları görmek için başlarını uzatmaya başladığı için; ama Kral tam bir zarafetle Kraliçe'nin koluna girdi ve kaptanlarla konuşmak ve her biriyle cesaret verici birkaç kelime etmek için etrafta dolaştı.

Laurence fırsatı değerlendirip çabucak Granby ile Fellowes'a yanına gelmelerini işaret etti. "Onlar için Temeraire'in sırtına bir çadır kurabilir miyiz?" diye sordu telaşla.

"Yapabilir miyiz bilmiyorum efendim; savaş alanından kaçarken alabildiklerimiz dışında her şeyi geride bıraktık ve şu ahmak Bell, sanki gittiğimiz yerde bir tabaklama fıçısı bulamayacakmışız gibi kendi takımlarına yer açmak için çadırları çıkarttı," dedi Fellowes, sinirli bir şekilde ensesini ovarak. "Ama bana bir saat verebilirseniz bir şeyler yaparız; belki diğerlerinden biri bize biraz paçavra ödünç verebilir."

Çadır gerçekten de iki yedek deri parçasının birbirine dikilmesiyle oluşturulmuştu; kişisel koşumlar üstünkörü birbirine eklenmişti; bir hayli soğuk bir yemek aceleyle toplanıp hazırlandı ve Laurence'ın uçuşun ortasında, bunu bir felakete sebep olmadan nasıl açacaklarına dair en ufak bir fikri olmamasına karşın, bir şişe şarapla birlikte bir sepete yerleştirildi. "Hazırsanız Majesteleri," dedi çekingen bir şekilde ve Kraliçe başını salladığında Laurance ona kolunu uzattı. "Temeraire, bizi yukarı çıkarır mısın? Çok dikkatli ol lütfen."

Temeraire, üzerine çıkmaları için pençesini nazikçe indirdi. Kadın pençeye biraz solgunca baktı; tırnaklar kabaca kadının önkolu uzunluğundaydı ve uçları şeytani bir biçimde sivrileşiyordu. "İlk önce ben geçeyim mi?" diye sordu Kral kadına sessizce. Kadın başını geriye atıp, "Elbette ki hayır," dedi ve başının üstünde

kıvrılan pençelere endişeli bakışlar atmaktan kendini alamıyor olsa da pençeye çıktı.

Temeraire büyük bir ilgiyle kadına bakıyordu ve onu omzuna çıkarırken fısıldayarak, "Laurence, her zaman kraliçelerin pek çok mücevheri olduğunu düşünürdüm ama bunun hiç yok," dedi, "çalınmışlar mı?"

Neyse ki İngilizce konuşmuştu, aksi takdirde bir atı yutmaya yetecek kadar büyük ağzından çıkan bu sözler pek sır olarak kalamazdı. Temeraire, Almancaya ya da Fransızcaya dönmeden ve kadını giyim kuşamı üzerine soru yağmuruna tutmadan önce Laurence Kraliçe'yi aceleyle çadıra soktu. Kadın çok mantıklı bir seçim yaparak kıyafetinin üzerine bir uçuş için oldukça uygun gümüş düğmelerden daha gösterişli bir aksesuarı olmayan sade ve kalın bir palto giymiş ve kürklü bir askeri pelerin ve şapka takmıştı.

Kral en az bir subayın sahip olduğu kadar ejderha deneyimine sahipti ve hiç tereddüt göstermedi ama muhafızlar ve hizmetkârlar yaklaşırlarken bile endişeli görünüyorlardı. Kral rengi atmış yüzlerine bakarak Almanca kısaca bir şeyler söyledi; Laurence utangaç yüzlerine ve rahatlamalarına bakarak onlara kalmaları iznini verdiğini tahmin etti.

Temeraire bu fırsatı o dilde kendi sözcükleriyle araya girerek değerlendirip her yönden ona odaklanan şaşkın bakışlara neden oldu ve ardından ön ayağını gruba doğru uzattı. Bu, Laurence'ın Temeraire'in planladığını tahmin ettiği etkiyi yaratmamıştı ve birkaç dakika sonra kraliyet muhafızlarından sadece dördü ve bolca homurdanıp teklifsizce Temeraire'in pençesine çıkan yaşlı bir hizmetçi kalmıştı.

"Onlara ne söyledin?" diye sordu Laurence, biraz keyifle, biraz da çaresizce.

"Onlara sadece çok aptalca davrandıklarını söyledim," dedi Temeraire gücenmiş bir ses tonuyla, "ve onlara zarar vermek

isteseydim, bunu, şu an durdukları yerde sırtımda olduklarında yapacağımdan çok daha kolay yapabileceğimi."

Berlin karmaşa içindeydi; şehir halkı üniformaları içindeki askerlere sevgi duymadan bakıyordu. Alabildiği bütün erzakı yüklenmeye çalışarak hızla şehrin içinden geçen Laurence her dükkânda ve köşede "kahrolası Savaş Komitesi" hakkında mırıltılar duyuyordu. Korkunç kaybın haberi, şehre doğru ilerleyen Fransızların haberiyle birlikte çoktan onlara ulaşmıştı ama karşı koyma ya da ayaklanma ruhu, hatta herhangi büyük bir üzüntü bile yoktu; aslında genel izlenim haklı çıkmanın hoşnutsuzlukla dolu tatminiydi.

"Kraliçe ve bütün o diğer düşüncesiz gençler zavallı Kral'ı savaşa zorladılar," dedi bankacı Laurence'a. "Bonaparte'ı yenebileceklerini kanıtlayacaklardı ama yenemediler ve gururlarının bedelini bizden başka kim ödeyecek, sorarım sana! Pek çok zavallı genç adam öldü ve bundan sonra vergilerimiz nereye gidecek diye düşünmek bile istemiyorum."

Bu eleştirileri yapmasına karşın, Laurence'a oldukça yüksek bir miktar altın vermeye fazlasıyla istekliydi. "Aç bir ordunun işgal ettiği Berlin'de olmasındansa, Drummonds'ta bir hesabım olmasını tercih ederim," dedi açık yüreklilikle, iki oğlu ufak ama ağır bir sandığı çekerken.

İngiliz elçiliğine kaos hakim olmuştu; büyükelçi kuryeyle çoktan gitmiş ve ona sağlıklı bilgi verebilecek pek kimse kalmamıştı. Yeşil ceketi, haber getiren bir kurye olup olmadığı sorularının dışında pek ilgi çekmiyordu.

"Son üç yıldır Hindistan'da hiçbir problem yok, neden böyle bir şey sordunuz?" dedi bir sekreter sabırsızca, Laurence sonunda onu koridorda zorla durdurmaya başvurduğunda. "Hava Kuvvetleri'nin yükümlülüklerimizi yerine getirmede neden başarısız olduğunu hiç anlamıyorum ama kendimizi bu bozguna daha fazla adamasak da olur."

Laurence bu politik görüşe kolaylıkla katılamazdı ve Hava Kuvvetleri'nden bu şekilde bahsedildiğini duymaktan dolayı daha da öfkelenmiş ve üzülmüştü. Aklına ilk gelen yanıtı kendine saklayıp son derece soğuk bir biçimde, "Kaçacak güvenli bir yolunuz var mı?" diye sordu.

"Evet, elbette," dedi sekreter. "Stralsund'dan gemiye bineceğiz. Doğruca İngiltere'ye gitseniz iyi olur. Ne işe yarayacaksa, Donanma Gdànsk ve Königsberg'in desteklenmesine yardım etmek için Baltık ile Kuzey Denizi'nde ama eve denizden gitmeye başladığınızda en azından açık bir rotanız olmuş olur."

Korkakça bir tavsiye olsa da, en azından güven verici bir haberdi bu. Ama onu bekleyen, daha az acı verici bir açıklama sunacak olan bir mektup yoktu ve elbette artık hiçbiri onlara ulaşamayacaktı. "Onlarla yeni bir ev adresi bile gönderemiyorum," dedi Laurence Granby'ye saraya geri dönerken. "Bırak bir haftayı, iki gün içinde nerede olacağımızı yalnızca Tanrı biliyor. Herhangi birisi William Laurence, Doğu Prusya adresine göndermek zorunda kalacak ve beni bulabilme olasılığıyla bir şişeye koyup okyanusa atsa bile olur."

"Laurence," dedi Granby aniden, "umarım korkak olduğumu düşünmezsin ama adamın söylediği gibi eve gitmemiz gerekmiyor mu?" Doğruca caddenin ilerisine bakıyor ve konuşurken bakışlarını Laurence'dan kaçırıyordu; yanakları solgundu.

Laurence'ın aklına aniden, kalma yönündeki kararının Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na, sanki kasıtlı olarak Granby fırsatı değerlendirene kadar savaş alanında oyalanıyormuş ve bu yüzden yumurtayı onlardan uzak tutuyormuş gibi geleceği geldi. "Prusyalılar artık öylesine bir ağır sıklet sıkıntısı içinde ki gitmemize izin veremezler," dedi sonunda, gerçek bir yanıt vermeyerek.

Granby Laurence'ın kaldığı odaya gelip kapıyı arkalarından kapayana kadar karşılık vermemişti. Yalnız kaldıklarında açık açık, "Öyleyse gitmemize de engel olamazlar," dedi.

Laurence konyak kadehlerini doldururken sessizdi; kendisi de aynı şekilde düşünürken, bunu ne inkâr edebilir, ne de eleştirebilirdi.

Granby ekledi: "Kaybettiler Laurence, ordularının ve ülkelerinin yarısını kaybettiler; artık kalmanın kesinlikle bir anlamı yok."

Laurence bu cesaret kırıcı söyleme, "Son kayıplarının kaçınılmaz olmasına izin vermeyeceğim," diye sert bir şekilde karşılık verdi, anında arkasına dönerek. "Elde adam oldukça ve ümitsizliğe düşmedikçe birbiri ardına gelen en korkunç yenilgiler bile tersine çevrilebilir. Bir subayın görevi, onların bu duruma düşmemesini sağlamaktır; bu tür duyguları kendine saklaman konusunda ısrar etmeme gerek olmadığına inanıyorum."

Granby kıpkırmızı oldu ve biraz hararetle karşılık verdi. "Gökyüzü üstümüze çöküyor diye ağlayarak kaçışalım demiyorum. Ama evde bize her zamankinden fazla ihtiyaçları var; Bonaparte kesinlikle şimdiden bir gözünü Manş'ın ötesine dikmiştir."

"Sadece takipten ya da mücadele etmekten kaçmak için kalmadık," dedi Laurence, "Bonaparte'la evden uzakta çarpışmak daha iyi olduğu için kaldık; bu sebep hâlâ geçerliliğini koruyor. Gerçek bir umut olmasaydı ya da çabalarımız bir fark yaratmayacak olsaydı, o zaman evet derdim ama yardımımızın hayati öneme sahip olabileceği böyle bir durumda çekip gitmeyi onaylayamam."

"Şu ana kadar yaptıklarından daha iyisini yapacaklarına gerçekten inanıyor musun? Onları başından sonuna kadar yendi ve şu anda başladıklarından daha kötü durumdalar."

Bu inkâr edilemezdi ama Laurence, "Alınan ders acı verici olsa da, kesinlikle bu karşılaşmadan düşünce tarzının ve stratejisinin büyük bölümünü öğrendik," dedi. "Prusyalı komutanlar artık, orduların ilk karşılaşmasından önce kendilerine olan aşırı güvenleriyle değiştirmedikleri stratejilerini yeniden düzenleme konusunda başarısız olmayacaktır."

"Aslında güven duygusunun çok fazla olması çok az olmasından iyidir," dedi Granby, "ama şu anda herhangi bir güven duymak için pek neden göremiyorum."

"Umarım Bonaparte'ı alt etme konusunda kendime *güveniyorum* demek için asla bu kadar aceleci davranmam," dedi Laurence, "ama umut etmek için elimizde oldukça iyi ve elverişli bir sebep var. Şu anda doğuda, Bonaparte'ın ordusunu bir kez daha ikiye katlayan Rus Ordusu ile birlikte Prusyalı yedek kuvvetlerinin beklediğini unutma. Ve Fransızlar iletişim hatlarını güvence altına alana kadar ilerlemeye cesaret edemez: İlk önce kuşatma altına alıp ardından ele geçirmek için birliklerini göndermek zorunda kalacakları, güçlü garnizonlar tarafından korunan stratejik önemi olan bir düzine kale var."

Bu sadece durumu papağan gibi tekrarlamaya benziyordu; sayıların, savaşın gidişatını tek başına etkilemeyeceğini biliyordu. Bonaparte Jena'da da sayıca azdı.

Granby sonunda gittiğinde, Laurance odada bir saat kadar volta attı. Kendini, olduğundan daha emin göstermek ve bunun yanı sıra cesaretinin kırılmasına izin vermemek onun göreviydi; duygular kesinlikle diğer insanlara da bulaşırdı. Ama takip etmekte olduğu yoldan tam anlamıyla emin değildi ve kararının bir kısmının bu düşünceye duyduğu tiksinti tarafından şekillendirildiğini biliyordu. Gerçekten onları zorlayacak bir durumda olsalar bile, firar etmek çok çirkin ve onursuz bir davranıştı ve bunun başka şekilde adlandırılmasını sağlayıp bu şekilde durumun çirkinliğini ortadan kaldırabilecek bir karakteri yoktu.

"Evde olmak istememe rağmen ben de vazgeçmek istemiyorum," dedi Temeraire, iç geçirerek. "Çarpışmaları kaybetmek ve arkadaşlarımızın esir alındığını görmek hiç hoş değil. Umarım bu durum yumurtaları rahatsız etmez," diye ekledi, Keynes'in verdiği bütün güvencelere rağmen endişeleniyordu ve eğilip sarayın ana avlusundaki bir çıkıntının altında iki mangalın arasına

sıkıştırılmış, sırtına yüklenmeyi bekleyen, yuvalarında duran yumurtaları nazik ve dikkatli bir şekilde burnuyla dürttü.

Kral ve Kraliçe veda ediyordu: Çocuklarını kuryeyle Doğu Prusya'nın içlerindeki iyi korunan Königsberg Kalesi'ne gönderiyorlardı. "Onlarla gitmelisin," dedi Kral nazikçe ama Kraliçe kafasını iki yana salladı ve çocuklarını öpüp çabucak vedalaştı. "Ben de gitmek istemiyorum anne; benim de sizinle gelmeme izin verin," dedi eşyalarını güçlükle ve itirazlar eşliğinde toplamış dokuz yaşlarında gürbüz bir çocuk olan ikinci prens.

Bunu göze alacak kadar cesur olan az sayıdaki maiyetleriyle birlikte doğuya doğru olacak yolculukları için Temeraire'e binmeden önce, birlikte küçük kurye ejderhaları kuş sürüsü gibi görünecek kadar küçülüp gözden kaybolana dek izlediler.

Gece şehre düzenli olarak, bu kadar çabuk olmasa bile büyük ölçüde beklenen kötü haberler gelmişti. Saxe-Weimar müfrezesi Mareşal Davout tarafından yakalanmış, on bin askerin tamamı ya öldürülmüş ya da esir alınmıştı. Bernadotte, Hohenlohe'nin yolunu kesmek için çoktan Magdeburg'daydı; Elbe geçişleri, tek bir köprü bile yok edilemeden Fransızların eline geçmişti; Bonaparte çoktan Berlin yolundaydı ve Temeraire havalandığında çok uzakta olmayan ordunun dumanını ve tozunu görebiliyorlardı: Tepelerinde âdeta ejderhalardan oluşmuş bir bulutla beraber hiç durmadan ilerliyorlardı.

Geceyi Oder Nehri kenarındaki bir kalede geçirdiler; komutan ve adamları söylentileri duymamıştı bile ve yenilgi haberiyle şok geçirdiler. Komutanın verilmesi gerektiğini hissettiği için düzenlendiği yemek boyunca Laurence acı çekti; subayların moral bozukluğu ve kraliyet ailesinin huzurunda yemek yeme konusunda doğal olarak çekinen görevliler nedeniyle baskı altında geçen kasvetli ve sessiz bir yemek olmuştu. Kaleye bağlı küçük duvarlı kuşlak topraktandı ve rahatsızdı ama Laurence büyük bir rahatlamayla kuşlağa ve açık hava kampına kaçtı.

Bir davula parmak ucuyla vuruluyormuş gibi gelen hafif pıtırtıya uyandı: Temeraire'in üstlerine koruyucu bir şekilde açtığı kanatlarının üzerine düzenli, gri bir yağmur yağıyordu; bu sabah ateş yakılamayacaktı. Laurence bir fincan kâhve alarak haritaları inceledi ve günün uçuşu için pusula yönlerini hesapladı; Prusya'nın son zamanlarda ele geçirdiği Polonya topraklarında bir yerlerde, ordunun General Lestocq'un komutası altındaki doğu yedek kuvvetlerini bulmaya çalışıyorlardı.

"Poznań'a doğru yol alacağız," dedi Kral yorgun bir şekilde; çok iyi uyumuş gibi görünmüyordu. "Lestocq henüz oraya varmamışsa bile, şehirde en azından bir müfreze olacak."

Yağmur gün boyunca dinmedi ve altlarındaki vadilerde ağır sis şeritleri sürüklendi; pusulayı ve kum saatinin dönüşlerini takip ederek ve Temeraire'in kanat vuruşlarını sayıp hızını belirleyerek gri bir şekilsizliğin içinde uçtular. Karanlık iyi gelmişti; yağmuru yüzlerine vuran karşıdan esen rüzgâr hafifledi ve deri ceketlerine sarınıp biraz ısınabildiler. Tarlalardaki köylüler, onlar üstlerinden geçerken gözden kayboldu; derin bir nehir vadisini geçerlerken korunaklı bir kaya çıkıntısında uyuyan ve başlarını kaldırıp Temeraire'in geçişine bakan beş yabani ejderhanın üstünden uçana kadar başka bir yaşam belirtisine rastlamadılar.

Yabaniler havalanıp Temeraire'e doğru gelmeye başladılar. Laurence, Arkady ve dağdaki yabaniler gibi ya bir kavga çıkaracak ya da onları takip etmeye kalkacaklar diye giderek endişelendi ama küçük, sokulgan yaratıklardı. Sözsüz bir şekilde dalga geçip geri ve dik dalışlarla uçma becerilerini göstererek bir süre Temeraire'in yanında uçtular. Yarım saatlik uçuş onları vadinin sınırına getirdi ve orada yabaniler sağır edici çığlıklar atarak ayrıldı ve daireler çizerek bölgelerine döndüler. "Onları anlayamadım," dedi Temeraire, omzunun üstünden arkalarından bakarken. "Konuştukları dilin ne olduğunu merak ediyorum; yer yer biraz Durzagh'a benziyordu ama anlaşılmayacak kadar farklıydı, en azından o kadar hızlı konuştuklarında."

Her şeye rağmen o gece şehre varamadılar: Otuz iki kilometre kala ordunun küçük ve nemli kamp ateşlerine rastladılar ve geceyi geçirmek için perişan olmuş ıslak ordugâhlarına yerleştiler. General Lestocq, Kral ve Kraliçe'yi karşılamak için kuşlağa geldi. Tahtırevanlar taşıyıcıları gelmeye ikna edebildiği kadar yakına çekilmişti; anlaşılan bir kuryeyle gelecekleri büyük olasılıkla onlara söylenmişti.

Laurence doğal olarak onlara eşlik etmesi için davet edilmedi ama sade bir baraka bile temin edilmedi ve onlara erzak sağlamak için kalmış karargâh subayı çabucak gitmek için son derece kaba davrandı. "Hayır," dedi Laurence artan bir sabırsızlıkla, "hayır, yarım koyun işe yaramaz; bugün kötü hava koşullarında yüz kırk beş kilometre yaptı ve buna uygun olacak şekilde iyi beslenecek. Bana bu ordunun yiyecek sıkıntısı varmış gibi gelmiyor." Subay sonunda bir inek vermeye razı oldu ama geri kalanlar hiç et istihkakı alamadan sadece biraz yulaf lapası ve bisküviyle aç ve ıslak bir gece geçirdi; muhtemelen öç alma duygusuyla.

Lestocq'un yanında sadece küçük bir birlik vardı: her biri için dört orta sıklet kanat ejderhası ve araları doldurmak için birkaç kurye ejderhasıyla birlikte Temeraire'in boyutlarına yakın bile olmayan küçükçe ağır sıkletlerden oluşan iki formasyon. Konforları eşit derecede ihmal edilmişti: Sadece subaylar için birkaç ufak çadır kurulmuştu ve adamlar çoğunlukla ejderhalarının sırtlarında rahatsız bir şekilde uyuyordu.

Yükünü boşalttıktan sonra Temeraire orayı burayı burnuyla yoklayarak dinlenmek için kuru bir yer bulmaya çalıştı ama başarılı olamadı. Kuşlağın çıplak zemini beş santim çamurdan başka bir şey değildi.

"Öylece uzansan iyi edersin," dedi Keynes. "İçine düzgün bir şekilde yerleşirsen çamur seni yeterince sıcak tutacaktır."

"Muhtemelen sağlıklı olamaz," dedi Laurence kuşkuyla.

"Saçma," dedi Keynes. "Hardal yakısının çamurdan başka bir şey olduğunu mu sanıyordun? İçinde bir hafta yatmadıktan sonra, son derece iyi gelecektir."

"Bekle, bekle," dedi Gong Su, beklenmedik bir şekilde; İngilizce konuşmadığı takdirde yalnız kaldığı için gittikçe dile hâkim olmaya başlamıştı ama aşçılık işlerini ilgilendiren konular dışında hâlâ konuşmaya utanıyordu. Çabucak kavanozlarını ve baharat çantalarını karıştırdı ve Laurence'ın onu bütün bir inek için bir tutam kullanırken gördüğü kırmızıbiber dolu toprak bir kavanoz çıkardı. Bir eldiven taktı ve Temeraire bacaklarının arasından merakla ona bakarken elini Temeraire'in karnının altında gezdirerek yere iki avuç dolusu biberi yaydı.

"İşte, artık sıcak olacak," dedi Gong Su, geri çekilip kavanozun ağzını sıkıca kapayarak.

Temeraire çevresinde yavaş yavaş yükselirken kaba sesler çıkaran çamura uzandı. "Iyk," dedi. "Çin'deki pavyonları ne kadar da özledim! Bu hiç de hoş değil." Biraz kıpırdandı. "*Sıcak* ama oldukça garip hissettiriyor."

Laurence Temeraire'i bu şekilde terbiyeye yatırmaktan hoşlanmıyordu ama en azından bu gece için ona daha iyisini bulma umudu azdı. Hohenlohe'nin komutası altındaki daha büyük birliklerde daha iyi yatacak yerler verilmemiş olduğunu hatırladı; bu, sadece daha yumuşak hava koşulları rahatlık sağlamıştı.

Omuzlarını silken Granby ve adamları bunu onun yaptığı gibi algılamamış gibi görünüyordu. "Sanırım buna alışmamız gerekiyor," dedi Granby. "Hindistan'da Laetificat ile birlikteyken, bir keresinde bizi bütün gece boyunca her yerde inleyen yaralıların, kılıç ve süngü parçalarının olduğu o gün çarpıştığımız savaş alanına yerleştirmişlerdi. Uyumamız için başka bir yeri süpürme zahmetine girmek istemiyorlardı; Yüzbaşı Portland ertesi sabah

bize başka bir yer ayarlamalarını sağlamak için onları terk etmekle tehdit etmek zorunda kalmıştı."

Laurence bir havacı olarak kariyerini şimdiye kadar Loch Laggan'daki son derece rahat eğitim kuşlağı ile –Çinlilerin yeterli gördükleri şeye hiç benzemese de– en azından ağaçları ve gölgeli kuru açıklıkları olan adamlar ve genç subaylar için kışlalar ve yüzbaşılar ve kıdemli teğmenler için karargâh odaları sunan Dover'da yıllar önce kurulmuş olan kuşlakta geçirmişti. Yürüyüşteki bir orduyla arazide iyi koşullar beklemenin gerçekçi olmadığını düşünüyordu ama kesinlikle daha iyi bir şeyler ayarlanabilirdi: Çeyrek saatlik uçuş süresinden çok uzakta olmayan ve zeminin bu kadar ıslak olmadığı tepeler vardı.

"Yumurtalar için ne yapabiliriz?" diye sordu Keynes'e; şu anda bir yağmurluğa sarılmış iki büyük bohça az sayıdaki sandığın üstünde duruyordu. "Soğuktan zarar görürler mi?"

"Düşünmeye çalışıyorum," dedi Keynes sinirli bir şekilde; Temeraire'in etrafında yürüyordu. "Gece üstlerine devrilmeyeceğine emin olabilir misin?" diye sordu ejderhaya.

"Elbette üstlerine devrilmem!" dedi Temeraire öfkeyle.

"O halde onları yağmurluklara sarıp yanına, çamura gömmemiz en iyisi olur," dedi Keynes Laurence'a, Temeraire'in öfkeli mırıltılarını duymazdan gelerek. "Bu yağmurda ateş yakma umudumuz yok."

Adamlar ıslanacakları kadar ıslanmıştı bile; bir çukur kazma işini bitirene kadar her tarafları çamur oldu ama en azından çalışırken ısınmışlardı. Laurence bu rahatsızlığı paylaşması gerektiğini hissederek iş süresince başlarında durarak sırılsıklam olmuştu. "Yağmurlukların geri kalanını dağıtın ve herkesin Temeraire'in üstünde uyumasını sağlayın," dedi, yumurtalar güvenle yerlerine yerleştirildikten sonra ve geceyi geçirmek için minnettar bir şekilde

sığınağına tırmandı: Artık boş olan çadır onun için Temeraire'in sırtına kurulmuştu.

* * *

İki günlük uçuşla neredeyse üç yüz yirmi kilometre yol kat ettikten sonra kendilerini bir kez daha piyadeler ve daha da kötüsü yol aldıkları kadar sıklıkla çamura saplanıyor gibi görünen sonu gelmeyen ikmal arabaları tarafından kısıtlanmış bulmak, hoş karşılanmayan bir gerilimdi. Her adımda batan, vıcık vıcık ses çıkaran, yapraklarla dolu, ıslak ve kaygan olan kum ve topraktan yollar korkunçtu. Ordu Ruslarla buluşma umuduyla doğuya doğru ilerliyordu; yenilgi haberinin verdiği sıkıntıyla perişan ve zor durumda bile olsalar disiplin gevşememişti ve kol muntazam bir düzende ilerliyordu.

Laurence ikmal subayına haksızlık ettiğini fark etti: Gerçekten de erzak sıkıntısı içindeydiler. Hasat yeni alınmış olmasına karşın, kırsal bölgenin herhangi bir yerinde mevcut hiçbir şey yok gibi görünüyordu; en azından onlara yoktu. Polonyalılar ne kadar para teklif edilirse edilsin bir şey satmaları istenince boş ellerini gösteriyordu. Israr edilirse; ekinler mahvoldu, sürüler hastalandı diyor, boş tahıl ambarlarını ve ağılları gösteriyorlardı ama ara sıra tarlaların arkasındaki karanlık ormanlardan domuzların ve sığırların parlak kara gözleri görülebiliyor. Ara sıra da bazı girişken subaylar bir kilerde ya da bir kapağın altında bir tahıl ya da patates zulası buluyordu. Çocukların çok zayıf ve yaklaşan kışa karşı yetersiz giyinebildiği evlerde bile Laurence'ın altın teklifleri için istisna yapılmıyordu. Bir keresinde, bir mezbeleden hallice görünen küçük bir kır evinde, avucundaki altınları sinirle iki katına çıkarıp beşiğinde yarı çıplak yatan bebeğe anlamlı bir bakış atarak elini tekrar uzatmış, evdeki genç anne sessiz bir sitemle ona bakmış ve kapıyı göstermeden önce Laurence'ın parmaklarını iterek altının üzerine kapamıştı.

Laurence kendinden utanarak dışarı çıktı; yeterince beslenemeyen Temeraire için endişeleniyordu ama bölünme ve ülkelerinin işgali yüzünden Polonyalıları pek suçlayamıyordu; bu, babasının politik çevresinde fazlasıyla kınanan, utanç dolu bir iş olmuştu ve Laurence tam olarak hatırlamasa da, Hükümet'in muhtemelen bazı resmî itirazlarda bulunmuş olduğunu tahmin ediyordu. Bu pek bir şeyi değiştirmezdi; toprağa susamış olan Rusya, Avusturya ve Prusya dinlemezdi. Hepsi de, sonunda ortada buluşana ve aralarında ülke kalmayana kadar, daha zayıf komşularından gelen adalet çığlıklarını duymazdan gelerek sınırlarını azar azar genişletmişti; bu milliyetlerden olan askerlerin soğuk karşılanması boşuna değildi.

Poznań'a olan otuz iki kilometreyi iki günde kat ettiler ve orada daha da soğuk ve tehlikeli bir biçimde karşılandılar. Söylentiler çoktan kasabaya ulaşmıştı: Ordunun gelişiyle Jena'daki felaket bir sır olarak kalamadı ve daha fazla haber geldi. Hohenlohe, piyadelerinin bölük pörçük kalanlarıyla birlikte sonunda teslim olmuş ve Oder'in batısındaki bütün Prusya kâğıttan bir ev gibi çökmüştü.

Fransız Mareşal Murat onun için Erfurt'ta çok işe yarayan aynı numarayı tüm ülkede tekrarlayarak kaleleri silahla değil küstahlıkla birbiri ardına ele geçiriyordu. Basit yöntemi; teslim olmalarını kabul etmeye gelmiş olduğunu bildirip kapılar açılana ve vali onu içeri alana kadar beklemekti. Ama savaş alanından birkaç yüz kilometre ötede ve o ana kadar neler olduğundan haberi olmayan Stettin valisi, bu hoş teklifi öfkeyle reddetmiş ve pirinç kaplamanın altındaki demir ortaya çıkmıştı. İki gün sonra duvarların dışında otuz ejderha, otuz top ve arı gibi çalışarak hendekler kazan ve tam bir saldırı için yığıldığı çok açık olan bombaları üst üste dizen beş bin adam vardı ve vali, anahtarı ile garnizonunu uysalca teslim etmişti.

Laurence kasabanın meydanında tur atarken bu hikâyeyi beş kere duymuştu; dili anlamıyordu ama aynı isimler, sadece keyifli

değil coşkun tonlarda birlikte anılıp duruyordu. Meyhanelerde oturan insanlar duyma eriminde hiç Prusyalı olmadığında ve hatta bazen, şişenin dibine ne kadar inildiğine bağlı olarak etrafta Prusyalılar olduğunda bile *Vive l'Empereur*[9] diye mırıldanarak votka kadehlerini kaldırıyordu; saldırganlık ve umut karışımı bir hava vardı.

Bulabildiği her pazar tezgâhına baktı; burada tüccarlar göz önünde olan şeyleri satmayı reddedemiyordu en azından ama kasabadaki erzaklar bol değildi ve çoğu çoktan ayrılmıştı. Çok fazla aramasına rağmen, Laurence sadece ufak zavallı bir domuz bulabildi; domuza ederinin beş katını ödedi ve akıllıca davranıp sersemletmek için bir sopayla başına vurup hayvanı koşumcularından biriyle birlikte bir el arabasıyla kaderine doğru taşıdı. Pişmesini bekleyemeyecek kadar aç olan Temeraire domuzu çiğ çiğ yedi ve sonrasında titizlikle pençelerini yaladı.

"Efendim," dedi Laurence, öfkesine hâkim olarak, "bir ağır sıklet için gerekli olan erzaka sahip değilsiniz ve günlük olarak kat ettiğiniz mesafe onun yapabileceğinin onda biri."

"Ne fark eder ki?" dedi General Lestocq dikilerek. "İngiltere'de ne tür bir disiplin aldığınızı bilmiyorum ama bu orduyla birlikteyseniz, onunla birlikte ilerlersiniz! Tanrı aşkına, ejderhası açmış; benim de bütün adamlarım aç. Kendilerini beslemeleri için seksen kilometre koşmalarına izin vermeye başlasaydım, iyi bir durumda olabilirdik."

"Her akşam kampında..." dedi Laurence.

"Evet, olacaksınız," dedi Lestocq, "ve sabah kampında olacaksınız ve öğle kampında ve her an ejderha birliklerinin geri kalanıyla, yoksa seni bir firari sayar ve mahvederim; şimdi çadırımdan çık."

"Bunu işlerin iyi gittiğine yoruyorum," dedi Granby, Laurence o gün kaldıkları terk edilmiş ufak çoban kulübesine geldiğinde

9 (Fr.) Yaşasın İmparator! (ed.n.)

yüzüne bakarak; Poznań'dan beri yavaş ve perişan yürüyüşün sürdüğü hafta içinde ilk kez ıslanmadan uyumuşlardı; Laurence öfkeyle eldivenlerini yatağa fırlattı ve bileğe kadar çamura bulanmış çizmelerini çıkarmak için oturdu.

"Temeraire'i alıp gidesim geliyor," dedi Laurence öfkeyle. "O kahrolası yaşlı aptal isterse bizi firari olarak değerlendirebilir."

"Al," dedi Granby ve Laurence'ın çıkarabilmesi için çizme topuğunu tutmak üzere zeminden biraz saman aldı. "Avlanmaya gider ve bir çarpışmanın yaklaştığını fark edersek tekrar dönebiliriz," dedi ellerini silip yatağına oturarak. "Bizden zor vazgeçerler."

Laurence bunu neredeyse dikkate alacaktı ama kafasını iki yana salladı. "Hayır, ancak bu şekilde devam ederse..."

Etmedi; onun yerine hızları daha da azaldı ve yiyecekten daha az olan tek şey iyi haberdi. Kampta birkaç gündür Fransızlar tarafından bir barış anlaşması teklif edildiği söylentileri dolaşıyordu; yorgun askerlerin neredeyse hepsi rahatlayarak iç geçirmişti ama günler geçip bir bildiri gelmeyince, umutlar boşa çıktı. Bu haberi şok edici şartlar hakkında yeni söylentiler takip etti: Elbe'nin doğusundaki bütün Prusya toprakları ve Hannover teslim edilecekti, yüklü miktarda tazminat ödenecekti ve Veliaht "ulusların arasında herkesin arzu ettiği anlayış ve arkadaşlığın geliştirilmesi için İmparator'un gözetimi altında" Paris'e gönderilecekti.

"Yüce Tanrım, kendini tam bir Doğu despotu gibi görmeye başladı, değil mi?" dedi Granby haberi duyunca. "Anlaşmayı bozarlarsa ne yapacak, çocuğu giyotine mi gönderecek?"

"D'Enghien'i çok daha azı için öldürttü," dedi Laurence, son derece cana yakın ve cesur olan Kraliçe'nin üzüntüsünü ve bu yeni ve kişisel tehdidin moraline nasıl etki yapabileceğini düşünerek. O ve Kral, Çar ile buluşmak için önden gitmişti; bu en azından biraz cesaret vericiydi: Aleksandr kendini tamamen savaşın devamına adamış ve Rus Ordusu Varşova'da onlarla buluşmak için çoktan yola çıkmıştı.

"Laurence," dedi Temeraire ve Laurence ürpererek eski tanıdık karabasanından çıktı: Kendini ilk gemisi *Belize*'nin güvertesinde bir fırtınada tamamen yapalnız bulmuştu; bütün okyanus şimşeklerle aydınlanıyordu ve görüş alanında hiçbir insan yüzü yoktu. Bir ejderha yumurtası ağır ağır yuvarlanıyor ve zamanında yetişebilmesi için çok uzakta olan açık ambar ağzına doğru gidiyordu. Bu, yeşil benekli kırmızı Kazilik yumurtası değil, Temeraire'in mat porselene benzeyen yumurtasıydı.

Yüzünü ovuşturarak rüyanın etkisinden kurtuldu ve uzaktaki sesleri dinledi: Gökgürültüsü olamayacak kadar düzenliydi. "Ne zaman başladı?" diye sordu, çizmelerine uzanarak; hava yeni aydınlanıyordu.

"Birkaç dakika önce," dedi Temeraire.

Kasımın dördüydü ve Varşova'ya üç günlük uzaklıktaydılar. O günün ilerleyişi sırasında doğuda top sesleri duymuş ve gece boyunca uzakta kırmızı bir ateş parıltısı görmüşlerdi. Toplar ertesi gün daha hafif duyuldu ve öğleye kadar da sessizleşti. Rüzgâr değişmemişti. Ordu öğle kampını bozmamıştı; adamlar sanki hep birden nefeslerini tutuyormuş gibi beklerken neredeyse hiç kımıldamıyorlardı.

O sabah gönderilen kuryeler, birkaç saat sonra aceleyle geldi ve kaptanlar doğruca generalin odasına gitmesine rağmen, onlar daha dışarı çıkmadan haber çoktan yayılmıştı: Fransızlar Varşova'da onları yenmişti. Ruslar yenilmişti.

16. Bölüm

Küçük şato, uzun zaman önce kırmızı tuğlalardan inşa edilmişti. Savaşlar tuğlaları yıpratmıştı; inşaat malzemeleri arayan köylüler tarafından sökülmüş ve yağmur ve kar kenarlarını eritmişti. Artık şato, içi boş bir kabuktan başka bir şey değildi. Yarı çökmüş kulelerin arasında bir duvar ve her iki yanından açık arazilere bakan pencereler vardı. Yine de bir barınak buldukları için minnettardılar. Temeraire gizlenmek için yıkık duvarların oluşturduğu meydana sokuldu, geri kalanlar da kırmızı tuğla tozu ve ufalanmış beyaz çimentoyla dolu dar galeriye sığındı.

"Bir gün daha kalacağız," dedi Laurence sabah; bir karar almaktan çok bir gözlemde bulunarak: Temeraire yorgunluktan hamur gibiydi, geri kalanlarsa biraz daha iyi durumdaydı. Avlanmaya gönderilmek üzere gönüllü istedi ve Martin'le Dunne gönderildi.

Kırsal bölge, Fransız ve on yıl önceki son bölünmeden beri Prusya üreme alanlarında tutulan Polonyalı ejderhalardan oluşturulmuş devriyelerle doluydu. Geçen yıllar süresince, kaptanlarından pek çoğu ya Prusya esareti altında, ya yaşlılıktan ya

da hastalıktan ölmüştü; yalnız ejderhalar acılıydı ve kolaylıkla Napolyon'un tarafına çekilmişlerdi. Kaptanları ya da mürettebatları olmadığı için savaşta görev alacak yeterli disipline sahip olmayabilirlerdi ama verimli bir şekilde keşfe gönderilebilirlerdi. Prusyalı talihsiz döküntülerden oluşan bir gruba saldırmalarının da bir zararı olmazdı.

Ordu artık döküntülerden başka bir şey değildi ve hepsi parça parça kuzeydeki son Prusya kalelerine gidiyordu. Zafer umudu yoktu; generaller pazarlık masasında sadece ellerini biraz güçlendirebilecek bazı konumları güvence altına almaktan bahsediyordu. Bu, Laurence'a budalalık gibi geliyordu; herhangi bir pazarlık olacağından kuşkuluydu.

Napolyon, birliklerini, bütün erzakı ejderhalara taşıtarak Polonya'nın ıslak yollarında onları yavaşlatacak tek bir araba olmadan hızla göndermişti. Yiyecekleri bitmeden ve adamlarıyla hayvanları açlık çekmeye başlamadan önce Ruslara yetişip onları yenebilmek için kumar oynamıştı. Tek bir zarla her şeyi riske atmış ve kazanmıştı; hiçbir şeyden kuşkulanmayan Çar'ın ordusu Varşova yolu boyunca dizilmişti ve üç gün içinde, üç çarpışmada Napolyon onları ezmişti. Dikkatli bir şekilde Prusya Ordusu'nun kenarından geçip gitmişti; çok geç farkına varmışlar ve ona yem olarak Rusları sınırlarından daha çabuk getirmek için hizmet etmişlerdi.

Artık Büyük Ordu'nun dişleri son bir ısırık için onların üstüne kapanıyordu. Ordu çaresizlik içinde kuzeye doğru dağılmış, tüm müfrezeler teker teker kaçmıştı. Laurence yolda terk edilmiş toplar ve cephaneler, açlıktan ölen adamların arasındaki mücadele sırasında etrafa saçılmış tahıllar üzerinde ziyafet çeken kuş sürüleri tarafından çevrelenmiş erzak arabaları görmüştü. Lestocq, ejderha birliklerini bir sonraki görev yerleri olan on altı kilometre ötedeki küçük bir köye göndermek için kuşlağa emir yollamıştı; Laurence elindeki emir kâğıdını buruşturup çamurda

ezilmesi için yere atmış ve ardından bulabildikleri bütün erzakla adamlarını Temeraire'e bindirmiş ve ejderhanın gücü elverdiğince kuzeye doğru uçmuşlardı.

Artık böylesine bir yenilginin İngiltere için ne anlama geldiğini düşünmüyordu. Sadece tek bir amacı vardı: Temeraire'i, adamlarını ve iki ejderha yumurtasını eve ulaştırmak. Daha fazla ülkeyi fethetmek isteyen Avrupa İmparatoru karşısında savunmak için İngiltere'nin etrafında bir duvar oluşturulmasına yardım etmeleri gerekirken, artık acınacak derecede yetersiz görünüyorlardı. Laurence Napolyon o kadar yakındayken bir kez daha o tepede, çalının içinde olmuş olsaydı, ne yapacağını bilmiyordu; gecenin uykusuz saatlerinde bazen Badenhaur'un, kendisini engellediği için onu suçlayıp suçlamadığını merak ediyordu.

Bazen bir yenilgiden sonra üstüne çöken herhangi bir kasvetli ruh hali ya da öfke hissetmiyordu; sadece uzaklık hissediyordu. Adamları ve Temeraire ile sakince konuşuyordu. En azından bir harita üzerinde Baltık Denizi'ne giden rotalarını çıkarmayı başarmış ve saatlerini kasabaların uzağından nasıl geçeceklerini ya da bir devriye onları yollarının dışına çıkmak zorunda bırakırsa rotalarına nasıl geri dönebileceklerini planlayarak geçirmişti. Temeraire piyadelerden çok daha hızlı yol alabilse de, çok daha fazla dikkat çekiyor ve kaçıp saklanarak kuzeye doğru ilerlemeleri ordunun geri kalanından çok daha hızlı yol almalarını engelliyordu. Kırsal bölgelerde yiyecek adına çok az şey kalmıştı ve ne bulurlarsa Temeraire'e vererek aceleyle ilerliyorlardı.

Adamlar şu an şatonun yıkıntıları arasında ya uyuyor ya da yorgun ve gözleri açık şekilde kımıldamadan duvarlara bakarak uzanıyorlardı. Martin ve Dunne yaklaşık bir saat sonra başına yakın bir yerden vurulmuş ufak bir koyunla geri döndü. "Tüfeği kullanmak zorunda kaldığımız için üzgünüm efendim ama kaçacağından korktuk," dedi Dunne.

"Kimseyi görmedik," diye ekledi Martin endişeyle. "Bu tek başınaydı; sürüsünden kaçtığını tahmin ediyorum."

"Yapmak zorunda olduğunuz şeyi yaptınız beyler," dedi Laurence, çok fazla dinlemeden; yanlış bir yapmışlarsa bile, onları azarlamaya değmezdi.

Laurence koyunu doğrudan Temeraire'e verdiğinde koluna yapışarak, "Ben alayım," dedi Gong Su aceleyle. "Bana bırak, daha fazla yemek çıkarırım. Herkes için çorba yapacağım; su var."

"Geriye çok fazla bisküvimiz kalmadı," dedi Granby bu teklif karşısında Laurence'a çok sessiz ve çekingen bir şekilde. "Biraz et yemek adamlara moral verecektir."

"Açık ateş riskini göze alamayız," dedi Laurence kesin bir ses tonuyla.

"Hayır, açık ateş değil." Gong Su kuleyi gösterdi. "İçeride yakacağım, duman bundan yavaşça dışarı çıkacak," dedi ve duvardaki tuğlaların arasındaki çatlaklara vurdu. "Tütsüleme evi gibi."

Adamlar kapalı galeriden dışarı çıkmak zorunda kaldı ve Gong Su ateşi karıştırmak için ara sıra tek başına içeri girdi ve öksürerek yüzü simsiyah olmuş bir halde dışarı çıktı. Duman dışarı sadece tuğlalar üzerinden süzülen ince, düz şeritler halinde sızıyor ve büyük bir duman bulutu çıkmıyordu.

Laurence bir masa boyutlarındaki kırık bir duvar parçasına serdiği haritalarına döndü. Birkaç gün sonra sahil şeridine varacaklarını düşünüyordu ve ardından karar vermek zorunda kalacaktı: Fransızların bulunma ihtimali olan Gdańsk'a gitmek için batıya ya da hâlâ Prusyalıların elinde olduğu neredeyse kesin ama evden daha uzak olan Königsberg'e gitmek için doğuya yöneleceklerdi. Berlin'de, şu anda paha biçilmez olan, Donanma'nın destek vermek için Baltık'ta olduğu bilgisini veren elçilik sekreteriyle görüştüğü için artık çok daha minnettardı; Temeraire sadece gemilere ulaşmak zorundaydı ve ondan sonra

güvende olacaklardı; kovalamaca gemilerin toplarının gerisine kadar devam edemezdi.

Kaşlarını çatarak başını kaldırdığında mesafeleri üçüncü kez inceliyordu; kamptaki adamlar hareketlenmeye başlamıştı. Rüzgâr yüzlerine vuruyor ve bir kızın berrak sesiyle çok ahenkli olmasa da büyük bir şevkle söylediği bir şarkıyı taşıyordu ve kız bir an sonra duvarın etrafından dolaşarak görüş alanlarına girdi. Parlak yanaklı, bir eşarbın altındaki saçları düzgün bir şekilde örülmüş ve ceviz, kırmızı meyveler ve sarı ve kehribar rengi yapraklı dallarla dolu bir sepet taşıyan bir köylü kızıydı sadece. Köşeyi dönünce onları gördü, şarkı kesildi ve ağzı açık, geniş, şaşkın gözlerle boş boş onlara baktı.

Laurence doğruldu; ağırlık yapması için haritanın köşelerine koyduğu tabancaları önünde duruyordu; Dunne, Hackley ve Riggs'in ellerinde yeni doldurdukları tüfekleri vardı; iri zırhçı Pratt, kıza bir kol erimi mesafede duvara yaslanıyordu; kız tek bir sözle yakalanıp susturabilirdi. Laurence elini uzatıp tabancaya dokundu; soğuk metal derisinde bir şok etkisi yarattı ve aniden ne yapmakta olduğunu fark etti.

Vücudunu, omuzlarından beline kadar bir titreme sardı ve tenindeki duygunun değişimiyle afallamış bir şekilde aniden kendine geldi: Anında ölesiye aç olduğunu hissetti acı verici bir şekilde. Sepeti altın sarısı yapraklar içinde savrulan kız tepeden aşağı doğru çılgınca koşmaya başlamıştı.

Laurence duraksamadı ve haritaların kıvrılmasına izin vererek tabancalarını kemerine soktu. "Birazdan on kilometre çapındaki yerde yaşayan herkesi ayağa kaldıracak," dedi çabucak. "Gong Su, yahniyi getir; yola çıkmadan önce en azından bir lokma alabiliriz ve Temeraire biz toparlanırken yiyebilir. Roland, Dyer, o cevizleri toplayıp kırın."

İki ulak duvarın üstünden atlayıp köylü kızın sepetinden dökülenleri toplamaya başlarken, Pratt ve yardımcısı Blythe

büyük çorba tenceresinin taşınmasına yardım etmek için içeri girdi. Laurence, "Bay Granby, burada biraz iş yapıldığını görelim lütfen," dedi, "şu kulenin tepesine bir gözcü istiyorum."

"Emredersiniz efendim," dedi Granby anında ayağa fırlayarak ve kırık taşları ve tuğlaları iterek kulenin yanında bir çeşit merdiven yapmak için Ferris ile birlikte adamları kaldırmaya başladı. Adamların hepsi yorgun ve sarsak olduğu için işleri çok çabuk bitmedi ama yine de canlandılar ve kule o kadar da yüksek değildi. Siperin mazgallarından birine oldukça çabuk bir biçimde bir ip atmışlardı ve Martin gözcülük yapmak için tırmanırken aşağıya, "Payımı yemeyin!" diye seslendi. Bu basit espri hak ettiğinden daha fazla kahkahaya yol açtı. Bir damla bile dökülmemesi için kazan çok dikkatli bir şekilde dışarı getirilirken, adamlar şevkle teneke fincanlarını ve kâselerini çıkarmaya başladı.

"Bu kadar çabuk gitmek zorunda olduğumuz için üzgünüm," dedi Laurence Temeraire'e, burnunu okşayarak.

"Önemli değil," dedi Temeraire, belirgin bir enerjiyle onu dürterek. "Laurence, iyi misin?"

Laurence garip ruh halinin bu kadar dikkat çekici olmasından utandı. "Evet, bu kadar keyifsiz olmamı bağışla," diye karşılık verdi. "En başından beri en kötü durumda olan sensin; bizi bu işe hiç bulaştırmamalıydım."

"Ama kaybedeceğimizi bilmiyorduk," dedi Temeraire. "Yardım etmeye çalıştığımız için üzgün değilim; kaçsaydık kendimi koca bir korkak gibi hissederdim."

Gong Su çorbayı adam başı yarım fincan olacak şekilde küçük porsiyonlarla bölüştürdü ve Ferris de bisküvileri dağıttı; şato iki gölün arasına inşa edilmiş olduğu için en azından herkese fazlasıyla yetecek kadar çok çay vardı. Hepsi her bir lokmayı iki saymaya çalışarak ellerinde olmadan yavaş yavaş yedi ve ardından Roland ve Dyer acı ama lezzetli taze cevizleri paylaştırdı. Temeraire adamların damak zevkleri için çok ekşi

olan bir sepet dolusu morumsu çakal eriğini neredeyse tek bir dikişte yutarak yedi. Herkes payını yiyince, Laurence Salyer'i Martin'in yerine gönderdi ve yardımcı pilot yemeğini yemek üzere aşağı indi. Ardından Gong Su sıcak et suyu akarak ziyan olmasın diye kazandaki koyunun parçalarını teker teker alarak doğruca Temeraire'in ağzına atmaya başladı.

Temeraire de her lokmada oyalanıyordu ve Salyer bağırıp ipten aşağı indiğinde başı ve bir bacağı ancak yemişti. "Hava devriyesi efendim, beş orta sıklet geliyor," dedi nefes nefese; Laurence'ın korktuğundan daha kötü bir tehditti: Devriye yakındaki köyde kalıyordu ve kız da doğruca onlara doğru koşmuş olmalıydı. "Sekiz kilometre uzakta, sanırım..."

Arkalarındaki yemek ve önlerindeki ani tehlike onlara yeni bir enerji kazandırdı; ekipmanlar dakikalar içinde Temeraire'e tekrar yüklenmiş, hafif ağ zırhı yerleştirilmişti. Zırh plakalarını önceki kaçışlarından birinde geride bırakmışlardı. Derken Keynes, "Tanrı aşkına, etin geri kalanını yeme," dedi Gong Su son lokmasını verirken tam ağzını açmakta olan Temeraire'e sert bir şekilde.

"Neden?" diye sordu Temeraire. "Hâlâ açım."

"Kahrolası yumurta çatlıyor," dedi Keynes. Yeşil, kırmızı ve kehribar yumurtayı ortaya çıkardığında, ipek kundağı çoktan yırtıp atmaya başlamıştı. "Ağzınız açık durmayın orada öyle, gelip yardım edin!" diye çıkıştı.

Granby ve diğer teğmenler anında yardımına koşarken, Laurence çabucak, hâlâ sarılmış vaziyette olan ikinci yumurtayı Temeraire'in karın donanımına yerleştirmeleri için adamları organize etti; bu eşyalarının sonuncusuydu.

"Şimdi olmaz!" dedi Temeraire, artık son derece enerjik bir şekilde ileri geri sallanan ve yuvarlanmaması için elleriyle onu yerinde tutmak zorunda kaldıkları yumurtaya.

"Gidip koşumu getir," dedi Laurence Granby'ye ve yumurtayı tutmak üzere yerini aldı; kabuk sert, parlak ve garip bir şekilde sıcaktı, bu yüzden hemen eldivenlerini giydi. Ferris ve Riggs dönüşümlü olarak ellerini kabuktan çekiyordu.

"Hemen yola çıkmamız gerekiyor, şimdi çıkamazsın; zaten hiç yiyecek yok," diye ekledi Temeraire, yumurtanın içinden gelen şiddetli bir vuruş gürültüsü dışında görünür bir etki yaratmadan. "Beni dinlemiyor," dedi kırgın kırgın, kalçalarının üzerine oturdu ve oldukça üzgün bir şekilde kazanda kalan parçaya baktı.

Fellowes uzun zaman önce her ihtimale karşı en yumuşak koşum parçalarından bir ejdercik donanımı yapmıştı ama derilerin geri kalanıyla birlikte eşyaların en altına girmişti. Sonunda koşumu çıkarmayı başardılar ve Granby onu neredeyse titreyen ellerle çevirerek birkaç tokayı açıp diğerlerini ayarladı. "Bu sizin için çocuk oyuncağı efendim," dedi Fellowes hafifçe; diğer subaylar cesaretlendirici mırıltılarla sırtına vurdu.

"Laurence," dedi Keynes alçak sesle, "bunu daha önce düşünmem gerekiyordu ama hemen Temeraire'i mümkün olduğu kadar uzaklaştırsan iyi olur; bundan hoşlanmayacak."

"Ne?" dedi Laurence, Temeraire aynı anda öfkeyle, "Ne yapıyorsunuz? Granby neden o koşumu tutuyor?" diye sorarken.

Laurence başlangıçta Temeraire'in ilke olarak ejderhaların koşumlanmasına karşı çıktığını düşündü. "Hayır, Granby *benim* mürettebatımda," dedi Temeraire inatçı bir şekilde, görüş alanındaki bütün adamları kapsayan bir itirazla, tabii henüz Badenhaur ya da diğer Prusyalı subaylarla arasında bir bağ kurmadıysa. "Neden yiyeceğimi *ve* Granby'yi ona vermem gerektiğini anlamıyorum."

Kabuk zamansız bir şekilde çatlamaya başlıyordu artık. Devriye, kaçmadıkları için İngilizlerin muhtemelen duvarların koruması altında çarpışmaya niyetli olduğunu düşünüp tedbirli davranarak yavaş yaklaşıyordu. Ama tedbir onları sadece kısa bir süre uzak tutacaktı; çok geçmeden içlerinden biri neler oldu-

ğunu görmek için başlarının üzerinden hızlı bir geçiş yapacak ve ardından tam güçleriyle saldıracaklardı.

"Temeraire," dedi Laurence, biraz gerileyip Temeraire'in dikkatini çatlayan yumurtadan uzaklaştırmaya çalışarak, "bir düşün, küçük ejderha oldukça yalnız olacak ama senin kalabalık bir mürettebatın var. Bunun doğru olmadığını anlaman gerekiyor; ejdercik için başka kimse yok ve," ani bir ilhamla ekledi, "senin sahip olduğuna benzer bir mücevheri olmayacak hiç; kendini kesinlikle çok mutsuz hissediyor olmalı."

"Öyle mi?" dedi Temeraire. Başını iyice Laurence'a yaklaştırdı. "Belki Allen'ı alabilir?" diye öneride bulundu sessizce, birkaç damla daha çorba yalamak için parmaklarını gizlice kazanın kenarlarında dolaştıran beceriksiz bayraktar tarafından duyulmadığından emin olmak için omzunun üstünden hızlı bir bakış atarak.

"Haydi, bu sana hiç yakışmıyor," dedi Laurence azarlarcasına. "Ayrıca bu Granby'nin terfi şansı; yükselme hakkını elinden almak istemezsin."

Temeraire hafifçe homurdandı. "Eh, madem yükselmesi *gerekiyor*," dedi nezaketsiz bir şekilde ve somurtarak kıvrıldı. Safir kolyesini daha da parlatmak için pençelerinin arasına alıp burnu ve yanağının yanıyla ovmaya başladı.

Tam zamanında kabul etmişti; yumurta çok fazla açılmadan, onları ufacık parçalara ve yumurta sıvısına bulayarak bir buhar bulutu şeklinde patladı. "*Ben* böyle bir pislik yaratmamıştım," dedi Temeraire onaylamayarak, derisine yapışan parçaları temizlerken.

Ejdercik etrafa kabuk parçaları tükürdü; boğuk boğuk ve hafifçe tıslıyordu. Her tarafında tıpkı dikene benzer boynuzlar ve karnındaki parlak morumsu zırh levhalarıyla yetişkin Kaziliklerin neredeyse bir minyatürüydü; daha küçük olmasına karşın etkileyici boynuzlar bile yerlerindeydi; sadece yeşil leopar benekleri eksikti. Yavru ejderha kafasını kaldırıp ateşli, kızgın ve parlak sarı gözleriyle onlara baktı. Bir kere, ardından bir kere

daha öksürdü ve sonrasında vücudunun yanlarını bir balon gibi şişiren derin bir nefes alıp tuttu. Dikenlerinden aniden tıslayarak ince buhar sütunları fışkırdı ve ağzını açıp en yakındaki adamı şaşkınlıkla geriye sıçratarak bir buçuk metre uzunluğunda ufak bir ateş püskürttü.

"Ah, *işte*," dedi memnun bir şekilde, kalçalarının üzerine oturarak. "Böylesi çok daha iyi; artık eti almama izin verin."

Granby'nin bronz teni artık son derece beyaz görünüyordu ama ejderciğe yaklaşırken sesi titremeden konuşmayı başardı. Sağ koluna geçirdiği koşumu, ejderciğin açıkça görebileceği bir yerde tutuyordu. "Adım John Granby," dedi. "Bizi çok mutlu edersin eğer..."

"Evet, evet, koşumlama," diye araya girdi ejdercik, "Temeraire bana bundan bahsetmişti."

Laurence dönüp suçlu görünen ve kolyesindeki bir çiziği gidermeye çalışmakla son derece meşgulmüş gibi duran Temeraire'e baktı; neredeyse iki aydır yumurtalara bakıcılık yaparken onlara başka neler söylemiş olabileceğini merak etti.

Bu arada ejdercik Granby'yi koklamak için başını uzattı; başını önce bir yana, ardından diğer yana eğerek onu tepeden tırnağa süzdü. "Demek Temeraire'in ikinci kaptanı sensin?" dedi tavsiye mektubu isteyen biriymiş gibi onu sorgularcasına.

"Evet," dedi Granby, oldukça telaşlanarak, "bir adın olsun istemez misin? Bir isme sahip olmak çok güzel bir şeydir; sana bir ad vermekten mutluluk duyarım."

"Ah, ben ona çoktan karar verdim," dedi ejdercik, Granby'nin ve diğer havacıların daha da çok şaşırmasına sebep olarak. "Adımın, şu kızın hakkında şarkı söylediği Iskierka olmasını istiyorum."

Laurence Temeraire'i planlı bir şekilde değil kazayla koşumlamış ve o zamandan beri başka bir çatlama görmemişti; bunun nasıl gitmesi gerektiğine dair net bir fikri yoktu ama adamlarının

yüz ifadelerinden anladığı kadarıyla bu alışılagelmiş bir durum değildi. Buna karşın bebek Kazilik, "Ama kaptanım olman hoşuma gider, ayrıca koşumlanmaya ve İngiltere'yi korumak için savaşmaya aldırış etmem ama acele et, çünkü *çok* açım," diye ekledi.

Her anını protokolle dolu bir şekilde geçirip ejderhanın ismini de uzun zaman önce seçerek, yedi yaşından beri büyük olasılıkla bu günün hayalini kuran zavallı Granby bir an için boş boş baktı; ardından aniden gülmeye başladı. "Pekâlâ, Iskierka olsun öyleyse," dedi durumu ustaca toparlayarak ve koşumun boyun ilmeğini uzattı. "Başını buraya sokar mısın?"

Ejdercik, Granby aceleyle son birkaç tokayı takarken başını sabırsızlıkla kazana uzatması dışında oldukça istekli bir şekilde onunla işbirliği yaptı ve sonunda bırakıldığında, Temeraire'in yemeğinin geri kalanını yemek için başını ve ön pençelerini hâlâ sıcak olan kazanın içine daldırdı. Çabucak yemesi için teşvik edilmesine gerek yoktu; kazanın içindekiler göz kamaştırıcı bir hızla gözden kayboldu; ejdercik kazanı yalayarak temizledikten sonra kazan ileri geri sallanıyordu. "Çok güzeldi," dedi, küçük boynuzlarından çorba damlayarak başını kazandan çıkarırken, "ama biraz daha istiyorum; avlanmaya gidelim." Deneme amacıyla hâlâ yumuşak ve buruşuk olan kanatlarını açtı.

"Şey, şu anda gidemeyiz, buradan ayrılmamız gerekiyor," dedi Granby, koşumunu ihtiyatlı bir şekilde tutarak ve yukarıdan ani bir kanat fırtınası geldi ve devriye ejderhalardan biri sonunda neler olduğunu görmek için gelip başını duvarın üzerinden uzattı. Temeraire doğrulup kükredi ve ejderha çabucak geri çekildi ama olan olmuştu; arkadaşlarını çağırmaya başlamıştı bile.

"Herkes binsin, protokol yok!" diye bağırdı Laurence ve mürettebat çabucak kendisini koşuma attı. "Temeraire, Iskierka'yı taşımalısın, onu sırtına alır mısın?"

"Kendi başıma uçabilirim," dedi ejdercik. "Savaş olacak mı? Şimdi mi? Nerede?" Gerçekten de biraz havalandı ama Granby koşumunu bırakmadı ve ejdercik ileri geri sıçrayarak durdu.

"Hayır, çarpışmaya girmeyeceğiz," dedi Temeraire, "zaten savaşmak için henüz çok küçüksün." Başını eğip dişlerini ejderciğin vücudunun etrafına kapadı: Keskin ön dişlerinin ve onların arkasındakilerin arasındaki boşlukta ejderciği düzgünce tuttu ve ejdercik sinir yüklü bir itirazla cıyaklamasına karşın, onu kaldırıp omuzlarının arasına yerleştirdi. Laurence Granby'nin ejderciği hemen yakalaması için koşuma çıkmasına yardım ettikten sonra kendisi de tırmandı. Bütün mürettebat bindi ve Temeraire devriyeler duvarın üstünden saldırırken bir sıçramayla havalandı. kükreyerek doğruca yükselirken hepsini kuka gibi devirerek dağıttı.

"Ah! Ah! Bize saldırıyorlar! Çabuk, hepsini öldürelim!" dedi Iskierka korkunç bir kana susamışlıkla havalanmaya çalışarak.

"Hayır, Tanrı aşkına, kes şunu!" dedi Granby, koşumunu Temeraire'in koşumuna bağlamak için bir eliyle ejderciğin karabina kayışlarını tutmaya çabalarken diğeriyle çaresizce ejderciği tutuyordu. "Şu anda senin yapabileceğinden daha hızlı gidiyoruz, sabırlı ol! İstediğin kadar uçacağız, sadece biraz zaman ver."

"Ama şu anda bir çarpışma var!" dedi ejdercik, düşman ejderhaları görmek için sağa sola kıvrılarak; dikene benzeyen çıkıntıları yüzünden onu doğru düzgün tutmak zordu ve pençeleriyle Temeraire'in ensesinde ve koşumunda debeleniyordu; pençeleri hâlâ yumuşaktı ama Temeraire'in homurdanması ve başını arkaya atmasından anlaşıldığı kadarıyla gıdıklıyordu.

"Rahat dur!" dedi Temeraire arkasına bakarak; hızlanmak için düşman ejderhalarının geçici şaşkınlığından yararlanmıştı ve kuzeye, onları gizleyebilecek yoğun bir bulut yığınına doğru uçuyordu. "Uçmamı çok zorlaştırıyorsun."

"Rahat durmak istemiyorum!" dedi ejdercik tiz bir sesle. "Geri dön, geri! Dövüş şu tarafta!" Vurgulamak için Laurence'ın

saçlarının yanmaktan ucu ucuna kurtulduğu bir alev dalgası daha püskürttü ve sabırsızlıkla mütemadiyen sıçramaya başladı. Granby'nin tek yapabildiği onu tutmaktı.

Devriye hızla peşlerinden geliyordu ve bulut Temeraire'i görüş alanlarından çıkardıktan sonra bile vazgeçmeyip konumlarından emin olmak için sisin içinde birbirlerine seslenip daha yavaş ilerleyerek devam etti. Soğuk ve nem küçük Kazilik için hoş değildi ve onu boğmaktan ya da dikenleriyle delmekten ucu ucuna kaçınarak, ısınmak için Granby'nin göğsünün ve omuzlarının etrafına kıvrılmış, kaçışları hakkında mırıldanarak şikâyet etmeye devam ediyordu.

"Sessiz ol sevimli şey," dedi Granby, onu okşayarak. "Yerimizi belli edeceksin; bu biraz saklambaç oynamaya benziyor, sessiz olmalıyız."

"Gidip onları haklarsak sessiz olmamıza ya da bu iğrenç soğuk bulutun içinde kalmamıza gerek kalmaz," dedi ejdercik ama sonunda sakinleşmişti.

Sonunda devriyenin sesi kesildi ve tekrar dışarı çıkmaya cesaret ettiler ama artık yeni bir zorluk baş göstermişti: Iskierka'nın beslenmesi gerekiyordu. "Bu riske girmek zorunda kalacağız," dedi Laurence ve yeri dürbünlerle gözlemleyerek sık ormanlardan ve göllerden uzaklaşıp dikkatlice çiftlik arazilerine yaklaştılar.

"Şu inekler ne kadar da güzel," dedi Temeraire özlemle, kısa bir süre sonra; Laurence aceleyle dürbününü daha uzağa çevirdi ve bir yamaçta uysalca otlayan besili bir sığır sürüsü gördü.

"Tanrı'ya şükür," dedi Laurence. "Temeraire, yere in lütfen; şu boşluk iş görecektir sanırım," diye ekledi göstererek. "Hava kararana kadar bekledikten sonra onları alacağız."

"Ne, inekleri mi?" dedi Temeraire, alçalırken şaşkınlıkla arkasına bakarak. "Ama Laurence, o ineklerin sahibi yok mu?"

"Şey, evet, sanırım var," dedi Laurence utanarak, "ama bu koşullar altında bir istisna yapmalıyız."

"Ama koşullar, Arkady ve arkadaşları İstanbul'da inekleri aldığı zamanki koşullardan ne kadar farklı olabilir ki?" diye sordu Temeraire. "O zaman onlar açtı, şimdi de biz açız; aynı şey."

"Biz oraya konuk olarak gidiyorduk," dedi Laurence, "ve Türklerin müttefikimiz olduğunu sanıyorduk."

"Demek mal sahibinden hoşlanmıyorsan, bu hırsızlık sayılmaz, öyle mi?" dedi Temeraire. "Ama o zaman..."

"Hayır, hayır," dedi Laurence aceleyle, ileride pek çok zorluk öngörerek. "Ama şu anda... savaşın zorunlulukları..." Duruma uygun bir açıklama aradı ama bulamadı. Burası en azından harita üstünde Prusya topraklarıydı ve mantıken el koyma olarak adlandırılabilecek olsa da bu, elbette hırsızlık olarak algılanacaktı. Ama el koyma ve hırsızlık arasındaki farkı açıklamak oldukça zor görünüyordu. Laurence'ın Temeraire'e geçen haftaki yiyeceklerinin ve büyük olasılıkla ordudan gelen neredeyse bütün erzakların çalıntı olduğunu söylemeye hiç mi hiç niyeti yoktu.

Bu ister düpedüz hırsızlık olarak ister daha hoş bir sözcükle adlandırılsın, ne olursa olsun hâlâ gerekliydi; küçük ejderha aç bir şekilde yol almayı anlayamayacak kadar gençti ve daha çaresiz bir durumdaydı: Laurence Temeraire'in hızla büyüdüğü ilk haftalarında yediklerini iyi hatırlıyordu. Onların da ejderciğin sessiz kalmasına ihtiyaçları vardı. Ejdercik ilk haftalarında iyice beslenirse büyük olasılıkla öğünler arasında sürekli uyuyacaktı.

"Tanrım, tam bir kâbus, değil mi?" dedi Granby sevgiyle, ejderciğin parlak derisini okşayarak; geceyi beklerlerken aç olmasına rağmen uykuya dalmıştı. "Yumurtadan ateş püskürtmek; bu, onu idare etmenin korkunç derecede zor olacağı anlamına geliyor." Yakınıyormuş gibi görünmüyordu.

"Eh, umarım yakında daha mantıklı davranır," dedi Temeraire. Daha önceki can sıkıntısı tam olarak geçmemiş ve ejderciğin korkaklık suçlamaları ve geri dönüp savaşma istekleri yüzünden siniri yatışmamıştı. Mantıksız olsa da kesinlikle kendi içgüdüsel eğilimi de bu yöndeydi. Dahası yumurtalara olan adanmışlığı garip biçimde ejderciğe karşı bir sevgiye dönüşmemişti ama belki de sadece hâlâ ejderciği beslemek için yemeğinin elinden alınmasına kızgındı.

"Daha çok küçük," dedi Laurence, Temeraire'in burnunu okşayarak.

"Eminim yumurtadan ilk çıktığımda bile bu kadar *aptal* değildim," dedi Temeraire ama Laurence sağduyulu davranarak yanıt vermedi.

Günbatımından bir saat sonra rüzgâra karşı ilerleyerek yamaçtan gizlice aşağı indiler ve sinsi saldırılarını; diğer bir deyişle, Iskierka'nın bir heyecan çılgınlığı içinde onu tutan karabina kayışlarını tırmalaması ve kendini çitlere ve hiçbir şeyin farkında olmadan uyuyan ineklerden birinin üstüne atması hariç sinsi sayılabilecek saldırılarını gerçekleştirdiler. Hayvan korku içinde böğürdü ve sırtında doğru olan yön hariç her yöne alev fışkırtan ejdercikle birlikte sürünün geri kalanıyla kaçmaya başladı. Böylece iş bir soygundan çok bir sirke döndü. Yakınlardaki evin ışıkları yandı ve tilki ya da kurtları bekleyen ırgatlar, meşaleler ve eski tüfeklerle dışarı fırladı. Çitlere varınca boş boş bakarak durdular. İnek çılgınca sıçrıyordu ama Iskierka pençelerini hayvanın boynunun etrafındaki yağ kıvrımına iyice geçirmişti ve hâlâ küçük olan ağzıyla bir etki yaratamadan ısırarak yarı heyecan, yarı hayal kırıklığıyla bağırıyordu.

"*Şu* yaptığına bak," dedi Temeraire kendi kendine ve bir pençesiyle ejdercikle ineğini, diğeriyle başka bir ineği yakalamak için sıçradı. "Sizi uyandırdığımız için üzgünüz, ineklerinizi alıyorduk ama çalmıyorduk çünkü savaştayız," dedi havada dururken. Engin

ve korkunç şekline bakan benzi atmış ve donup kalmış küçük insan grubunun, onun ne dediğini kavrayamaması konuştuğu dilden çok korkudan kaynaklanıyordu.

Suçluluk sancıları duyan Laurence hızlıca el yordamıyla para kesesini aradı ve aşağı bir miktar altın bıraktı. "Temeraire, ejderciği aldın mı? Tanrı aşkına bir an önce gidelim; bütün ülkeyi peşimize takacaklar."

Temeraire ejderciği almıştı; havalandıklarında, saklanma şanslarına hiç de katkıda bulunmayarak boğuk bir sesle, "O benim ineğim!" diye bağırıyordu. "Benim! İlk ben aldım!" Laurence geriye baktı ve birbiri ardına aydınlanan evlerle bütün köyün karanlıkta büyük bir fener gibi parıldadığını gördü; kesinlikle kilometrelerce öteden görülebilirdi.

"İnekleri güpegündüz borazanlarla bir giriş müziği eşliğinde alsaydık daha iyiydi," dedi Laurence inleyerek, bunun hırsızlıklarına karşılık bir ceza olduğunu hissederek.

Iskierka'yı besleyip sesini kesme umuduyla biraz ileride indiler. Derisini delip yemeye başlayamamasına karşın, ilk başta, Temeraire'in pençeleriyle delinerek ölmüş ineği bırakmayı reddetti. "*Benim,*" diye mırıldanıp duruyordu ki, Temeraire sonunda, "Sessiz ol!" dedi. "Sadece yiyebilmen için kesmek istiyorlar, şimdi bırak onu. İneğini isteseydim çoktan alırdım zaten."

"Denediğini görmek isterdim!" dedi ejdercik ve Temeraire başını eğip ona hırlayınca aniden sıçrayıp Granby'nin kucağına atlayarak onu yere düşürdü. "Ah, bu hoş değildi!" dedi ejdercik kızgınlıkla, Granby'nin omuzlarının etrafına kıvrılarak. "Sadece hâlâ küçük olduğum için!"

Temeraire biraz utanmış görünecek kadar terbiyeliydi ve biraz daha yatıştırıcı bir şekilde, "İneğini zaten almayacağım, kendi ineğim var ama hâlâ bu kadar küçükken, biraz daha kibar olmalısın," dedi.

"Hemen büyümek istiyorum," dedi ejdercik somurtarak.

"Seni doğru düzgün beslememize izin vermezsen büyüyemezsin," dedi Granby, çabucak ejderciğin dikkatini çekerek. "Gel de nasıl hazırladıklarını izle."

"İyi olur," dedi ejdercik gönülsüzce ve Granby ejderciği ineğin yanına götürdü. Gong Su karnı keserek açtı ve önce kalbi ve karaciğeri çıkarıp törensel bir havada ejderciğe uzatıp, "Küçük ejderciklerin büyümesi için en iyi ilk yemek," dedi. Ejdercik, "Ah, öyle mi?" dedi ve organları pençeleriyle kaparak büyük bir hazla yemeye başladı; parçalayıp lokmaları birbiri ardına yutarken ağzının kenarlarından kanlar damlıyordu.

Tüm çabalarına rağmen bacaklardan ancak birini daha yiyebilmişti, ardından kendinden geçti ve herkes buna minnettardı. Gong Su ejderciğin ineğinin kalanlarını çabucak parçalara ayırıp kaplarına doldururken, Temeraire ineğini yedi ve ejdercik derin bir uykuya dalmış Granby'nin kollarında yatarken, yirmi dakika içinde tekrar havalandılar.

Ancak artık uzaktaki aydınlık köyün üzerinde daireler çizen ejderhalar vardı ve havalanırlarken, içlerinden biri beyaz ve parlak gözlerle dönüp onlara baktı: birkaç gece türünden biri olan bir Fleur-de-Nuit. "Kuzeye," dedi Laurence sertçe, "elinden geldiğince çabuk kuzeye Temeraire; denize."

Gecenin geri kalan saatlerinde kaçtılar. Fleur-de-Nuit'nin kalın bir mızıka notası gibi çıkan garip kısık sesi sürekli arkalarından geliyor ve onu takip eden orta sıkletlerin daha tiz olan sesleri de karşılık veriyordu. Bütün yer ekibini, erzakları ve üstüne üstlük Iskierka'yı taşıyan Temeraire takipçilerinden daha yüklüydü; ejdercik Laurence'a gözle görülür şekilde büyümüş gibi geliyordu. Ucu ucuna da olsa, Temeraire önde kalmayı başardı ama onlardan kurtulma umudu yoktu; gece soğuk ve açık, ay neredeyse dolunay olmuştu.

Kilometreler katederlerken, altlarındaki Vistül Irmağı, siyah ve ara sıra dalgalarla parlayan denize doğru uzanıyordu; bütün silahlarını doldurdular, flaş tozunu hazırladılar ve Fellowes'la koşumcuları Iskierka'yı korumak için üstünü zincir ağla kaplamak üzere yol boyunca Temeraire'in yan tarafında santim santim ilerleyerek çalıştılar. Ejdercik uyanmaksızın mırıldandı ve adamlar, küçük koşumunu halkalara bağlayarak vücudunu örterlerken iyice Granby'ye sokuldu.

Laurence ilk başta düşmanın onlara çok uzaktan ateş etmeye başladığını düşünmüştü; ardından silahlar tekrar patladı ve sesi tanıdı: Bunlar tüfek değil ilerideki toplardı. Temeraire anında sese, batıya doğru yöneldi; önlerinde Baltık'ın bozulmamış engin siyahlığı uzanıyordu ve toplar Gdańsk'ın duvarlarını savunan Prusya toplarıydı.

17. Bölüm

"Kendinizi bizimle bu kutuya kapatmak zorunda kaldığınız için üzgünüm," dedi General Kalkreuth, mükemmel porto şişesini ona uzatarak; Laurence açık çay ve sulu rom içerek geçen aydan sonra şarabın damağında ziyan olduğunu anlayabiliyordu.

Birkaç saat uyuyup yemek yemişlerdi ve Laurence'ın üzerinde Temeraire'in istediği kadar yemek yiyebildiğini görmenin rahatlığı vardı. En azından şimdilik yiyecek kısıtlaması yoktu: Şehrin ambarları doluydu, duvarlar güçlendirilmişti ve garnizon güçlü ve iyi eğitimliydi; kolayca açlık çekmezler ya da teslim olmak için cesaretleri kırılmazdı. Kuşatma uzun sürebilirdi; aslında Fransızlar kuşatmaya başlamak için acele etmiyor gibi görünüyordu.

"Gördüğünüz gibi uygun bir fare kapanındayız," dedi Kalkreuth ve Laurence'ı güneye bakan pencerelere götürdü. Azalan gün ışığında, Laurence top ateşi eriminin dışında şehrin etrafında, nehrin ve yolların her iki yanında gevşek bir daire şeklinde dizilmiş Fransız ordugâhlarını görebiliyordu. "Her gün Lestocq'un tümeninden kalan adamlarımızın güneyden gelişini ve kolayca

ellerine düşüşlerini izliyorum. Şimdiden en az beş bin esir almış olmalılar. Adamlardan sadece tüfeklerini ve şeref sözlerini alıyorlar ve onları beslememek için evlerine gönderiyorlar; sadece subayları tutuyorlar."

"Ne kadar adamları var?" diye sordu Laurence, çadırları saymaya çalışarak.

"Bir yarma harekâtı düşünüyorsun ve ben de onu düşünüyordum," dedi Kalkreuth. "Ama çok uzaktalar; kuvveti şehirden ayırabilecek durumdalar. Bizi ciddi olarak kuşatmaya karar verip biraz daha yakına geldiklerinde bir harekât yapabilirdik ama Ruslar artık barış yaptığına göre bize hiçbir yararı olmaz.

"Ah evet," diye ekledi, Laurence'ın şaşkınlığını görünce, "Çar yenilginin ardından ordu gönderemeyeceğine karar verdi ve muhtemelen hayatının geri kalanını bir Fransız esiri olarak geçirmek istemedi; ateşkes ilan edildi ve iki İmparator iki iyi arkadaş olarak Varşova'da bir anlaşma üzerinde görüşüyor." Bir kahkaha patlattı. "Anlayacağın, bizi dışarı çıkarmakla uğraşmayabilirler; bu ayın sonunda ben de bir *citoyen*[10] olabilirim."

Böyle bir kuşatmaya karşı kaleyi güvence altına almak için kuryeyle Gdańsk'a gelmesi emredilerek, Prens Hohenlohe'nin birliklerinin yıkımından ucu ucuna kurtulmuştu. "Bir hafta geçmeden hiçbir uyarı yapmaksızın kapımın dibinde bittiler," dedi, "ama o zamandan beri isteyebileceğim bütün haberleri aldım. Şu lanet Mareşal bana bütün yüzsüzlüğüyle kendi emirlerinin kopyalarını gönderip durdu ve kuryelerim geçemediği için onları yüzüne bile atamadım."

Temeraire duvarların üzerinden güçlükle geçmeyi başarmıştı; ablukayı güçlendiren Fransız ejderhalarının çoğu son zamanlarda deniz tarafını tutmak için şehrin diğer tarafındaydı ve sürpriz gelişleri onları aşağıdaki toplardan korumuştu. Yine de artık adamakıllı zor durumdaydılar: O sabah Fransız toplarının arasında

10 (Fr.) Vatandaş. (ed.n.)

birkaç biber topu daha görünmüş ve her tarafa uzun menzilli havan topları yerleştirilmişti.

Hisar okyanus limanından sekiz kilometre uzaktaydı. Laurence Kalkreuth'un bölmelerinden denize dökülürken ağzı genişleyen Vistula Nehri'nin son parlak kıvrımını ve İngiliz Donanması'nın beyaz yelkenleriyle benekli Baltık'ın soğuk lacivertini görebiliyordu. Laurence onları dürbününden bakarak bile sayabiliyordu: Hepsi, kıyıdan biraz uzakta duran iki altmış dört toplu, geniş flamalı bir yetmiş dört toplu ve koruma aracı olarak iki tane daha küçük firkateyn vardı. Savaş gemilerinin toplarıyla korunan limanda, şehre artık hiç gelmeyecek olan Rus takviye birliklerini getirmek için bekleyen büyük, hantal nakliye gemileri vardı. Sekiz kilometre uzaklık, aradaki Fransız topları ve hava kuvvetleri yüzünden neredeyse bin kilometre gibi duruyordu.

"Ve artık burada olduğumuzu ve onlara ulaşamayacağımızı biliyor olmalılar," dedi Laurence dürbününü indirerek. "Fransızların kopardığı yaygara yüzünden dün geldiğimizi gözden kaçırmış olamazlar."

"En kötüsü de bizi buraya kadar takip eden şu Fleur-de-Nuit," dedi Granby. "Aksi takdirde ayın kararmasına kadar beklemeyi ve ardından kaçmayı önerirdim ama tam da böyle bir şey yapmamızı bekliyor olacağından emin olabilirsiniz; biz daha duvarlardan çıkamadan hepsini üzerimize salacaktır." Gerçekten de iri lacivert ejderhayı o gece ay ışığıyla aydınlanan okyanusa karşı bir gölge gibi görebiliyorlardı. Kocaman soluk gözlerini neredeyse hiç kırpmadan şehir duvarlarına sabitlemiş, Fransız kuşlağında tetikte bir şekilde kalçalarının üzerinde oturuyordu.

"İyi bir ev sahibisiniz," dedi Mareşal Lefèbvre neşeli bir şekilde, bir körpe güvercini hiç itiraz etmeden tabağına kabul edip ete ve haşlanmış patates yığınına şevkle saldırarak. Tavırları bir Fransa Mareşali'nden çok bir muhafız çavuşuna yakışırdı: Bir

değirmencinin oğlu olarak dünyaya gelmiş ve askerî kariyerine bu şekilde başlamış olduğu için bu durum şaşırtıcı değildi. "İki haftadır haşlanmış çimen, bisküvi ve karga yiyorduk."

Yuvarlak köylü suratının üstüne kıvırcık peruğunu pudra dökmeden takmıştı. Görüşmeleri başlatmayı denemek için temsilciler göndermişti ve Kalkreuth'un iğneleyici yanıtını içtenlikle ve duraksamadan kabul etmişti: teslim olma meselesini konuşmak için şehirde bir yemek daveti. Kapılara az sayıda süvariden başka koruması olmadan gelmişti. "Bunun gibi bir yemek için daha çok şeyi riske ederdim," dedi gevrek bir kahkahayla, Prusyalı subaylardan biri cesareti hakkında nazik olmayan bir yorum yaptığında. "Beni bir zindana atarak zavallı karımın ağlaması dışında hiçbir şey kazanamazsınız ne de olsa; İmparator'un sepetinde bir sürü kılıç var."

Önüne konan her şeyi yiyip bitirdikten ve ekmekle tabağını sıyırdıktan sonra, porto şarabı içilirken sandalyesinde anında uyuklamaya başladı ve yalnızca kahveleri önlerine konulduğunda uyandı. "Ah, bu ölü bir adama can verir," dedi, hızla üç fincan kahve içtikten sonra. "Şimdi," diye devam etti duraklamadan ve canlı bir biçimde, "mantıklı bir adama ve iyi bir askere benziyorsunuz; bu işi uzatma konusunda ısrar edecek misiniz?"

Teslim olma fikrinin gerçekten hoşuna gideceğine dair en ufak bir belirti bile gösterme niyetinde olmayan Kalkreuth soğuk soğuk, "Majesteleri'nden aksi bir emir alana kadar görevimi onurla sürdürürüm umarım," dedi.

"Eh, almayacaksınız," dedi Lefèbvre alelade bir şekilde, "çünkü tıpkı sizin burada olduğunuz gibi o da Königsberg'de kapana kısılıp kaldı. Bunda utanılacak bir şey olmadığına eminim. Bir Napolyon'muşum gibi davranmayacağım ama ihtiyacım olan bütün kuşatma silahlarıyla bir şehri kesinlikle ele geçirebileceğimi sanıyorum. Çok yakında adamları kurtaracağım, hem sizinkileri, hem de benimkileri."

"Ben Albay Ingersleben değilim," dedi Kalkreuth, Stettin'deki kaleyi çabucak teslim eden adama gönderme yaparak, "garnizonumu tek el ateş etmeden teslim etmem; bizi düşündüğünüzden daha çetin ceviz bulabilirsiniz."

"Onurlu bir şekilde dışarı çıkmanıza izin vereceğiz," dedi Lefèbvre, zokayı yutmayı reddederek, "ve on iki ay boyunca Fransa'ya karşı savaşmayacağınıza dair şeref sözü verirseniz, siz ve subaylarınız gitmekte özgürsünüz. Tüfeklerini almamız koşuluyla diğer adamlarınız da elbette. Bu yapabileceğimin en iyisi ama yine de vurulmaktan ya da esir alınmaktan daha iyidir."

"Nazik teklifinize teşekkür ederim," dedi Kalkreuth kalkarak. "Yanıtım hayır."

"Çok kötü," dedi Lefèbvre kaygısızca ve o da kalkarak sandalyesinin arkasına gelişigüzel attığı kılıcını beline taktı. "Bu teklifin sonsuza kadar geçerli olacağını söylemiyorum ama umarım biz giderken bunu aklınızda tutarsınız." Dönerken masanın biraz ilerisinde oturan Laurence'ı görerek durakladı ve ekledi: "Ama bunun burada bulunan herhangi bir İngiliz askerine uygulanamayacağını belirtmem gerek. Üzgünüm," dedi Laurence'a özür dilercesine, "İmparator'un siz İngilizler konusunda sabit bir fikri var ve geçen gün iri Çin ejderhasını tepemizden uçuran sizseniz sizinle ilgili özel emirler aldık zaten. Ha! Kuşkusuz bizi yemeklerimizin başında otururken yakaladınız."

Bu son alaycı kahkahasıyla birlikte korumalarını toparlamak için ıslık çalarak ağır ağır yürüdü ve neşeli haliyle hepsinin keyfini kaçırarak atını duvarların dışına sürdü ve Laurence geceyi, Lien'in, Temeraire'in kaderini ilgilendiren korkunç emirlere Bonaparte'ı ikna etmiş olabileceğini düşünerek geçirdi.

"Umarım bu teklifi kabul etmeyi düşünmediğimi size söylememe gerek yoktur Yüzbaşı," dedi Kalkreuth ona ertesi sabah, bu güvenceyi vermek için onu kahvaltıya çağırarak.

"Efendim," dedi Laurence sessizce, "Fransızlara esir düşmekten korkmak için iyi bir sebebim var sanırım ama beni böyle bir kaderden kurtarmak için on beş bin adamın ve Tanrı bilir kaç tane sıradan vatandaşın hayatının harcanmasını istemem," dedi. "Bunu sonsuza kadar nasıl engelleyebileceğinizi bilmiyorum ama kuşatma toplarını yerleştirirlerse, şehir teslim olmalı yoksa yerle bir edilir; sonuçta ya öldürülürüz ya da esir alınırız."

"O zamana kadar katetmemiz gereken uzun bir yol var," dedi Kalkreuth. "Yer donduğu ve soğuk bir kış kapılarımıza dayandığı için kuşatma işi yavaş ilerliyor; erzakları hakkında söylediklerini duydun. Seni temin ederim marttan önce bir sefer yapamazlar ve o kadar uzun bir zamanda çok şey olabilir."

Tahmini ilk başta iyi gibi görünüyordu: Laurence dürbününden, Fransız askerlerinin eski ve paslı aletleriyle nehre çok yakın olduğu için suya doymuş ve erken gelen kışta çoktan donarak sertleşmiş toprakta çok az ilerleme kaydederek yeri isteksiz bir tarzda kazıp kürekledığini görüyordu. Rüzgâr denizden kar atıyor ve her gün şafaktan önce pencere camları ve lavabosunun yanları donuyordu. Lefèbvre'in hiç acelesi yok gibi görünüyordu: Onu ara sıra başlangıç aşamasındaki sığ hendeklerde, peşinde bir avuç emir subayı ve dudakları neşeli bir ıslığa büzüşmüş şekilde bir aşağı bir yukarı dolaşırken görebiliyorlardı.

Buna karşın diğerleri ağır ilerleyişten o kadar memnun değildi: Laurence ve Temeraire, Lien gelmeden önce neredeyse iki haftadır şehirdeydi.

İkindi vakti, indikten yarım saat geçmeden şehri ve ordugâhı vuran bir kış fırtınasının önünde sadece iki orta sıklet ve bir kuryeden oluşan küçük bir korumayla, binicisi olmadan güneyden geldi. Sadece şehir gözcüleri tarafından görülmüştü ve fırtınanın iki uzun günü boyunca karın Fransız kampının görülmesini engellemesi yüzünden, Laurence bir hata yapıldığı umuduyla

kendini kandırıyordu; ardından ertesi gün açık bir gökyüzüne ve Lien'in korkunç kükremesinin yok olan yankılarına uyandı.

Soğuğa ve siperlerden henüz süpürülmemiş, bileğe kadar gelen kara rağmen sabahlığıyla dışarı koştu; güneş soluk sarıydı, beyaza bürünmüş alanlarda ve Lien'in mermer solukluğundaki derisinde göz kamaştırıcı bir etki yaratıyordu. Lien, zemini yakından inceleyerek Fransız hatlarının kenarında duruyordu. Laurence ve dehşete düşmüş muhafızlar onu izlerken, bir kez daha derin bir nefes aldı, havalandı ve kükremesini doğruca donmuş yere yöneltti.

Kar, tipi bulutları şeklinde patladı, siyah toprak parçaları uçuştu ama gerçek hasar Fransız askerleri kazmaları ve kürekleriyle sakınarak işlerine geri dönene kadar görülemedi. Lien'in çabaları toprağı donmuş kısmın altına doğru birkaç santim kadar gevşetmiş ve işleri artık çok daha büyük bir hız kazanmıştı. Bir hafta içinde Fransızların çalışmaları önceki ilerlemelerini geçti. Adamlar çılgınca kazarken herhangi bir gevşeme belirtisine karşı uyanık bir şekilde sık sık gelip hatlarda ileri geri yürüyen beyaz ejderhanın varlığı büyük ölçüde teşvik ediciydi.

Fransız ejderhaları, piyadeler hendeklerini kazıp bataryalarını kurarken Prusyalıları ve toplarını meşgul etmek için artık neredeyse her gün şehrin savunmasına karşı birkaç ani saldırı düzenliyordu. Şehir duvarlarındaki toplar Fransız ejderhalarını çoğunlukla uzak tutuyordu ama içlerinden biri ara sıra erimin dışından yüksek bir hava geçişi yaparak şehir istihkâmlarına bomba bırakıyordu. O kadar yüksekten bırakılan bombalar nadiren hedeflerini buluyor, daha acı bir sonuçla daha çok sokaklara ve evlere düşüyordu; Almandan çok Slav olan ve savaşa özel bir ilgi duymayan şehir halkı onların çoktan cehenneme gitmelerini dilemeye başlamıştı.

Erimin hâlâ çok dışında olduklarından kuşatma çalışmaları üstünde yapacağı etkiden çok moralleri yükseltmesi için Kalk-

reuth her gün adamlarına Fransızlara karşı bir top atışı istihkakı veriyordu. Ara sıra şanslı bir atış bir topu vuruyor ya da askerlerden birkaçını geriletiyordu. Bir keresinde atışlardan biri bir sancak direğine isabet etti ve tepesindeki kartalı yere devirdi: O gece Kalkreuth adamlara fazladan istihkak verilmesini emretti ve subaylarına yemek verdi.

Akıntı ve rüzgâr izin verdiğinde, Donanma gizlice onlara yaklaşacak ve Fransız kampının gerisini yaylım ateşine tutmayı deneyecekti ama Lefèbvre aptal değildi ve ileri karakollarının hiçbiri erimde değildi. Ara sıra Laurence ve Temeraire limanın ilerisinde ufak bir çatışma görüyor, Fransız ejderhalarından oluşan bir birlik nakliye gemilerine bombardıman yapıyordu ama savaş gemilerinden açılan şarapnel –ve biber– güllelerinin baraj ateşi onları çabucak geri püskürtüyordu: Her iki taraf da bir diğerine karşı açık bir avantaj elde edemiyordu. Fransızlar yeterli zamanla İngiliz gemilerini püskürtmeye yetecek kadar top mevzisi inşa edebilirdi ama dikkatlerini gerçek hedeflerinden ayırmıyorlardı: şehrin ele geçirilmesi.

Temeraire hava saldırılarını püskürtmek için elinden gelenin en iyisini yapıyordu ama iki tane ufak kurye ve ejdercik hariç şehirdeki tek ejderhaydı ve gücünün ve hızının sınırları vardı. Fransız ejderhaları günlerini vardiyalar halinde şehrin etrafında defalarca boş boş uçarak geçiriyordu; Temeraire'in dikkatinin herhangi bir şekilde gevşemesi ya da top muhafızlarının herhangi bir boşlaması, aniden saldırmak ve tekrar uzaklaşmadan önce az bir zarar vermek için bir fırsattı ve bütün bu süre boyunca hendekler bir köstebek ordusu kadar meşgul askerlerle yavaşça genişletilip büyüyordu.

Lien kıvrılmış ve gözlerini kırpmadan izlemek dışında bu saldırılarda rol almıyordu; onun işi sadece düzenli bir şekilde ilerleyen kuşatma tahkimatlarıydı. İlahi Rüzgârla, surlardaki adamlar

arasında kesinlikle büyük bir katliam yapabilirdi ama kendini doğrudan savaş alanında tehlikeye atmaya dudak büküyordu.

"Bana sorarsan büyük bir korkak," dedi Temeraire, onun olduğu tarafa homurdanmak için bir bahaneden memnun bir şekilde. "Arkadaşlarım dövüşüyorken kimsenin *beni* bu şekilde uzak tutmasına izin vermezdim."

"*Ben* de korkak değilim!" diye lafa girdi Iskierka; kısa bir süre için etrafında olanlara dikkat edecek kadar uyanmıştı. Kimsenin iddiasından kuşkusu yoktu: Bu oran her gün azalmasına karşın, henüz boyutunun yirmi katı olan yetişkin ejderhalara karşı çarpışmaya girmesini engellemek için gittikçe daha ağır zincirler gerekiyordu. Büyümesi yeni bir endişe kaynağıydı. Henüz ne savaşmaya ne de etkili bir şekilde uçmaya uygundu ama çok yakında kaçış girişimlerini yaparlarken Temeraire'e ciddi bir yük olacaktı.

Öfkeyle en yeni zincirini çekiştiriyordu. "Ben de savaşmak istiyorum! Bırakın beni!"

"Sadece Lien kadar büyüdüğünde savaşabilirsin," dedi Temeraire çabucak. "Koyununu ye."

"Çok *daha* büyüğüm," dedi ejdercik içerleyerek ama koyunu yedikten kısa bir süre sonra bir kez daha uykuya ve geçici bir sessizliğe daldı.

Laurence bu kadar iyimser sonuçlara varamıyordu; Yasak Şehir'de Temeraire ile olan düellosundan, Lien'in ne fiziksel cesaretten ne de beceriden yoksun olduğunu biliyordu. Belki Semavilerin savaşa girmesiyle ilgili Çin yasağıyla bir dereceye kadar frenlenebilirdi. Ama Laurence doğrudan bir çarpışmaya girmeyi reddetmesinde bir komutana uygun kurnaz bir ölçülülük gördüklerinden kuşkulanıyordu: Fransız askerlerinin konumu tamamen güvendeydi ve önemsiz bir kazanç için riske atılamayacak kadar değerliydi.

Diğer ejderhalar üzerindeki doğal otoritesi ve onlardan en iyi nasıl yararlanılacağına dair olan sezgisel kavrayışı, onu böylesine ciddi bir göreve getirmelerinin Fransızlara somut bir avantaj kazandıracağı konusunda Laurence'ı haklı çıkarmıştı. Onun idaresi altında, ejderhalar hafif çarpışma manevraları yapmak için formasyon tatbikatlarını bırakmıştı; çarpışmaya girmedikleri zamanlarda, hendeklerin ilerleyiş hızını artırmak için kazma işine yardım ediyorlardı. Askerler ejderhalara bu kadar yakın olmaktan kesinlikle rahatsızdı ama Lefèbvre çalışan ejderhaların arasında yürüyerek, yanlarına hafifçe vurarak ve mürettebatlarıyla yüksek sesle şakalaşarak umarsızlığıyla onlara örnek olmayı başarıyordu; bir defasında ona da aynısını yaptığında Lien ona, görkemli bir düşesin yanağını çimdikleyen bir çiftçiye bakar gibi çok şaşkın bir bakış attı.

Fransızlar hızlı zaferlerinden sonra daha üstün bir moral avantajına ve kışın en kötü kısmı gelmeden şehir duvarlarının içine girme güdüsüne sahipti. "Ama asıl önemli nokta, buna sadece onların arasında büyüyen Çinlilerin değil, Fransızların da *alışmış* olması," dedi Laurence Granby'ye yağlı ekmeğinin hızlı lokmaları arasında; Temeraire bir şafak çarpışmasından sonra kısa bir dinlenme için avluya inmişti.

"Evet ve buradaki Prusyalılar da aralarında yaşayan Temeraire ile Iskierka'ya alıştı," dedi Granby yanında bir körük gibi inip kalkan ejderciğin karnını okşayarak. Ejdercik bir gözünü açtı ve dikenlerinden birkaç buhar fışkırtısıyla birlikte Granby'ye uykulu, memnun bir mırıltı koyuverip uymaya devam etti.

"Neden alışmasınlar ki?" dedi Temeraire, birkaç bacak kemiğini ceviz kabuğu gibi kıtır kıtır yerken. "Çok aptal olmadıkları sürece şimdiye kadar bizi tanımış ve onlara zarar vermeyeceğimizi biliyor olmaları gerekiyor; tabii Iskierka'nın yanlışlıkla verebilmesi dışında," diye ekledi biraz kuşkuyla; yemeden önce, o an

etrafında kimin olabileceğine çok fazla dikkat etmeden ara sıra etini kavurmak gibi uygunsuz bir alışkanlık geliştirmişti.

Kalkreuth artık olabilecekler ya da uzun bekleyişler hakkında konuşmuyordu; adamları ilerleyen Fransızlara karşı bir saldırıya hazır olmak için her gün tatbikat yapıyordu. "Silahlarımızın erimine girdiklerinde, onlara gece ani bir saldırı yapacağız," dedi sertçe. "Hiçbir şey başaramasak bile, en azından sizin kaçmanız için biraz dikkat dağıtabiliriz."

"Teşekkür ederim efendim; size gerçekten minnettarım," dedi Laurence. Kendini ve Temeraire'i sessizce teslim etme seçeneğiyle karşılaştırıldığında, bütün katılanların yaralanma ya da ölüm riski taşıdığı böylesine umutsuz bir girişim, fazlasıyla iyi bir izlenim bırakıyordu. Laurence Lien'in gelişini kendi varlıklarına borçlu olduklarından bir an için bile kuşku duymuyordu: Kalenin ele geçirilmesiyle daha çok ilgilenen Fransızlar acele etmek istemeyebilirdi fakat Lien'in başka gerekçeleri vardı. İngiltere'nin yenilmesi için Napolyon'un ve onun planları ne olursa olsun, Temeraire için kesin bir ölüm cezası altında çaresiz esirler olarak bunlara tanıklık etmek Laurence'ın düşünebileceği en korkunç kaderdi ve onun eline düşmekten başka herhangi bir son tercih edilebilirdi.

Ama, "Efendim umarım bize yardım etmek için gereğinden fazlasını riske atmıyorsunuzdur. Zaferleri artık sadece bir an meselesi gibi görünürken, onurlu bir şekilde teslim olma teklifini geri çekecek kadar sinirlenebilirler," diye ekledi.

Kalkreuth kafasını iki yana salladı: inkâr anlamında değil, ret anlamındaydı. "Ya sonra? Lefèbvre'nin teklifini kabul etmiş olsaydık ve gitmemize izin verseydi, sonra ne olacaktı? Bütün adamlar silahsız ve dağıtılmış, subaylarım bir yıl boyunca el bile kaldıramayacak bir şeref sözüyle bağlanmış olacaktı. Onurlu bir şekilde bırakılmamız, koşulsuz teslim olmaktan başka ne işimize yarayacak; her iki şekilde de birlikler tıpkı geri kalanlar gibi ta-

mamen parçalanmış olacak. Bütün Prusya Ordusu'nu dağıttılar. Tüm taburlar dağıldı, bütün subaylar çantaya dolduruldu. Etrafta yeniden inşa edecek bir şey bile kalmayacak."

Haritalarından ve karamsarlıktan kafasını kaldırıp baktı ve Laurence'a buruk bir şekilde gülümsedi. "Gördüğün gibi, sizin uğrunuza dayanmayı teklif etmem bu o kadar da büyük bir şey değil; çoktan tam bir yıkımın eşiğindeyiz."

Hazırlıklarına başladılar; kimse üzerilerine yöneltilmiş top bataryalarından ya da yollarını kesmeye çalışan otuzdan fazla ejderhadan bahsetmiyordu, sonuçta onlarla ilgili yapılabilecek hiçbir şey yoktu. Ani kaçışın tarihi, karanlığın onları Fleur-de-Nuit hariç diğerlerinden saklayacağı yeni ayın ilk gecesinden sonraki ikinci güne ayarlanmıştı; Pratt gümüş servis tabaklarını döverek zırh levhaları haline getiriyor, Calloway bombaların içine flaş tozu yerleştiriyordu. Temeraire niyetlerine dair hiçbir ipucu vermemek için her zamanki gibi şehrin üstünde süzülüyordu fakat tek bir hamleyle bütün planları ve çalışmaları mahvoldu. Temeraire aniden, "Laurence, daha fazla ejderha geliyor," dedi ve okyanusun üstünü işaret etti.

Laurence dürbününü açtı ve güneşin parıltısına karşı gözlerini kısarak yaklaşan birliği gördü: hızlı ve su yüzeyine yakın bir şekilde muhtemelen yirmi ejderhadan oluşan değişken bir grup geliyordu. Söylenecek hiçbir şey yoktu; garnizonu gelen saldırıya karşı alarma geçirmek ve kale toplarının ardına siper almak için Temeraire'i avluya indirdi.

Laurence'ın bağırışını duyan Granby avluda uyuyan Iskierka'nın yanında endişeyle dikiliyordu. "Eh, bu planımızı mahvetti," dedi Laurence ile şehir duvarlarına çıkıp bakmak için dürbününü alarak. "İki düzine daha ejderhayı geçmek..."

Durdu. Havadaki az sayıdaki Fransız ejderhası yeni gelenlere karşı aceleyle savunma konumu alıyordu. Temeraire arka ayaklarının üzerine kalktı ve büyük pençeleriyle yolundan çe-

kilen siperlerde konuşlandırılmış askerleri dehşete düşürerek, daha iyi görebilmek için şehir duvarına dayandı. "Laurence, savaşıyorlar!" dedi büyük bir heyecanla. "Arkadaşlarımız mı? Maximus ve Lily mi?"

"Tanrım, ne zamanlama!" dedi Granby neşeyle.

"Kesinlikle olamaz," dedi Laurence ama söz verilen yirmi İngiliz ejderhasını hatırlayarak içinde ani bir umudun alevlendiğini hissetti; şu anda ve onca yer dururken buraya nasıl geliyor olabilirlerdi?.. Ama denizden geliyor ve Fransız ejderhalarıyla *savaşıyorlardı*: Formasyon değillerdi, sadece toplu şekilde çarpışıyorlardı ama kesinlikle çarpışıyorlardı.

Gafil avlanan Fransız ejderhalarının küçük muhafız grubu karışıklık içinde azar azar duvarlara doğru geri çekiliyordu ve birliklerinin geri kalanı yardıma gelemeden yeni gelenler hatlarını yarmıştı. Hızla ileri fırlayarak parlak bir renk ve kanat cümbüşüyle kalenin büyük avlusuna paldır küldür inerlerken, yüksek ve neşeli bir uluma koyuverdiler ve kendisiyle gurur duyan Arkady Temeraire'in tam önüne inip başını caka satarcasına geriye attı.

Temeraire, "Ama burada ne arıyorsunuz?" diye bağırdı, soruyu Durzagh dilinde tekrarlamadan önce. Arkady anında, hikâyeye kendi parçalarını da eklemek isteyen diğer yabaniler tarafından sık sık kesilen uzun ve karışık bir açıklamaya başladı. Ahenksizlik inanılmazdı ve ejderhalar aralarında ufak itiş kakışlar, birbirlerine kükremeler, tıslamalar ve vurmalarla buna katkıda bulunuyordu, o kadar ki havacılar bile gürültü yüzünden şaşkına dönmüştü ve iyi huylu Temeraire ve ortalarında uyuyan Iskierka'ya tam alışmak üzere olan zavallı Prusyalı askerler gözleri ardına kadar açılmış, olan biteni izlemeye başlamıştı.

"Umarım istenmiyor değilizdir." Bu ses Laurence'ın arkasına bakmasına sebep oldu ve Tharkay'ı önünde dikilirken buldu: Rüzgârdan kesinlikle darmadağın olmuştu ama sanki sürekli böyle girişler yapıyormuş gibi hafif alaycı bakışı değişmemişti.

"Tharkay? Kesinlikle hayır; bundan sen mi sorumlusun?" diye sordu Laurence.

"Evet ama seni temin ederim günahlarımın cezasını tamamen çektim," dedi Tharkay düz bir sesle, Laurence ile Granby'nin ellerini sıkarak. "Bu fikir yüzünden oldukça zeki olduğumu düşünüyordum, ta ki kendimi onlarla birlikte iki kıtayı geçerken bulana kadar; yaptığımız yolculuktan sonra, buraya varmış olmamızı bir bağışlanma olarak düşünme eğilimindeyim."

"Çok iyi hayal edebiliyorum," dedi Laurence. "Bu yüzden mi ayrıldın? Hiçbir şey söylemedin."

"Büyük olasılıkla bundan bir sonuç çıkmayacağını düşünmüştüm," dedi Tharkay omuzlarını silkerek. "Ama Prusyalılar yirmi İngiliz ejderhası istediği için, onların yerine gidip bunları getirebileceğimi düşündüm."

"Onlar da geldi öyle mi?" dedi Granby yabanilere bakarak. "Yetişkin yabanilerin koşuma girmeyi kabul ettiklerini hiç duymamıştım; onları nasıl ikna ettin?"

"Kendini beğenmişlik ve açgözlülük," dedi Tharkay. "Ona içinde bulunduğunuz durumu anlattığımda sanıyorum Arkady Temeraire'i *kurtarma* işine girişmekten mutsuz değildi; geri kalanlarına gelince... Sultan'ın besili ineklerinden, dağlarda bulabildikleri sıska keçilerden ve domuzlardan çok daha fazla hoşlandıklarına karar verdiler; size yardım ederlerse her gün bir inek alacaklarına söz verdim. Umarım senin adına çok ileri gitmemişimdir."

"Yirmi ejderha için mi? Her birine bir inek sürüsü bile söz verebilirdin," dedi Laurence. "Ama bizi burada nasıl buldun? Bana dünyanın yarısını dolaşmışız gibi geliyor."

"Bana da öyle geldi," dedi Tharkay, "ve bu süre içinde işitme duyumu kaybetmediysem bu benim yüzümden değil. İzinizi Jena civarında kaybettik; iki hafta kırsal bölgeleri kasıp kavurduktan sonra, Berlin'de seni görmüş olan bir bankacıya rastladım;

henüz yakalanmadıysan ordunun geri kalanıyla birlikte büyük olasılıkla ya burada ya da Königsberg'de olabileceğini söyledi ve işte buradayız."

Elini savurarak, artık avludaki en iyi yer için birbirlerini itip kakan toplanmış çeşit çeşit ejderhayı gösterdi. Bütün arbede boyunca mucizevi bir şekilde uyuyan Iskierka, kışla mutfaklarının duvarındaki konforlu sıcak yere yerleşmişti; Arkady'nin sağkollarından biri onu iterek uzaklaştırmak için eğiliyordu. "Ah, hayır," dedi Granby korkuyla ve avluya giden merdivenlere doğru koşmaya başladı: Bu oldukça gereksizdi, çünkü Iskierka uyanıp iri gri ejderhanın burnuna doğru uyarıcı bir alev sütunu gönderdi ve yabaniyi bir şaşkınlık böğürtüsüyle geriye sıçrattı. Geri kalanlar anında saygılı bir şekilde ejdercikten uzaklaştı ve sakinlerinin dehşete düşmüş çığlıklar atmasına yol açarak yavaş yavaş çatılar, avlular ve şehrin açık terasları gibi daha uygun yerlere yerleştiler.

"Yirmi tane mi?" dedi Kalkreuth, balkonunda huzur içinde uyuyan küçük Gherni'ye bakarak; ara sıra seğirip yere çarpan ince kuyruğu eşikten içeri giriyor ve odanın zemininde yatıyordu. "Ve itaat edecekler öyle mi?"

"Eh, az çok Temeraire'i ve kendi liderlerini dinleyecekler," dedi Laurence kuşkulu bir şekilde. "Bundan fazlasını garanti etme riskine girmeyeceğim; sonuçta sadece kendi dillerini ya da çat pat Türk lehçesini anlayabiliyorlar."

Kalkreuth sessizdi ve verdiği zarara aldırmadan sivri ucu vernikli ahşap yüzeyde çevirerek masasının üzerindeki bir mektup açacağıyla oynuyordu. "Hayır," dedi sonunda, daha çok kendine, "bu sadece kaçınılmaz olanı geciktirir."

Laurence sessizce başını salladı; son birkaç saatini yeni hava güçleriyle saldırmanın çeşitli yollarını, Fransızları şehirden uzaklaştırabilecek türde bir saldırı düşünerek geçirmişti. Ama hâlâ havada üçe iki azdılar ve yabaniler herhangi bir çeşit manevrayı

gerçekleştirmek için güvenilmezdi. Bağımsız avcılar olarak işe yararlardı; disiplinli askerler olarak yaşanmaya hazır bir felakettiler.

Kalkreuth ekledi: "Ama umarım sizi ve adamlarınızı güvenle uzaklaştırmak için yeterli olurlar Yüzbaşı: Sadece bunun için bile onlara minnettarım. Bizim için elinizden geleni yaptınız; gidin ve yolunuz açık olsun."

"Efendim, sadece daha fazlasını yapamadığımız için üzgünüm ve teşekkür ederim," dedi Laurence.

Kalkreuth'u hâlâ başı önde masasının başında dikilirken bıraktı ve avluya geri döndü. "Temeraire'e zırhını giydirelim Bay Fellowes," dedi Laurence sessizce yer ekibinin liderine ve başıyla Teğmen Ferris'e işaret etti. "Hava kararır kararmaz yola çıkacağız."

Mürettebat sessizce işlerine koyuldu; hiçbiri bu koşullar altında gitmekten hoşlanmıyordu. Yirmi ejderhaya kalenin savunmasında işe yarayabilecek bir birlik olarak bakmamak imkânsızdı ve bütün o ejderhaları da kendileriyle birlikte götürecekleri için, planladıkları umutsuz kaçış artık bencilce geliyordu.

"Laurence," dedi Temeraire aniden, "bekle; onları neden bu şekilde bırakmak zorundayız?"

"Bundan dolayı ben de üzgünüm kıymetlim," dedi Laurence keyifsizce, "ama durum tartışma götürmez. Ne yaparsak yapalım kale eninde sonunda düşecek. Kalıp onlarla birlikte esir düşmemizin onlara bir yararı olmaz."

"Ben bunu kastetmedim," dedi Temeraire. "Artık sayımız arttı; neden askerleri de bizimle birlikte götürmüyoruz?"

"Bu yapılabilir mi?" diye sordu Kalkreuth ve hararetli bir hızla çılgın planın taslağını çıkarmaya başladılar. Ambarlardan yemliğe kadar her köşeyi tıkış tıkış doldurmak zorunda kalacak olmalarına karşın, limanda adamları alacak yeterli sayıda nakliye gemisi olduğuna karar verdi Laurence.

"Aniden üstlerine atlayarak o denizcileri bayağı korkutacağız," dedi Granby kuşkuyla. "Umarım bizi havada vurmazlar."

"Paniğe kapılmadıkları sürece, bir saldırının bu kadar alçaktan gelemeyeceğini anlamaları gerekiyor," dedi Laurence, "ve gemilere önce Temeraire'i götürüp onları uyaracağım. O en azından gemilerin üstünde havada durup yolcuları iplerle aşağı indirebilir; diğerleri güverteye inmek zorunda. Neyse ki hiçbiri o kadar iri değil."

Şık aristokrat evlerdeki bütün ipek perdeler ve keten çarşaflar sahiplerinin itirazlarına karşın bu amaç uğruna feda edildi ve şehirdeki tüm terziler Fellowes'un doğaçlama yönetimi altında taşıma koşumları dikmek için zorla hizmete alınarak, generalin konutunun geniş balo salonuna dolduruldu. "Efendim, affedersiniz ama içlerinden hiçbirinin dayanacağına dair söz veremem," dedi Fellowes. "Bu şeyler normalde Çin'de nasıl dikilir bilmediğime eminim ve ne yaptığımıza gelince, bu bir ejderhanın giydiği ya da bir insanın bindiği en garip şey olacak, bundan daha açık bir şekilde ifade edemem."

"Elinden geleni yap," dedi General Kalkreuth canlı bir şekilde. "Kalmak isteyen herkes kalıp esir edilebilir."

"Atları ya da silahları alamayız elbette," dedi Laurence.

"Adamları kurtarın; atların ve silahların yerine yenisi koyulabilir," dedi Kalkreuth. "Kaç tur yapmamız gerekecek?"

"Zırh giymezsem en az üç yüz adam taşıyabileceğime eminim," dedi Temeraire; konuşmalarına görüşlerini alabilecekleri avluda devam ediyorlardı. "Küçük olanlar o kadar çok taşıyamaz ama."

İlk taşıma koşumu denenmek üzere getirildi; Arkady, Temeraire birkaç anlamlı konuşma yapana ve kendi koşumundaki bir kayışı ayarlamak için dönene kadar biraz huzursuzca koşumdan geriledi; bunu gören yabani lideri hemen göğsünü ileri çıkararak durdu ve daha fazla zorluk çıkarmadı. Ne yapıldığını görme çaba-

sıyla birkaç kere dönüp koşumculardan birkaçının düşmesine yol açması hariç. Giydirildikten sonra, Arkady anında arkadaşlarının önünde zıplayarak dans etmeye başladı; koşum kısmen, büyük olasılıkla bir hanımefendinin odasından gelen desenli ipeklerden yapılmış olduğu için son derece aptal görünüyordu ama açıkça mükemmel göründüğüne karar vermişti ve yabanilerin geri kalanı kıskançlıkla mırıldandı.

Adamları Arkady'ye bindirmek daha zor olmuştu, ta ki Kalkreuth hepsine açık açık korkak olduklarını söyleyene ve kendi binene kadar; emir subayları kimin ilk önce bineceğini bile çok az tartışarak anında onu takip etti ve isteksiz adamlar bunu görerek o kadar utandı ki onlar da binmek için yaygara koparmaya başladı; tüm olan biteni izleyen Tharkay, insanlarla ejderhaların bazı açılardan o kadar da farklı olmadığını söyledi.

Yabanilerin en irisi olmadığı halde boyuttan çok kişilik gücüyle lider olmuş Arkady, üstünden sarkan yüz adamla –belki biraz daha fazlasıyla– kolayca havalanabilirdi. "Yaklaşık iki bin adamı gemilere çıkarabiliriz," dedi Laurence prova tamamlanınca ve sayının doğruluğundan emin olmak için bir kez daha toplasınlar diye listeyi Roland ile Dyer'a verdi. Bu kadar olağanüstü bir durumda okul ödevi yapmak için geride bırakılmayı haksızlık olarak görüyorlardı. "Onları aşırı yükleme riskine giremeyiz," diye ekledi Laurence. "Yarı yolda yakalanırsak kaçabilecek durumda olmaları gerekiyor."

"O Fleur-de-Nuit'nin icabına bakmazsak yakalanacağız," dedi Granby. "Onunla bu gece çarpışırsak..?"

Laurence kuşkuyla kafasını iki yana salladı. "Savunmasız kalmaması için çok dikkat ediyorlar. Yakınında herhangi bir yere ulaşmak için toplarının erimi içine girmek ve doğruca aralarına dalmak zorunda kalırız; geldiğimizden beri kuşlağın dışına çıktığını görmedim. Bizi sadece o tepeden izliyor ve iyice geride duruyor."

"Ona bu gece herhangi bir şey yaparsak, yarın bir şeyler yapacağımızı onlara söylemesi için Fleur-de-Nuit'ye pek ihtiyaçları olmaz," dedi Tharkay. "Biz başlamadan hemen önce icabına bakılması çok daha iyi olur."

Kimse karşı çıkmadı ama bunun nasıl yapılacağını bulmaya çalışmak bir süre tartışmalarına yol açtı. Daha küçük ejderhaları kullanıp Fransız ön saflarını bombalayarak bir şaşırtma yapmaktan daha iyi bir yol üzerinde anlaşamadılar: Parlama Fleur-de-Nuit'nin görmesini engelleyecek ve bu arada diğer ejderhalar güneye doğru sıvışıp denize doğru daha geniş bir daire çizecekti.

"Uzun süre işe yaramaz gerçi," dedi Granby, "ve ardından hepsiyle uğraşmak zorunda kalırız, tabii Lien ile de; yanlarından üç yüz adam sarkarken Temeraire onunla savaşamaz."

"Bunun gibi bir saldırı bütün kampı ayağa kaldıracak ve birisi bizi giderken er geç görecektir," diye katıldı Kalkreuth. "Yine de bu bize alarmın hemen verilmesinden daha fazla zaman kazandırır; hiçbirini kurtaramamaktansa birliklerin yarısını kurtarmayı tercih ederim."

"Ama bu kadar açıktan daire çizmek zorunda kalırsak çok daha fazla zaman kaybederiz ve adamların çoğunu asla götüremeyiz," diye itiraz etti Temeraire. "Gidip onu çabucak ve sessizce öldürebilirsek, o zaman onlar neyin peşinde olduğumuzu öğrenene kadar uzaklaşabiliriz ya da ona en azından daha fazla dikkat edemeyeceği kadar sert bir şekilde vurup..."

"Gerçekten ihtiyacımız olan şey," dedi Laurence aniden, "onu sessizce yolumuzun üstünden çekmek; onu uyuşturmaya ne dersiniz?" Düşünceli duraklamada ekledi: "Ejderhaları sefer süresince afyonla uyuşturulmuş canlı hayvanlarla besliyorlar; ona gizlice tamamen uyuşturulmuş bir hayvan verebilirsek, büyük olasılıkla tadında herhangi bir gariplik hissetmeyecektir; en azından çok geç olana kadar."

"Kaptanı bir inek yemesine pek izin vermeyecektir," dedi Granby.

"Askerler haşlanmış çimen yiyorsa, ejderhalar da istedikleri kadar yiyemiyordur," dedi Laurence. "Gece yanından bir inek geçerse, izinden çok af dilemeyi tercih edeceğini sanıyorum."

Tharkay işi üzerine aldı. "Bana devetüyü bir pantolonla bol bir gömlek bulun ve bir yemek sepeti verin," dedi. "Kampta ulu orta yürüyebileceğim konusunda sizi temin ederim; birisi beni durdurursa tarzanca konuşup kıdemli bir subayın adını tekrar edip duracağım. Ve bana onlara vermek için birkaç şişe uyuşturucu içeren konyak verirseniz daha da iyi olur; nöbetçilerin kendilerini de afyon tentürüyle uyuşturmamamız için hiçbir sebep yok."

"Peki geri dönebilecek misin?" diye sordu Granby.

"Denemek niyetinde değilim," dedi Tharkay. "Sonuçta amacımız dışarı çıkmak; siz yüklemeyi bitirene kadar çoktan limana varıp beni gemilere götürecek bir balıkçı bulabilirim; o gemilerle iş yapıyor olduklarına şüphe yok."

Kalkreuth'un emir subayları elleri ve dizleri üstünde avluda emekleyerek tebeşirlerle yabani ejderhaların anlayabileceği kadar geniş ve dikkatlerini verecekleri kadar renkli ve ilgi çekici bir harita çiziyordu. Nehrin parlak mavi şeridi rehberleri olacaktı; nehir şehir duvarlarından geçiyor ve ardından Fransız kampından geçerek limana doğru kıvrılıyordu.

"Suyun üstünde kalarak tek sıra halinde gideceğiz," dedi Laurence, "lütfen diğer ejderhaların anladığından emin ol," diye ekledi Temeraire'e endişeyle, "sanki sakıngan hayvan sürülerine hissettirmeden yaklaşmaya çalışıyorlarmış gibi çok sessiz bir şekilde yol almaları gerekiyor."

"Onlara tekrar söylerim," dedi Temeraire ve hafifçe iç geçirdi. "Burada olmalarından mutlu olmadığımdan değil," dedi

sessizce, "asla eğitilmediklerini düşünürsek beni gerçekten iyi dinliyorlar ama Maximus ile Lily'nin burada olması çok güzel olurdu, belki Excidium'un da; eminim o ne yapılması gerektiğini tam olarak bilirdi."

"Sana katılmamam mümkün değil," dedi Laurence; idare konusu bir yana, iri bir Soylu Bakır olan Maximus büyük olasılıkla tek başına altı yüzden fazla adam taşıyabilirdi. Durakladı ve kararsızca, "Artık bana seni başka neyin endişelendirdiğini söyleyecek misin?" dedi. "Paniğe kapılacaklarından mı korkuyorsun?"

"Ah, hayır," dedi Temeraire ve bakışlarını yere dikerek yemeğinden kalanları hafifçe dürttü. "Kaçıyoruz, değil mi?" dedi aniden.

"Böyle adlandırmaktan üzüntü duyarım," dedi Laurence şaşırarak; Prusya garnizonunu kendileriyle birlikte taşımaya niyetlendikleri için planlarıyla Temeraire'in tamamen tatmin olduğunu sanmıştı ve kendi adına bunun alkışlanacak bir hareket olduğunu düşünüyordu, tabii başarabilirlerse. "Kişinin daha iyi bir zafer umuduyla gelecekteki bir savaş için gücünü korumak üzere geri çekilmesinde utanılacak bir şey yok."

"Demek istediğim; gidersek, o zaman Napolyon gerçekten kazanır," dedi Temeraire, "ve İngiltere hâlâ uzun bir süre savaşta olur; çünkü bizi fethetmek istiyor. O yüzden Hükümet'ten ejderhalar için herhangi bir şeyi değiştirmesini isteyemeyiz; o yenilene kadar sadece bize söylenenleri yapmak zorundayız." Omuzlarını hafifçe öne eğerek ekledi: "Bunu gerçekten anlıyorum Laurence ve söz veriyorum görevimi yapacağım ve sürekli şikâyet etmeyeceğim; sadece üzgünüm."

Laurence bu etkileyici konuşma karşısında biraz sıkıntı duyarak Temeraire'e fikirlerinin değiştiğini söylemek zorunda kaldı ve şaşkın Temeraire Laurence'ın bu konudaki daha önceki itirazlarını teker teker sıralayınca bu sıkıntısı daha da arttı.

"Düşüncelerimin temel konularda değişmediğini sanıyorum," dedi Laurence, ejderhasının olduğu kadar kendi görüşünü de haklı çıkarmaya çabalayarak, "sadece bakış açım değişti. Napolyon herkesin insanlarla ejderhaların daha yakın bir işbirliği içinde olduğu modern bir ordunun belirli avantajlar elde ettiğini görmesini sağladı; İngiltere'ye sadece görevimize dönmek için değil, bu hayatî bilgiyi aktarmak için de dönüyoruz ve İngiltere'de bu gibi değişikliklerin yapılmasını desteklemek bizim sadece isteğimiz değil görevimiz."

Temeraire'in başka bir iknaya pek ihtiyacı yoktu ve Laurence'ın kendisini vefasız birisi gibi görmesinin utancı, ejderhasının neşe dolu tepkisi ve onu hemen pek çok konuda uyarma gereksinimiyle hafifledi. Elbette daha önceki bütün zorluklar hâlâ geçerliydi ve Laurence son derece sert bir muhalefetle karşılaşacaklarını çok iyi biliyordu.

"Başka birinin aldırış edip etmemesi umurumda değil," dedi Temeraire, "ya da uzun sürmesi; Laurence, çok çok mutluyum, keşke şimdi evde olsaydık."

Bütün gece ve ertesi gün koşumlar üzerindeki çalışmalarına devam ettiler; süvari atlarının kabaraları sökülüp değerlendirildi ve dericilerin dükkânları yağma edildi. Karanlık çöküyordu ve Fellowes, ejderhalar sonunda kurdeleler, fiyonklar ve farbalalarla süslenmiş gibi gözükene kadar, ellerinde kalan ne varsa –deriler, ipler, ipek şeritler– daha fazla taşıma ilmeği dikmek için hâlâ adamlarıyla çılgınca ejderhaların üstüne çıkmaya devam ediyordu. "Saray kıyafeti kadar iyi," dedi Ferris boğuk bir neşeyle, bir içki istihkakı dağıtılırken, "doğruca Londra'ya uçup bunları Kraliçe'ye göstermeliyiz."

Fleur-de-Nuit her zamanki saatinde belirlenen konumuna çıkarak gece görevi için kalçalarının üzerine oturdu; gece ilerlerken, gece mavisi derisinin kenarları, sadece kamp ateşlerinin

yansımalarıyla aydınlanan devasa bir servis tabağı büyüklüğündeki süt beyazı gözleri kalana kadar yavaşça karanlığa karıştı. Ara sıra kıpırdanıyor ya da okyanusa bakmak için arkasına dönüyordu ve gözleri bir an için yok oluyordu ama sürekli tekrar geliyorlardı.

Tharkay birkaç saat önce gitmişti. Kalp vuruşlarının sonsuz sayımı ve kum saatinin iki dönüşü süresince heyecanla izlediler. Ejderhalar dizilmiş, ilk gruplar binmiş ve anında yola çıkmaya hazırdı. "Bundan bir sonuç alamazsak," dedi Laurence hafifçe, ancak ardından soluk bir şekilde parıldayan gözler bir kere kırpıldı, bir kere daha; ardından biraz daha uzun bir süre; ardından tekrar ve ardından kapaklar gittikçe düşmeye, yavaş ve bitkin bir şekilde kapanmaya başladı ve son dar çizgi de gözden kayboldu.

"Zaman tutun," diye seslendi Laurence kum saatlerini hazırda tutarak aşağıda endişeyle bekleyen emir subaylarına; ardından Temeraire ağırlık altında hafifçe zorlanarak havalandı. Laurence bu kadar fazla adamın, yanında kalabalık oluşturan bu kadar çok yabancının bilincinde olmayı garip buldu: hep birden bir törpü sesi gibi çıkan gergin nefes alışverişleri, yanlarındakiler tarafından anında susturulan boğuk küfürler ve hafif bağırışlar, rüzgârın keskin gücünü yumuşatan vücutları ve sıcaklıkları.

Temeraire şehir duvarlarından çıkıp denize dökülen akıntının sesinin, kanatlarının sesini bastırması için suyun üstünde kalarak nehri takip etti. Nehrin iki yanına çekilmiş kayıklar homurdanarak halatlarını gıcırdatıyor, liman vincinin kocaman eğik cüssesi suyun üzerinde akbabamsı bir çıkıntı oluşturuyordu. Altlarındaki nehir sakin ve siyahtı ve Fransız kampının alçak dalgaların üstüne ufak sarı titremeler düşüren ateşlerinin yansımalarıyla ara sıra hafifçe pul pul parlıyordu.

Nehrin her iki kenarına yayılmış Fransız ordugâhının fener ışıkları sağda solda bir ejderhanın vücudunun eğimini, bir kanadın kıvrımını ya da bir top namlusunun pürüzlü mavi demirini aydınlatıyordu. Askerler eğreti kamplarında ayaklarını ateşe

doğru uzatmış, kaba yün battaniyelerin, paltoların ya da sadece saman şiltelerin altında birbirlerine sokulmuş biçimsiz yumrular şeklinde uyuyordu. Laurence kamptan herhangi bir ses gelip gelmediğini bilemiyordu; Temeraire'in neredeyse isteksizce yavaş kanat vuruşlarıyla süzülerek yol alırlarken, kalbi kulaklarında çok gürültülü bir şekilde atıyordu.

Ateşler ve ışıklar arkalarında kalınca tekrar nefes almaya başladılar; ordugâhın denize açılan yumuşak ve sulak, bir buçuk kilometrelik bölgesinin sınırlarını güvenle geçmişlerdi ve ileriden dalga sesleri yükseliyordu. Temeraire hızlandı ve rüzgâr kanatlarının kenarlarından geçerken ıslık çalmaya başladı; Laurence aşağıdaki donanımda bir yerlerde asılı bir adamın kustuğunu duydu. Çoktan okyanusun üzerindeydiler; yarışacakları ay olmaması yüzünden neredeyse göz kamaştırıcı şekilde parıldayan gemi fenerleri onları çağırıyordu. Yaklaşırlarken Laurence yetmiş dört toplu geminin isminin altın harflerini aydınlatan kıç tarafındaki pencerelerde bulunan bir şamdanı görebiliyordu; bu *Vanguard*'dı, Laurence öne eğilerek Temeraire'e onu gösterdi.

Genç Turner yavaşça Temeraire'in omzunda ilerledi ve gece işareti fenerini görülebileceği bir yere kaldırarak renkleri oluşturmak için üzeri ince kumaş parçalarıyla kaplanmış fenerin ön deliklerinden bir tane uzun mavi ve iki kısa kırmızı dost işareti verdi. Ardından sessiz bir yanıt istemek için üç kısa beyaz ışık gönderdi ve bir kez daha yaklaştılar, yaklaştılar. Bir gecikme vardı; gözcü görmemiş miydi? İşaret çok mu eskiydi? Laurence neredeyse bir yıldır yeni bir işaret kitabı görmemişti.

Ama derken yanıt olarak hızlı şekilde mavi-kırmızı-mavi-kırmızı parladı ve alçalırlarken güverteye daha fazla ışık getirildi. "Selam gemi," diye seslendi Laurence, ellerini ağzının etrafına koyarak.

"Selam kanat," diye zayıf ve duyulması zor, boğuk bir yanıt geldi nöbetçi subaydan. "Siz de kimsiniz?"

Temeraire dikkatli bir şekilde geminin üstünde havada asılı kaldı; aşağı uzun düğümlü ipler atıldı, uçları bir yankı yaratarak geminin güvertesine çarptı ve adamlar fazla hızlı bir biçimde koşumdan inmeye başladı. "Temeraire, onlara dikkatli bir şekilde inmelerini söyle," dedi Laurence sertçe. "Koşum sert kullanıma dayanmaz ve bir sonrakine arkadaşları binecek."

Temeraire onlara Almanca alçak sesle mırıldandı ve iniş biraz sakinleşti. Ama adamlardan birinin eli kaydı ve sadece başının güverteye gürültüyle çarpmasıyla kesilen çok yüksek bir çığlıkla aşağı düştü. Bundan sonra diğerleri daha dikkatli bir şekilde indi ve aşağıdaki subaylar bağırarak emirler vermek yerine ellerini ve sopalarını kullanarak onları geminin küpeştelerine gidip yoldan çekilmeleri için zorlamaya başladı.

"Herkes indi mi?" diye sordu Temeraire Laurence'a; üstünde sadece az sayıda mürettebat kalmıştı ve Laurence'ın başını sallamasıyla, Temeraire dikkatli bir şekilde alçaldı ve neredeyse hiç su sıçratmadan geminin yanına indi. Denizciler ve askerler farklı dillerine karşın birbirleriyle ısrarla ve boşuna konuşmaya başlayınca güverteden büyük bir gürültü yükselmeye başladı. Subaylar insan kalabalığının arasında birbirlerine ulaşmada zorluk çekiyordu; mürettebat her yönde çılgınca fenerleri gösteriyordu.

"Susun!" dedi Temeraire hepsine sert bir şekilde, başını kenardan uzatarak, "ve şu ışıkları söndürün; sessiz olmaya çalıştığımızın farkında değil misiniz? İçinizden herhangi biri sırf bir ejderha olduğum için beni dinlemez ya da koca çocuklar gibi çığlık atmaya başlarsa, onu alıp denize atarım, yapmazsam görürsünüz," diye ekledi.

"Kaptan nerede?" diye seslendi Laurence mutlak sessizlikte, Temeraire'in tehdidi çok ciddiye alınmıştı.

"Will? Will Laurence, sen misin?" Gecelik entarisi ve takkesiyle bir adam kenardan eğilmiş, gözlerini dikmiş bakıyordu.

"Seni şeytan, ejderhanı bir gemiye dönüştürecek kadar mı özledin denizi? Sınıfı ne?"

"Gerry," dedi Laurence sırıtarak, "diğer gemilere mesaj taşımak için bütün kayıklarını bana verme nezaketini gösterir misin? Garnizonu getiriyoruz ve sabaha kadar onları gemilere bindirmemiz gerekiyor, yoksa Fransızlar bölgeyi tutamayacağımız kadar ısıtacak."

"Ne, bütün garnizonu mu?" dedi Yüzbaşı Stuart. "Kaç kişiler?"

"Aşağı yukarı on beş bin," dedi Laurence. "Boş ver," diye ekledi, Stuart gevelemeye başlayınca, "onları bir şekilde sığdırmalı ve en azından İsveç'e ulaştırmalısınız; cesur adamlar ve onları arkada bırakmayacağız. Taşıma işine devam etmek için geri dönmeliyim; Fransızlar bizi fark edene dek ne kadar zamanımız olduğunu yalnızca Tanrı bilir."

Şehre geri giderlerken, kendi yüküyle gelen Arkady'nin yanından geçtiler; yabani lideri, rotadan sapmalarını engellemek için sürüsünün daha genç iki üyesinin hemen arkasında hızla yol alıyordu; yanından yıldırım hızıyla geçerlerken kuyruğunun ucunu Temeraire'e salladı. Temeraire iyice gerildi ve elinden geldiği kadar hızlı ve sessiz yol aldı. Avlu kontrollü bir kargaşa içindeydi. Taburlar tören alanı düzeninde, birbiri ardına kendilerine ayrılan ejderhalara doğru ilerliyor ve başarabildikleri kadar az gürültü yaparak biniyorlardı.

Her ejderhanın yerini, çoktan pençeler ve çizmelerle çizilmiş ve ezilmiş olan taşları boyayarak belirlemişlerdi. Temeraire geniş köşesine indi ve çavuşlarla subaylar adamları çabucak yönlendirmeye başladı. Her biri yana çıktı ve elleriyle koşuma tutunarak ya da koşumda tutunacak yer bulmaya çalışırken yukarıdaki adama tutunarak başını ve omuzlarını en yüksekteki ilmeğe geçirdi.

Koşumculardan Winston nefes nefese geldi. "Yapılması gereken herhangi bir şey var mı efendim?" diye sordu ve olumsuz yanıt alınca anında koşarak bir sonraki ejderhaya gitti; Fellowes ve az

sayıda adam gevşek ya da kopuk koşum parçalarını onarmak için benzer bir aceleyle koşuyordu.

Temeraire bir kez daha hazırdı. "Zaman," diye seslendi Laurence.

"Bir saat on beş dakika efendim," diye geldi yanıt Dyer'ın ince sesiyle; Laurence'ın umduğundan daha kötüydü ve diğer ejderhaların çoğu sadece ikinci yükleriyle uzaklaşıyordu.

"Daha hızlı gitmeliyiz," dedi Temeraire. Laurence, "Evet, artık elimizden geldiğince çabuk..." diye yanıtlarken tekrar havadaydılar.

Limandaki nakliye gemilerinden birine ikinci yüklerini boşaltırlarken Tharkay onları bir kez daha buldu. Bir şekilde güverteye çıkmıştı ve inen askerlerin aksi yönünde düğümlü ipe tırmanmaya başladı. "Fleur-de-Nuit koyunu aldı ama tamamını yemedi," dedi sessizce, Laurence'ın yanına çıktığında. "Yarısını yiyip gerisini sakladı; bütün gece uyur mu bilmiyorum."

Laurence başını salladı; bunun için yapılabilecek hiçbir şey yoktu; sadece ellerinden geldiğince devam etmek zorundaydılar.

Artık doğuda bir renk belirtisi görünüyordu ve şehir sokaklarında hâlâ binmeyi bekleyen çok fazla adam vardı. Arkady bu kriz zamanında işe yaramaz olmadığını gösteriyordu; yabanilerini daha hızlı gitmeleri için sıkıştırıyordu ve şimdiden sekiz tur atmayı başarmıştı. Temeraire sonunda yedinciyle birlikte havalandığında, bir sonraki yükü için avluya indi. Daha büyük yükü bindirmek ve boşaltmak daha fazla zaman alıyordu. Diğer yabaniler de cesurca dayanıyordu: Keynes'in çığdan sonra tedavi ettiği alacalı olan ufaklık, belirgin şekilde kendini adamışlık gösteriyordu ve yirmi adamdan oluşan her bir yükünü büyük bir kararlılık ve hızla taşıyordu.

Temeraire inerken gemilerin güvertelerinde yükünü boşaltan on ejderha –çoğunlukla yabanilerin daha irileri– vardı; bir sonraki

geçişin garnizonu neredeyse boşaltacağını tahmin etti Laurence ve güneşe baktı: Ucu ucuna bir yarış olacaktı.

Aniden Fransız kuşlağından küçük, duman çıkaran mavi bir ışık yükseldi; Laurence fişek nehrin üstünde patlarken korkuyla baktı: O anda geçmekte olan üç ejderha ani ışıktan ürkerek korkuyla cıyakladı ve adamlardan ikisi taşıma koşumlarından çığlıklar atarak nehre düştü.

"Atlayın! Atlayın kahrolasıcalar," diye böğürdü Laurence hâlâ Temeraire'in koşumundan aşağı inen adamlara. "Temeraire!"

Temeraire bunu neredeyse gereksiz bir şekilde Almanca tekrar etti; adamlar bütün ejderhalardan atlıyor ve çoğu, gemi mürettebatlarının onları çılgınca çekip çıkarmaya başladığı suya düşüyordu. Az sayıda adam hâlâ taşıma koşumlarına takılmış ya da iplere yapışmıştı. Temeraire daha fazla beklemedi; diğer ejderhalar da arkasından havalandı ve sürü halinde, bağırışlar eşliğinde Fransız ordugâhının fenerlerini geçerek hızla şehre doğru yol aldılar.

"Yer ekibi binsin," diye bağırdı Laurence megafonundan, Temeraire son kez avluya inerken. Fransız topları ilk deneysel kükremelerini yaptı. Pratt Temeraire'in karın donanımına koymak için kucağında dolgu malzemesi ve yağmurluğa sarılı son ejderha yumurtasıyla koşarak geldi, Fellowes ve adamları eğreti koşumları onarmayı bıraktı. Bütün yer ekibi ipler üstündeki uzun antrenmanların rahatlığıyla Temeraire'in üstüne doluşarak çabucak düzgün bir şekilde kendilerini koşuma bağladı.

"Herkes bindi efendim," diye bağırdı Ferris Temeraire'in arka tarafından; sesini duyurabilmek için megafonunu kullanmak zorunda kalmıştı. Başlarının üstündeki duvarlardan top sesleri, havan toplarının daha kısa çınlamaları ve havan mermilerinin ıslıklı düşüşü yankılanıyordu; artık bağrışılan avluda, Kalkreuth ve emir subayları son taburları ejderhalara yönlendiriyordu.

Temeraire Iskierka'yı ağzıyla tutarak omuzlarına fırlattı. Ejdercik esneyip başını uykulu bir şekilde kaldırdı. "Kaptanım nerede? Ah! Savaşıyor muyuz?" Başlarının üstünden birbiri ardına patlayan topların gürültüsü karşısında gözleri tamamen açıldı.

"Buradayım, telaşlanma," diye seslendi Granby, yolun geri kalanını tırmanarak. Tekrar atlamasını önlemek için ejderciği koşumundan tam zamanında yakalamıştı.

"General!" diye bağırdı Laurence. Kalkreuth elini sallayarak reddetti ama emir subayları onu yakalayıp yukarı çekti. Adamlar onu tutup Laurence'ın yanına yerleştirene kadar yukarı çıkmasına yardım etmek için koşumu bırakmıştı; nefes nefese kalmıştı ve ince saçları karmakarışıktı, yukarı çıkarken peruğu düşmüştü. Davulcu son geri çekilmeyi çalıyordu; adamlar topları terk ederek duvarlardan aşağı koşuyor, hatta bazıları körlemesine tutunmak için top kulelerinden ve kenarlardan doğruca ejderhaların sırtına atlıyordu.

Güneş doğu surlarının üzerinde yükseliyor, karanlık, kenarlarına mavi ve turuncu çalınmış sarma purolar gibi uzun, ince, sıra sıra bulutlara ayrılıyordu; daha fazla zaman yoktu. "Havalan," diye bağırdı Laurence ve Temeraire yıkıcı bir kükreme koyvererek koşumundan sarkan adamlarla arka bacaklarını muazzam bir güçle iterek havalandı; adamların bazıları kaydı ve havada boşuna tutunmaya çalışıp bağırarak aşağıdaki avlunun taş zeminine düştü. Bütün ejderhalar hep bir ağızdan kükreyerek Temeraire'in peşinden havalanıyordu.

Fransız ejderhaları, mürettebatları hâlâ savaş düzenine geçmeye çabalarken kuşlaklarından çıkarak onları takibe geliyordu; Temeraire yabanilerin geçmesine izin vermek için aniden yavaşladı ve ardından başını geriye çevirdi. "İşte, *artık* ateş püskürtebilirsin!" dedi ve Iskierka bir sevinç çığlığıyla başını kenardan uzatıp Temeraire'in sırtının üzerinden takipçilerinin üstlerine büyük bir alev seli boşaltarak onları geri çekilmek zorunda bıraktı.

"Haydi, çabuk!" diye bağırıyordu Laurence; biraz zaman kazanmışlardı ama Lien geliyordu. Fransız kampından emirler yağdırarak yükseldi ve binicilerinin şaşkınlığı içinde daireler çizen Fransız ejderhaları yanında anında bir hat oluşturdu. Önceki kontrolünden eser yoktu. Artık kaçmalarına ramak kaldığını görerek, en küçük kuryeler hariç umutsuzca hızına ayak uydurmak için çabalayan bütün Fransız ejderhalarını geride bırakarak korkunç bir hızla peşlerinden geliyordu.

Temeraire gerildi ve bacakları gövdesine toplanmış, yelesi boynuna yapışmış ve kanatları havayı kürek gibi iterek son hızla yol almaya başladı; Lien arayı kapatırken kilometreler altlarında yutuldu. Savaş gemilerinin uzun toplarının kükremeleri onları borda ateşlerinin güvenliğe çağırıyordu. İlk acı dumanlar yüzlerindeydi; Lien henüz erimde olmamasına karşın pençelerini uzatıyor ve küçük kuryeler pençeleriyle birkaç adamı kapmak için yanlarında vahşi girişimler yapıyordu; Iskierka karşılık olarak onlara neşeyle ateş püskürtüyordu.

Aniden kalın bir barut bulutunun içine dalarak kör oldular; dışarı çıkarlarken Laurence'ın gözleri yaşarıyordu. Ordugâhı iyice arkalarında bırakmışlardı ve hâlâ hızla yol alıyorlardı. Her kanat vuruşunda şehir ve gittikçe kaybolan ışıkları arkalarında küçülüyordu; adamların sonuncuları sudan nakliye gemilerine çekilirken aniden limanın üstünde belirdiler ve orada bir topun davul ritmine benzeyen muazzam kükremesi duyuldu. Dolu taneleri kadar büyük şarapneller arkalarındaki Fransız ejderhalarını durdurmak için ıslık çalarak ilerliyordu.

Lien buluta daldı ve sıcak demir yağmuruna karşın peşlerinden gelmeyi denedi ama küçük Fransız kuryeleri cıyaklayarak itiraz etti; bazıları kendilerini Lien'in arkasına atıp sıkıca tutarak onu erimin dışına çekmeye çalıştı. Lien büyük bir silkelenmeyle hepsinden kurtulup ilerlemeye devam etti, ama bir ejderha daha bağırarak çılgınca bir cesaretle kendini onun önüne attı. Şarapnel ona çarpmak yerine diğer ejderhanın omzundan geçerken sıcak

siyah kanı Lien'in göğsüne sıçradı ve Lien sonunda savaş çılgınlığından çıkarak düşen ejderhayı yakalamak için durdu.

Kuryelerden oluşan telaşlı korumalarıyla birlikte geri çekildi; ama karlı kıyının üzerinde erimin dışında havada asılı kalarak son bir kez gökyüzünü bile çatlatacak kadar yüksek sesle, vahşi bir düş kırıklığı çığlığı koyuverdi. Çığlık, kulaklarında hâlâ çınlayan bir hayaletini bırakarak Temeraire'i limanın ötesine kadar takip etti ama ilerideki gökyüzü bulutsuz bir laciverde, önlerindeki rüzgârın ve suyun sonsuz yoluna açılıyordu.

Vanguard'ın direğinden bir işaret geldi. "Uygun rüzgâr," dedi Turner gemilerin yanından geçerlerken. Laurence keskin soğuk deniz rüzgârına doğru eğildi; rüzgâr Temeraire'in böğrünün boşluklarına dolup arkalarında gri izler bırakarak birikmiş son duman girdaplarını da temizledi. Riggs avcı erlerine ateşkes emri vermişti, Dunne ve Hackley namlularını temizleyip barutluklarını kaldırırken çoktan birbirlerine alışılmış hakaretlerini yağdırıyordu.

Hâlâ uzun bir yol vardı; yüzlerine vuran ters rüzgâr ve yanlarındaki çok fazla küçük ejderha yüzünden bir haftalık bir uçuş kadar. Ama Laurence'a çoktan İskoçya'nın kayalık sahiline bakıyormuş gibi geliyordu; fundalar kuruyup kahverengileşmiş ve dağlar yeşil tepelerin ardında beyazla beneklenmişti. O tepeleri, yukarı doğru keskin ve buyurgan bir şekilde yükselen o dağları, hasatları kaldırılmış geniş tarlaların sararan karelerini ve kış için semirip yünlenmiş koyunları, kuşlakta Temeraire'in açıklığının etrafında bulunan çam ve dişbudak ağaçlarını görmek için içini büyük bir istek kapladı.

Önlerindeki Arkady bir yolculuk şarkısına çok benzeyen bir şey söylemeye başladı ve söylenen dizeler diğer yabaniler tarafından karşılık buldu, sesleri gökyüzünde çınladı; Temeraire de koroya katıldı ve küçük Iskierka ensesinde tepinmeye başlayarak, "Ne diyorlar? Ne anlama geliyor?" diye sordu.

"Eve uçuyoruz," dedi Temeraire, çevirerek. "Hepimiz eve uçuyoruz."

Kraliyet Akademisi'nin Felsefi Tutanakları
adı altında yayımlanan bir mektuptan bölümler,
Nisan 1806

3 Mart 1806

Kraliyet Akademisi'nin beyefendileri;

Bu saygın kitleye hitap etmek için kalemi elime almama, Sör Edward Howe'un ejderhaların matematiğe olan yatkınlığı konusu üzerine yaptığı son konuşmasıyla ilgili duyduğum endişeler sebep olmuştur. Benim gibi bir amatör için son derece ünlü bir otoriteye karşılık vermek boş gururdan kaynaklanıyor olmalı ve o beyefendiyi ya da pek çok ve layıkıyla hak edilmiş destekçilerini gücendirme fikri karşısında ürperiyorum. Sadece görüşümün haklılığı konusundaki en içten inanç ve bunun yanı sıra, çarpıtılmış gibi görünen bu ejderha araştırması üzerindeki son derece kusurlu yöntem için duyulan ciddi bir endişe, benimkileri fazlasıyla aşan bir deneyime sahip ve kanıt için olmasaydı aksi iddia edilemez saymam gereken tereddütsüz saygı göstereceğim birisinin görüşüne karşı çıkmakla hissetmem gereken doğal kuşkuyu gidermek için yeterli olacaktır ki bu kadar endişeden sonra bunu, bu kitlenin dikkatine sunuyorum. Doğa tarihi konusuna eğilmek için ayıracağım zamanım bölgemin talepleri yüzünden üzücü bir şekilde sınırlandırıldığı için, niteliklerim bu iş için asla tatmin edici değildir; bu yüzden bunun, nüfuz ya da etkileyici referanslar yoluyla değil, yalnızca savımın gücüyle ikna edici olması gerekmektedir.

Bu görüşmede bu soylu yaratıkları hiçbir şekilde küçümseme ya da onları takdire değer olarak adlandıran herhangi birisiyle tartışma niyetinde değilim; erdemleri barizdir ve bunların en de-

ğerlileri arasında, herhangi bir insanın üzerinde etki bırakmasının oldukça imkânsız olduğu bir zorlamadan ziyade sevgi uğruna insanoğlunun güdümünü kabul etmelerinden anlaşıldığı üzere hoş mizaçlı doğaları gelir. Bu bakımdan, hayvanlar arasında neredeyse tek olarak en iyilerinden oluşan topluluk için bir ayrım sergileyerek kendi türünün arkadaşlığından uzak durarak sahibini tercih eden daha tanıdık ve en sevimli yaratık olan köpeklere çok benzemektedirler. Aynı ayrımı saygınlıklarını büyük ölçüde artırarak ejderhalar da gösterir ve bunun onları tartışmasız evcil hayvanlarımızın hepsinden çok daha değerli ve yararlı kılan, neredeyse bütün hayvan dünyasından daha üstün bir anlayışa denk düştüğünü kesinlikle kimse inkâr edemez...

Buna karşın, bu hatırı sayılır övgülerle tatmin olmayan pek çok saygın beyefendinin neredeyse sözleşmiş gibi, dikkatle ve ölçülü aşamalarla dünyanın önüne, ejderhaların insanlarla aynı ölçüde mantık ve zeka yetisine sahip oldukları için hayvan sınıfının ötesinde olduğuna dair kaçınılmaz ve cazip sonucuna yönlendiren bir çalışmalar yığını koymaya başlamasının üzerinden yıllar geçmiştir. Böyle bir fikrin olası etkilerini belirtmeyi gereksiz buluyorum.

Bugüne kadar bu âlimlerin başta gelen savı, hayvanlar arasında yalnızca ejderhaların konuşma yetisine sahip olması ve konuşmalarında gözlemciye tüm duygu ve özgür irade niteliklerini göstermeleri olmuştur. Buna karşın ben bu savı bırakın ikna edici olmayı, inandırıcı olarak bile kabul edemem. Papağanlar da insanların konuştuğu bütün dillere hâkim olmuştur; köpekler ve atlar bazı sözcükleri anlayabilecek şekilde eğitilebilir. Atlar ve köpekler de papağanların becerikli gırtlaklarına sahip olsaydı, bizimle konuşup bizden daha fazla ilgi istemezler miydi? Ve diğer savlara gelince, bir köpeğin sahibinin arkasından ağladığını duyan birisi, bu hayvanların sevgiyi bildiğini ve bir atı çite bağlarken buna direndiğini gören birisi, bu hayvanların –ve genelde acı bir

şekilde tersi!– iradeleri olduğunu inkâr edebilir mi? Hayvanlar âleminden alınan bu örneklerin yanı sıra, Baron von Kempelen ve M. de Vaucanson'ın birkaç manivela kolunun işlemesiyle konuşabilen ya da zekâ gerektiren hareketleri taklit edebilen az miktarda kalay ve bakırdan üretilmiş, son derece şaşırtıcı bir otomat olan ve kurgulu düzenekten ve dişlilerden başka bir şey olmamasına karşın, bilgisiz gözlemcileri canlı olduğuna inandıran ünlü çalışmasında daha fazlasını görüyoruz. Hayvani ya da mekanik davranışlar ile sadece insana özgü olan zekâ arasındaki benzerlikler yüzünden hataya düşmeyelim.

Bunları, ejderha zekâsının yetersiz kanıtları olarak bir tarafa bıraktığımızda, çok kolaylıkla reddedilemeyecek bir sav ileri süren Sör Edward Howe'un en son makalesine geliriz: Eğitimli insanların bile çoğunun kaçındığı ve hayvanlar âleminde olmayan ya da makineler tarafından taklit edilemeyen bir başarı, ejderhaların ileri matematiksel hesaplamaları yapma becerileri. Bununla birlikte, daha yakın bir incelemede şunu keşfettik: Kabul ettiğimiz bu özellikler son derece yetersiz kanıtlar üstüneydi; ejderhasına karşı fazla hoşgörülü ve sevgi dolu kaptanının ve subaylarının ifadeleri, Sör Edward Howe tarafından sadece kişisel olarak yapılan birkaç saatlik bir sorgulama yoluyla doğrulandı. Bu girişimin bu alandaki iddiasız selefleri tarafından daha makul yapılmış olması okuyucularımdan bir kısmına yeterli gibi gelebilir. Bununla birlikte benzer şekilde zayıf bir kanıt yığınının bu daha önceki çalışmaların pek çoğunun da temelini oluşturduğunu belirtmeme izin verin.

Dinleyicilerim, haklı olarak kasıtlı olsun ya da olmasın neden böyle bir iddiada ısrar edildiğini bilmek isteyebilir; yalnızca objektif olarak adlandırılabilecek oranlar üzerinde duracak olmama karşın, herhangi bir suçlama yapmaksızın, bu isteğin tatmini için *gerçek* üstüne değil, *makul* nedenler üzerine tahmin yürüteceğim. Hiçbir şey aklımın ötesinde olamayacağı için, bunların ortaya

iğrenç bir komplo atma niyetimin olduğuna dair herhangi bir kuşkuyu azaltmak için yeterli olacağına inanıyorum. Avcının köpeklerini sevmesi ve hayvani bağlılıklarında bir insan sevgisi görmesi ve havlamalarının tonlarını ve gözlerindeki parıltıyı daha derin bir iletişim olarak algılaması doğaldır; bu yanılsamayı gerçek yapan ve hayvanlarını çok daha iyi korumasını sağlayan avcının kendi duyarlılığıdır. Hava Kuvvetleri subaylarının ejderhalarıyla bu tür bir iletişim içinde olduğundan kuşkum yok ama insanlar bunu her ne kadar bütün içtenlikleriyle inkâr etse de, bu hayvanlara değil insanlara bağlanması gereken bir duygudur. Dahası, bu soylu yaratıklara sevgi besleyen bütün bu insanların, hayvanların koşullarının gelişmesini ve bu hayvanların bir bakıma insanlığının kabul edilmesini istemesi ve bizi kesinlikle onlara şu ana kadar davrandığımızdan daha nazik bir şekilde davranmaya zorlaması gerekmektedir ki bu asil bir gerekçeden başka bir şey olarak adlandırılamaz.

Şimdiye kadar sadece diğerlerinin çalışmaları üzerine kuşku çekmeye gayret ettim. Yine de aksi yönde belirgin bir kanıt istenirse, bu gerçeği önümüze sermek için sadece yabani ejderhaların durumunu göz önünde bulundurmamız gerekir. Her gün yabani ejderha grupları gören ve bu hayvanlara duygusal olarak bakmayan Pen Y Fan'daki üreme alanlarında çalışan çobanlarla uzun uzadıya konuştum. Koşumsuz ve özgür bir şekilde kendi becerilerini kullanmaya bırakılan bu yabani ejderhalar doğal kurnazlık ve hayvan zekâsı gösterir; daha fazlasını değil. Hayvanlar arasında yaygın olan hırlama ve tıslama hariç dil kullanımları yoktur, ne topluluk ne de uygar ilişkiler kurarlar, sanatları ve sanayileri yoktur, ne barınak ne de alet, hiçbir şey üretmezler. Aynısı dünyanın en çorak topraklarında yaşayan en acımasız vahşiler için söylenemez. Ejderhaların daha ileri seviye şeyler hakkında bildikleri sadece insanlardan öğrendikleridir ve bu dürtü

türe özgü değildir. Bu, insanlarla ejderhalar arasındaki ayrım için kesinlikle yeterli bir kanıttır, tabii böyle bir kanıt gerekliyse...

Bu savlarla ikna edici olmayı başaramadıysam, son bir açıklamayla kapatacağım. Küçük güçlerimin bana burada iyi niyetle sunma olanağı sağladığından daha büyük bir meydan okumaya dayanmak zorunda olan değerlendirmeye uygun ve tarafsız gözlemciler tarafından elde edilen ve onaylanan çok daha tatmin edici kanıtlar gerektiriyor olsa da, bütün kayıtlı ve yazılı otoriteyi ve aksi yönde daha fazla gözlemi hiçe sayan bu derece abartılı bir sonuç *yanlıştan* çok *doğru* olarak kanıtlanmış olmalıdır. Bu çürütme girişimine cüret etmemin nedeni, benden daha akıllı insanları kuşkulandırıp yeni soruşturmalar açmalarına sebep olma umududur ve bu yazıda görüşlerimle ya da onları açıklamadaki beceri eksikliğimle gücendirmiş olduğum herkesten en içten özürlerimi diliyorum.

Lütfen kendimi tanıtmama izin verin, en derin saygılarımla, en mütevazı ve sadık kulunuz,

D. Salcombe

Brecon, Galler

Teşekkür

1806'daki seferin değiştirilmiş tarihi üzerinde çalışırken, özellikle, bir amatörün bile anlayabilmesini sağlama becerisine sahip olan David G. Chandler'm yazdığı *The Campaigns of Napoleon* ile Tuğgeneral Vincent J. Esposito ile Albay John R. Elting'in yazdığı *A Military History and Atlas of the Napoleonic Wars* eserlerini temel aldım. Hatalar ve mantıksızlıklar bana aittir; doğru olan kısımlar onlara dayandırılabilir.

Bu kitaptaki bütün yardımları için beta okuyucularıma çok teşekkürler: Holly Benton, Francesca Coppa, Dana Dupont, Doris Egan, Diana Fox, Vanessa Len, Shelley Mitchell, Georgina Paterson, Sara Rosenbaum, L. Salom, Rebecca Tushnet ve Cho We Zen. Her zamanki gibi harika editörlerim Betsy Mitchell'a, Emma Coode'a, Jane Johnson'a ve menajerim Cynthia Manson'a minnettarım.

Ve özellikle de Charles'a...

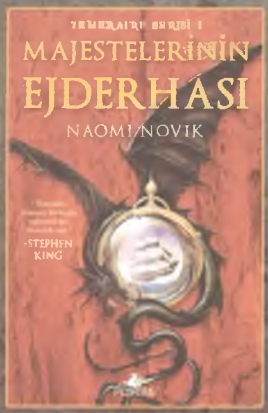
MACERA KALDIĞI YERDEN DEVAM EDİYOR

Çin'deki ölümcül maceralarının ardından, Will Laurence ve onun sıradışı ejderhası Temeraire'in yolları bu kez Britanya'dan gizemli bir elçi vasıtası ile gönderilen gizli emirlerle kesilmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'ndan çok değerli üç ejderha yumurtası satın alınmıştır ve Laurence ve Temeraire bu değerli emanetleri İngiltere'ye götürmek üzere teslim almak için İstanbul'a gitmek zorundadır.

Ancak felaketler peşlerini bırakmamaktadır. Kaptanının ölümü konusunda Temeraire'i suçlayan ve intikamını almak üzere yemin edip Napolyon'un saflarına katılan Çin Ejderhası Lien şeytani entrikalar peşindedir ve beklenmedik bir yerde beklenmedik bir biçimde ihanete uğrayan Laurence ve Temeraire cesur bir saldırı gerçekleştirmek zorunda kalır. Peki, Napolyon'un amansız ordularına karşı şansları olacak mıdır?

"Görkemli bir seri.."
Anne McCaffrey

"Uzun süredir yayınlanan en eğlenceli fantastik serilerden biri!"
St. Louis Post-Dispatch

www.pegasusyayinlari.com
ISBN: 978-605-5360-77-1

Kapak illüstrasyon:
Dominic Harman